

eul_wid: klo-ac

Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος · Aristophanes of Byzantium

Epitome of the Histories of Animals

Ἐπιτομή τῶν περὶ τὰ ζῶα Ἱστοριῶν

Period: Ἑλληνιστική [Hellenistic](#)
Dialect: Κοινή τεχνική [Technical Koine](#)
Domain: Γραμματική [Grammar](#)
Format: Πραγματεία [Treatise](#)

Epit pro t Συλλογὴ τῆς περὶ ζῶων ἱστορίας, χερσαίων πτηνῶν τε καὶ θαλαττίων, Κωνσταντίνῳ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ καὶ αὐτοκράτορι φιλοπονηθεῖσα. Ἀριστοφάνους τῶν Ἀριστοτέλους περὶ ζῶων ἐπιτομή, ὑποτεθέντων ἐκάστῳ ζῷῳ καὶ τῶν Αἰλιανῶ καὶ Τιμοθέῳ καὶ ἑτέροις τισὶ περὶ αὐτῶν εἰρημένων. Ζῶων ἔθῃ νομάς τε καὶ φύσεις ἅμα τῶν γηγενῶν πτηνῶν. ^[5]

Epit pro 1 τε καὶ θαλαττίων ἄναξ ὁ πιστὸς καὶ σοφὸς Κωνσταντῖνος συνῆξε λεπταῖς ὥδε τοῦ νοῦ φροντίσιν. Ταῦτά ἐστιν ἐν τῇ νῦν γραφομένη ὑφ' ἡμῶν συντάξει ἃ δεήσει σε ἐπιγνῶναι, τίνα λέγει ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Περί ζῶων πραγματεῖᾳ σελάχια ζῶα καὶ τίνα μαλάκια, ὁμοίως δὲ καὶ τίνα μαλακόστρακα κατονομάζει καὶ τίνα ὀστρακόδερμα, ποῖά τε λέγει τῶν ζῶων καρχαρόδοντα καὶ τίνα χαυλιόδοντα καὶ ἀμφόδοντα καὶ συνόδοντα, ποῖά τε ἔντομα πέφυκε καὶ τίνα ἐστὶν ἀμφίβια καὶ λεπιδωτὰ καὶ φολιδωτά, καὶ ποῖα μώνυχα καὶ διχηλὰ καὶ πολυσχιδῆ καὶ στεγανόποδα καὶ δερμόπτερα καὶ κολεόπτερα καὶ πτιλωτὰ καὶ πτερωτὰ καὶ γαμψώνυχα καὶ ὀλόσφυρα· τοιαύτης γὰρ τῆς ὑποτυπώσεως γινομένης εὐεπίγνωστος μᾶλλον καὶ ἢ τῶν κατὰ μέρος γένηταί σοι ἱστορία. ^[5]

Epit 1 2 Σελάχια μὲν οὖν λέγεται ὅσα λεπίδας οὐκ ἔχει τῶν ἰχθυδίων, οἷον μύραινα γόγγρος νάρκη τρυγὼν βοῦς γαλεὸς καὶ τὰ μείζονα δὲ τούτων καὶ κητώδη λεγόμενα, καθάπερ δελφὶς φάλαινα φώκη. τούτοις δὲ μόνοις συμβέβηκε τῶν ἐνύδρων ζωοτοκεῖν. μαλάκια δὲ εἴρηται ὅσα τῶν ἐνύδρων ὅστέα οὐκ ἔχει, καθάπερ πολύπους σηπία τεῦθος τευθὶς ἀκαλήφη καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον.

Epit 1 3 ταῦτα δὲ καὶ ἄναιμα καὶ ἄσπλαγχνα συμβέβηκεν ὑπάρχειν. μαλακόστρακα δὲ προσαγορεύεται τά τε τῶν ἀστακῶν καὶ καρίδων, ἔτι δὲ καὶ καρκίνων καὶ παγούρων καὶ τῶν ὁμοίων εἶδη· ταῦτα δὲ καὶ ἐκδύεσθαι τῶν ἐνύδρων μόνα λέγεται τὸ γῆρας.

Epit 1 5 ὀστρακόδερμα δὲ κατωνόμασται τά τε τῶν ὀστρέων καὶ πορφυρῶν καὶ κηρύκων καὶ στρόμβων καὶ ἐχίνων γένη. ταῦτα δὲ λέγεται μήτε ἄρσενά μήτε θήλεα ὑπάρχειν. καρχαρόδοντα δὲ ἐστὶν ὅσα στρογγύλους καὶ ὀξεῖς καὶ ἐναλλάσσοντας τοὺς ὀδόντας ἔχει, οἷον λύκος λέων κύων πάρδαλις καὶ τὰ ἄλλα· ἔτι δὲ καὶ τὸ τῶν ἰχθύων πᾶν γένος καρχαρόδον.

Epit 1 6 ταῦτα δὲ σαρκοφάγα συμβέβηκεν εἶναι. ἀμφόδοντα δὲ ἐστὶν ἄνθρωπος ἵππος ὄνος ἐλέφας καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἐνηλλαγμένους τοὺς ὀδόντας ἔχει.

Epit 1 7

τούτοις δὲ συμβέβηκε πιμελὴν ἄλλ' οὐ στέαρ ἔχειν. συνόδοντα δὲ ἐστὶ βοῦς πρόβατον αἶξ, καὶ εἴ τι συμβέβηκε στέαρ ἔχειν ἄλλ' οὐ πιμελὴν· ὧ δὲ διαφέρει πιμελὴ στέατος ἐν τοῖς ἐξῆς ἀπαγγελῶ.

Epit 1 9 χαυλιόδοντα δὲ ἐστὶ τὰ ὑποφαίνοντα ἔξω τοὺς ὀδόντας, οἷον ὅς ἐλέφας ἀσπάλαξ καὶ εἴ τι ἄλλο. ἔντομα δὲ καλεῖται ὅσα τῶν ζώων ἐντομὴν μεταξὺ ἑαυτῶν κέκτηται, καθάπερ ὁ τε σφήξ καὶ μύρμηξ μέλιττα καὶ εἴ τι ἄλλο.

Epit 1 10 ταῦτα δὲ τὰ ζῶα λέγεται μῆτε ἀναπνεῖν μῆτε πνεύμονα ἔχειν. ἀμφίβια δὲ ὠνόμασται ὅσα τῶν ζώων καὶ ἐν τῷ ὑγρῷ καὶ ἐπὶ τῆς χέρσου βιοῖ, καθάπερ ἵππος ποτάμιος καὶ ἔνυδρις καὶ ὁ κροκόδειλος.

Epit 1 11 δύνатаи δὲ καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀμφίβιος λέγεσθαι· εἰσὶ γὰρ οἱ ἅμα καὶ ἐν τῷ ὑγρῷ καὶ ἐν τῇ ξηρᾷ διαιτῶνται, καθάπερ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἄλλῃ πολλαχῇ. λεπιδωτὰ δὲ εἴρηται πάντα τὰ τῶν ἰχθύων γένη ἔξω τῶν σελαχίων. ^[5]

Epit 1 13 φολιδωτὰ δὲ ἐστὶν ὁ τε σαῦρος καὶ ἡ σαλαμάνδρα καὶ ἡ χελώνη καὶ ὁ κροκόδειλος καὶ <τὸ> τῶν ὄφειων πᾶν γένος. ταῦτα δὲ λέγεται κατὰ τινας καιροὺς τὸ γῆρας ἐκδύεσθαι· ὁ δὲ κροκόδειλος φωλεύει μὲν τοὺς χειμεριωτάτους μῆνας τέσσαρας κατὰ γῆς κρυπτόμενος, τὸ δὲ γῆρας οὐκ ἐκδύεται, καθάπερ οὐδὲ ἡ χελώνη. μώνυχα δὲ ἐστὶν ἵππος καὶ ὄνος ὀρεὺς καὶ εἴ τι ἄλλο· τούτους δὲ συμβέβηκε [μὴ νεῖν] καὶ λοφούρους κεκληῖσθαι. ^[5]

Epit 1 15 διχηλὰ δὲ ἐστὶ κάμηλος ἔλαφος σὺς βοῦς δόρκων καὶ εἴ τι ἄλλο· οἷς καὶ συμβέβηκεν ἐν τοῖς ὀπισθοῖσι ποσὶν ἀστραγάλους ἔχειν. πολυσιδῆ δὲ ὁ τε ἄνθρωπος κύων λέων μῦς καὶ εἴ τι ἄλλο· οἷς καὶ συμβέβηκε πολυτοκεῖν.

Epit 1 17 στεγανόποδα δὲ λέγεται ἅμα καὶ πλατυνύχια κύκνος χῆν πελεκᾶν καὶ τὸ τῶν νηττῶν πᾶν γένος· οἷς καὶ συμβέβηκε φιλύδροις εἶναι. δερμόπτερος δὲ ἡ νυκτερίς, ἥ τις μόνη τῶν πτητικῶν ζωοτοκεῖ καὶ γάλα ἔχει ἐν τοῖς μαστοῖσι καὶ θηλάζει εὐθέως τὸ γεννώμενον.

Epit 1 19 κολεόπτερα δὲ καλεῖται ὁ τε κύνθαρος καὶ ἡ μηλολόνθη καὶ εἴ τινα ἄλλα. πτιλωτὰ δὲ κατωνόμασται μέλιττα σφήξ τέττιξ καὶ εἴ τι τῶν ἀκρίδων καὶ μυιῶν καὶ ἀττελάβων γένος.

Epit 1 20 ταῦτα δὲ καὶ ἄναιμα συμβέβηκεν εἶναι. πτερωτὰ δὲ ἀλεκτρυῶν καὶ τὰ ἄλλα δὲ τὰ γινωσκόμενα πᾶσι.

Epit 1 22 γαμψώνυχια δὲ εἴρηται ὅσα τῶν πτερωτῶν τὴν ἐπιρρυγίδα γεγάμψωκεν ὑπὸ τὴν γένυν, οἷός ἐστιν ὁ τε αἰτὸς καὶ ὁ ἰέραξ καὶ κέγχρη ἄλλα τε τὰ μὴ πίνοντα. τῶν δὲ πτερωτῶν ὀρνίθων ἃ μὲν ἐστὶν εἶδη νυκτερινὰ ἃ δὲ ἡμερινὰ, καὶ ἃ μὲν θαλάσσια ἃ δὲ ποτάμια ἃ δὲ χερσαῖα.

Epit 1 23 ἡμερινὰ μὲν οὖν ἐστὶ τὰ πᾶσι φαινόμενα καθ' ἡμέραν, νυκτερινὰ δὲ γλαυὺς ἐλεὸς βύας νυκτικόραξ αἰγυλὶς σκῶψ, θαλάσσια δὲ ἀλκυὼν κήρυκος αἰθυῖα λάρος χαραδριὸς καταρράκτης κέπφος κίγκλος. ὑπὲρ δὲ τοῦ βίου τούτων καὶ τῆς μορφῆς καὶ καθόλου τῶν ἄλλων ὀρνίθων ἐν τῷ τετάρτῳ δηλώσω. ποτάμιοι δὲ εἰσὶ τῶν ὀρνίθων ἅμα καὶ λιμναῖοι πελεκᾶν καταρράκτης χῆν ἄγριος ἰωνὶς φαλαρὶς κύκνος καὶ ἄλλα. ^[5]

Epit 1 24 χερσαῖα δὲ εἰσὶ πέρδιξ ἀτταγὴν καὶ τὸ τῶν περιστερῶν γένος καὶ ἄλλα μυρία. καθόλου δὲ τῶν ζώων ἃ μὲν ἐστὶ πρῶτα διὰ παντός, ὡς πρόβατον καὶ βοῦς, τὰ δὲ θυμοειδῆ καὶ ἀμαθῆ, καθάπερ ὅς, τὰ δὲ δειλὰ καὶ ἄφρονα, ὡς ἔλαφος, τὰ δὲ ἐπίβουλα καὶ ἀνελεύθερα, ὡς τὸ τῶν ὄφειων γένος, τὰ δὲ ἐλευθέρια καὶ γενναῖα, ὡς λέων, τὰ δὲ ἐπίβουλα καὶ ἐπιθετικά, ὡς λύκος, τὰ δὲ φρόνιμα καὶ κακοῦργα, ὡς ἀλώπηξ, τὰ δὲ συνανθρωπευόμενα καὶ ἀσπαστικά, ὡς κύων, τὰ δὲ φθονερά καὶ φιλόκαλα, ὡς ταῶς. ^[5]

Epit 1 25 καὶ τὰ μὲν συναγελαστικά καὶ φιλάλληλα, ὡς γέραναι, τὰ δὲ μονήρη καὶ ἐχθρά, ὡς ἰκτῖνες καὶ τὰ ἄλλα, τὰ δὲ συναγελαστικά ἅμα καὶ μονήρη, ὡς ἄνθρωποι. ἔτι δὲ τῶν ζώων τὰ μὲν ἐστὶ

πολιτικά, ὥς μέλιττα καὶ μύρμηξ, τὰ δὲ ἐπιδημητικά, ὥς γέρανος καὶ ἄλλα, τὰ δὲ οἰκητικά, ὥς ἀσπάλαξ, τὰ δὲ ἄοικα, ὥς τὸ τῶν ἀκρίδων γένος. ^[10]

Epit 1 26 ἔτι δὲ καὶ τῶν ζῶων ἃ μὲν αἰεὶ ἡμερα, ὥς ἄνθρωπος καὶ ὀρεὺς, ἃ δὲ αἰεὶ ἄγρια, ὥς πάρδαλις καὶ λύκος, ἃ δὲ ἐξημερούμενα, ὥς ἐλέφας καὶ ἕτερα πλείονα. Ἀλλὰ τὰ μὲν τῆς διαιρέσεως ἐπὶ τοσοῦτον. ^[5]

Epit 1 27 ἐπεὶ δὲ δύο πράξεις τοῖς ζῴοις, ἡ μὲν περὶ τὴν εὐπορίαν τῆς τροφῆς, ἡ δὲ περὶ τὴν κύησιν καὶ ἔκτεξιν αὐτῶν, ἀναγκαῖον τὰ περὶ τὴν κύησιν αὐτῶν πρότερον ἐπιδραμεῖν, ἐπειδὴ καὶ περὶ τῆς γενέσεως αὐτῶν τὸν πλεῖστον ὑπεσχόμεν λόγον ποιήσασθαι. Εἰσὶν οὖν καιροὶ ἐκάστοις τῶν ζῶων ὠρισμένοι πρὸς τε τὴν ὀχείαν καὶ τὴν κύησιν. ^[5]

Epit 1 28 ὦν τὰ μὲν πτητικὰ πάντα ἐν τῷ ἔαρι ποιεῖται τὸν συνδυασμὸν καὶ νοτίοις μᾶλλον τίκτει ἢ περ βορείοις, μόνῃ δὲ ἀλκυὼν περὶ τὰς χειμερινὰς <τροπὰς> τὸν συνδυασμὸν καὶ τὴν ἔκτεξιν ποιεῖται διὸ καὶ αἱ χειμεριώταται τῶν ὠρῶν ἀλκυονίδες λέγονται. τίκτουσι δὲ οἱ μὲν θαλάσσιοι τῶν ὀρνίθων ὑπόχλωρα τὰ ψά, τὰ δὲ περιστεροειδῆ πάντα λευκά, ἡ δὲ κέγχρη μόνῃ φοινικῇ, αἱ δὲ μελεαγρίδες ἀστερωτά. καὶ τὰ μὲν γαμψώνυχα καὶ σαρκοφάγα ἅπαξ τίκτει τὸν ὅλον βίον, μόνῃ δὲ ἡ χελιδὼν οὕσα τῶν σαρκοφάγων δις τίκτει. ^[5]

Epit 1 30 ὁ δὲ γὺψ νεοττεύει μὲν ἐν πέτραις, τίκτει δὲ δύο. ὁ δὲ ἀετὸς τρία μὲν τίκτει, δύο δὲ ἐκλέπει, ἐν δὲ ψύχει, καθάπερ Μουσαῖος ἐν τοῖς ἰδίοις ἔπεσὶ φησιν οὕτως ὅς τρία μὲν τίκτει, δύο δ' ἐκλέπει, ἐν δ' ἀλεγίζει.

Epit 1 31 ἀκριβέστερον δὲ περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ τρίτῳ διασαφήσω. οἱ δὲ πέρδικες τίκτουσι δύο, εἴτα ποιήσαντες δύο σηκοὺς ὃ τε ἄρρην καὶ ἡ θήλεια ἕκαστος ἐφ' ἐνὸς κάθηται. ^[5]

Epit 1 33 ὁ δὲ ταῶν τίκτει μὲν ἅπαξ τοῦ ἔτους, τίκτει δὲ ψά δώδεκα, ταῦτα δὲ οὐκ εἰς ἅπαξ ἀλλὰ παρ' ἡμέραν· αἱ δὲ πρωτοτόκοι τίκτουσιν ὀκτώ. τίκτουσι δὲ καὶ ὑπηνέμια, καθάπερ καὶ αἱ ἀλεκτορίδες. ὑποτίθεται δὲ καὶ ἀλεκτορίδι, οὐ πλείω <δὲ> δύο, τῶν τοῦ ταῶ. ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τῶν ὠοτοκούντων πάντων τίς ὁ βίος καὶ ὁ τόκος αὐτῶν ἐν τῷ τρίτῳ μοι δηλωθήσεται. Τῶν δὲ ἐντόμων τὰ πλεῖστα μετοπώρου ποιεῖται τὴν ὀχείαν καὶ τὸν τόκον. ^[5]

Epit 1 35 Διαπορεῖ δὲ Ἀριστοτέλης περὶ τοῦ τόκου τὸ ὅλον καὶ περὶ τῆς γενέσεως τῶν μελισσῶν καὶ πότερον ἄρρην ἐστὶν ἡ μέλισσα, ὁ δὲ κηφὴν θήλυς ἢ τὸ ἐναλλάξ διαπορεῖ δὲ καὶ εἰ ἐξ ἀλλήλων ἡ γένεσις ἢ μεταφέρει ἐξωθεν γόνον ἢ ἔκ τινων ἐτερογενῶν ἢ τούτων γένεσις· οὐ γὰρ ὥφθη, φησὶν, ὀχεύοντα. ἀπίθανον οὖν φησι τὸ μεταφέρειν ἄλλοθεν, ὥς τισιν ἤρεσεν, αὐτὰς γόνον [καθάπερ καὶ βίρσι τῷ σοφιστῇ]. εἰ γὰρ μὴ τίκτουσαι μεταφέρουσιν, ἔδει κάκεῖ γίνεσθαι μελίσσας αὐτῶν μὴ μεταφερουσῶν. εἰσὶ δὲ οἱ μὲν κηφῆνες ἄκεντροι, αἱ δὲ μέλισσαι κέντρον ἔχουσι· ἄλογον δὲ τὸ πρὸς τὴν ἀλκὴν τὸ θῆλυ ἔχειν ἀλλ' οὐ τὸ ἄρρην. πάλιν δὲ οὐκ εὐλογον τὰς μὲν μελίσσας ἄρρενας εἶναι, τοὺς δὲ κηφῆνας θηλείας· οὐδὲν γὰρ τῶν ἄρρένων διαπονεῖται περὶ τὰ τέκνα οὕτως, αἱ δὲ μέλισσαι ὅσα αἱ θήλειαι περὶ τὰ ἔκγονα ποιοῦσι θεωροῦνται πράττουσαι. ὁ μὲν <οὖν> λείπεται ζητεῖν ὑπὲρ τούτου καὶ λέγειν, πῶς ἐνδεχόμενον αὐτοὺς ἄνευ ὀχείας καὶ συνδυασμοῦ γίνεσθαι, καθάπερ αἱ ἀσκαρίδες μὲν καὶ κύνες καὶ κύνες καὶ κύνες ἐκ τῆς κόπρου, οἱ δὲ κύνες ἐκ τῆς ἰλῦος τοῦ ὄξους, ἐκ δὲ τῆς δρόσου τῆς ἐπὶ τὰ φύλλα τῆς κράμβης πιπτούσης αἱ λεγόμεναι κραιβίδες καὶ κάμπαι, ἐκ δὲ τοῦ κηροῦ οἱ κηροδύται λεγόμενοι, ἐκ δὲ τῆς ἀγρώστεως οἱ κρότῳνες, ἐκ δὲ τῶν ἐρίων οἱ σῆτες. ^[5]

Epit 1 36 ἐκ δὲ τῶν καμπῶν τῶν ἐν τοῖς ἐρεβίνθοις κατὰ μετασχηματισμὸν αἱ λεγόμεναι ψυχαὶ καὶ τὰ λεγόμενα πηνία καὶ ὕπερα καὶ αἱ πυγολαμπίδες γίνονται, ἐκ δὲ τῶν πυγολαμπίδων οἱ βόστρυχοι καλούμενοι, ἐκ δὲ τοῦ ξυλοφθόρου λεγομένου σκώληκος χρυσαλὶς, ἐκ δὲ τῶν ἐν τοῖς ἀπίοις καὶ σύκοις καμπῶν αἱ κανθαρίδες, ἐκ δὲ τῶν μεγάλων σκωλήκων τῶν κατὰ γῆν κεκρυμμένων κάμπη τις γίνεται, ἐκ δὲ ταύτης ἐκδύεται ἡ λεγομένη βομβυλὶς,

μετασχηματιζομένη δὲ αὕτη γίνεται ὁ λεγόμενος νεκύδαλος σκώληξ, ἐξ οὗ ἀναπηνιζόμεναι αἱ γυναῖκες τὰ βομβύκινα ἐπιβόλαια ὑφαίνουσιν. ἐκ δὲ τῶν ἐν τοῖς ξύλοις καταδεδυκότων σκωλήκων οἱ λεγόμενοι καράμβιοι γίνονται, ἐκ δὲ τῶν σίμβλων πρασοκουρίδες, ἐκ δὲ τῶν ἀσκαρίδων αἱ λεγόμεναι ἐμπίδες. ἐκ δὲ τῶν συκίνων ἐρινεῶν γίνεται σκωλήκια, εἴτα ἐκ τούτων ἐξίσσιν οἱ καλούμενοι ψῆνες, οἱ εἰσδυόμενοι εἰς τὰ τῶν συκῶν ἐρινᾶ ποιοῦσι μὴ ἀποπίπτειν αὐτά. διὸ καὶ οἱ γεωργοὶ περιάπτουσι τὰ ἐρινᾶ ταῖς συκαῖς, καὶ ἐγγὺς τῶν συκῶν ἐρινεοὺς φυτεύουσι. γίνεται δέ, φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ἐν πυρὶ καὶ ἐν χιόνι ζῶα μικρὰ καὶ δυσκίνητα τὰ λεγόμενα πυριγενῆ. ^[20]

Epit 1 37 πάντα δὲ τὰ κατηριθμημένα ζῶα ἄναιμα συμβέβηκεν εἶναι καὶ τελευτᾶν ἐλαίου αὐτοῖς ἐπισταζομένου, καθάπερ καὶ τὰ ἔντομα πάντα. ὅθεν αἱ μέλισσαι τοὺς τῷ μύρῳ χρωμένους καὶ εἰσιόντας τύπτουσαι ἀποδιωθοῦνται ὡς πολεμίου τοῦ λίπους ὄντος· διὸ δὴ ἀλιπεῖς πειρῶνται προσάγειν αὐταῖς, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ καὶ ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς, ἵνα μηδεμία ἰκμασία λίπους λείπηται. Τῶν δὲ ἰχθύων οἱ πλείστοι ἐν μηνὶ μουνιχιῶνι ἢ θαργηλιῶνι, τουτέστι τῷ ἔαρι, ποιοῦνται τὴν ὀχείαν καὶ τὸν τόκον, μάλιστα δὲ ἐκτοπίζοντες εἰς τὸν Πόντον διὰ τὸ πλείστα ἔχειν κοίτας καὶ θαλάμους εἶναι καὶ διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις τὸ ἀδικῆσον αὐτῶν τὰ σκυμνία θηρίων· παρέξ γὰρ δελφίνος καὶ τούτου μικροῦ καὶ ἀσθενοῦς οὐθ' ἐν ὑπάρχει θηρίον ἐν τοῖς τόποις. ^[5]

Epit 1 38 οὐδὲ μὴν τὰ μάλιστα δοκοῦντα ἀδικεῖν τὰ μικρότατα τῶν ἰχθυδίων οὐδὲ ταῦτα γίνεται ἐκεῖ, οἷον πώλυπες πάγουροι ἀστακοὶ καὶ τὰ ὅμοια. καὶ διὰ ταῦτα οὖν καὶ διὰ τὴν ἀλέαν ὁ τόκος καὶ ὁ ἐκτοπισμὸς τοῖς πλείστοις ἐκεῖ. ὀχεύει δὲ καὶ ὀχεύεται καὶ κύει καὶ τίκτει ἢ τε σηπία καὶ ὁ πῶλυψ καὶ ἡ τευθὶς πᾶσαν ὥραν καθάπερ ἄνθρωπος.

Epit 1 39 καὶ ἡ μὲν σηπία καὶ ἡ τευθὶς τίκτει μύρτοις ὅμοια τὰ ῥά, ὁ δὲ πῶλυψ τοῖς τῆς λεύκης ἄνθεσι παρόμοιον τὸν βότρυν ἐκτίκει. τίκτουσι δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ἰχθύων ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὡς θύννος πηλαμὺς κεστρεύς, λάβραξ δὲ δις τοῦ ἔτους, τρίγλη δὲ τρίς, ὅθεν καὶ τοῦνομα κέκτηται, σκορπίος δὲ τετράκις τοῦ ἔτους, ὁ δὲ λεγόμενος κυπρίνος πεντάκις. ^[5]

Epit 1 41 τῶν δὲ λεγομένων σελαχωδῶν ἰχθύων καὶ σκυμνοτοκούντων ἡ ῥίνη μὲν καὶ ὁ λεῖος γαλεὸς δις τοῦ ἔτους τίκτουσι καὶ μάλιστα τῷ μετοπώρῳ, ἡ δὲ νάρκη καὶ αὕτη μὲν δις ** τῷ φθινοπώρῳ. ῥηθήσεται δὲ καὶ περὶ τούτων κατὰ προγραφὴν ἐν τῷ τρίτῳ, διόπερ οὐκ ἐξεργαστέον ἐν τούτῳ.

Epit 1 43 Τῶν δὲ ὀστρακοδέρμων οὐδὲν οὔτε ὀχεύει οὔτε ὀχεύεται, ὡς προεῖπον, ἀλλ' αἱ μὲν πορφύραι ἀφιασί τι ἐξ αὐτῶν εἰς γῆν, ἐξ οὗ καὶ τῆς γῆς τὰ πορφύρια γίνεται· τὰ δ' αὐτὰ καὶ τὰ ἄλλα ὀστρακόδερμα πλείστα. εἰσὶ δὲ τῶν πορφυρῶν αἱ μὲν μεγάλαι ἐν τοῖς κόλποις αἱ τὸ ἄνθος μέλαν ἔχουσαι, αἱ δὲ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς γινόμεναι μικραὶ, αἱ τὸ ἄνθος ἐρυθρὸν ἔχουσι· καὶ αἱ μὲν προσβόρειοι αὐτῶν μέλαιναί εἰσιν, αἱ δὲ νότιοι ἐρυθραὶ, καὶ πλέον μὲν ἔχουσι τὸ ἄνθος αἱ μικραὶ καὶ νέαι, ἔλαττον δὲ αἱ μεγάλαι καὶ παλαιαί. ^[5]

Epit 1 44 πᾶσαι δὲ ἔχουσι τὸ ἄνθος ἄνω πρὸς τῷ τραχήλῳ καὶ ἀποθνήσκουσαι ἀνεμοῦσι τοῦτο· διὸ καὶ σπουδάζουσιν αὐτὰς οἱ πορφυροβάφοι ζώσας κόπτειν πρὶν ἢ ἐμέσαι τὸ ἄνθος, καὶ ἀποτίθενται εἰς κεράμια. ἀλίσκονται δὲ αἱ πορφύραι ἕαρος, ὑπὸ κύνα δὲ οὐ δύνανται. ζῆ δὲ ἡ πορφύρα ἔτη ἕξ, δηλὸν δὲ τοῦτο γίνεται τῇ περὶ τὸ ὀστρακὸν ἔλικι· κατὰ γὰρ ἕκαστον ἐνιαυτὸν μίαν ἔλικα προσκτᾶται μέχρι τῶν ἕξ. τὰ δὲ λεγόμενα λιμνόστρεα ἐν τῷ βορβόρῳ γίνεται, αἱ δὲ πελωρίδες ἐν τῇ ἄμμῳ, σωλήν δὲ καὶ τὰ ὅμοια ἐν τοῖς λίθοις περὶ δὲ τὰς σήραγγας τῶν πετρῶν τὰ τήθεα καὶ αἱ βάλανοι καὶ αἱ νήρεις, οἱ δὲ σπόγγοι περὶ τὰς τῶν πετρῶν κοιλότητας. ^[5]

Epit 1 45

ἔχει δὲ ὁ σπόγγος πινοφύλακα μεθ' ἑαυτοῦ ὅμοιον ἀράχνη, ὃς αὐτῷ σημαίνει τὰ ἰχθύδια
θηρεύειν τὰ εἰσιόντα εἰς τὰς κοιλότητας. Κύει δὲ τὰ ἐμφανῆ τῶν ζώων ἀεὶ τοὺς ἴσους χρόνους,
ἄλλοι δὲ ἄλλοις ἐστῶτές εἰσιν.

Epit 1 47 ἡ μὲν οὖν γυνὴ ἕνα χρόνον ἐστῶτα οὐκ ἔχει τῆς κυήσεως καθάπερ τὰ ἄλλα ζῶα, ἀλλὰ καὶ ἑπτὰ
μῆνας κυήσασα τίκτει <καὶ ὀκτῶ> καὶ ἑννέα, εἰσὶ δὲ αἱ καὶ <τοῦ> δεκάτου καὶ τοῦ
ἐνδεκάτου ἤδη προσέλαβον. κύων κύει μὲν τέσσαρας μῆνας, τῷ δὲ πέμπτῳ τίκτει, τίκτει δὲ τὰ
πλεῖστα εἴκοσι.

Epit 1 48 κύει δὲ καὶ λύκος ὁμοίως. ἡ δὲ ἵππος κύει μὲν μῆνας ἑνδεκα, τῷ δὲ δωδεκάτῳ τίκτει· ἡ δὲ ὄνος
μῆνας δέκα, τῷ δὲ ἐνδεκάτῳ τίκτει· ἡ δὲ κάμηλος μῆνας δέκα· ἡ δὲ ἔλαφος ὀκτῶ· ἡ δὲ ἄρκτος
ἡμέρας τριάκοντα τὰς πάσας.

Epit 1 50 ἡ δὲ λέαινα κύει καὶ ἡ μῦς καὶ ἡ πανθὴρ καὶ ἡ πάρδαλις καὶ αἴλουρος καὶ ἰχνεύμων ὅσον περ οἱ
κύνες χρόνον, λέγω δὲ τὸν τετραμηνιαῖον. ἡ δὲ δασύπους τίκτει κατὰ μῆνα.

Epit 1 52 τὸ δὲ πρόβατον κύει μῆνας πέντε, ὡσαύτως καὶ ἡ αἶξ· ἡ δὲ βοῦς μῆνας ἑννέα, τῷ δὲ δεκάτῳ
τίκτει· ὁ δὲ ἐλέφας ἔτη δύο, οἱ δὲ λέγουσι δέκα καὶ ὀκτῶ μῆνας, τῷ δὲ ἑννεακαιδεκάτῳ τίκτει.
ῥηθήσεται δὲ καὶ περὶ τῆς ἐκτέξεως αὐτῶν καὶ ἐκτροφῆς καὶ τῆς ποσότητος τῶν γεννωμένων
καὶ τὸ ὅλον τοῦ βίου αὐτῶν ἐπ' ἀκριβείας κατὰ προγραφὴν ἐν τῷ δευτέρῳ ἐπιγραφησομένων δὲ
περὶ τῶν ζωοτοκούντων, νῦν δὲ ὑπομνήσεως χάριν ἐπιτετροχάσθω. ^[5]

Epit 1 54 Ἐπειδὴ δὲ ἀρχὴ πάσης γενέσεως ἐναίμου τὸ σπέρμα, τί δὲ ἐστὶ καὶ ποῖον κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ
πόθεν ζητεῖται, ἀκόλουθον ἂν εἴη τοῖς προειρημένοις καὶ περὶ τούτου εἰπεῖν. Ἐναπορεῖ ὁ
Ἀριστοτέλης κατὰ μὲν πρῶτον περὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ.

Epit 1 55 πῶς γάρ, φησὶν, ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ ζώου παχὺ καὶ λευκὸν ἐστίν, ἐπιμένον δὲ καὶ ψυχόμενον
εἰς ὕδωρ ἀναλύεται; ἄτοπον δὲ ἐστὶν ὕδωρ αὐτὸ λέγειν· οὐ γὰρ παχύνεται ὑπὸ θερμῆς ὕδωρ, τὸ
δὲ σπέρμα παχὺ τι καὶ λευκὸν χρῆμα φαίνεται ὑπάρχον. ἀλλ' εἰ ἐλέγομεν αὐτὸ ἐκ γεώδους καὶ
ὕδατῶδους εἶναι, ἐχρῆν καὶ ψυχόμενον αὐτὸ μὴ ἐξυδατοῦσθαι, τούναντίον δὲ καὶ πῆσσεσθαι,
καθάπερ καὶ τὰ ἐκ τῆς γῆς καὶ ὕδατος ὀρώμεν τῷ χρόνῳ ξηραίνόμενα. ἀλλὰ μὴν καὶ εἰ ἦν
αἷμα, ὥς τινες ἔφασαν τῶν ἀρχαίων, πέψει δὲ μεταβεβληκὸς τὴν χροιάν, ἔδει αὐτὸ τῷ ψύχει
μᾶλλον πῆσσεσθαι, ὅπερ καὶ περὶ πᾶν αἷμα ψυχόμενον συμβαίνει. μήποτε οὖν, φησὶν, ἐξ
ὕδατος καὶ πνεύματος ἐστίν, οἷος ὁ ἀφρός ὁ ἐπὶ τοῦ ὕδατος γινόμενος; οὗτος γὰρ γίνεται
παχύτερος καὶ λευκότερος ὅσῳ ἂν ἐλάττους καὶ ἀδηλοτέρας ἔχη τὰς πομφόλυγας. τὸ δ' αὐτὸ
γινόμενον ὀρᾶται καὶ περὶ τὸ ἔλαιον τὸ ἀνακοπτόμενον μετὰ τοῦ ὕδατος· παχύνεται γὰρ ἅμα
καὶ λευκαίνεται ἐν τῇ τοῦ πνεύματος παρεμβολῇ· ἡ γὰρ ἀνακοπὴ καὶ ἡ κίνησις πλεῖον πνεῦμα
αὐτοῖς ἐγκατακλείει. ἀμέλει δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ἔλαιον πνεῦμα ἔχει ἐν ἑαυτῷ πλεῖστον, δι' οὗ καὶ
ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἐπιπολάζει ἀνακουφιζόμενον ὑπὸ τούτου. ὅθεν ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος λέγοι
ἂν τις τὸ σπέρμα εἶναι καθάπερ, ὥς προεῖπον, καὶ ὁ ἀφρός. αἷτιος δὲ γίνεται τῆς ἀπηξίας τοῦ
σπέρματος ὁ ἐνυπάρχων ἐν αὐτῷ ἀήρ· πᾶς γὰρ ἀήρ ἄπηκτος. ^[15]

Epit 1 56 ἔοικε δέ, φησί, τὸ λεγόμενον ὑφ' ἡμῶν μηδὲ τοὺς ἀρχαίους λεληθέναι, ὥς ἀφρώδης ἐστὶν
<ἡ> τοῦ σπέρματος φύσις· τὴν γὰρ δεσπόζουσιν τῆς μίξεως [τοῦ σπέρματος] θεὸν Ἀφροδίτην
προσηγόρευσαν οὐκ ἐξ ἑτέρου ἀλλ' ἐξ ἀφροῦ. ἐπιμέμφεται δὲ καὶ Ἀριστοτέλης Κτησίαν τὸν
Κνίδιον καὶ Ἡρόδοτον τὸν ἱστοριογράφον, τὸν μὲν Κτησίαν λέγοντα ὡς ψυχόμενον τὸ τῶν
ἐλεφάντων σπέρμα σκληρύνεται καὶ γίνεται ὅμοιον ἡλέκτρῳ, τὸν δὲ Ἡρόδοτον λέγοντα
ψεύδεσθαι μέλαν εἶναι τὸ τῶν Αἰθιοπῶν σπέρμα. ^[5]

Epit 1 57 τούτους δὲ ἐπιμεμφόμενος τῇ ἰδίᾳ ὑποθέσει προστίθεται. εἰ γὰρ πῆσsetαι τὸ τῶν ἐλεφάντων
σπέρμα, οὐκέτι ἀφρώδες· ὁ γὰρ ἀφρός ἄπηκτος· εἰ δὲ μέλαν, οὐκέτι ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος· ἡ

γὰρ τούτων μίξις λευκή. ἀντιλέγει δὲ καὶ τοῖς λέγουσι τὸ σπέρμα σύντηγμα εἶναι· ἄλογον γάρ, ἐπειδὴ πᾶσα σύντηξις τῶν παρὰ φύσιν, ἐκ δὲ τῶν παρὰ φύσιν ζῶον οὐκ ἂν γένοιτο.

Epit 1 58 συνάγει οὖν τὸ σπέρμα τὴν μὲν οὐσίαν ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, τὴν δὲ γένεσιν εἰληφέναι ἐκ περιττώματος χρησίμης τροφῆς τῆς ἐσχάτης. ἐσχάτη δὲ ἡμῖν, φησὶν, ἐστὶ τροφή τὸ αἷμα, ὥστε ἐκ τῆς αἱματικῆς τροφῆς τῆς ἐν τῷ συνδυασμῷ πεττομένης καὶ μεταβεβληκυίας τὸ σπέρμα. διὸ καὶ μεγάλην αὐτὸ ἔχει δύναμιν. ἐχομένως ἀπορεῖ, πότερον ἀφ' ὅλου τοῦ σώματος ἢ καταβολὴ τοῦτου ἢ ἀπὸ μέρους, καὶ ἀπὸ τοῦ ἄρρενος μόνου ἢ καὶ ἀπὸ τῆς θηλείας, καὶ τὸ ὅλον εἰ συμβάλλεται τὸ θῆλυ πρὸς τὴν ζωογονίαν ἢ οὐ. ^[5]

Epit 1 60 οὐχ ὅλον ἀφ' ὅλου εὐλογον φέρεσθαι. ἐχρῆν γάρ, εἴπερ ἦν ἀφ' ὅλου ἢ φορὰ, μὴ ἀθρόαν τὴν ἡδονὴν παρακολουθεῖν ἡμῖν, ἀλλὰ κατὰ μέρος ὡς καὶ συνέρρει· ἀπὸ γάρ τινος πρώτου καὶ δευτέρου φιλεῖ φέρεσθαι, ἡμῖν δὲ ἄδηλον γίνεται διὰ τὴν ταχύτητα. καὶ ἔτι, εἴ τι, φασὶν, ἐκ διεστώτων ἡμῖν μερῶν ἐνεχθήσεται ἢ ἐκ συνεχῶν· καὶ εἰ μὲν ἐκ διεστώτων ἐνεχθήσεται, πῶς ζήσεται μὴ συνεχὲς ὄν; εἰ δὲ συνεχὲς ἔξεισι, ζῶον ἂν ἦν τὸ φερόμενον μικρόν, οὐ μὴ γενομένου οὐκ ἂν λέγοιμεν ἀφ' ὅλου φέρεσθαι τὸ σπέρμα. χρῆται δὲ καὶ ἄλλοις πλείοσι συλλογισμοῖς. ^[5]

Epit 1 61 ἔοικεν οὖν, φησὶν, ὅσον ἐπὶ τῇ αἰσθήσει μᾶλλον φέρεσθαι [καὶ] ἀπὸ τῶν περὶ κεφαλὴν τόπων· καὶ γὰρ οἱ πλειστάκις συνουσιάσαντες ὀρῶνται, φησί, κοίλους ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ οἱ βουλόμενοι ἐπιγνῶναι, εἰ γόνιμόν ἐστι τὸ τοῦ ἀνδρὸς σπέρμα ἢ οὐχί, χρίσαντες τοὺς ὀφθαλμούς ὑπαλείμματί τινι συνουσιάζουσι· καὶ ἐὰν μὲν συγχρωθῇ τὸ ἀποκριθὲν σπέρμα τῷ ὑπαλείμματι, γόνιμόν ἐστιν, εἰ δὲ μή, ἄγονον, ὡς διὰ τῶν πόρων τῶν περὶ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου συνεκκρिनόμενου τοῦ μέλλοντος γόνιμον ποιήσιν τὸ σπέρμα. ἀλλὰ μὴν οὐδ' <ἀπ'> ἀμφοτέρων ἀρέσκει, λέγω δὴ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικός, φέρεσθαι τὸ σπέρμα. ^[5]

Epit 1 62 εἰ γὰρ ἀπ' ἀμφοτέρων καὶ ὅλων τῶν σωμάτων ἢ φορὰ, ἐχρῆν δύο γίνεσθαι ζῶα, ἄρρεν καὶ θῆλυ· ἐξ ἑκατέρου γὰρ σώματος καὶ ἐκ παντὸς μέρους πάντα ἐξίησι. συμβάλλεται οὖν, φησί, τὸ θῆλυ πρὸς ζωογονίαν οὐ σπέρματος ποιούμενον ἄφεισιν, καθάπερ ὁ ἀνὴρ, ἀλλ' ὕλην τινὰ παρεχόμενον τὴν τῶν καταμηνίων ποσὴν ὑγρασίαν. ἐστὶ δὲ καταμήνια ἄπεπτον περίττωμα· καθάπερ ἐν ταῖς κοιλίαις ἀπέπτους ὑπαρχούσαις ἐπακολουθεῖ διάρροια, οὕτω καὶ ἐν ταῖς φλεψὶ ταῖς φερούσαις εἰς τὴν ὑστέραν ἢ τῶν καταμηνίων γίνεται ἔκκρισις κατὰ τὴν ἀπεψίαν· εἰσὶ γὰρ αἱ ὑστέραι πέρατα φλεβῶν. Ἔστιν οὖν τὸ μὲν τοῦ ἄρρενος σπέρμα τὸ οἰοεὶ δημιουργὸν καὶ ἀρχὴν κινήσεως ἐμποιοῦν, καθάπερ ἐπὶ τῆς πυτίας ὀρῶμεν τῆς συναγωγῆς τὸ γάλα· οὕτως γὰρ καὶ τὸ σπέρμα πεσὸν εἰς τὰς ὑστέρας μίγνυται τῷ καθαρωτάτῳ τῆς θηλείας περιττώματι. ^[10]

Epit 1 63 οὐ γὰρ πᾶσα ἢ αἱματικὴ τῆς θηλείας ἀπόκρισις πρὸς τὸ ζωογονῆσαι χρήσιμός ἐστι ἀλλὰ τις. κατὰ τοῦτο οὖν λέγομεν συμβάλλεσθαι τὸ θῆλυ, οὐχ ὅτι σπέρμα ἀφίησιν, ἀλλὰ καθ' ὅσον ὕλης τόπον ἐπέχει, καθάπερ χαλκὸς τῷ ἀνδριαντοπλάστῃ. ὃ δὲ προΐεται ἢ γυνὴ μετὰ τῆς μίξεως καὶ ἡδονῆς ὑγρόν, ὃ τινες σπέρμα ὑπέλαβον εἶναι, ἄχρηστόν ἐστιν· οὐ γὰρ ἐστὶ σπέρμα ἀλλ' ἰδιόν τι ὑγρὸν συμβεβηκὸς τοῖς τόποις. ^[5]

Epit 1 64 ἐν δὲ τοῖς καταμηνίοις αὐτοῖς ἐστὶ, ὡς προεῖπον, ἀπέπτου σπέρματος φύσις· διόπερ ὅσαις οὐ γίνεται τὸ ὅλον τὰ καταμήνια ἢ γενόμενα ἐσβέσθη, οὐκέτι συλλαμβάνουσιν, ἅ τε τοῦ ἄρρενος τὴν ὕλην ἐν γονεύσει μὴ ἔχοντος, ἐνίαις μὲν οὖν καὶ γινομένων τῶν καταμηνίων ἀτεκνία παρακολουθεῖ. ^[5]

Epit 1 65 συμβαίνει δὲ τοῦτο κατὰ πολλὰς αἰτίας γίνεσθαι. καὶ γὰρ ἐὰν ἡ εὐνουχώδης καὶ μικρὸν τὸν τράχηλον ἔχουσα οὐ συλλήψεται, καὶ ἐὰν [ἡ] ἐγκεκλεισμένης καὶ ἐὰν κωφὰς καὶ μὴ ἐστομωμένης τὰς ὑστέρας ἔχη, κἂν λίαν κάθυγρος ἢ· συνεξυγραίνει <γὰρ> τὸ τοῦ ἄρρενος σπέρμα· κἂν λίαν πάλιν κατάξηρος· ἀναληφθήσεται γὰρ καὶ ἀναξηρανθήσεται, ἐὰν μὴ

καταβαίνει τὸ ἴδιον μέτρον. καὶ ἄλλαι δὲ πολλαὶ πηρώσεις ἀγωνίας <αἵτιαι> καὶ τοῖς ἄρρεσι καὶ ταῖς θηλείαις ὑπάρχουσιν, ἀλλ' ἐμοὶ τὰ νῦν οὐχ ὑπὲρ τούτων, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν κατὰ φύσιν συλλαμβανουσῶν εἴρηται. ἐχομένως δ' ἀπορεῖ, πότερον τὸ συστάν <έν> τῇ μήτρᾳ σπέρμα καὶ μιχθὲν <τῇ> τῆς θηλείας ἱκμάδι εὐθέως καὶ ψυχὴν ποιεῖ καὶ ψυχῆς μετέχει ἢ οὐ. ^[10]

Epit 1 66 καὶ φησιν ὡς ἀναγκαῖον αὐτῆς μετέχειν, μετέχει δὲ οὐ τοῦ νοεροῦ ἀλλὰ μόνον τοῦ θρεπτικοῦ. ζῆν γὰρ κατ' ἀρχὰς ἐν τῇ μήτρᾳ τὰ ἔμβρυα φυτοῦ βίον ἔχοντα καὶ χρᾶσθαι καθάπερ τὰ φυτὰ τῇ γῇ. ὡς γὰρ ἐκεῖνα ταῖς ῥίζαις ἔλκει ἐκ τῆς γῆς τὴν τροφήν, οὕτως καὶ τὸ ἔμβρυον ῥίζῃ χρώμενον τῷ ὁμφαλῷ ἐκ τῆς μήτρας τὴν ὁλκὴν ποιεῖται τῆς τροφῆς. αὐξανόμενα δὲ τῷ χρόνῳ τὰ ἔμβρυα, ὅτε δὴ συμβαίνει ἀσᾶσθαι καὶ τὴν ἔχουσιν, τότε καὶ τοῦ νοεροῦ μέρους τῆς ψυχῆς συμβαίνει μετασχεῖν· ὅτε δὴ καὶ ζῶον ἂν δικαίως λέγοιτο, ἀλλ' οὐκ ἔμβρυον· ἐνυπάρχει γὰρ ἐν τῷ καταβαλλομένῳ σπέρματι τῆς ψυχῆς τινα μόρια, ἃ ποιεῖ γόνιμον αὐτὸ εἶναι, ἐὰν μὴ τις πῆρωσις αὐτῷ ἐπακολουθήσῃ. τοῦτο δὲ τούνουπάρχον ἐστὶ τὸ λεγόμενον ζωτικὸν θερμόν, ὃ πῦρ μὲν οὐκ ἔστιν· οὐ γὰρ δυνατόν πῦρ γεννηῖσαι τοιοῦτόν τι ζῶον, μᾶλλον δὲ φθεῖραι. ^[10]

Epit 1 67 φύσιν δὲ τινα ὑπολαβεῖν δεῖ θερμοῦ ἐνυπάρχειν ἐν τῷ σπέρματι ἀναλογοῦσαν τοῖς τῶν ἄστρον καὶ τοῦ ἡλίου στοιχείοις, ἐπειδὴ ἡ ἐκείνων θερμότης ἐν αὐτῇ ἔχουσα ζωτικὴν τινα δύναμιν οἷα τέ ἐστι ζωογονεῖν. περὶ δὲ τῆς αἰσθητικῆς τοῦ ἐμβρύου δυνάμεως ὅτι μὲν ἔξωθεν αὐτῷ ἐπεισκρίνεται ὁμολογεῖ, τὸ δὲ πῶς καὶ πότε καὶ τίνος αἰτίου γινομένου ἐκ τῶν Περί ψυχῆς φησι ληπτέον. ^[5]

Epit 1 68 Φέρειν δὲ ἄρχεται τὸ σπέρμα περὶ τὰς δύο ἐβδομάδας ἐτῶν, ἐν ᾧ χρόνῳ καὶ ἡ φωνὴ ἐπὶ τὸ βαρύτερον μεταβάλλει καὶ τῶν μαστῶν καὶ τῶν αἰδοίων ἔπαρσις γίνεται. καὶ περὶ τὸν καιρὸν τοῦτον ψυχικὴ τις αὐτοῖς λύπη ἐντρέχει. περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ταῖς θηλείαις μαστῶν ἐπάρσεις καὶ καταμηνίων καταρρήξεις. γίνονται δέ, ὡς προεῖπον, καὶ γυναῖκες καὶ ἄνδρες ἄγονοι διὰ τὸ πεπηρῶσθαι ἔστιν ὅτε αὐτῶν τὸν γόνον, ὅθεν καὶ δοκιμάζεται αὐτῶν τὸ σπέρμα, εἰ ἔστι γόνιμον ἢ οὐ, τὸν τρόπον τοῦτον· τῶν μὲν ἀνδρῶν ἐν ὕδατι χλιαρῷ. ^[5]

Epit 1 69 ἐὰν γὰρ πεσὸν εἰς τὸ ὕδωρ διαχυθῇ καὶ ἀπόληται, ἄγονόν ἐστιν, ἐὰν δὲ συστραφῇ καὶ ἐν αὐτῷ συστῇ γόνιμον· τὸ γὰρ πεπεμμένον παχύ, τὸ δὲ λεπτόν ἄπεπτον, καὶ θερμόν μὲν τὸ ἐν πέψει γεγονός, ψυχρὸν δὲ τὸ μήπω πεπεμμένον. τὰς δὲ γυναῖκας δοκιμάζουσι προσθέμασί τισιν, οἷον σκόροδα προσάγοντες πρὸς τὰ στόματα τῶν ὑστερῶν· κἂν μὲν ὄζῃ τὸ στόμα χανούσαις καὶ οἱ μυκτῆρες τοῦ σκόροδου, γόνιμός ἐστιν, εἰ δὲ μή, ἄγονός ἐστι. χρῶνται δὲ καὶ ἄλλαις δοκιμασίαις, ἃς οὐ χρὴ συγγράφειν στοχαζόμενον τῆς συντομίας. μεταβάλλουσι δὲ <καὶ> τὰς ἔξεις καὶ οἱ ἄρρενες καὶ αἱ θήλειαι περὶ τὸν καιρὸν, ὅτε ταῖς μὲν θηλείαις τὰ καταμήνια ἄρχεται, τοῖς δὲ ἄρρεσι τὸ σπέρμα. ^[10]

Epit 1 70 οἱ μὲν γὰρ ἐξ εὐέκτων κακόεκτοι γίνονται, οἱ δὲ ἐκ κακοέκτων εὐεκτοί. ὁ δ' αὐτὸς καὶ ἐπὶ τῶν θηλειῶν λόγος. ὡς τοῖς μὲν εὐέκτοις γινομένοις συνεκκρινόμενου σὺν τῷ σπέρματι τοῦ νοσοποιοῦντος αἰτίου καὶ οἰονεῖ καθαιρομένοις, τοῖς δὲ περὶ τὸν καιρὸν τῆς ἀφέσεως τοῦ σπέρματος νοσεροῖς καὶ ἀσθενέσι γινομένοις σημεῖον ὡς ἐκ τοῦ οἰκείου καὶ τοῦ γνησίου πλείστην ἀποφορὰν συμβαίνει γίνεσθαι. μέχρι μὲν οὖν τῶν δις ἑπτὰ ἐτῶν ἄχρηστά ἐστὶ τὰ σπέρματα, μετὰ δὲ ταῦτα χρήσιμα. ^[5]

Epit 1 72 τῶν δὲ σπερμάτων, φησί, τὰ μὲν τραχεὰ καὶ χαλαζώδη ἀρρενογόνα ἐστί· τῆς γὰρ ἄκρας πέψεως τοῦτο σημεῖον ἐστὶ· τὰ δὲ λεπτὰ καὶ μὴ θρομβώδη θηλυγόνα· ἀπεπτότερα γάρ, ἐκ δ' ἀπέπτου τὸ θῆλυ. γίνονται αἱ συλλήψεις ταῖς γυναιξὶν οὐ πάντως τοῦ σπέρματος κατ' εὐθὺ τῆς μήτρας <φερομένου> ἐντὸς τοῦ στόματος, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἐκπεσόντος ἐκτός· στενὸν γὰρ τὸ στόμα ἐνίαις ὑπάρχει.

Epit 1 73

ἤδη μὲν <γὰρ> ὑπερέχουσαι τῇ θερμασίᾳ αἱ ὑστέραι εἰς ἑαυτὰς ἐντὸς ἐπισπῶνται τὸ πεσὸν ἐκτός, καθάπερ αἱ σικύαι αἷς <οἱ> ἰατροὶ χρῶνται προσβάλλοντες· πάλιν γὰρ αὗται τῇ ποιᾷ θερμότητι τὴν ὀλκὴν τοῦ ὕγρου ποιοῦνται. σημεῖον δὲ ἐπὶ τῶν προσαγομένων αὐταῖς πεσσῶν καὶ περιχρίστων· μετ' οὐ πολὺν γὰρ χρόνον ξηρὰ καὶ τὰ πρόσθετα καὶ τὰ περίχριστα εὐρίσκεται, ὥς αὐτῆς ἀνειληφύας αὐτὰ φύσει γὰρ ὀλκὸν πέφυκεν εἶναι, ἐάνπερ <θερμὸν> κἀκείνη ὑπάρχη. τεκμήριον δὲ παρακολουθεῖ ταῖς γυναιξὶ τοῦ συνειληφέναι, ὅταν τὸ στόμα τῆς ὑστέρας μετὰ τὴν μίξιν ξηρὸν φανῇ γεγονός. ^[10]

Epit 1 74 συμβαίνει δὲ ταῖς λεῖα τὰ στόματα τῶν ὑστερῶν ἐχούσαις μὴ παραδέχεσθαι τὸ σπέρμα, ταῖς δὲ ἀνεστομωμένα μᾶλλον. διὸ δὴ αἱ μὴ βουλόμεναι συλλαβεῖν λιπαίνουσι τοὺς τόπους ἄλλη ἄλλω περιχρίστω, ὅθεν καὶ ταῖς πυκνὰ συνουσιαζομέναις βραδύτερον τὸ ἐγγάστριον λαβεῖν· λεαίνεται γὰρ αὐταῖς καὶ κωφὸν γίνεται τὸ στόμα τῆς ὑστέρας ὑπὸ τῶν συνικμαζομένων ὕγρων ἐν τῷ τέλει τῆς ὁμιλίας. Φησὶ δὲ ὡς ἐπτὰ μόνον ἡμέρας ἐν τῇ μήτρᾳ τὸ σπέρμα κεκράτηκε. ^[5]

Epit 1 75 μετὰ δὲ τὰς ἐπτὰ μύσιν λαμβάνει τὸ στόμα τῆς μήτρας μέχρι μηνῶν ἐπτὰ, τῷ δὲ ὀγδόῳ διοίγεται, καὶ ὑποκαταβαίνει τότε τὰ ἔμβρυα. ἐὰν δὲ μήτε διοιχθῇ μήτε ὑποκαταβῇ τῷ ὀγδόῳ, ἐπισφαλές· γίνονται δὲ αἱ ναυτίαι καὶ οἱ ἔμετοι ταῖς κυούσαις μέχρις οὗ ἢ ἀνακοπὴ τῶν καταμηνίων εἰς τοὺς μαστοὺς γένηται, καὶ τότε λήγουσιν ἀσώμεναι.

Epit 1 76 ἀσῶνται δὲ καὶ ὅταν ἄρχηται τὸ βρέφος τρίχας φέρειν. εὐχρόστεραι δὲ διαμένουσι αἱ ἄρρενας ἔχουσαι, ἀχρόστεραι δὲ αἱ θηλυγόνοι. καὶ τὸ ὅλον δὲ τὰ ἄρρενα τῶν θηλειῶν ὡς ἐπὶ πολὺ ῥᾶον τίκεται. πρῶτον δὲ φησὶ γίνεσθαι περὶ τὸ συλληφθὲν ἐν τῇ μήτρᾳ σπέρμα χρόαν μὲν ἐξηλλαγμένην ἄτε ἐξ ἐρυθροῦ τῆς θηλείας τῶν καταμηνίων ἀπολείμματος, ὃ δὴ καὶ ὕλης τάξιν ἐπέχει, καὶ ἐκ λευκοῦ τοῦ ἄρρενος σπέρματος· εἶτα περὶ ταῦτα ὑμένα λεπτὸν περιπήγνυσθαι, ὃν καλεῖσθαι χόριον. ^[5]

Epit 1 77 εἶτα ἐχομένως πρῶτον διατυποῦσθαι πᾶσι τοῖς ἐναίμοις ζῷοις καρδίαν κατὰ λόγον φησὶν. ὕστατον δὲ φθείρεται καρδία, πρῶτον ἄρα, φησί, γίνεται τοῖς δ' ἀναίμοις ζῷοις τὸ ἀνάλογον. λέγει δὲ ὡς τὰ ἐντόσθια τῶν ἐκτὸς πρότερον διαρθροῦται καὶ τούτων τὰ ἄνω μᾶλλον τοῦ διαζώματος ἢ περὶ τὰ κάτω. ἐκ δὲ τῆς καρδίας δύο ἀγγεῖα, ἀρτηρία τε καὶ φλέψ, πρῶται γίνονται, καὶ ἡ μὲν φλέψ τροφῆς χάριν, ἡ δὲ ἀρτηρία φυλακῆς τοῦ συμφύτου πνεύματος. ταῦτα δὲ τὰ ἀγγεῖα πρόσφυσιν ἔχει πρὸς τῇ ὑστέρᾳ, καὶ περὶ ταῦτα γίνεται κέλυφος τι δερματικὸν τηρήσεως αὐτῶν καὶ φυλακῆς χάριν. ταῦτα δὲ τὰ ἀγγεῖα τὰ ἀπὸ καρδίας ἐκπεφυκότα καλεῖται ὀμφαλός· ἔστι γὰρ ὁ λεγόμενος ὀμφαλὸς οὐδὲν ἕτερον ἀλλ' ἡ φλέψ καὶ ἀρτηρία μία ἢ πλείονες ἐν ἐλύτρῳ δερματικῷ. αὗται οὖν αἱ φλέβες οἷον ρίζαι τῇ ὑστέρᾳ προσήρτηνται, δι' ὧν λαμβάνει τὸ ἔμβρυον τὴν αἱματικὴν τροφήν καὶ αὖξεται καὶ τρέφεται. διαπίπτειν δὲ <φησὶ> Διογένην τὸν Ἀπολλωνιάτην εἰρηκότα ταῖς κοτυληδόσι ταῖς ἐν τῇ μήτρᾳ τρέφεσθαι τὰ ἔμβρυα· οὐδὲν γὰρ τῶν ἀμφοδόντων κοτυληδόνας ἔχει ἐν τῇ μήτρᾳ, ἔστι δὲ ὁ ἄνθρωπος ἀμφοδός. ^[15]

Epit 1 79 περὶ δὲ τὸν καιρὸν ὅτε ἄρχεται ἐν μαστοῖς γάλα ταῖς κυούσαις γίνεσθαι, τότε ἄρχεσθαι φησὶ σχίζεσθαι τὸ ἔμβρυον τὸ πρὶν ὑπάρχον κρεῶδες· καὶ τὸ μὲν ἄρρεν διαρθροῦται οὐ μετὰ πολὺ τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν, τὸ δὲ θῆλυ μετὰ τὰς ἐξήκοντα. ἤδη γὰρ φησιν ἐκτρωθὲν μετὰ τεσσαράκοντα καὶ βληθὲν εἰς ὕδωρ ψυχρὸν ἐφάνη ἐν ὑμένι ὑπάρχον, οὗ διακνηθέντος ἐλαφρῶς ἐφάνη τὸ ἔμβρυον ἡλίκον μύρμηξ τῶν μεγάλων, πάντα τὰ μέλη ἔχον δῆλα. Περὶ δὲ χρόνου κυήσεως φησιν ὁ Ἀριστοτέλης τοῖς μὲν ἄλλοις ζῷοις ἕνα χρόνον εἶναι τῆς κυήσεως, ὡς εἶπον, καὶ βοῦ μὲν ἐννεαμηνιαῖον, ἵππῳ δὲ δεκαμηνιαῖον, τῇ δὲ γυναικὶ πλείονας εἶναι τοὺς χρόνους· καὶ γὰρ ἐπτὰ μῆνας τινες κύουσαι ἔτεκον γόνιμα, ἔτεροι δὲ ἐννέα, ἄλλαι δὲ δέκα καὶ τοῦ ἐνδεκάτου προσέλαβον. ^[5]

Epit 1 81

συνέβη δέ τισι ἐπισπασαμέναις πλείω τῶν ἔνδεκα μηνῶν χρόνον τεκεῖν τὸν καλούμενον μύλον· ὦν καὶ μίαν, φησίν, ἐπίσταμαι ἥτις συγγενομένη τῷ ἀνδρὶ καὶ δόξασα ἔγκυος γεγονέναι τρία ἔτη διετέλεσεν ἐν ἐπάρματι τὴν γαστέρα ἔχουσα. οὐκέτι μὲν οὖν ἐντὸς ἐκινεῖτό τι αὐτῇ, καθάπερ ταῖς κατὰ φύσιν ἐχούσαις. εἴτα χειμῶνος γενομένου καὶ πολλῆς δυσαιρίας, ἔτεκε σάρκα τὸν λεγόμενον μύλον καὶ ἐσώθη. ἤδη μὲν οὖν τινες μὴ τεκοῦσαι αὐτὸν ἀνῆρέθησαν ὑπ' αὐτοῦ, τισὶ δὲ καὶ συγκατεγήρασε τῶν γυναικῶν. ἔστι δὲ αὕτη ἡ σὰρξ σκληρὰ [καὶ ὑποπέλιδνος], ὥστε μόλις ὑπὸ σιδήρου τέμνεσθαι, τὸ δὲ μέγεθος ἔχει ἀνὰ λόγον τοῦ χρόνου τῷ τελείῳ βρέφει ἴσον. ἐσχημάτισται δὲ ἐν τῇ μήτρᾳ τὰ μὲν τετράποδα τῶν ζώων ἐκτεταμένα, τὰ δ' ἄποδα πλάγια. ^[10]

Epit 1 82 τὰ δὲ πτηνὰ συγκεκαμμένα ἐστίν, ὁ δὲ ἄνθρωπος τὴν μὲν ῥίνα μέσον τῶν γονάτων ἔχων, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῖς γόνασι, τὰ δὲ ὦτα ἐκτός. ἐκτίκτεται δὲ τὰ βρέφη ἀπολυομένων, διὰ τὸ βάρος τῶν προσπεφυκότων <ὑμένων, τῶν> φλεβῶν ἐκ τῆς μήτρας εἰς τὸ ἀγγεῖον καὶ ἔτι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν ἔχουσαν τρέφειν αὐτὸ διὰ τὸ παρηυξῆσθαι, ὅθεν σπανίζον τροφῆς ἀπαίρει καὶ τὴν κεφαλὴν κάτω ἵσχει.

Epit 1 83 τοῦτο δὲ γίνεται αὐτοῖς εἰκότως· καθάπερ γὰρ ἐκ [τοῦ] ζυγοῦ τοῦ ὀμφαλοῦ ἡρτημένα ὀφείλει ῥέπειν κατὰ τὴν κίνησιν ἐπὶ τὰ βαρύτερα καὶ ὀγκωδέστερα τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ στήθη μέρη· ὅθεν καὶ ὁ πόρος ἐστὶ τοῖς κατὰ φύσιν τικτομένοις ἐπὶ ταῦτα. Ἄρσενά δέ φησιν ἡ θήλεα γίνεσθαι παρὰ τὸ πεπέφθαι ὑπὸ θερμοῦ ἢ ἄπεπτον εἶναι τὸ τοῦ ἀνδρὸς σπέρμα. ^[5]

Epit 1 84 ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ μὲν πεπεμμένῳ περιττώματι θερμὸν εἶναι, τῷ δὲ ἀπέπτῳ ψυχρὸν ὑπάρχειν. διὸ δὴ τὰ μὲν ἄρρενα ὑπὸ τοῦ θερμοῦ καὶ πεπεμμένου σπέρματος, τὰ δὲ θήλεα ὑπὸ τοῦ ἀπέπτου καὶ ψυχροῦ. ὅτι δὲ ταῦθ' οὕτως ἔχει, σημεῖα τὰ συμβαίνοντα. οἱ τε γὰρ νέοι λίαν καὶ οἱ πρεσβύτεροι θηλυγόνου ὥς ἐπὶ πολὺ· οἱ μὲν γὰρ διὰ τὸ ἐκλείπειν αὐτοῖς τὸ θερμόν, ὃ ἦν τῆς πέψεως αἴτιον, οἱ δὲ διὰ τὸ μηδέπω τέλειον αὐτὸ ἔχειν. ἀμέλει δὲ καὶ τὰ ὑγρὰ τῶν σωμάτων καὶ γυναικωδέστερα θηλυγόνου μᾶλλον· ἦττον γὰρ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἐστὶ θερμόν, καὶ αὐτὰ τὰ θηλυκὰ σώματα ψυχρὰ πέφυκεν εἶναι· ἀναλογεῖν γὰρ ὀφείλει ἀφ' ὧν καὶ ἐγένετο. μαρτυρεῖ δὲ τῇ ψυχρότητι τῶν θηλειῶν καὶ ἡ τῶν καταμηνίων γινομένη αὐταῖς ἔκκρισις· μὴ δυναμένη γὰρ αὐταῖς ἡ φύσις τὸ παρακείμενον περίττωμα πέψαι τὴν ἔκκρισιν ποιεῖται οἷον ἀποδιωθουμένη τὸ ἀλλότριον. ^[10]

Epit 1 85 καὶ τὰ λίαν δὲ ψυχρὰ τῶν ὑδάτων καὶ οἱ λίαν κατάψυχροι τόποι ἄγονοι. ἔστιν οὖν τις ἀνεκκλήτος καὶ ὠρισμένη θερμοῦ ποσότης ἡ γεννώσα τὸ ἄρρεν καὶ ψυχροῦ τὸ θῆλυ· οὔτε γὰρ τὸ λίαν πυρῶδες δύναται πέψαι ἀλλὰ τὸ ποσόν, οὔθ' ἡ λίαν ψυχρότης ποιῆσαι τὸ θῆλυ. ^[5]

Epit 1 86 δεῖ οὖν συμμετρίας τινὸς τῆς θερμότητος καὶ τῆς ψυχρότητος τῆς περὶ τὸ σπέρμα πρὸς τὸ ποιεῖσθαι ἄρρεν ἢ θῆλυ καὶ τὸ ὅλον συντελεσθῆναι ζῶον. εἰσὶ δὲ τῇ φύσει ἄνδρες θηλυγόνου, *** οἷον καὶ περὶ τοῦ Ἡρακλέους μυθολογεῖται· οὗτος γὰρ ἐν ἐβδομήκοντα καὶ δύο τέκνοις μίαν θυγατέρα ἐποίησε. ^[5]

Epit 1 88 δίδυμά τε καὶ τρίδυμα γίνεται ἃ μὲν κατ' ἐπισύλληψιν, ἔστι δ' ὅτε, φησί, καὶ κατὰ σχίσιν. ὅταν μὲν ἅμα ἐκτεχθῇ ἄρρεν καὶ θῆλυ, ἀνάγκη ταῦτα κατ' ἐπισύλληψιν γεγονέναι, ἅτε τοῦ ἄρρενος μὲν ἐκ πεπεμμένου γεγονότος, τοῦ δὲ θήλεος ἐξ ἀπέπτου, ὥστε ὑπὸ δύο ταῦτα καταβολὰς γεγενῆσθαι. τὰ δὲ ὑπὸ μίαν καταβολὴν τοιαῦτα γινόμενα τὸ μὲν ἐκ κατεψυγμένου γίνεται σπέρματος ὑπομεμενηκότος περὶ τὸν περίνεον, τὸ δὲ ἀπὸ κατενηνεγμένου καὶ οὕτως ὁμοῦ ἀμφοτέρων ἐμπεπτωκότων. ὅταν δὲ ὑπὸ μίαν καταβολὴν δύο ἄρρενα ἢ δύο θήλεα γένηται, ταῦτα σχισθέντος ἐν τῇ μήτρᾳ τοῦ σπέρματος γίνεται, τοῦ μὲν πεπεμμένου εἰς δύο ἄρρενα, τοῦ δὲ ἀπέπτου εἰς δύο θήλεα. ὅτι δὲ κατ' ἐπισύλληψιν ἀρέσκει αὐτῷ γίνεσθαι <δῆλον>· αὐτὸς γὰρ οὕτω φησί· “συνέβη γάρ τινα δούλην περὶ Τρίκκην ἐκ τοῦ δεσπότη καὶ τοῦ ἐπιτρόπου τῇ

αὐτῇ ἡμέρᾳ πλησιάσασαν τεκνῶσαι δύο, ὧν τὸ μὲν ἦν τῷ ἐπιτρόπῳ ὅμοιον, τὸ δὲ τῷ δεσπότῃ”. καὶ μὴν ὅτι κατὰ σχίσιν τοῦ σπέρματός τινα γίνεται, οὕτως φησί· “τὰ δὲ διδυμοτοκοῦντα ἀπὸ μιᾶς καταβολῆς δοκεῖ ἄρρενοτοκεῖν ἢ θηλυτοκεῖν, ὅτι τὸ σπέρμα τοῦ ἄρρενος ἰσχυρόν ἐστιν, ὥστε μεριζομένου εἰς δύο ἢ εἰς πλείονα τρόφιμα γίνεσθαι”. Τὰς δὲ ὁμοιότητας οἶεται συμβαίνειν παρὰ τὰς ἀπειρίας καὶ εὐπεψίας τῶν σπερμάτων· οἶεται γὰρ καὶ τὰ καταμήνια σπέρματα ἄπεπτα εἶναι. ^[5]

Epit 1 89 ὅταν μὲν οὖν ἄπεπτος γένηται ἢ ἐν τοῖς καταμηνίοις ὑπόληψις, καθ’ ἑαυτὴν ποιήσῃ <ή> θήλεια τὴν μορφήν, ἐάν τε ἄρρεν ἐάν τε θῆλυ. εὐπέπτων δὲ μᾶλλον γενομένων τῶν καταμηνίων, κατὰ τὸν πατέρα γεννηθήσεται ἡ μορφή, ἐάν τε ἄρρεν ἐάν τε θῆλυ. ἐὰν δὲ ἀμφοτέρων πεπεμμένων, ἄρρεν, ὅμοιον δὲ τῇ μητρί. ἐὰν δὲ ἀμφοτέρων ἀπέπτων, γενήσεται θῆλυ καὶ ὅμοιον τῷ πατρί. Τὰ δὲ τερατώδη καὶ πλεονάσαντα ἢ ἐλλείποντα τοῖς μορίοις οἷον δακτύλοις ἢ ποσὶν ἢ ἄλλοις παρὰ τὴν τῆς ὕλης γίνεται ἢ ἔλλειψιν ἢ πλεονασμόν. ^[5]

Epit 1 90 ἐὰν μὲν γὰρ πλείων ὑπάρχῃ ἢ ὕλῃ ἢ ὅσον δεῖ καθ’ ἕκαστον μόριον, τοῦτο πλεονάσαν διπλοῦν ἢ τριπλοῦν γίνεται. ἐὰν δὲ ἥττον ἢ ἐλλεῖπον, κατὰ τοῦτο τὸ μόριον γίνεται ἐφ’ οὗ καὶ ἐνέλιπεν ἢ ὕλῃ μορίου, οἷον χειρὸς ἢ δακτύλου ἢ τῶν ἄλλων, ὥστε τῇ ὕλῃ τῆς θηλείας τὴν αἰτίαν τῶν τεράτων ἀπολιπεῖν. γίνεται δὲ ὡς ἐπὶ πολὺ ταῦτα τοῖς πολυτόκοις τῶν ζώων, διὸ μάλιστα ἐν ταῖς ἀλεκτορίσιν, ἥττον δὲ ἀνθρώπῳ· μονοτόκον γὰρ ὡς τὸ πολὺ ἢ γυνή· <ἐπεὶ> εἴ που πολυτόκοι <αἱ> γυναιῖκες ὡς ἐν Αἰγύπτῳ, ἐκείναις τερατώδη ἐπιχωριάζει γίνεσθαι. ^[5]

Epit 1 92 τέρατα δὲ ἐστὶν οὐ μόνον τὰ πλεονάζοντα ἢ ἐλλείποντα τοῖς ἐκτὸς μορίοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐντός. καὶ γὰρ δύο σπληνᾶς τινα ὥπται ἔχοντα καὶ ἓνα νεφρὸν καὶ δύο ἥπατα, ἀκάρδιον δὲ οὐδὲν ὥπται οὐδὲ δικάρδιον. τῶν δὲ ἐναίμων ἤδη ὥπται τινα τῶν ἐντὸς καὶ διηλλαγμένα σπλάγχνα ἔχοντα, οἷον σπληνα μὲν ἐν τοῖς δεξιόις, τὸ δὲ ἥπαρ ἐν τοῖς εὐωνύμοις. Βοᾶν δὲ οἶεται εὐθέως τὰ τικτόμενα κατὰ συστολήν τῶν ἀγγείων καὶ κατὰ σπασμόν διὰ τὴν τοῦ περιεσχηκότος αὐτὰ ἀέρος ψυχρότητα· ἕκ τε γὰρ θερμοῦ εἰς ψυχρὸν τὸ πᾶν ἀφίκται, ἐκ τοῦ συνήθους εἰς ἀσυνήθη καὶ εἰς σκληρὸν ἐκ μαλακοῦ. ^[5]

Epit 1 94 Τὸ δὲ γάλα τὸ γινόμενον ἐν ταῖς κυούσαις ἄχρηστον εἶναι οἶεται, ἐὰν μὴ ἐπταμηνιαῖον γένηται τὸ κύημα· καὶ τότε εὐτροφον τὸ γάλα. ἄριστον δὲ γάλα οἶεται εἶναι τὸ παχύτατον καὶ κιρρότατον, τὸ δὲ λεπτότατον καὶ λευκὸν ἀτροφώτατον· τὸ μὲν γὰρ λιπαρόν, τὸ δὲ ξηρόν. δῆλον δὲ ἐπὶ τῶν τυρῶν· οἱ γὰρ κιρροὶ καὶ λιπαροὶ καὶ τρόφιμοι, οἱ δὲ λευκοὶ ἄθρεπτοί εἰσιν, ὅθεν καὶ ἥττον τρόφιμοι. Λέγει δὲ <παύεσθαι> τὰ καταμήνια ταῖς γυναιξὶ περὶ τεσσαράκοντα γινομέναις ἔτη· ἐὰν δὲ ὑπερβάλλῃ ταῦτα, παραμένει μέχρι τῶν πεντήκοντα. ^[5]

Epit 1 95 καὶ ἤδη τινὲς ἐκύησαν περὶ τὰ πεντήκοντα γεγονυῖα ἔτη. οἱ δὲ ἄνδρες οἱ μὲν πλεῖστοι γεννῶσι μέχρις ἐτῶν ἐξήκοντα, ἤδη δὲ τινες ἐγέννησαν γεγονότες ἐβδομηκονταετείς. συμβαίνει δὲ καὶ ἄνδρας καὶ γυναικας συμβιοῦντας ἀλλήλοις μὴ τεκνοποιεῖν, μεταζευχθέντας δὲ γεννᾶν. ^[5]

Epit 1 96 ὀρεκτικώτεροι δὲ ἀλλήλων πρὸς τὰς συνουσίας εἰσὶν οἱ μὲν ἄνδρες χειμῶνος, αἱ δὲ θήλειαι θέρους. Καὶ περὶ μὲν γενέσεως ἐν ἐπιδρομῇς μέρει οὕτως.

Epit 1 97 περὶ δὲ τῆς ἱστορίας καθολικώτερον ἐπιτρέχοντες οὕτως ἂν λέγοιμεν. Μόνῃ τῶν διπόδων γυνὴ ζωοτοκεῖ τὰ δὲ ἄλλα δίποδα ὠοτοκεῖ.

Epit 1 98 μόνῃ ἢ γυνὴ τῶν ζωοτόκων ὑπηνέμια τίκτει τὸν λεγόμενον Ὅσιριν ἐν Αἰγύπτῳ. μαρτυρεῖ δὲ Θεόφραστος λέγοντι Ἀριστοτέλει ἄνευ ὀχείας γίνεσθαι τὸν λεγόμενον Ὅσιριν ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν Περὶ ζώων. μόνῃ γυνὴ ἡπιωτέρα καὶ πραοτέρα μετὰ τὸ τεκεῖν, τὰ δὲ ἄλλα ζῶα δεινὰ καὶ δυσχερῆ καὶ ἀπρόσιτα.

Epit 1 100 μόνῃ γυνὴ κύουσα ὀχείαν ἐπιδέχεται, τὰ δ’ ἄλλα ζῶα οὐκέτι. μόνῃ γυνὴ ἐπαμφοτερίζει καὶ γὰρ μονοτόκος καὶ διδυμοτόκος καὶ πολυτόκος.

- Epit 1 102 μόνη τὸν λεγόμενον μύλον τίκει γυνή. τρὶς δὲ τεκοῦσα ἡ γυνή οὐκέτι αὔξεται. ἡ γυνή πλείονα
κάθαρσιν φέρει τῶν ἄλλων ζώων.
- Epit 1 103 αἱ γλαυκαὶ τῶν γυναικῶν ὑγρότεραι, αἱ δὲ μέλαιναι ἥττονες. αἱ ὕπανδροι κατακορεῖς πρὸς τὰ
ἀφροδίσια, αἱ δὲ τρυφεραὶ ἥττονες.
- Epit 1 105 ὅσαι τῶν γυναικῶν κύουσαι πλεονάκεις μετ' ἀνδρὸς γίνονται, αὗται καὶ εὐμαρέστερον τίκτουσι.
Μόνος ἄνθρωπος τῶν ζώων νεῖν μανθάνει.
- Epit 1 106 μόνος ἄνθρωπος τὰ ὦτα οὐ κινεῖ, εἰ καὶ σπανιάκεις ἐστὶ κίνησις. μόναι αἱ τρίχες τοῦ ἀνθρώπου
μακρότεραι γίνονται τῶν ἄλλων ζώων. Οἱ λευκοὶ καὶ λεῖοι τῶν ἀνθρώπων πολυγονώτεροι
τῶν μελαντέρων.
- Epit 1 107 οἱ δασεῖς καὶ δασέα στήθη καὶ πλατέα ἔχοντες ὀρεκτικοὶ μᾶλλον πρὸς τὰς συνουσίας. οἱ
γέροντες καὶ οἱ νέοι θηλυγόνοι ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ. οἱ τὰ στήθη ψιλὰ καὶ στενὰ ἔχοντες εὐαδίκητοι
ὑπὸ τῶν συνουσιῶν. τῶν κατακόρως συνουσιαζόντων <αἷμα> ἀπορρεῖ.
- Epit 1 109 οἱ ἀραιοὺς τοὺς ὀδόντας ἔχοντες καὶ ἐλάσσονας τῶν τριακονταδύο ὥς ἐπὶ πολὺ ὀλιγοχρόνιοι
γίνονται. μόνος ἄνθρωπος καὶ κύων ἐμεῖ.
- Epit 1 111 τῶν ἀνθρώπων ἡ καρδία κεῖται ὑπὸ τὸν ἀριστερὸν μαστόν, τοῖς δὲ ἄλλοις ζώοις ἐν μέσοις τοῖς
στήθεσι. τοῦ ἀνθρώπου ἡ καρδία τρεῖς κοιλίας ἔχει, τῶν ἄλλων ζώων δύο. μόνου τοῦ
ἀνθρώπου μέλλοντος μεταλλάσσειν οἱ ἐν τῇ κεφαλῇ φθεῖρες γίνονται.
- Epit 1 113 μόνου τοῦ ἀνθρώπου τεθνηκότος αἱ τρίχες αὔξονται. μόνου τοῦ ἀνθρώπου ζῶντος ὁ
ἐγκέφαλος θιγγανόμενος ψυχρότατός ἐστι, τῶν δὲ ἄλλων ζώων θερμός. οὐδὲν τῶν
γαμψωνύχων ζώων οὔτε πίνει οὔτε οὔρεῖ οὔτε συναγελάζεται.
- Epit 1 115 τὰ δὲ πλείονας ἔχοντα πόδας τῶν τεσσάρων ἄναιμά ἐστι καὶ ἄσπλαγχνα πλὴν τοῦ κατοικιδίου
κόρεως· οὗτος γὰρ μόνος πολύπους ὑπάρχων αἷμα ἔχει. τὰ φωτοκοῦντα τῶν διπόδων ἢ
τετραπόδων ἐντὸς ἔχει πρὸς τὴν ὀσφύν τοὺς ὄρχεις, καθάπερ τῶν διπόδων ἀλεκτρυόνων, τῶν δὲ
τετραπόδων σαῦρος.
- Epit 1 117 τὰ μακροσκελῆ ζῶα ὑγροκοιλία ἐστι, τὰ δὲ πιλώδη καὶ πλατέα τὰ στήθη ἔχοντα ἐμετικά. τὰ
μώνυχα μονοτόκα ἐστὶ καὶ οὐκ ἐπικύσκειται.
- Epit 1 119 Οὐδὲν τῶν ἐντόμων ζώων οὔτε σπλάγχνα ἔχει οὔτε ἀναπνεῖ. πάντα τὰ ἔντομα καὶ πάντα τὰ
κολεόπτερα ἐλαίου αὐτοῖς ἐπιχειομένου ἀποθνήσκει, ὅθεν καὶ τῇ μελίσση πολέμιοι, ὥσπερ
εἶπον, οἱ μεμυρισμένοι.
- Epit 1 121 τὰ πόδας μὴ ἔχοντα τῶν ζώων οὔτε ὄρχεις ἔχει οὔτε αὐχένα οὔτε κύστιν οὔτε βλέφαρα, ὥς τὸ
τῶν ὄφεων καὶ ἰχθύων πᾶν γένος. τὰ ζωτοκοῦντα κύστιν ἔχει, τὰ δὲ φωτοκοῦντα οὐκ ἔχει, διὸ
οὐδὲ οὔρεῖ.
- Epit 1 123 τὰ πιμελώδη ζῶα ἀγονώτερα. ὅσα τρίχας ἔχει πάντα ζωτοκεῖ πλὴν τινων θαλασσίων οἶον
δελφίνος φώκης καὶ τῶν σελαχιδῶν· ταῦτα γὰρ τρίχας <οὐκ> ἔχοντα ὁμῶς [οὐ] ζωτοκεῖ.
- Epit 1 125 οὐδὲν τῶν καρχαροδόντων ἔχει κέρας. τὰ ἄρσενά τῶν θηλειῶν ἐνίστε πλείους ἔχει ὀδόντας.
- Epit 1 127 οὐδεὶς ἰχθὺς λαλεῖ, μόνος δὲ ὁ λεγόμενος σκάρος καὶ ὁ ποτάμιος χοῖρος. τὰ μηρυκίζοντα πάντα
ζῶα τέσσαρας ἔχει κοιλίας, ὧν τὸ μὲν ἐκ τοῦ στόματος ἡρτημένον κοιλία καλεῖται, ἐκ δὲ
τούτου ὁ καλούμενος κεκρύφαλος ἡρτηται, ἐχόμενος δὲ καθεῖται ὁ προσαγορευόμενος ἐχῖνος,
μετὰ δὲ τοῦτον τὸ πρὸς τινων ἡνυστρον καλούμενον· ἀκριβέστερον δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ
ἐκθήσομαι. ^[5]
- Epit 1 129 τὰ μηρυκίζοντα ζῶα πυτίαν ἔχει, τὰ δὲ ἄλλα οὐκ ἔχει· τί δὲ ἐστὶ καὶ ποῦ κεῖται καὶ τίνος χάριν
ἐν τῷ δευτέρῳ διασαφήσω. τὰ μὴ πετόμενα τῶν ὀρνέων ταῦτα καὶ ὑπηνέμια τίκει.
- Epit 1 131

οὐδὲν τῶν ἀμφοδόντων ἐν τῇ μήτρᾳ κοτυληδόνας ἔχει, ὅθεν οὐδὲ ἄνθρωπος. τὰ ἄναιμα ζῶα πολὺν χρόνον ὀχεύει· ψυχρὰ γὰρ ἐστὶ.

Epit 1 133 μόνος τῶν ὀστρακοδέρμων ὥπται συνδουζόμενος ὁ κοχλίας· τὰ γὰρ ἄλλα τὰς ὀχείας καὶ τὰς γενέσεις ἐξ ἰλύος ἔχει. ὁ πῶλυψ δύο κοτυληδόνας ἔχει, ἡ δὲ ἐλεδώνη μονοκότυλός ἐστι.

Epit 1 135 τὰ διχηλὰ πάντα ἀστραγάλους ἔχει ἐν τοῖς ὀπισθοῖσι ποσί, τὰ δὲ ἄλλα οὐκ ἔχει. τὰ ὀστρακόδερμα πάντα δεξιὰ ἐστὶ, καθάπερ κήρυκες πορφύραι, καὶ κινεῖται οὐκ ἐπὶ τὴν ἔλικα ἀλλ' ἐπὶ τὸ καταντικρύν.

Epit 1 137 ἐχῖνοι <οῖ> θαλάττιοι εὐθέως γεννώμενοι πέντε ῥά ἔχουσι· λέγεται δὲ ὡς διαιρούμενος κατὰ μέρος καὶ ἀφιοόμενος εἰς τὴν θάλασσαν δύναται ζῆν καὶ νέμεσθαι. μόνος τῶν ζώων ὁ τέττιξ στόμα οὐκ ἔχει, ἀλλ' ἐξοχήν τινα γλωσσοειδῆ, ἥ ἀναλαμβάνων τὴν δρόσον τρέφεται· λέγεται δὲ ὡς οὐδὲ περὶ ττωμα ἔχει.

Epit 1 139 αἱ ἀκρίδες οὐ φθέγγονται τῷ στόματι, τὰ δὲ πτερὰ παρατρίβουσαι ψόφον ἀποτελοῦσι. τῶν ἐνύδρων τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων μείζονά ἐστι.

Epit 1 141 τῶν πτηνῶν αἱ αἴθυιαι καὶ ὁ χαραδριὸς κωφά ἐστίν· οὔτε γὰρ φθέγγεται οὔτε ἀκούει. μόνος ὁ ὄφιν τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ ὀπίσω στρέφει τοῦ ὅλου σώματος ἀκίνητιζοντος.

Epit 1 143 μόνη ἡ πάρδαλις τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς κινεῖ τῆς ὅλης οὐρᾶς ἀκίνητιζούσης, ἡ ἔχιν μόνη τῶν ὄφειων ζωτοκεῖ.

Epit 1 145 τὰ μέλανα ζῶα τῶν λευκῶν ἰσχυρότερα ἐστὶ. τὰ ἄναιμα τῶν ζώων διαιρούμενα μᾶλλον τῶν ἐναίμων ζῆ.

Epit 1 147 τὰ βλητικά τῶν ζώων οὐ διὰ τὸ ἀφιέναι τι διὰ τοῦ κέντρου τὴν ὀδύνην παρέχει ἀλλὰ διὰ τὴν λεπτότητα τοῦ κέντρου, ὅθεν καὶ τὰ μάλιστα λεπτοὺς ἔχοντα τοὺς ὀδόντας ταῦτα καὶ τὴν ὀδύνην χαλεπωτέραν ποιεῖ. τὰ μαλάκια πάντα πᾶσαν ὥραν ὀχεύει ἀλλ' οὐχ ἐστῶτας τοὺς καιροὺς τῆς ὀχείας ἔχει, καθάπερ [καὶ] οἱ ἰχθύες.

Epit 1 149 τῶν ἰχθύων οἱ μὲν ὥτοκοῦντες τῷ ἔαρι λιπαροί, οἱ δὲ ζωτοκοῦντες τὸ μετόπωρον. οὐδέποτε ὀστρακόδερμον ἢ μαλάκιον ἐν τῷ Πόντῳ γίνεται, λέγεται δὲ ὡς οὐδὲ θηρίον τῶν δυναμένων ἀδικεῖν τοὺς ἰχθύς.

Epit 1 151 τὰ λεπίδας ἔχοντα ὥτοκεῖ. μόνη χελώνη τῶν ὥτοκούντων κύστιν ἔχει.

Epit 1 153 οὐδὲν τῶν ὀστρακοδέρμων οὔτε θηλύ ἐστίν οὔτε ἄρρεν. τῶν ἐντόμων ἐν τῇ ὀχείᾳ τὸ θῆλυ εἰς τὸ ἄρρεν ἐνίησι τὸ αἰδοῖον εἰς τὸ ἀναλογοῦν τῷ αἰδοίῳ.

Epit 1 155 Ὅσα μὲν οὖν δυνατὸν ἀναλεξάμενον ὡς ἐν ἐπιδρομῇς μέρει καθολικώτερον εἰπεῖν σχεδὸν εἴρηται. ἐν δὲ τῷ ἐχομένῳ, ὡς προεῖπον, κατ' εἶδος ἐκάστου ζώου τὰς τε πράξεις καὶ τοὺς βίους, ἔτι δὲ τὰ ἦθη καὶ πόσα δύναται ἕκαστον ζῆν ἔτη ἀναγραφῆς ἀξιώσας ἀναθήσομαί σοι: — Ἐν τῇδε τῇ συντάξει, τὸν ἀριθμὸν οὔση δευτέρᾳ, πειράσομαι, προγράφων περὶ οὗ ἐστὶν ὁ λόγος ζώου ὄνομα, προσυποτάσσειν τούτῳ ὅσα τὸ προταχθὲν ζῶον μόρια κέκτηται, εἴτα περὶ τῆς ὀχείας αὐτοῦ καὶ πόσους κύειν δύναται μῆνας, περὶ τε τῆς ἐκτέξεως ποῖα καὶ πόσα ὑπομένει τίκτειν βρέφη· ἐπὶ πᾶσι δὲ τίς ὁ βίος τοῦ προγραφέντος ζώου καὶ ποῖον τὸ ἦθος καὶ πόσα δύναται ζῆν ἔτη. ^[5]

Epit 2 1 τοῦτο δὲ ἐπειράσθην ποιῆσαι, ἵνα μὴ διηρημένην ἐν πολλοῖς τὴν ὑπὸ Ἀριστοτέλους περὶ ζώων πραγματείαν ἐπιπορεύῃ, συνηγμένην δὲ ὁμοῦ πᾶσαν τὴν ἐφ' ἐνὶ ἐκάστῳ ζῳῷ ἱστορίαν ἔχης. Ἐπεὶ οὖν ἃ μὲν τῶν ζώων ζωτοκεῖ, ἃ δὲ ὥτοκεῖ, ἃ δὲ σκωληκοτοκεῖ, πειράσομαι μὲν ἐν τούτῳ περὶ μόνων τῶν ζωτοκούντων τὸν λόγον ποιήσασθαι, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν πολυσχιδῶν, ἐχομένως δὲ περὶ τῶν διχηλῶν, εἴτα περὶ τῶν μωνύχων, ἐπὶ πᾶσι δὲ δηλώσω καὶ περὶ τῶν σελαχωδῶν λεγομένων ἰχθύων, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ δοκοῦσι ζωτοκεῖν, ἀλλ' οὐκ ὥτοκεῖν. ^[5]

- Epit 2 3 ἐν δὲ ταῖς ἐχομέναις ταύτῃ δυσὶ συντάξῃσι περὶ τῶν ὠτοκοούντων ὁμοιοειδῶς τούτοις τὸν λόγον ποιήσομαι, τὴν ἀρχὴν λαβὼν ἀπὸ τῶν ἐνύδρων, τὸ δὲ [περὶ] τῶν σκωληκοτοκούντων εἶδος ὡς λεπτόν καὶ ἀσθενὲς καὶ οὐκ ἄξιον ἱστορίας παραιτήσομαι. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος περιττότερος τῶν ἄλλων ζώων ὑπάρχει καὶ ἔστι πολυσχιδής, ἀρκτέον ἀπὸ τούτου.
- Epit 2 5 ὁ μὲν οὖν Ἀριστοτέλης χάριν τοῦ μηδὲν παριδεῖν ἐπὶ πολὺ περὶ τούτου ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἱστοριῶν ἐκλελάληκε, πρῶτον μὲν διαιρῶν εἰς τὰ ἀξιολογώτατα μέρη τὸν ἄνθρωπον, εἴτα ταῦτα τέμνων εἰς μόρια, οἷον οὕτως κεφαλὴ ἐστὶ τὸ ἐπὶ τῷ αὐχένι ἐπικείμενον, μόρια δὲ ταύτης βρέγμα, κορυφή, ἰνίον καὶ τᾶλλα· καὶ πρόσωπόν ἐστι τὸ ὑπὸ τὸ κρανίον ὑποκείμενον, μέρη δὲ αὐτοῦ ῥίς, ὦτα, σιαγόνες καὶ τὰ ἄλλα. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν πεποίηκε καὶ τὰ μέλη εἰς μέρη τέμνων ὑποδεικνύειν πειράται. ὅθεν ἐγὼ τὸ μὲν εἰς τὰ γινωσκόμενα πᾶσι μόρια τῶν ἀνθρώπων διαιρεῖν καὶ τὸ ὅμοιον Ἀριστοτέλει ποιεῖν περισσὸν ἡγήμαι· τὰ δὲ ἰδίως συμβεβηκότα τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἱστορίας ἀξιά ἐστίν, ἐκπίπτει δὲ τοὺς πολλοὺς, ὑποδεικνύειν πειράσομαι. ^[5]
- Epit 2 7 Ἔστιν οὖν ὁ ἄνθρωπος ἀμφόδους, πολυσχιδής καὶ μόνος τῶν διπόδων ζῴων. ἔχει δὲ ὁ μὲν ἄρρην ἐπὶ τοῦ κρανίου ῥαφὰς τρεῖς συναπτούσας ἀλλήλαις, τριγωνοειδεῖς, ἡ δὲ θήλεια κύκλῳ μόνον τοῦ κρανίου τὴν ῥαφήν, ᾧ καὶ γινώσκεται τὸ θῆλυ.
- Epit 2 8 ἤδη μὲν οὖν ὥφθη ἀνδρὸς κεφαλὴ μὴ ἔχουσα ῥαφήν. σπονδύλους δὲ ἔχει τοὺς πάντας εἰκοσιεννέα, ὧν ὁ μὲν τράχηλος ἐκ τεσσάρων συνέστηκε, ἡ δὲ ῥάχις ἐξ εἴκοσιν, ἡ δὲ ὀσφὺς ἐκ πέντε.
- Epit 2 10 πλευρὰς δὲ ἔχει δεκαέξ, ἐκατέρου μέρους ὀκτὼ σὺν ταῖς λεγομέναις νόθαις πλευραῖς. ὀδόντας δὲ ἔχει τοὺς πάντας τριακονταδύο, ὧν δεκαέξ ἄνω καὶ ἴσοι κάτω· οἱ δὲ αὐτοὺς ἀραιοὺς ἔχοντες ὀλιγοχρόνιοι, φησί.
- Epit 2 12 Διοιχθεῖς δὲ ἐγκέφαλον ἔχει ὑγρότερον καὶ μείζονα τῶν καθ' ἑαυτὸν ζώων. περὶ δὲ τοῦτον ὑμὴν ἐστὶ δερματικὸς ὃς καλεῖται μῆνιγξ. ἔχει δὲ τὴν λεγομένην παρεγκεφαλίδα μόνος ὁ ἄνθρωπος, ἥτις ἐσχάτη τοῦ ἐγκεφάλου κεῖται, μέρος αὐτοῦ οὐσα. ἔστι δὲ ὁ ἐγκέφαλος ἄναιμος καὶ θιγγανόμενος τοῦ ἀνθρώπου ζῶντος ψυχρός. γλῶττα σὰρξ μανή, ἥς τὸ ἄκρον αἰσθητικώτερον τοῦ μέσου· εἴτα ἡ ἐπιλεγόμενη ἐπιγλωττίς προσπέφυκε δὲ ταύτῃ ὁ λεγόμενος οἰσοφάγος. ^[5]
- Epit 2 13 εἰλήφει δ' οὗτος τὴν ὁμωνυμίαν ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτὸν μήκους καὶ τῆς στενότητος. ἔμπροσθεν δὲ τοῦ λεγομένου οἰσοφάγου ἡ λεγομένη τραχεῖα ἀρτηρία κεῖται καὶ αὕτῃ τὴν ἀρχὴν ἔχουσα ἀπὸ τῆς ἐπιγλωττίδος, ἄνω δὲ μᾶλλον νεύουσα κατὰ τὴν τῶν μυκτῆρων ἔκκρισιν· διὸ καὶ ὅταν ἀθρόως πίνωμεν, ἀνασπῶμεν μέρος τι τοῦ ὑγροῦ διὰ τῶν μυκτῆρων. ^[5]
- Epit 2 14 ἔστι δὲ φύσει <ἡ> ἀρτηρία χονδρῶδης καὶ ὀλίγαιμος. μέση οὖν κεῖται τῶν στομάτων τοῦ οἰσοφάγου καὶ τῆς τραχείας ἀρτηρίας ἡ ἐπιγλωττίς, ἥτις ἐν τῷ καταπίνειν τὴν ξηρὰν τροφήν ἐπιπωματίζει τὴν ἀρτηρίαν κωλύουσα ὧν οὐ δέον αὐτὴν ἐστὶ λαμβάνειν. συμβαίνει δὲ ἐμπνευματουμένης τῆς ἀρτηρίας ὑπὸ τοῦ ἐκτὸς πνεύματος εὐθέως διίστασθαι καὶ εἰς τὸν πνεῦμονα διαδίδοσθαι· διαδίδεται γὰρ τὸ πνεῦμα εἰς τὰς τούτου ὁπᾶς. ἔχει γὰρ ὁ πνεύμων διαφύσεις χονδρὰς εἰς ὅξυ συναγομένας, ἐκ δὲ τῶν διαφύσεων τὰ τρήματα ἐκ μεγάλων εἰς ἐλάχιστα διαδιδόμενα· ἔχει δὲ καὶ ἐκφύσεις ἡ προειρημένη ἀρτηρία προσηνωμένης τῇ καρδίᾳ, ἰνῶδεις <καὶ χονδρῶδεις> καὶ πιμελώδεις· καθ' ἃ δὲ μέρη συνήνωται, κοιλία ἐστίν. ὅθεν ἐμπνευματουμένης τῆς κοιλίας συνδίσταται ἡ καρδία, δηλὸν ὡς δεχομένη τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῆς. τοῦτο δὲ τεθεώρηται ἐπὶ τῶν μειζόνων ἀνατομῶν. ἡ μὲν οὖν ἀρτηρία τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον καὶ οὕτως δέχεται τὸ πνεῦμα καὶ ἀφίησιν· ἄλλο δὲ οὔτε ὑγρὸν οὐδὲν οὔτε ξηρὸν ἐπιδέχεται· ἡ δὲ δεξαμένη πόνον παρέχει ἕως οὗ ἀναβήξῃ καὶ ἀναβάλῃ τὸ κατελθόν. ^[15]

- Epit 2 16 Ὁ δὲ στόμαχος καὶ αὐτὸς ἄνωθεν ἔχων ἀπὸ τῆς ἐπιγλωττίδος, ὡς προεῖπον, ἔχεται τῆς τραχείας ἀρτηρίας, συνεχῆς ὣν τῇ ράχει ὑμέσι λεπτοῖς, ἀποτελευτᾷ δὲ διὰ τοῦ ζώματος εἰς τὴν κοιλίαν τὴν λεγομένην ἄνω, νευρώδης ὣν τῇ φύσει καὶ τάσιν ἔχων. ἡ δὲ ἄνω κοιλία ὁμοία ἐστὶ τῇ κυνείᾳ κοιλίᾳ· οὐ γὰρ πολλῷ τοῦ ἐντέρου ἡμῶν εὐρυτέρα ἐστίν, ἀλλ' οἷον ἔντερον εὖρος ἔχον ἐστί.
- Epit 2 17 διὰ δὲ τὸ τοιαύτην ἔχειν ἡμᾶς τὴν ἄνω κοιλίαν μόνος ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ κύων ἐμεῖ. στενῆς γὰρ οὔσης καὶ ὀρθῆς καὶ κόλπον μὴ ἐχούσης, ἡ ἐπάνοδος ἡ τῶν σιτίων κατ' εὐθυπορίαν ἐπὶ τὸν στόμαχον εὐκόπως παραγίνεται· τοῖς δὲ ἔχουσιν εὐρείας καὶ σκολιάς τὰς κοιλίας οὐ ῥαδίως συμβαίνει. ὑπόκειται δὲ τὸ ἔντερον τῇ κοιλίᾳ διπλοῦν εἰλιγμένον, ἐπιεικῶς πλατύ· περὶ δὲ τοῦ μεγέθους αὐτοῦ οὐδὲν εἴρηκεν ὁ Ἀριστοτέλης. ^[5]
- Epit 2 19 Ἡ δὲ λεγομένη κάτω κοιλία ἐκπέφυκε μὲν ἐκ τοῦ ἐντέρου, ὁμοία δέ ἐστι τῷ σχήματι τῇ ὑεΐᾳ· πλατεῖα γάρ ἐστι καὶ κοίλη. τὸ δ' ἀπ' αὐτῆς πρὸς τὴν ἔδραν παχὺ καὶ βραχὺ ὑπάρχει, ὃ δὴ καὶ ἀρχὸν καλοῦσι. τὸ δὲ λεγόμενον ἐπίπλοον ἀπὸ μὲν τῆς ἄνω κοιλίας ἥρτηται, ἔστι δὲ τὴν φύσιν ὑμὴν πιμελώδης.
- Epit 2 20 ὑπεράνω δὲ τῶν ἐντέρων τὸ μέσον ὑμενώδές ἐστι καὶ πῖον, ἐξήρτηται δὲ ἐκ τῆς μεγάλης φλεβὸς καὶ τῆς καλουμένης ἀορτῆς, καὶ διὰ τούτου φλέβες πολλαὶ καὶ λεπταὶ κατατείνουσι πρὸς τὴν τῶν ἐντέρων φύσιν. τὰ μὲν οὖν περὶ τὸν στόμαχον καὶ ἀρτηρίαν καὶ ἔτι περὶ τὴν κοιλίαν καὶ ἔντερα τοιοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. Ἡ δὲ καρδία κεῖται μὲν παρὰ τὸν ἀριστερὸν μαστόν, τοῖς δ' ἄλλοις ζώοις ἐν μέσῳ πᾶσι κεῖται, ἔστι δὲ στρογγυλωτέρα τῶν ἄλλων, καὶ ἔχει τὸ ὅζυ αὐτῆς ἔμπροσθεν. ^[5]
- Epit 2 21 ἔχει δὲ ἐν αὐτῇ, φησί, κοιλίας τρεῖς, ἀλλ' οὐ καθάπερ οἱ πολλοὶ ἔφασαν τῶν ἱατρῶν δύο, ὧν τὴν μὲν μεγίστην ἐν τοῖς δεξιοῖς, τὴν δὲ ἐλαχίστην ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, σύμμετρον δὲ τὴν μέσην. κάτωθεν δὲ ἐκ τῆς προσφύσεως τῆς καρδίας κατὰ μὲν τὴν μεγίστην αὐτῆς κοιλίαν, λέγω δὴ τὴν ἐν τοῖς δεξιοῖς, προσήρτηται ἡ μεγάλη λεγομένη φλέψ, κατὰ δὲ τὴν μέσην αὐτῆς κοιλίαν προσήρτηται ἡ καλουμένη ἀορτὴ φλέψ. φέρουσι δὲ καὶ εἰς τὸν πνεύμονα πόροι λεπτοὶ ἀπὸ τῆς καρδίας, καὶ σχίζονται κατὰ πάντα τὸν πνεύμονα, οἵτινες τῇ καρδίᾳ, ὡς προεῖπον, διαδιδόασιν τὸ πνεῦμα. ^[5]
- Epit 2 22 ἔχει δὲ ἐν ἐκάστη κοιλίᾳ ἡ καρδία αἷμα πολὺ καὶ παχὺ, λεπτότατον δέ ἐστι τὸ ἐν τῇ μέσῃ. Ὁ δὲ πνεύμων προσήρτηται μὲν τῇ ράχει, νεύει δὲ μᾶλλον εἰς τὰ ἀριστερά, ὅμοιος δέ ἐστι κατὰ τὸ κύρτωμα βοεΐῳ.
- Epit 2 23 οὔτε πολυσχιδὴς ἐστὶν οὔτε λεῖος, ἀλλὰ πολλὰς ἀνωμαλίας ἐν ἑαυτῷ ἔχων κινεῖται συνεχῶς. πῇ μὲν γὰρ διίσταται, πῇ δὲ συστέλλεται, ὅθεν καὶ ἀθεράπευτος· τῇ γὰρ πυκνοτέρᾳ κινήσει ἐναντία πᾶσα θεραπεία ἐπ' αὐτοῦ. ἔχει δὲ ἐν ἑαυτῷ αἷμα πλεῖστον. ^[5]
- Epit 2 24 οἱ δὲ νομίζοντες αὐτὸν εἶναι κενὸν διηπάτηνται θεωροῦντες τοὺς ἐξαιρουμένους ἐκ τῶν ἱερείων κενοὺς αἵματος, οὐ γινώσκοντες <δ> ὅτι ὑπὸ τὴν σφαγὴν ἐκκρίνεται ἐξ αὐτῶν τὸ αἷμα. ὑπὸ δὲ τὸν πνεύμονά ἐστι τὸ διάζωμα· οἱ δὲ διάφραγμα, ἄλλοι δὲ φρένας προσαγορεύουσιν· ὑμὴν νευρώδης.
- Epit 2 25 καὶ πρὸς μὲν τὰς πλευρὰς ἀμφοτέρας καὶ τὸ ὑποχόνδριον καὶ τὴν ράχιν συνηρτημένος ἐστίν, ἐν μέσῳ δὲ ἔχων λεπτά. ὑπὸ δὲ τοῦτο ἐν τοῖς δεξιοῖς κεῖται τὸ ἥπαρ, τῷ σχήματι στρογγύλον μᾶλλον καὶ οὐ μακρόλοβον, τὸ δὲ ποσάλοβόν ἐστιν οὐκ ἔτι εἴρηκεν ὁ Ἀριστοτέλης. ^[5]
- Epit 2 26 καὶ ἐπὶ μὲν πολλῶν φησιν οὐκ ἔχον ἐφ' ἑαυτῷ χολὴν τεθεώρηται, ἀλλὰ παρὰ τῷ ἐντέρῳ· ἐπὶ δὲ ὀλίγων τοῦτο ὥπται. ἐκ δὲ τῶν εὐωνύμων σπλὴν μέλας, λεπτός, ἄνισος, πλατύς. Οἱ δὲ νεφροὶ πρὸς τῇ ράχει κεῖνται, ὅμοιοι τοῖς ὑεΐοις, ἀνωτέρω δὲ ὁ δεξιὸς κεῖται, καὶ ψαύει ἄκρου τοῦ ἥπατος, καὶ ἐλάττω πιμελὴν ἔχει. ^[5]

- Epit 2 27 ἔχουσι δὲ καὶ κοιλίαν ἐν ἑαυτοῖς. ἐκ δὲ τῶν κοιλιῶν τούτων καθήκουσιν εἰς τὴν κύστιν πόροι, δύο μὲν νεανικοί, ἄλλοι δὲ λεπτοὶ φλεβώδεις, καὶ ἐξήρτηνται <φλέβες> μέγεθος ἔχουσαι. τῷ δὲ ἐκ τῆς κύστεως τραχήλῳ συνήνωται τὸ αἰδοῖον, ἐκ δὲ τούτου ὄρχεις ἐν ὁσχέῳ κεῖνται. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐν τῇ θηλείᾳ πέφυκε πάντα τὰ αὐτὰ καὶ παραπλήσια· διαφέρει δὲ οὐδὲν ἢ ταῖς ὑστέραις. ^[5]
- Epit 2 29 ἔστι δὲ ἡ φύσις τῆς ὑστέρας νευρώδης, ὀλίγην σαρκὸς μοῖραν ἔχουσα ἐντός· ἡ δὲ θέσις αὐτῆς μεταξὺ ἀρχοῦ καὶ κύστεως, μικρὸν ὑπεράνω τῆς ἥβης· τὸ δὲ σχῆμα αὐτῆς ἐκ τῶν ὑπογραφῶν τῶν ἐν ταῖς ἀνατομαῖς θεωρεῖται. συγκινεῖται δὲ ὁ τράχηλος τῆς μήτρας τῇ διανοίᾳ καθάπερ καὶ τὸ τοῦ ἀνδρὸς αἰδοῖον πρὸς τὰς ἐπιθυμίας ἀναχωροῦν, ἄνω καὶ κάτω.
- Epit 2 30 ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἀπροαιρέτως καὶ εἰς τὰ δεξιὰ καὶ εἰς τὰ εὐώνυμα ἀναβαίνει οὐ μόνον ὁ τράχηλος αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅλον κύτος· εἰσὶ δὲ αἷς καὶ ἀνεδιπλώθη καὶ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν ἦλθεν. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν μορίων τῶν ἐντός καὶ ἐκτός ὡς ἐν ἐπιδρομῇς μέρει ἐπὶ τοσοῦτόν μοι ἐπιτετροχάσθω. Ἄρχεται δὲ ὁ ἄρρην φέρειν τὸ σπέρμα περὶ τὰ δεκατέσσαρα ἔτη γενόμενος, ὅτε καὶ ταῖς θηλείαις τὰ καταμήνια δειγματίζει. ^[5]
- Epit 2 32 γεννᾷ δὲ ὁ μὲν ἄρρην εἰκοσαετής, ἡ δὲ θήλεια τεσσαρεσκαίδεκαετής. ὁχεύει δὲ ὁ μὲν ἄρρην πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους καὶ ἡ θήλεια ὁχεύεται, ἀλλ' οὐχ ἐστῶτές εἰσιν οἱ χρόνοι αὐτοῖς, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις· ὁρμητικώτεροι δὲ εἰσιν οἱ μὲν ἄρρενες πρὸς συνουσίαν ἐν τῷ χειμῶνι, αἱ δὲ γυναῖκες τῷ θερεί. ^[5]
- Epit 2 34 χρόνοι δὲ ἰστάμενοι ταῖς κυούσαις καθάπερ τοῖς ἄλλοις ζώοις οὐκ εἰσὶν, ἀλλ' αἱ μὲν ἑπτὰ μῆνας κυήσασαι ἔτεκον, αἱ δὲ ἑννέα, αἱ δὲ δέκα καὶ τοῦ ἑνδεκάτου τινὲς προσέλαβον. ὅρος δὲ τοῦ γεννᾶν τοῖς μὲν ἀνδράσιν ἕως πεντήκοντα καὶ ἐξήκοντα ἐτῶν, γυναικὶ δὲ ἕως πέντε καὶ τεσσαράκοντα· ἤδη μὲν οὖν πεντηκονταετής τις γενομένη συνέλαβε. τίκτει μὲν οὖν γυνὴ καὶ τέσσαρα καὶ πέντε καθάπερ ἐν Ἀθήναις ἡ τεκοῦσα πέντε τόκους ἀνὰ πέντε ἄρρενας. ^[5]
- Epit 2 36 Καὶ περὶ μὲν κυήσεως καὶ χρόνου οὐκ αἰεὶ οὕτως, περὶ δὲ ἐκτέξεως καὶ διδύμων καὶ τερατωδῶν καὶ πῶς ἄρρεν ἢ θήλυ καὶ περὶ τροφῆς βρέφους καὶ ἀπογαλακτίσεως καὶ καταμηνίων ἐπισχέσεως καὶ τὸ ὅλον τῆς τοῦ σπέρματος οὐσίας καὶ πόθεν φέρεται κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐν τῷ πρὸ τούτου συντάγματι καταριθμήσας ἐξεθέμην. Ἔστι δὲ ὁ ἄνθρωπος καὶ μονήρης καὶ συναγελαστικός· ἐπαμφοτερίζειν γὰρ δύναται. ^[5]
- Epit 2 37 λέγοι δ' ἂν τις καὶ αὐτὸν ἀμφίβιον εἶναι. καὶ γὰρ ἐν τῷ ξηρῷ καὶ ὑγρῷ παρὰ μέρος εἰσὶν οἱ διαιτῶνται καθάπερ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν πολλοῖς τόποις· ἡμέρας μὲν γὰρ ἐν τῷ ὑγρῷ, νυκτὸς δὲ ἐπὶ τῆς χέρσου. τροφή δὲ αὐτοῖς ὅσα παρὰ τὸν ποταμὸν καὶ τὰ ἔλη φύεται. Ἔστι δὲ τὸ ἦθος ἡ γυνὴ ὡς ἐπὶ πολὺ ἀνδρὸς ἐλεημονεστέρα καὶ ἀριδάκρυον· ἔστι δὲ καὶ φθονερωτέρα καὶ μεμψίμοιρος καὶ φιλολοιδωρωτέρα καὶ πληκτικωτέρα μᾶλλον. ^[5]
- Epit 2 38 ἔστι δὲ καὶ δύσφημον τὸ θήλυ καὶ δυσέλπιστον καὶ ἀναιδέστερον καὶ εὐαπατητότερον καὶ μνημονικώτερον καὶ ἀκινήτοτερον καὶ τροφῆς ἐλάττονος δεῖται. παρεκτικώτερον δὲ καὶ μεγαλοψυχώτερον τὸ ἄρρεν. γνωσθεῖν δὲ ἄμεινον καὶ ἐκ τοῦ προσώπου τὰ ἦθη οὕτως. ^[5]
- Epit 2 39 μέτωπον τὸ μὲν μέγα βραδυνόου ἦθους σημεῖον, τὸ δὲ μικρὸν εὐκινήτου, τὸ δὲ πλατὺ ἐκστατικοῦ· τούτων δὲ τὸ μέσον ἄριστον. ὀφρύες αἱ μὲν ἐπ' ὀρθοῦ κείμεναι μαλακὸν καὶ χρηστὸν ἦθος ὑπογράφουσιν, αἱ δὲ πρὸς τὴν ῥῖνα κεκλασμέναι στρυφνόν, αἱ δὲ πρὸς τοὺς κροτάφους κεκλασμέναι εἴρωνα, αἱ δὲ κατεσπασμέναι φοβερόν. κανθοὶ οἱ μὲν μικροὶ καλοῦ ἦθους σημεῖον, οἱ δὲ κρεῶδεις πρὸς τῷ μυκτῆρι πονηροῦ. καὶ ἐὰν μὲν ὅλος ὁ ὀφθαλμὸς ἕξω ἐξίσχη ἀναιδοῦς ἦθος· μικρὸς δὲ ὑπάρχων πανούργου καὶ ἀβεβαίου, ὁ δὲ μέσος ἄριστος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑπογραφῆς χάριν εἰρήσθω, πλειόνων δυναμένων λέγεσθαι. Ὅτι ἀνθρώπου ἀσίτου δῆγμα δυσίατον καὶ ἰχώρ ἀνθρώπειος προσεγγίσας ἄλλῳ κακόν τι ποιεῖ. ^[10]

- Epit 2 41 πτύελον δὲ ἀνθρώπου ἀναιρεῖ καὶ θαλασσίους σκολοπένδρας. ἐν δὲ Λιβύῃ γένος ἀνθρώπων ἐστὶν οὐδὲν ἡμῶν διαφέρον, τὸ <δὲ> σῶμα ξένον τι ἔχει· τὰ γὰρ δάκνοντα τῶν θηρίων οὐδὲν αὐτοὺς ἀδικεῖ.
- Epit 2 42 ὄφεις γοῦν καὶ φαλαγγίου καὶ σκορπίου δακόντος αὐτούς, ἐκεῖνο μᾶλλον εἰς ἀναισθησίαν ὑπνοποιὸν κατολισθαίνει. ἐλέγχουσι δὲ καὶ τὰ νόθα τέκνα ἀπὸ τῶν γνησίων· προσφέρουσι γὰρ αὐτὰ τοῖς θηρίοις καὶ δάκνονται· καὶ τὰ μὲν γνήσια οὐ πάσχει, τὰ δὲ νόθα ξένης ὄντα γενέσεως ἀποθνήσκει φαρμασσόμενα. Ὅτι, φησί, πλησίον τῶν ἀδίψων ἰχθυοφάγων οἱ κατοικοῦντες ὥσπερ ἀπαραβάτων σπονδῶν μεταξὺ τεθέντων αὐτῶν τε καὶ τῶν φωκῶν, οὔτε αὐτοὶ τὰς φώκας σίνονται οὐδὲ ὑπ' ἐκείνων οὔτοι βλάπτονται, ἀλλὰ καὶ ἀλλήλων θήρας ἀνεπιβουλεύτους τῷ θηράσαντι ἐκάτερον γένος συντηρεῖ, καὶ συναναστρέφονται οὕτως ἀλλήλοις ὥς μόλις ἂν εὐρεθεῖεν πρὸς ἀνθρώπους συμβιοῦντες ἄνθρωποι. ^[5]
- Epit 2 44 Ὅτι τῶν ἰχθυοφάγων οἱ μὲν σκηνώμασι τοῖς σπηλαίοις οὐ τετραμμένοις πρὸς μεσημβρίαν διὰ τὸ πνιγῶδες, ἀλλὰ τοῖς ἀπεστραμμένοις αὐτὴν χρῶνται· οἱ δὲ ὑπὸ ταῖς τῶν ἰχθύων πλευραῖς, φυκία ἐπιβάλλοντες αὐτοῖς· οἱ δὲ τὰς τῶν ἐλαίων κορυφὰς ἀλλήλαις συνάπτοντες, εἴτα χρῶνται σκηνώμασι. τὴν δὲ τοιαύτην ἐλαίαν καρπὸν φέρειν φησὶ κασταναϊκῷ καρύῳ προσεμφερῇ. τὸ δὲ τέταρτον τῶν ἰχθυοφάγων γένος τὴν οἴκησιν ἔχει τοιαύτην. ἄμμου φόρτος ἄπλετος ἐκ τοῦ παντὸς αἰῶνος, ὅρει παραπλήσιος, σεσώρεται, καὶ πᾶς οὗτος ὑπὸ τοῦ προσβάλλοντος αἰὲ κύματος σκληρῶς πεπιλημένος, ὥστε ὁμογενοῦς ὄγκου καὶ μίαν φύσιν ἔχοντος διὰ τὴν μίξιν καὶ συμπλοκὴν τῆς ἄμμου μηδὲν παραλλάσσειν· εἴτα ὑπονόμους αὐτοῖς ἀνδρομήκεις ὀρύττουσι, τὸν μὲν κατὰ κορυφὴν ὄγκον ἐῶντες ὠχυρῶσθαι καὶ στέγην διὰ τῆς εἰρημένης συνδέσεως ἔχοντες, ἐκ δὲ τοῦ κάτωθεν ἐδάφους παραμήκεις αὐλῶνας κατασκευάζοντες, πρὸς ἀλλήλους πάντοθεν συντετρημένους, ἐν οἷς τέως μὲν τινες τὰ πρὸς τὸν ἄνεμον φωτίσαντες ἄγουσιν ἡσυχίαν, ἐπὰν δὲ πλημμυρὶς ἐπέλθῃ, τὰ πρὸς τὴν ἄγραν ὥς προεῖρηται, παρασκευάζονται. τοὺς μέντοι τελευτῶντας αὐτῶν οὐδεμιᾶς ἀξιοῦσι προνοίας, ἀπαθῇ πρὸς τὸν ἐκ δόξης ἔλεον κεκτημένοι τὴν γνῶμην· διὸ καὶ κεῖσθαι ἐρριμμένους ἐῶσιν, ἕως ἂν ἄμπωτις ἐπιγενομένη τροφὴν εἰς τὴν θάλασσαν κομίσῃ τούτους τοῖς ἰχθύσι. Περὶ ἐνίων ἄπορον παρεχόντων τὸν ὅθεν ἐπωκῆκασι τρόπον. ^[15]
- Epit 2 45 Ὅτι, φησὶν, ἐνίους τῶν ἀπὸ τῆς θαλάττης σιτουμένων μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο ἔχειν παραδοξότερον καὶ εἰς λογικὴν καταχωρῆσαι πίστιν οὐ ῥάδιον. οὔτε γὰρ πόθεν εἰς τὸν χῶρον, ἐν ᾧ οἰκοῦσιν, ἀφίκοντο ἔστιν ἐπιγνῶναι οὔτε ὅπως, λισσῆς μὲν πέτρας ἄνωθεν ἐπεξευγμένης, ἐκ πλαγίου δὲ κρημνῶν ἀφαιρουμένων τὰς παρόδους, τὴν δὲ ἀπέναντι πᾶσαν ὀρίζοντος, ὃ καὶ πεζῇ μὲν ἐλθεῖν παντελῶς, ὥς εἶπον, ἀδύνατον, σχεδίαίς δὲ ὁμοίως ἀπορίᾳ τῶν παρ' ἡμῖν ἐξ ἴσου ἄπορον. τούτων δὲ ὑφεστώτων, φησί, λοιπὸν εἰπεῖν ὥς αὐθιγενεῖς εἰσι μνήμην τοῦ πρώτου σπέρματος οὐ λαβόντες, αἰὲ δὲ ὑπάρχοντες ὃν τρόπον ἔνιοι τῶν καλουμένων ὠρίσαντο φυσικῶν. Ὅτι τῶν στενῶν ἐπέκεινα, φησί, τῶν συγκλειόντων τὴν Ἀραβίαν καὶ τὴν ἀπέναντι χώραν νῆσοι κεῖνται σποράδες, ταπειναὶ πᾶσαι, μικραὶ τῷ μεγέθει, τὸ πλῆθος ἀμύθητοι, καρπὸν οὐδένα γεννῶσαι πρὸς τὸν βίον, οὔτε ἡμερον οὔτε ἄγριον, ἀπέχουσαι μὲν τῆς εἰρημένης ἡπείρου σταδίου ὥς ἐβδομήκοντα, τετραμμένοι δὲ πρὸς τὸ δοκοῦν πέλαγος παρεκτείνειν τὴν Ἰνδικὴν καὶ Γεδρωσίαν. ^[5]
- Epit 2 46 ἐνταῦθα κύμα μὲν οὐ γίνεται, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἄλλης προκαθημένη τὸν κλύδωνα τοῖς ἀκρωτηρίοις λαμβάνει· ἀέρων δὲ τὸν ἄριστον δοκοῦσιν ἔχειν. ταύτας ἄνθρωποι κατανέμονται ζῶντες βίον τοιοῦτον. ἐν τῷ παρήκοντι πελάγει, τραχεῖ τε καὶ χειμερίῳ ὑπάρχοντι τελείως, γίνεται τῷ πλάτει καὶ τῷ μεγέθει πλῆθος ἄπιστον χελωνῶν ἅς θαλαττίας πάντες νομίζομεν. αὗται νυκτὸς μὲν ἐν τῷ βυθῷ νέμονται, καὶ ἡμέρας διὰ τὴν ἐν ταῖς νήσοις ἡσυχίαν καὶ γαλήνην ἀφικόμεναι κοιμῶνται, καὶ τοῦτο ποιοῦσι πρὸς τὸν ἥλιον μετέωροι, ταῖς

κατεσκευασμέναις πορθίσις ὁμοιοπαθεῖς. ταύτας κατ' ἐκεῖνο καιροῦ <οἱ> ἐπιχώριοι τέχνη καὶ σπουδῇ καὶ μερίμναις εἰς τὴν χέρσον ἐκβαλόντες, τὰ μὲν ἐντὸς ἅπαντα σιτοῦνται βραχὺν παροπτήσαντες ἐν τῷ καύματι χρόνον, τοῖς δὲ κύτεσι χρῶνται τὰς σκηνώσεις, καθιστώντες οἶονεὶ καλύβας ἐφ' ὑψηλοῖς τόποις πρηνεῖς· καὶ πρὸς τοὺς διάπλους δὲ ὑδρείας ἔνεκα κέχρηνται αὐτοῖς, ὥστε εἶναι τὸ αὐτὸ ναῦν, οἰκίαν καὶ ἀγγεῖον καὶ τροφήν τοῖς εἰρημένοις ἀνθρώποις. Ὅτι οὐ πολὺ διεστῶτες τοῦ εἰρημένου γένους σύμμετροι τῷ ἀριθμῷ βίον ἔχουσι τοιοῦτον. ^[15]

Epit 2 47 ἐκ τῶν ἐκριπτουμένων εἰς τὴν χέρσον κητῶν ἀποζῶσι, σπανιζούσης δὲ αὐτοῖς τῆς τοιαύτης σιτήσεως (γίνεται δὲ πολλάκις) ἐκ τῶν ὀστῶν τοὺς τε χόνδρους καὶ τὰ ἄκρα τῶν πλευρῶν κατεργαζόμενοι τὴν ἔνδειαν, εἰ καὶ χαλεπῶς, ὅμως παραμυθοῦνται. τὰ μὲν οὖν τῶν ἰχθυοφάγων γένη, φησὶν, ἃ κατεilhάφαμεν, μυρίων ὄντων ἃ τὴν ἡμῶν διέφυγε γνῶσιν, τοσαῦτα. Ὅτι τῆς ζωῆς ἡμῶν ἡμῖν ἐφεστῶσης ἔν τε τοῖς περιττοῖς καὶ τοῖς ἀναγκαίοις, τὰ εἰρημένα γένη τῶν ἰχθυοφάγων τὰ μὲν ἄχρηστα περιγεγράφασι, τῶν δὲ καθηκόντων οὐδὲν ἐλλείπουσι, τῇ θείᾳ πρὸς τὸ ζῆν ὁδῷ βραβευόμενοι πάντες, οὐ τῇ παρασοφιζομένη ταῖς δόξαις τὴν φύσιν. ^[5]

Epit 2 48 οὐ γὰρ ἀρχῆς ἰμειρόμενοι τυχεῖν ἀγωνίᾳ φιλονείκῃ καὶ δυστυχεῖ συνέχονται, οὐδὲ πλεονεξίας ἐρῶντες πολλὰ μὲν ἄλλους δρῶσι, πολλὰ δὲ πάσχουσι τῶν οὐκ ἀναγκαίων οὐδὲ ἐχθροῖς ἀνθιστάμενοι μείζουσιν ἐπὶ βλάβῃ σώματος χρῶνται πολεμίου, σφάλλονται δὲ ἐν εὐτυχίαις οἰκείων οὐδὲ ναυτιλλόμενοι, κέρδους ἔνεκα τὸ ζῆν ὑπερτείναντες, προσπταίσμασι τοῦ βίου μετροῦσι τὴν λύπην, ἀλλὰ μικρῶν δεόμενοι <μικρὰ καὶ πενθοῦσι, τὸ μὲν ἀρκοῦν κτῶμενοι> , τὸ δὲ πλέον οὐ ζητοῦντες. ἐνοχλεῖ δὲ ἕκαστον οὐ τὸ ἀγνοούμενον, εἰ μὴ πάρεστιν, ἀλλὰ τὸ βουλευτόν, ὅταν ὑστερίζῃ τοῦ καιροῦ τῆς [δὲ] ἐπιθυμίας σπευδούσης. οὐκοῦν ἐκεῖνος πάντ' ἔχων ἃ θέλει εὐτυχίσει κατὰ τὸν τῆς φύσεως λογισμόν, οὐ κατὰ τὸν τῆς δόξης. νόμοις δὲ οὐ διοικοῦνται· τί γὰρ δεῖ προστάγματι δουλεύειν τὸν χωρὶς γράμματος εὐγνωμονεῖν δυνάμενον; Ὅτι μετὰ τοὺς ἰχθυοφάγους παρὰ τὸν Ἀσταβάραν ποταμόν, ὃς φέρεται μὲν ἀπὸ τῆς Αἰθιοπίας καὶ τῆς Λιβύης, ἔστι δὲ τοῦ Νείλου πολλῷ ταπεινότερος, συμβάλλων δὲ τὴν οἰκείαν ὁρμὴν τῷ μείζονι ρεῖθρῳ νῆσον ποιεῖ τῇ περιρρύσει τὴν Μερόην· παρὰ γοῦν τὸν εἰρημένον ποταμόν ἐπ' ἀμφοτέροις κατοικεῖ τοῖς χεῖλεσιν ὄχλος οὐ πολὺς μὲν, τῷ δὲ βίῳ τοιοῦτος. ^[5]

Epit 2 49 ἐκ τοῦ παρήκοντος ἔλους τὰς ρίζας τῶν καλάμων ὀρύττει, κάπειτα πλύνας καθαρῶς ἐκκόπτει λίθοις πρὸς μέρος, ποιήσας δὲ λεῖον καὶ κολλῶδες ἐνέπλασεν ἐκμαγίσας καὶ οὐ χειροπληθεῖς ὄγκους, εἴτα ἐν τῷ καύματι παροπτῶν, ταύτην ἔχει προσφοράν. ἔχουσι δὲ οὗτοι κακὸν ἄφυκτον, τοὺς ἐν τοῖς ἔλεσι λέοντας ἐπιτιθεμένους αὐτοῖς. ὑπὸ δὲ τὴν ἐπιτολήν τοῦ κυνὸς γίνεται τι κωνῶπων πλῆθος ἄπλετον, τηλικαύτην ἔχον δύναμιν ὥστε τὸν λαὸν εἰς τὰς λιμνῶδεις ὑγρασίας ἀπελθόντα ἐκεῖ μένειν ἀφανῇ. ὑφ' ὧν καὶ οἱ λέοντες ἐκτοπίζονται οὐχ οὕτως ὑπὸ τοῦ δηγμοῦ δηλούμενοι, καίπερ ὄντος ἐπαχθοῦς, ὡς τὸν ἀπὸ τῆς φωνῆς ἦχον ἀλλόφυλον ἀδυνατοῦντες φέρειν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀπηγγέλθω τοῦ παραδόξου χάριν· τί γὰρ ἰδιώτερον <ἦ> λέοντας μὲν ἐκχωρεῖν κώνωψιν, ἀνθρώπους δὲ σώζεσθαι ὑπὸ τοιούτου κινδύνου; Ὅτι τοῖς εἰρημένοις, φησί, τὸ τῶν ὑλοφάγων καὶ τῶν τὰ σπέρματα σιτουμένων ἐγγίζει γένος, βραχεῖαν ἔχον τὴν παραλλαγὴν. ^[15]

Epit 2 50 οἱ μὲν γὰρ τὸν πίπτοντα καρπὸν ἀπὸ τῶν δένδρων σιτοῦνται ὑπὸ τὴν θερείαν, τὸ δὲ λοιπὸν τῆς πόας ἄπτονται τῆς ἐν τοῖς σκιεροῖς ἄγκεσι γινομένης στερεᾶς τε τὴν φύσιν καὶ καυλὸν ἐκτρεφούσης παρόμοιον ταῖς καλουμέναις βουνιάσιν· οἱ δὲ τῆς ὕλης τὴν ἀπαλὴν σιτοῦνται. οὗτοι τὰς μὲν νύκτας κοιμῶνται τόπον ἀπὸ τῶν ἐκεῖ θηρίων πρὸς ὀχύρωσιν ἐκλελεγμένοι καὶ φυλακὴν· ἅμα δὲ ἡλίῳ μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν ἐπὶ τὰ δένδρα πάντες ἀναβαίνουσι, σπουδῇ καταλαβεῖν ζητοῦντες τοὺς ἄκρους κλῶνας· κάκειθεν τὴν ἀπαλωτάτην ὕλην ἀμέλγοντες

εὐμαρῶς σιτοῦνται. τοιαύτην δὲ ἐκ τοῦ παντὸς βίου περιπεποίηνται τὴν ἔξιν, ὥστε καὶ τὰ τῆς ἀναδρομῆς ἄπιστον ἔχειν τὴν θεάν καὶ τὴν συντονίαν οὐ χειρῶν μόνον καὶ δακτύλων καὶ ποδῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν μερῶν τῶν ὑπολοίπων ἀπλῶς. μεταπηδῶσι γὰρ εὐπόρως ἀπ' ἄλλου πρὸς ἕτερον ἀκρεμόνα, καὶ τοὺς κλάδους ἀλλήλων πολλάκις ἐν τοῖς ἐπισφαλεστάτοις τόποις ἀφαιροῦνται, καὶ τοιαῦτα ἐνδείκνυνται. ὥστε τὸν ἰδόντα αὐτὸν μὲν ἐκπλήττεσθαι, μὴ μέντοι θαρρεῖν εἰς τοὺς ἀπείρους ἐξαγγέλλειν. καὶ πάντα δὲ κλάδον τοῖς ὁδοῦσιν ἐγχυλον ἀπεργάζονται, καὶ ταῖς κοιλίαις εὐπόρως πέττουσι· καὶ τὸ σφαλὲν ἄνωθεν σῶμα διὰ τὴν ἰσχύνητα οὐ βαρείας τυγχάνει τῆς πληγῆς. οὗτοι δὲ γυμνοὶ μὲν εἰσι πάντες, κοιναῖς δὲ χρῶνται καὶ γυναιξὶ καὶ τέκνοις, πολεμοῦσι δὲ περὶ τῶν τόπων ἀλλήλοις, μεταλλάττουσι δὲ οἱ πλεῖστοι λιμῶ πιεζόμενοι, γλαυκωμάτων περὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη τοῖς ὄμμασιν ἐπιτρεχόντων. Ὅτι μετὰ τοὺς εἰρημένους εἰσὶν οἱ παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις λεγόμενοι κυνηγέται. [20]

Epit 2 51 οὗτοι δὲ διὰ τὴν τῶν θηρίων φορὰν, ἣν ὁ τόπος ἄπλετον φέρει, ἐν τοῖς δένδρεσι μὲν σκηνοῦσιν, ἐξ ἐνέδρας δὲ ἀγρεύοντες τὰ θηρία τροφήν ἑαυτοῖς ταῦτα ποιοῦνται. εἰσὶ καὶ τοξεῖας ἐπιστήμονες. ἐπὰν δὲ θήρας ἀπορῶσι, τοῖς δέρμασι τῶν προτεθηραμένων τὴν ἔνδειαν ἀναπληροῦσι, βρέξαντες τὰς βύρσας καὶ ἐπ' ἀνθρακιὰν κούφην ἐπιβαλόντες, εἴτα σποδιάσαντες καὶ εἰς διαίρεσιν ἀγαγόντες. Ὅτι μετὰ τοὺς εἰρημένους, πολὺ τούτων ἀφροσύνης καὶ πρὸς ἐσπέραν μᾶλλον ἀνατείνοντες, εἰσὶν οἱ ἐκ τῆς τῶν ἐλεφάντων θήρας τὸν βίον ποιοῦνται. [5]

Epit 2 52 οἱ μὲν ἀπὸ δένδρων ἐφ' ὧν κάθονται σκοποῦντες τὰς παρόδους τῶν θηρίων, ταῖς μὲν χερσὶ τῆς οὐρᾶς λαβόμενοι, τοῖς ποσὶ δὲ πρὸς τὸν μηρὸν τὸν ἀριστερὸν ἐπιβαίνουσιν· εἴτα πελέκει, ὃν ἐπιτήδειον καὶ ἔτοιμον ἔχουσι, τὴν δεξιὰν ἰγνὺν πυκναῖς ταῖς πληγαῖς χρώμενοι νευροκοποῦσιν· οὕτω δὲ ἐκτενῶς τῇ μὲν καταφέροντες τῇ δὲ τῆς οὐρᾶς κρατοῦντες ὡς ἄθλου προκειμένου τῆς ψυχῆς· ἡ γὰρ ἀποκτεῖναι ἐχρῆν ἢ τελευτᾶν, ἄλλην τοῦ καιροῦ διέξοδον οὐκ ἔχοντος. ἐπὰν δὲ τὸ ζῶον ἐκ τῆς πληγῆς καὶ τῆς αἱμορραγίας πέσῃ, οἱ συνθηραταὶ παραγίνονται ἐπὶ τὸ πτώμα, καὶ τοῦ θηρίου ζώντος ἔτι παρατέμνοντες ἐκ τῶν ὀπισθίων τὰς σάρκας εὐωχοῦνται, τὸν ἔσχατον τοῦ καταπονηθέντος οὕτως ὑπομένοντος θάνατον. ἀλλ' οἱ μὲν μετὰ τοῦ ἐσχάτου κινδύνου ἐλεφαντοθῆραι οὗτοι ἕτεροι δὲ θηρῶσιν αὐτοὺς οὕτως. τρεῖς ἄνδρες ἐν μὲν ἔχοντες τόξον, οἷστοὺς δὲ πλείους, κεχρισμένους τῇ χολῇ τῶν ὄψεων, ἐστᾶσιν ἐν δρυμῶ παρὰ τὰς τῶν θηρίων διεξόδους. ἐπὰν οὖν προσάγῃ τὸ ζῶον, ὁ μὲν εἷς κατέχει τὸ τόξον τῷ ποδὶ προσβεβηκώς, οἱ δὲ δύο τὴν νευρὰν ἐλκύσαντες ἐκ τῆς ἀπάσης βίας ἀφῆκαν τὸ βέλος, ἓνα σκοπὸν ἔχοντες, ἐπὶ μέσῃ τὴν πλευράν, ὥστε διελάσαι τῆς περιοχῆς ἐντὸς καὶ τοὺς κυρτοὺς τεμεῖν καὶ τρῶσαι τόπους. ἐκεῖθεν τὸ τηλικούτον θηρίον ἐλαυνόμενόν τε καὶ σπαραττόμενον διαλύεται καὶ πίπτει. τρίτον δὲ ἐστὶ γένος ἐλεφαντοφάγων οἷ, ἐπειδὴν οἱ ἐλέφαντες τῆς νομῆς ἐμφορηθέντες πρὸς ὕπνον τραπέσθαι ζητῶσιν, (οὐκ ἐπὶ γῆς δὲ ἀναπεσόντες ὑπνοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς παχυτάτοις καὶ μεγίστοις δένδρεσι προσανακλίναντες ἑαυτοὺς, ὥστε τοὺς μὲν δύο πόδας <τοὺς πλησίον> τοῦ στελέχους πρὸς τὴν γῆν ἐλαφρῶς ὑπερείδεσθαι, τὴν δὲ πλευρὰν τὸ πᾶν σῶμα ἐκδεχομένην ὀχεῖσθαι πρὸς τῇ φύσει τοῦ ξύλου, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τῆς καταφορᾶς τυγχάνειν οὐκ εἰλικρινοῦς, ἀλλὰ παρεψευσμένης, διὰ τὸ προσκεῖσθαι τοῖς βαθέσιν ὕπνοις ἀγωνίαν ἰσχυράν, φθορᾶς ὑποκειμένης παραχρῆμα τῷ σφαλέντι διὰ τὴν ἔκλυσιν τὴν φυσικὴν)· οἱ οὖν ἀπὸ τῆς τούτων θήρας τὸν βίον ποιοῦμενοι, τοὺς δρυμοὺς περιπλανώμενοι καὶ τὴν τοῦ θηρίου κοίτην ἐπισημνύμενοι, ἐκ τῶν ὀπισθεν τοῦ δένδρου τόπων πρίζουσιν ἕως ἂν μήτε κλίνοιτο πᾶν μήτε ἰσχύον ἄγαν καὶ ἰσχυρὸν ἀπολείποιτο, μένει δὲ ἐστηκὸς ἐπὶ βραχείας ῥοπῆς. [10]

Epit 2 53 τὸ δὲ ζῶον ἀπὸ τῆς νομῆς ἐπὶ τὸν συνήθη τόπον τῆς κοίτης ἀνακλινόμενον αἰφνιδίον τε πίπτει τοῦ ξύλου κλασθέντος, καὶ πρόκειται τοῖς θηρευταῖς δεῖπνον ἔτοιμον. τὰς γὰρ ὀπισθίους

κόψαντες οὗτοι σάρκας, καὶ ποιήσαντες ἔξαιμον τὸ ζῶον, εἴτα νεκρόν, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρεῖαν ἕκαστος τὰ μέλη διαιροῦσιν. Ὅτι Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς πολλὰ τοῖς ἐλεφαντοφάγοις ὑποσχόμενος οὐκ ἔπεισεν ἀποσχέσθαι τῆς βρώσεως αὐτῶν. ^[15]

Epit 2 55 Ὅτι τούτους τοὺς κυνηγοὺς Πτολεμαῖος ὁ Αἰγύπτου βασιλεὺς, ἀποσχέσθαι τοῦ φόνου τῶν ἐλεφάντων παραινῶν ἵν' ἔχη αὐτοὺς ζῶντας καὶ πολλὰ καὶ θαυμαστὰ αὐτοῖς ὑπὸ σκηνῶν, οὐ μόνον οὐκ ἔπεισεν, ἀλλ' οὐδὲ ἂν τὴν ὅλην ἀλλάξασθαι βασιλείαν πρὸς τὸν ἐφεστῶτα βίον εἰπόντων ἀπόκρισιν ἤκουσεν. Ὅτι τῶν κυνηγῶν τούτων, οὓς οἱ νομάδες Ἀκαθάρτους καλεῖν εἰώθασιν τὸ μὲν πρὸς ἐσπέραν ἀπόσπασμα Αἰθιοπῶν νέμονται οὓς καλοῦσιν Σιμούς, τὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν οὐ μέγα ἔθνος οἱ καλούμενοι Στρουθοφάγοι, οἱ ταύτας τέχνη καὶ δόλῳ καὶ ῥοπάλοις θηρεύοντες, ἐκ τούτων βιοῦσι, σιτοῦμενοι μὲν τὰς σάρκας, ἐνδύσει δὲ καὶ στρωμνῇ τοῖς αὐτῶν χρώμενοι δέρμασι. ^[5]

Epit 2 56 πολεμουμένοι δὲ ὑπὸ τῶν Σιμῶν οὗτοι, τοῖς τῶν ὀρύγων κέρασιν ὅπλοις χρῶνται, μεγάλοις καὶ τμητικοῖς οὗσι· τρέφει δὲ ἡ χώρα πολυπληθὲς τὸ ζῶον τοῦτο. Ὅτι τῶν εἰρημένων οὐ πολὺ διεστῶτές εἰσιν οἱ ἀκριδοφάγοι· τὸ <δὲ> ἔθνος βραχύτεροι μὲν τῶν λοιπῶν, ἰσχυροὶ δὲ τοῖς εἶδεσι, μέλανες δὲ ἐξαισίως.

Epit 2 57 ὑπὸ δὲ τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν, ὅτε λίβες παρ' αὐτοῖς καὶ ζέφυροι πνέουσι παμμεγέθεις, ἀκρίδων πλῆθος ἀμύθητον ἐκ τῆς ἀνιστορήτου μετὰ τῶν ἀνέμων παραγίνεται χώρας, τῇ μὲν δυνάμει τῆς πτήσεως τῶν ὀρνίθων μικρὸν παραλλάττον, μακρὸν δὲ τῷ σώματι. ἀπὸ τούτων τῶν ζώων τρέφονται πάντα τὸν χρόνον, ἄλλως τε τούτοις καὶ τεταριχευμένοις χρώμενοι. καπνῷ δὲ ταῦτα θηρῶσιν, ἐκ τοῦ ἀέρος ἐπὶ γῆν καταφέροντες. οὗτοι κοῦφοι μὲν εἶναι λέγονται καὶ τοῖς ποσὶν ὀξύτεροι· ζῶσι δὲ οὐ πλείω τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν, ξηρὰς κοινωνοῦντες τελείως τροφῆς. τελευτῶσι δὲ τοῦ ζῆν <ἀθλιώτερον· ἅμα γὰρ τῷ πλησιάζειν τὸ γῆρας> ἐγγίνεται τοῖς σώμασιν αὐτῶν περὶ τὰ γένη φθειρῶν, ὅμοια μὲν τῷ τύπῳ τοῖς κρότῳσι, βραχὺ δὲ ἐλάττω τῶν ἐν τοῖς κυσὶ φαινομένων, ἀρχόμενα μὲν ἀπὸ τοῦ στήθους καὶ τῆς κοιλίας, ἐπινεμόμενα δὲ συντόμως μετὰ τοῦ παντὸς προσώπου τὴν ἐπιφάνειαν. οἱ τὰ μὲν πρῶτα τοῖς ὑπὸ ψώρας ἡρεθισμένοις ὁμοίως διάκεινται, ὕστερον δὲ ἐπιπόνως ἑαυτοὺς σπαράττουσιν· εἴτα τοῦ πάθους εἰς ἀκμὴν ἐλκομένου καὶ μετὰ τῆς τῶν θηρίων ἐκφύσεως καὶ λεπτῶν ἀναχαιομένων ἰχώρων, ἀκαρτερήτους ὑφίστασθαι τοὺς ἀθλίους τὰς δριμυτάτας συμβαίνει ὀδύνας. οὗτοι μὲν <οὖν> , εἴτε τοὺς χυμούς, εἴτε τὴν τροφήν, εἴτε τὸν ἀέρα ἔχοντες αἴτιον, οὕτως ἀπόλλυνται. Ὅτι τῶν ἀκριδοφάγων, φησὶν, ἀστυγείτων χώρα πολλὴ καὶ νομὰς ἔχουσα ποικιλίᾳ διαφερούσας, ἔρημος δὲ τελείως καὶ πᾶσι τοῖς περιοίκοις ἄβατος, οὐκ ἀπ' ἀρχῆς σπανίσασα ἀνθρωπίνου γένους, ἀλλ' ὑπὸ πλῆθους σκορπίων καὶ φαλαγγίων, ἃς τετραγνάθους ὀνομάζουσιν ἔνιοι. ^[20]

Epit 2 58 τοῦτο γὰρ τὸ φύλον ἔκ τινος ἐπομβρίας λέγουσιν ἐπιπολάσαι, καὶ τῶν ἐνοικούντων πρὸς τὸ κακὸν ἀντισχεῖν οὐ δυναμένων, ἀλλὰ φυγῇ τῶν ἐκ πεσόντων τοῦ ὀλέθρου τὴν σωτηρίαν ἀντὶ τῆς πατρίδος ἐλομένων, ἔρημον ἐξ ἐκείνου γένους ἀνθρώπων τὴν χώραν ἀπολειφθῆναι. καὶ μυῶν πλῆθος ἀρουραίων, ὡς τοῖς περὶ Ἰταλίαν, καὶ στρουθοὶ τὰ σπέρματα κατεσθίοντες, ὡς περὶ Μηδίαν, καὶ βάτραχοι, ὃ γέγονε περὶ τοὺς Αὐταριάτας, καὶ ὑπὸ λεόντων ἐπιπολασάντων πόλεις μετανέστησαν, ὡς ἐπὶ Λιβύης, καὶ πολλὰ ἄλλα ἀνέλπιστα πάθη καταλαβόντα πολλὰς χώρας τῶν οἰκητόρων ἐξηρήμωσαν. Ὅτι ὕστατοι, φησὶ, τῶν πρὸς μεσημβρίαν οἰκούντων εἰσὶν οὓς Ἕλληνες μὲν Κυναμολγοὺς καλοῦσιν, οἱ δὲ ἀστυγείτονες, ὡς ἂν τις εἴποι, Ἀγριοβαρβάρους. ^[10]

Epit 2 59 οὗτοι κομῆται μὲν εἰσὶ καὶ πώγωνας φέρουσιν ἐξαισίους, κύνας δὲ τρέφουσι πολλοὺς καὶ μεγάλους, ὁμοίως τοῖς Ὑρκανοῖς, καὶ τοὺς ἐπιφοιτῶντας αὐτῶν τῇ χώρᾳ Ἰνδικοὺς βόας δι'

αὐτῶν θηρῶσι, πλῆθος ἐπιφαινομένους ἀμύθητον ἀπὸ τροπῶν χειμερινῶν ἕως μέσου χειμῶνος· εἴτα καὶ τὰς τῶν κυνῶν θηλείας ἀμέλγοντες τῷ γάλακτι τρέφονται, καὶ ἐξ ἄλλων δὲ θήρας ζῶων. καὶ τὰ μὲν τελευταῖα τῶν <πρὸς> μεσημβρίαν τοιαῦτα. Τοῖς Τρωγλοδύταις δὲ τὸ μὲν γένος τῆς συστάσεως τυραννίς, αἱ δὲ γυναῖκες κοιναὶ καὶ οἱ παῖδες μόνη δὲ οὐκ ἔξεστι πλησιάσαι τῇ τοῦ τυράννου, τῷ δὲ τολμήσαντι πρόβατον καταθέσθαι τὸ ἐπιτίμιον δίδοται. ^[5]

Epit 2 60 ἡ δὲ ἀναστροφή αὐτῶν· τὸν μὲν παρ' αὐτοῖς χειμῶνα (ἔστι δὲ οὗτος ὑπὸ τοὺς ἐτησίαις) πᾶσαν αὐτῶν τοῦ θεοῦ τὴν χώραν ὕδασι λάβροις ἐπέχοντος, ἀφ' αἵματος καὶ γάλακτος ζῶσιν, εἰς ταῦτ' οὐ μίξαντες καὶ κυλίσαντες ἐν ἀγγείοις εἰκὴ πεπυρωμένοις. ἐπὶ δὲ ἐπιστῇ τὸ θέρος, ἐν τοῖς τελματώδεσιν ἀναστρέφονται χωρίοις, μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους περὶ τοῦ χιλώματος καὶ τὰ πρεσβύτερα τῶν βοσκημάτων καὶ νοσοῦντα δαπανῶσι, διὰ τῶν μαγείρων ταῦτα κτείνοντες οὐς καλοῦσιν Ἀκαθάρτους. οὗτοι ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ περιτιθέασιν τὴν τῶν γονέων κλῆσιν, ταύρω δὲ καὶ βοί, τὸν μὲν πατέρα καλοῦντες, τὴν δὲ μητέρα, ὡσαύτως κριῶ τε καὶ προβάτῳ διὰ τὸ λαμβάνειν τὴν τροφήν τὴν καθ' ἡμέραν οὐ παρὰ τῶν τοκέων, ἀλλὰ παρ' ἐκείνων. οὗτοι καὶ ποτῷ ὁ μὲν πολὺς ὄχλος ἀποβρέγματι παλιούρου χρῶνται, οἱ δὲ τύραννοι ἀπὸ τινος ἄνθους σκευασθέντος πίνουσι, παραπλησίῳ μοχθηρῷ γλυκεῖ. γυμνοὶ δὲ τῷ ἄλλῳ σώματι τυγχάνοντες, τὰ ἰσχία δέρμασιν εἰσι διεζωσμένοι. τὰ δὲ αἰδοῖα τοῖς μὲν ἄλλοις Τρωγλοδύταις ἐστὶν εἰθισμένον περιτέμνεσθαι ὁμοίως τοῖς Αἰγυπτίοις· τοὺς δὲ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καλουμένους Κολοβοὺς πᾶν τὸ τοῖς λοιποῖς μέρος περιτομῆς τυγχάνον ζυροῖς ἀφαιρεῖν ἐστὶν ἔθος νηπίων ὄντων, ἐξ οὗ καὶ τὴν εἰρημένην κλῆσιν ἑαυτοῖς περιπεποίηνται. Ἀνθρώπου μόνου καὶ κυνὸς κορεσθέντων ἡ τροφή ἀναπλεῖ. ^[20]

Epit 2 61 καὶ τοῦ μὲν ἀνθρώπου ἡ καρδία τῷ μαζῷ τῷ λαιῷ προσήρτηται, τοῖς γε μὴν ἄλλοις ζῴοις ἐν μέσῳ τῷ στήθει προσπέπλασται. Γαμψώνυχον δὲ ἄρα οὐδὲ ἐν οὔτε πίνει οὔτε οὐρεῖ οὔτε συναγελάζεται ἑτέροις.

Epit 2 63 Ἀνθρώπου δὲ ἀσίτου τὸ δῆγμα χαλεπὸν καὶ δυσίατον. λέγονται δὲ οἱ Σκύθαι πρὸς τῷ τοξικῷ ᾧ τοὺς οἴστους χρίουσι καὶ ἀνθρώπειον ἰχθῶρα ἀναμιγνύναι φαρμάσσοντες, ἐπιπολάζοντά πως αἷματι, ὃν περ ἴσασι ἀπόκριμα αὐτοῖς. τεκμηριῶσαι τοῦτο καὶ Θεόφραστος ἰκανός. Ὅτι Ἀγαθαρχίδης φησὶν εἶναι γένος ἐν τῇ Λιβύῃ τινῶν ἀνθρώπων· καὶ μέντοι καὶ καλεῖσθαι αὐτοὺς Ψύλλους.

Epit 2 64 καὶ ὅσα μὲν κατὰ τὸν ἄλλον βίον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων διαφέρει οὐδέν, τὸ δὲ σῶμα ἔχει ξένον τε καὶ παράδοξον ὡς πρὸς τοὺς ἑτεροφύλους ἀντικρινόμενον. τὰ γάρ τοι ζῶα τὰ δάκνοντα καὶ τὰ ἐγχρίπτοντα ἀμύθητα ὄντα μὴδὲν αὐτοὺς μόνους ἀδικεῖν. οὔτε γοῦν ὄφεις δακόντος ἐπαΐουσιν οὔτε φαλαγγίου νύξαντος, ὡς τοὺς ἄλλους, εἰς θάνατον οὔτε μὴν σκορπίου κέντρον ἀπερείσαντος. ἐπὶ δὲ ἄρα τούτων προσπελάσῃ τι ἅμα καὶ παραψαύσῃ τοῦ σώματος καὶ ἅμα τι καὶ ὁσμῆς τῆς ἐκείνων ψαύσῃ ἢ σπάσῃ, ὥσπερ οὖν φαρμάκου γευσάμενον ὑπνοποιοῦ, κάρωσιν τινα ἐλκτικὴν εἰς ἀναισθησίαν ἐμποιοῦντος ἐξασθενεῖ καὶ παρεῖται, ἔστ' ἂν παραδράμῃ ἄνθρωπος. ὅπως δὲ ἐλέγχουσι τὰ ἑαυτῶν βρέφη εἴτε ἐστὶ γνήσια εἴτε καὶ νόθα ἐν τοῖς ἔρπετοῖς βασανίζοντες ὡς ἐν τῷ πυρὶ τὸν χρυσὸν οἱ βάνηται χρυσοῦργοι, ἀνωτέρω εἶπον. Ὅτι Καλλίας ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν περὶ τὸν Συνακούσιον Ἀγαθοκλέα λόγων φησὶ τοὺς κεράστας ὄφεις δεινούς εἶναι τὸ δῆγμα· ἀναιρεῖν γὰρ καὶ ζῶα ἄλογα καὶ ἀνθρώπους, εἰ μὴ παρὲν Λίβυος ἀνὴρ, Ψύλλος ὢν τὸ γένος. ^[10]

Epit 2 65 οὗτος γὰρ ἔαν τε κλητὸς ἀφίκηται, ἔαν τε παρῇ κατὰ τύχην καὶ θεάσῃται πράως ἔτι ἀλγοῦντα, τὴν πληγὴν ἢ τὸ δῆγμα παραπτύσας, εἴτα μέντοι τὴν ὁδὸν ἐπράϋνε καὶ κατεγοήτευσε τῷ σιάλῳ τὸ δεινόν. ἔαν δὲ εὖρη δυσανασχετοῦντα καὶ ἀτλήτως φέροντα, ὕδωρ ἀθρόον σπάσας εἴσω τῶν ὀδόντων καὶ χρησάμενος αὐτῷ τοῦ στόματος κλύσματι, εἴτα τοῦτο εἰς κύλικα

ἐμβαλὼν δίδωσι ῥοφήσαι τῷ τρωθέντι. ἐὰν δὲ περαιτέρω καὶ τοῦδε τοῦ φαρμάκου κατισχύσῃ τὸ κακόν, ὁ δὲ τῷ νοσοῦντι παρακλίνεται γυμνῷ γυμνὸς καὶ τοῦ χρωτὸς οἱ τοῦ ἰδίου προστρίψας τὴν ἰσχὺν τὴν συμφυῇ, εἴτα μέντοι τοῦ κακοῦ πεποίηκε τὸν ἄνθρωπον ἐξάντη. ἀποχρῶν δὲ ἄρα ὑπὲρ τούτου εἴη ἂν μάρτυς καὶ Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος λέγων· ἔκλυον ὡς Λίβυες Ψύλλων γένος οὔτε τι θηρῶν αὐτοὶ κάμνουσι μυδαλέησι τυπαῖς, οὐς Σύρτις βοσκεῖ θινοτρόφος, εὖ δὲ καὶ ἄλλοις ἀνδράσιν ἤμυναν τύμμασιν ἀχθομένοις, οὐ ρίζαις ἔρδοντες, ἐὼν δ' ἀπὸ σύγχροα γυίων καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις. Ἀλλὰ τό γε τῶν Πυγμαίων ἔθνος ἀκούω καὶ ἐκεῖνο καθ' ἑαυτὸ βασιλεύεσθαι· καὶ οὖν καὶ γενέσθαι παρ' αὐτοῖς, ἐκλείποντος τοῦ γένους τοῦ τῶν ἀρρένων βασιλέως, βασιλίδα τινὰ <καὶ> κρατῆσαι τῶν Πυγμαίων, Γεράναν ὄνομα, ἣν περ οὖν ἐκθεοῦντες οἱ Πυγμαῖοι σεμνοτέrais ἢ κατὰ ἄνθρωπον ἐτίμων τιμαῖς. ^[5]

Epit 2 66 ἐκ τούτων, φασίν, ἐκείνη τὴν διάνοιαν ἐξηνεμώθη, καὶ τὰς θεὰς παρ' οὐδὲν ἐτίθετο, μάλιστα δὲ τὴν Ἥραν καὶ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὴν Ἄρτεμιν καὶ τὴν Ἀφροδίτην οὐδὲ ἵκταρ ἔλεγε βάλλειν πρὸς τὸ αὐτῆς κάλλος. οὐκ οὖν ἔμελλεν ἀμαρτήσεσθαι κακοῦ νοσοῦσα τοιαῦτα· κατὰ γὰρ τὸν τῆς Ἥρας χόλον εἰς ὄρνιν αἰσχίστην τὸ εἶδος τὸ ἐξ ἀρχῆς ἤμειψε, καὶ ἔστιν ἡ νῦν γέρανος καὶ πολεμεῖ τοῖς Πυγμαίοις, ὅτι αὐτὴν ἐξέμηναν τῇ πέρα τιμῇ καὶ ἀπώλεσαν. Εἰσὶ δὲ ἐν τοῖς Ἰνδοικοῖς οἱ Πυγμαῖοι καλοῦνται. ^[10]

Epit 2 67 χώρα δ' αὐτῶν πολλὴ μέση ἐν τῇ Ἰνδικῇ καὶ ἀνθρωποὶ εἰσι μέλανες, ὥσπερ οἱ ἄλλοι Ἰνδοὶ καὶ ὁμόγλωσσοι ἐκείνοις, μικροὶ δὲ κάρτα, καὶ οἱ μακρότατοι αὐτῶν εἰσι πῆχεων δύο, οἱ δὲ πλεῖστοι πῆχεος <ένος> καὶ ἡμίσεος, ἄνδρες καὶ γυναῖκες. ἕως μὲν οὖν ἂν ὥσι παῖδες μικροί, ζύλινα ἱμάτια φοροῦσι, καὶ περιέρχονται οὕτως ἡμφιεσμένοι· ἐπειδὴν δὲ νεανίσκοι γένωνται, κομῶσι, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες Πυγμαῖοι κόμην ἔχουσι μακροτάτην μέχρι ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ἔτι κατωτέρω καὶ πώγωνα μέγιστον πάντων ἀνθρώπων, ὥστε ἔλκεσθαί φασιν αὐτοὺς πρὸς τοῖς ποσίν, ἅτε μικρῶν ὄντων, τοὺς πώγωνας, ἐξόπισθεν δὲ τὴν κόμην εἶναι πολὺ κάτωθεν τῶν γονάτων. ἐπειδὴν γοῦν τὸν πώγωνα μέγαν φύσωσιν, οὐκέτι ἀμφιέννυνται οὐδὲν ἱμάτιον, ἀλλὰ τὰς τρίχας τὰς μὲν τῆς κεφαλῆς ὀπισθεν καθίενται, τὰς δὲ ἐκ τοῦ πώγωνος ἔμπροσθεν· ἔπειτα περιπυκασάμενοι τὰς τρίχας περὶ πᾶν τὸ σῶμα ζώννυνται, καὶ οὕτως ἀνθ' ἱματίου ταῖς θριξίν ἀμπέχονται. καὶ τὸ αἰδοῖον σφόδρα μέγα ἔχουσιν, ὥστε ψαύειν τῶν σφυρῶν αὐτοῖς, καὶ παχύ. αὐτοὶ δὲ εἰσι σιμοὶ τε καὶ αἰσχροὶ καὶ οὐδὲν ἐοικότες τοῖς ἄλλοις Ἰνδοῖς. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν μικραὶ καὶ αἰσχραί, ὥσπερ οἱ ἄνδρες· καὶ οἱ ἵπποι αὐτῶν εἰσιν ὥσπερ κριοὶ καὶ ὀλίγῳ μείζονες· τὰ δὲ πρόβατα αὐτῶν ἐστὶ μικρὰ ὥσπερ οἱ ἄρνες, καὶ οἱ ὄνοι καὶ οἱ ἡμίονοι καὶ τὰ ἄλλα κτήνη πάντα οὐδὲν μείζω κριῶν. Ὁ ἐλέφας ἐστὶ μὲν ἀμφοδους καὶ πολυσχιδῆς, ἔχει δὲ χαυλιόδοντας ἄνω δύο, πορεύεται δὲ κατὰ διάμετρον χιάζων, ἀλλ' οὐ κατὰ σκέλος. ^[20]

Epit 2 69 ἔχει δὲ δακτύλους πέντε μικροὺς καὶ οὐκ ἐπὶ πολὺ μῆκος ἐσχισμένους, ἔχει δὲ καὶ τὰ ἐμπρόσθια σκέλη πολλῷ μείζονα τῶν ὀπισθίων. ἔχει δὲ καὶ δύο μαστοὺς κατὰ τὰς μασχάλας καὶ μυκτῆρα ᾧ χρῆται ὡς χειρί.

Epit 2 71 γλῶττα μικρὰ καὶ δυσθεώρητος. ἔχει δὲ καὶ αἰδοῖον ὁ ἄρρην ὅμοιον ἵππῳ, μικρὸν δὲ ὡς καθ' ἑαυτόν· τοὺς δὲ ὄρχεις ἔχει οὐκ ἔξω, ἀλλ' ἐντὸς παρὰ τοῖς νεφροῖς.

Epit 2 73 ἡ δὲ θήλεια τὴν φύσιν ἔχει ὁμοίαν ὄνῳ, ἀναπτυχθεῖσα δὲ τὰ μὲν ἄλλα σπλάγχνα ἔχει ὅμοια υἱοῖς, μεγέθει διαφέροντα, χολὴν δὲ οὐκ ἔχει πρὸς τῷ ἥπατι, ἀλλὰ πρὸς τῷ ἐντέρω. ἄρχεται δὲ τῆς ὀχείας ὁ μὲν ἄρρην ἐτῶν γενόμενος πέντε, ἡ δὲ θήλεια δέκα.

Epit 2 74 ἐν ἐτέροις δὲ ἀντιγράφοις εὐρίσκομεν, ὡς ἄρχεται μὲν ἡ θήλεια ὀχεύεσθαι καὶ ὁ ἄρρην ἐπιβαίνειν ἐτῶν γενόμενος εἴκοσιν. ὀχεύει δὲ συγκαθιστάσης τῆς θηλείας ὁ ἄρρην γὰρ ἐπιβαίνει. κύει δὲ ἔτη δύο· οἱ δὲ μῆνας δεκαοκτώ.

Epit 2 76

τίκτει δὲ ἡλίκον μόσχῳ ἐνιαυσιαίῳ ἔν, καὶ εὐθέως ἐκτεχθὲν θηλάζει τῷ στόματι, ἀλλ' οὐ τῇ προβοσκίδι, εὐθέως δὲ βαδίζει τὸ γεννώμενον καὶ βλέπει. ἔστι δὲ ὁ μὲν ἄρρην ἀνδρειότερος τῆς θηλείας.

Epit 2 77 μάχονται δὲ πρὸς ἀλλήλους τύπτοντες τοῖς ὁδοῦσι, καὶ ὁ ἡττηθεὶς ἐπὶ τοσοῦτον δουλοῦται, ὥστε ἀκούσαντά ποτε τῆς φωνῆς τοῦ νικήσαντος φεύγειν. καταβάλλει δὲ τοῦτο τὸ ζῶον καὶ τοὺς τοίχους, τοὺς ὁδόντας ὑποβάλλον· καὶ φοίνικας δὲ τύπτων τῷ μετώπῳ κλίνει· μάλιστα δὲ ταῦτα πράττει ὅταν καπρᾶ. ἔστι δὲ τῶν εὐκόπως τιθασειομένων ὑπὸ ἀνθρώπων καὶ πειθαρχούντων εἰς διδασκαλίαν. ἔστι δὲ τὸ ζῶον τοῦτο καρποφάγον καὶ ποηφάγον. ^[5]

Epit 2 79 πίνει δὲ ὕδωρ θολερόν, καὶ οὐ πίνει ἐὰν μὴ πρότερον ἀναταράξῃ· δύναται δὲ μὴ πίνειν ἡμέρας τέσσαρας. κοιμᾶται δὲ ὀρθός, παρακλίνας ἑαυτόν, οὐχ ὅτι κάμψαι οὐ δύναται, καθάπερ τινὲς ὑπέλαβον, ἀλλὰ διὰ τὸ βάρος τῷ συγκαθίσαντι μὴ εὐκόλως ἐξανίστασθαι.

Epit 2 81 ἀκμάζει δὲ ὁ ἐλέφας ἐτῶν γενόμενος ἐξήκοντα. ἔστι δὲ δύσριγον τὸ ζῶον καὶ πορευόμενον δι' ὕδατος, τὸ δὲ βάθος ὥστε μὴ βρέξαι τὸν μυκτῆρα. νεῖν γὰρ οὐ δύναται· οὐ γὰρ ἐπὶ πολὺ ἔσχισται τοὺς δακτύλους ἄλλως δὲ καὶ διὰ τὸ βάρος τοῦ σώματος. ζῆν δὲ φασιν αὐτὸν οἱ μὲν διακόσια ἔτη, οἱ δὲ ἑκατὸν εἴκοσιν. ^[5]

Epit 2 83 Ὅτι γεννᾶται κατὰ κεφαλὴν ἐλέφας, ἴσος ὢν ἐν τῷ τίκτεσθαι κατὰ δέλφακα τὴν μεγίστην. μιᾷ δὲ μητρὶ πολλὰ ἐλεφαντίσκια ἔπεται· εἰ δὲ προσάψαι τοῦ βρεφῶν, αἱ μητέρες οὐδὲν ἀγανακτοῦσι. συνιᾶσι γὰρ ὅτι μὴ ἐπὶ λύμῃ ἢ κολάσει τις ἐπιψαύει αὐτῶν, ἀλλὰ φιλοφρονούμενοι πάντες καὶ κολακεύοντες. Οὕτως δὲ ἔστι τὸ ζῶον φιλότεκνον, ὥστε ἡ μήτηρ τὸ βρέφος εἰς τάφρον ἐμπεσὼν θεασαμένη ἐκθύμως καὶ περιπαθῶς ἐξέδραμε, καὶ κατὰ τοῦ παιδὸς αὐτὴν ὥσεν εἰς κεφαλὴν· καὶ ἄμφω κατὰ ταῦτόν ἀπώλοντο, ὁ μὲν τῷ βάρει τῆς μητρὸς ἐκπιεσθεὶς, ἡ δὲ τὴν κεφαλὴν αἰξασα. ^[5]

Epit 2 85 Καὶ τὰ βρέφη δὲ τὰ νεαρὰ οὐκ ἂν ποτε αἱ τεκοῦσαι προδοῖεν, καίτοι τῶν θηρατῶν ἐγκειμένων, ἀλλὰ πρότερόν γε τὴν ψυχὴν ἀπολίποιν ἢ τὰ τέκνα. γελοῖοι τοίνυν εἰσὶν οἱ διαποροῦντες εἰ φυσικὴ πρὸς τὰ ἔκγονα στοργή ἐστι. Ἀλλὰ καὶ νόμους μὴ ἀκούσαντες ἐλέφαντες τιμῆς γερόντων, τοῖς πρεσβυτέροις τροφῆς ἀφίστανται καὶ προβαδίζειν ποιοῦσι τοὺς γῆρα παρειμένους καὶ θεραπεύουσι καὶ τρέφουσι καὶ κινδύνων ῥύονται καὶ εἰς ὄρυγμα ἐμπεσόντας ἀνάγουσι φρύγανα καὶ φακέλους ἐμβαλόντες, οἷσπερ οὖν ὡς ἀναβαθμοῖς χρώμενοι ἐκεῖνοι εἶτα ἀνίασι. ^[5]

Epit 2 87 Καὶ νοσοῦντα ἐλέφαντα οὐκ ἂν ποτε καταλίποιν οἱ συναγελαζόμενοι, ἀλλὰ πιστῶς παραμένουσι καὶ ἀναρρῶσαι σπεύδουσι, καὶ εἰ διώκονται, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ μάχονται καὶ τιτρώσκονται παρόντες, φυγεῖν [οὐ] δυνάμενοι. Ποῦ δὲ ἡλόησε πληγαῖς πατέρα ἐλέφας· ποῦ δὲ ἀπεκήρυξεν ὁ πατὴρ ἐν τούτοις τὸν υἱόν; Καὶ σώφρονες δὲ εἰσι καὶ σπανίως ἐρώσιν.

Epit 2 89 ἅπαξ γοῦν ἐν τῷ βίῳ τῷ σφετέρῳ μνημονεύουσιν ἀφροδίτης, ὅταν ἡ θήλεια ὑπομένη καὶ αὐτή. εἶτα ἐμπλήσας ἕκαστος τὴν σύννομον οὐκέτι γινώσκει αὐτήν. συμπλέκονται δὲ οὐκ ἀνέδην οὐδὲ ἐν ὄψει ἐτέρων, ἀλλ' ἀναχωρήσαντες καὶ προβαλλόμενοι ἢ δένδρα δασέα ἢ ὕλην συμφυῇ ἢ κοῖλον χῶρον. Εὐμουσίαν δὲ καὶ εὐπείθειαν οἶδε μανθάνειν, χορείαν τε καὶ ὀρχηστικήν, καὶ βαίνειν πρὸς ῥυθμὸν καὶ συνιέναι ἤχων διαφορὰς ἀκριβοῖ ἐλέφας καὶ οὐ σφάλλεται. ^[5]

Epit 2 91 Ἡμεροῦται δὲ καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων ζώων. πλὴν ἐν Ἰνδοῖς ἐὰν ἀλῶ τέλειος ἐλέφας χαλεπὸς ἐστὶν ἡμερωθῆναι, καὶ τὴν ἐλευθερίαν ποθῶν φονεῖ. εἰ δὲ καὶ δεσμοῖς αὐτὸν διαλάβῃς, ἔτι καὶ μᾶλλον εἰς τὸν θυμὸν ἐξάπτεται <καὶ> δουλосύνην οὐχ ὑπομένει. ἀλλ' Ἰνδοὶ καὶ τροφαῖς κολακεύουσιν αὐτὸν καὶ ποικίλοις δελέασιν πραῦναι πειρῶνται. ὁ δὲ ἄχθεται αὐτοῖς καὶ ὑπερορᾷ. κατασοφίζονται οὖν αὐτοῦ μούσῃ ἐπιχωρίῳ μετ' ὀργάνου τινός· καλεῖται δὲ τὸ ὄργανον σκινδαψός. ὁ δὲ ὑπέχει τὰ ὦτα καὶ θέλγεται, καὶ κατὰ μικρὸν τὴν τροφήν προσίεται.

Διώκονται οὖν παρ' Ἰνδῶν ἕνεκεν ὀδόντων, διό τοὺς νωδοὺς πρὸ τῆς φάλαγγος ἰστᾶσιν, ὥσπερ ἀπατώντες ὅτι οὐκ ἔχουσι τὸ ζητούμενον. ^[5]

Epit 2 92 διωκόμενος μέντοι ὥσπερ λήϊα τὰ μέγιστα δένδρα κατακλᾷ τῇ ὑπερβαλλούσῃ δυνάμει καὶ φέρεται ῥώμῃ ἀμηχάνῳ καὶ ὀρμῇ ἀκατασχέτῳ. ἐν ἐλευθερίᾳ δὲ κινδύνου διαγενόμενοι ἐστᾶσι καὶ ἀναπαύονται· καὶ οἱ διώκοντες, τὴν ὕλην ἐμπρήσαντες καὶ τὴν ὀπίσω ὁδὸν κατασχόντες, ἰστᾶσιν αὐτοὺς. δεδοίκασι γὰρ τὸ πῦρ ὡς οἱ λέοντες. Ἐνακμάζοντος δὲ τοῦ ἡλίου χρίουσιν ἀλλήλους ἰλύι παχεῖα καὶ αὐτοῖς αὕτη ψυχὸς παρέχει. ^[5]

Epit 2 93 ῥινηλατοῦσι δὲ ἰσχυρῶς, καὶ αἴσθησιν ὀξυτάτην ἔχουσι, καὶ θηρατὰς φοβούμενοι κατὰ στοῖχον ὀδεύουσι καὶ ὁσμῶνται τὴν πόαν. καὶ ὁ γε πρῶτος τῆς <ἐν ποσὶ πόας> αἰσθόμενος καὶ ὅτι διηλθον ἄνθρωποι ἐκ τῆς παραψάυσεως συνεῖς αὐτῶν, ἀνασπᾷ τὴν πόαν καὶ δίδωσι τῷ κατόπιν ὁσφραίνεσθαι καὶ ἐκεῖνος τῷ μετ' αὐτόν· καὶ οὕτως ἤδε ἡ ἀντίδοσις διέρχεται καὶ μέχρι τοῦ οὐραγοῦντος· ὁ δὲ μέγα ἐπήχησεν. οἱ δὲ ὡς ἀπὸ συνθήματος τρέπονται εἰς ἔλη καὶ δάση καὶ ἄγκη καὶ τῶν ἐλῶν τὰ κοιλότερα καὶ ὅσα μέντοι καὶ τῶν πεδίων κομᾷ τοῖς θάμνοις. ὅταν δ' αὐτοὺς ἐπιλίπωσιν αἱ νομαί, τὰς ρίζας ἐξορύττοντες σιτοῦνται καὶ αὐτάς· καὶ οἱ μὲν ἐσθίουσιν, οἱ δὲ ἀπίασι ζητοῦντες χιλόν, καὶ ὁ γε πρῶτος εὐρὼν καλεῖ τοὺς ἄλλους. Σιτοῦνται δὲ καὶ σχῖνον τὴν περιπεφυκυῖαν τοῖς δένδροις καὶ κιττὸν ἄγριον τὸν ἐφέρποντα τοῖς φυτοῖς καὶ φοινίκων ἀπαλὰς καὶ νεαράς κόμας καὶ φυτῶν ὄρηκας καὶ πτόρθους τοὺς ὑγροτέρους. ^[10]

Epit 2 94 ἐσθίουσι δὲ μικροῦ καὶ ὅσα ἄνθρωπος. Αὐτῶν δὲ τὰ μὲν κρέα ἐδώδιμα οὐκ ἔστιν, ὅτι μὴ ἡ προβοσκὴ καὶ τὰ χεῖλη τοῦ στόματος καὶ τῶν κεράτων ὁ μυελός.

Epit 2 95 τὸ δὲ στέαρ τοῖς ἰοβόλοις ἔχθιστον· εἰ γὰρ τις χρίσαιτο ἢ θυμιάσαιτο αὐτοῦ, ἀποδιδράσκει πορρωτάτῳ. Ἐσθίειν δὲ φησιν Ἀριστοτέλης τὸν ἐλέφαντα μεδίμνους Μακεδονικοὺς ἑννέα, ἀλφίτων δὲ ἐπὶ τούτοις ἕξ, εἰ δὲ δοίης, καὶ ἑπτὰ καὶ χιλόν, φύλλα καὶ κλάδους ἀπαλούς.

Epit 2 96 πίνειν δὲ αὐτοὺς ὁ αὐτὸς λέγει [καὶ] μετρητὰς Λακεδαιμονίους δεκατέσσαρας, καὶ πάλιν τῆς δείλης ἐπιπίνειν ὀκτώ. βιοῦν δὲ τὸν ἐλέφαντα ἔτη διακόσια φασί· προῖέναι δὲ ἔστιν οὐς καὶ εἰς τρεῖς ἑκατοντάδας. Ποταμὸν δὲ ἐλέφαντες διαβαίνοντες, εἰ καλύπτοντο ὑπὸ τοῦ ρεύματος, ἀνέχουσι τὰς προβοσκίδας ὑπὲρ τὸ ὕδωρ· τὰ δὲ ἀρτιγενῆ πωλία ὑπὲρ τῶν ὀδόντων ἢ κεράτων φέρουσιν αἱ μητέρες. ^[5]

Epit 2 98 Ὅταν δὲ ὑπερβῇ τὰς τάφρον μὴ δύνανται, εἷς ὁ μέγιστος ἑαυτὸν εἰς αὐτὴν ἐμβάλλει, καὶ πλάγιος ἵσταται, καὶ γεφυροῖ τὸ κενόν, καὶ κατ' αὐτοῦ βαίνοντες ἀποδιδράσκουσιν. ἀνέλκουσι δὲ καὶ ἐκεῖνον οὕτως. ἄνωθέν τις τὸν πόδα προτείνει καὶ ἐκεῖνῳ παρέχει περιπλέξαι τὴν προβοσκίδα· οἱ δὲ ἄλλοι φρύγανα ἐμβάλλουσι καὶ ξύλα, ὧν ἐπιβαίνων ἀνασπᾶται ῥαδίως. Πληγεῖς δὲ ὑπὸ βέλους, ἐλαίας πάσων ἄνθος ἢ αὐτὸ ἔλαιον, ὀλόκληρος γίνεται. ^[5]

Epit 2 99 καὶ τῶν τετρωμένων δὲ τοὺς ἀτρώτους πεφεισμένως ἐξαρεῖν ἀκούω καὶ ξυστὰ καὶ ἀκόντια ὥσπερ χειρουργίας ἐπιστήμονας. Ἀποτρέπονται δὲ τὴν ἐν Ἰνδοῖς ἄρουραν <τὴν> κεκλημένην Φαλάκραν καὶ οὐκ ἐσθίουσι.

Epit 2 100 τὸ δὲ αἴτιον τοῦ ὀνόματος· ὁ γὰρ γευσάμενος τῆς ἐνταῦθα γενομένης πόας καὶ τὰς τρίχας ἀποβάλλει καὶ τὰ κέρατα. Ὅταν μέντοι ὑπὸ Ἰνδῶν ἀναγκάζονται αὐτόρριζα δένδρα ἐκσπάσαι, οὐ πρότερον ἐπιχειροῦσι πρὶν διασεῖσαι, εἰ ἄρα ἀνατραπῇναι οἷόν τ' ἐστὶν ἢ μή.

Epit 2 102 Τῇ προβοσκίδι δὲ ἑαυτοὺς ἐπινύττοντες εἰς τὸν ἀγῶνα ἐξάπτουσι. καὶ τραυματισθεὶς ἐλέφας ἐν πολέμῳ ἢ ἐν θήρᾳ, τὴν ἐν ποσὶ κόνιν ἀνελόμενος καὶ πόαν, βοῇ σφετέρᾳ κινύρονται καὶ ποτνιώνται, εἰς τὸν οὐρανὸν βλέποντες καὶ τῷ τραύματι ἐπιβάλλοντες, ὥσπερ θεὸν ἐπιμαρτυρόμενοι, ὅτι ἐκνόμως ὑπομένουσιν.

Epit 2 104

Ἐλέφας δὲ ἐλέφαντι περιτυχὼν νεκρῷ, τῇ προβοσκίδι γῆν ἀμησάμενος ἐπιβάλλει αὐτῷ ὡς ὅσιαν τινὰ ἀπόρητον. ἔστι δὲ ὅτε καὶ κλάδον ἐπιβάλλει αὐτῷ. Τὸν ἥλιον δὲ ἀνίσχοντα προσκυνοῦσιν ἐλέφαντες τὰς προβοσκίδας ὡς χεῖρας ἀνατείνοντες.

Epit 2 106 Ὅρρωδεῖ δὲ ὁ ἐλέφας κεράστην κριὸν καὶ χοίρου βοήν. Τοὺς δὲ ὅς εἴτε μυσάττονται εἴτε καὶ δεδίασιν, ἀποστρέφονται γοῦν.

Epit 2 108 φασὶ δὲ τὸ ζῶον ὅστοῦν ἔχειν προσπεφυκὸς ἐν τῇ καρδίᾳ. Τρία δὲ ταῦτα ἐκ βραχίστων μέγιστα ζῶα γίνεται, τῶν μὲν [ἐνὸς] ἐνύδρων ὁ κροκόδειλος, τῶν δὲ ὑποπτέρων ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη, τῶν γε μὴν τετραπόδων ὁ ἐλέφας.

Epit 2 110 Περὶ μὲν τῆς ἐλεφάντων σοφίας εἶπον ἀλλαχόθι, καὶ μέντοι καὶ περὶ τῆς θήρας αὐτῶν. καὶ ταῦτα εἶπον ὀλίγα ἐκ πολλῶν ὧν ἔφασαν ἄλλοι. τὸ δὲ νῦν ἔχον ἔθηκα ἐρεῖν περὶ τε εὐμουσίας αὐτῶν καὶ εὐπειθείας καὶ τῆς ἐς τὰ μαθήματα εὐκολίας, χαλεπὰ ὁμοίως ὄντα καὶ ἀνθρώπων τυχεῖν αὐτῶν, μὴ τι γοῦν τοσοῦτῳ θηρίῳ καὶ οὕτω τέως ἀγριωτάτῳ γενέσθαι. χορείαν γὰρ καὶ ὀρχηστικὴν καὶ βαίνειν πρὸς ῥυθμὸν καὶ αὐλουμένους ἀκούειν καὶ συνιέναι ἤχων διαφορὰς ἢ βραδύνειν ἐνδιδόντων ἢ ταχύνειν παρορμώντων, μαθὼν οἶδεν ἐλέφας, καὶ ἀκριβοῖ καὶ οὐ σφάλλεται. οὕτως ἄρα ἡ φύσις μεγέθει μὲν αὐτὸν μέγιστον εἰργάσατο, μαθήσει δὲ πραότατον ἀπέφηνε καὶ εὐάγωγον. εἰ μὲν οὖν ἔμελλον τὴν ἐν Ἰνδοῖς αὐτῶν εὐπειθειαν καὶ εὐμαθίαν ἢ τὴν ἐν Αἰθιοπία ἢ τὴν ἐν Λιβύῃ γράφειν, ἴσως καὶ μῦθον ἐδόκουν τινὰ συμπλάσας κομπάζειν, εἴτα ἐπὶ φήμῃ τοῦ θηρίου τῆς φύσεως καταψεύδεσθαι· ὅπερ ἐχρῆν δρᾶν φιλοσοφοῦντα ἄνδρα ἥκιστα καὶ ἀληθείας ἐραστὴν διάπυρον. ἃ δὲ αὐτὸς εἶδον καὶ ἄτινα πρότερον ἐν τῇ Ῥώμῃ πραχθέντα ἀνέγραψαν ἄλλοι προειλόμην εἰπεῖν, ἐπιδραμὼν ὀλίγα ἐκ πολλῶν, οὐχ ἥκιστα καὶ ἐντεῦθεν ἀποδεικνὺς τὴν τῶν ζώων ιδιότητα. ἡμερωθὲν ἐλέφας πραότατόν ἐστι καὶ ἄγεται ῥᾶστα εἰς ὃ τις θέλει. καὶ τὰ γε πρεσβύτατα τιμῶν τὸν χρόνον ἐρῶ πρῶτον. θέας ἐπετέλει Ῥωμαίοις ὁ Καῖσαρ Γερμανικός· εἴη δ' ἂν ἀδελφιδοῦς Τιβερίου οὗτος. οὐκοῦν ἐγένοντο μὲν καὶ ἄρρενες ἐν τῇ Ῥώμῃ τέλειοι πλείους καὶ θήλειαι, εἴτα ἐξ αὐτῶν ἐτέχθησαν αὐθιγενεῖς. καὶ ὅτε τὰ κῶλα ὑπήρξαντο πῆγνυσθαι, σοφὸς ἀνὴρ ὁμιλεῖν τοιούτοις θηρίοις ἐπώλευσεν αὐτούς, δαιμονία τινὶ καὶ ἐκπληκτικῇ διδασκαλίᾳ μεταχειρισάμενος. προσῆγε δὲ αὐτοὺς ἄρα ἡσυχῇ τήν γε πρῶτην καὶ πράως τοῖς διδάγμασι, δελέατα ἄττα ἐπάγων καὶ τροφὰς ἡδίστας καὶ πεποικιλμένας εἰς τὸ ἀγωγόν τε καὶ ἐφολκόν, ὡς εἴ τι μὲν ἦν <ἀγριότητος, τοῦτο ἐκβαλεῖν, ἀπαυτομολῆσαι δὲ πρὸς τὸ ἡμέρον καὶ ἀμωσγέπως ἀνθρώπειον. καὶ ἦν γε> τὰ μαθήματα καὶ αὐλῶν ἀκούοντας μὴ ἐκμαίνεσθαι καὶ τυμπάνων ἀράβου κροτοῦντος μὴ ταράσσεσθαι καὶ κηλεῖσθαι σύριγγι, φέρειν δὲ καὶ ἤχους ἐμμελεῖς καὶ ποδῶν ἐμβαινόντων ψόφον καὶ ὦδὴν συμμιγῇ. ἐξεπονήθησαν δὲ καὶ ἀνθρώπων πλῆθος μὴ δεδιέναι. Οἱ Ἰνδοὶ τέλειον μὲν ἐλέφαντα συλλαβεῖν ῥαδίως ἀδυνατοῦσιν (οὔτε γὰρ τοσαῦτα δράσουσιν οὔτε τοσοῖδε παρέσσονται), εἰς δὲ τὰ ἔλλα φοιτῶντες τὰ γειτνιώντα τῷ ποταμῷ, εἴτα μέντοι λαμβάνουσιν αὐτῶν τὰ βρέφη. ^[30]

Epit 2 111 ἀσπάζεται γὰρ ὁ ἐλέφας τὰ ἔνδρoσα χωρία καὶ μαλακά, καὶ φιλεῖ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἤθεσι διαιτᾶσθαι ἐθέλει, καὶ ὡς ἂν εἴποις ἔλειός ἐστι. λαβόντες οὖν ἀπαλὰ καὶ εὐπειθῇ τρέφουσι κολακεῖα τε τῇ κατὰ γαστέρα καὶ θεραπείᾳ τῇ περὶ τὸ σῶμα καὶ φωνῇ θεραπευτικῇ· <συνιᾶσι γὰρ ἐλέφαντες καὶ γλώττης ἀνθρωπίνης> τῆς ἐπιχωρίου καὶ συνελόντι εἰπεῖν ὡς παῖδας αὐτοὺς ἐκτρέφουσι καὶ κοιμῆν προσάγουσιν αὐτοῖς καὶ παιδεύματα ποικίλα· οἱ δὲ πείθονται. Ἐλέφας, οἱ μὲν αὐτοῦ προκύπτειν χαυλιόδοντάς φασιν, οἱ δὲ κέρατα. ^[10]

Epit 2 112 ἔχει δὲ καὶ καθ' ἕκαστον πόδα δακτύλους πέντε, ὑποφαίνοντας μὲν τὰς ἐκφύσεις, οὐ μὴν διεστῶτας. ταῦτά τοι καὶ νηκτικός ἐστίν ἥκιστα. σκέλη δὲ τὰ πρόσθια τῶν κατόπιν βραχύτερά ἐστι· μαζοὶ δὲ αὐτῷ πρὸς ταῖς μασχάλαις εἰσὶ· μυκτῆρα δὲ κέκτηται χειρὸς παγχρηστότερον καὶ γλωτταν βραχεῖαν· χολὴν δὲ αὐτὸν ἔχειν οὐ κατὰ τὸ ἥπαρ, ἀλλὰ πρὸς τῷ στέρνῳ φασί. κύειν δὲ

πυνθάνομαι δύο ἐτῶν τὸν ἐλέφαντα. οἱ δὲ οὐ τοσοῦτον χρόνον, ἀλλὰ ὀκτωκαίδεκα μηνῶν ὁμολογοῦσιν. ἀποτίκτει δὲ ἰσήλικα τὸ μέγεθος μόσχῳ ἐνιαυσιαίῳ, σπᾶ δὲ τῆς θηλῆς τῷ στόματι. ἐνθουσιῶν δὲ εἰς μίξιν οἷστρω τε φλεγόμενος ἐμπίπτει τοίχῳ καὶ ἀνατρέπει, καὶ φοίνικας κλίνει, τὸ μέτωπον προσαράττων κατὰ τοὺς κριούς. πίνει δὲ ὕδωρ οὐ διειδές, οὐδὲ καθαρὸν, ἀλλ' ὅταν ὑποθολώσῃ τε καὶ ὑποταράξῃ. καθεύδει γε μὴν ὀρθοστάδην· κατακλιθῆναι γὰρ καὶ ἐξαναστῆναι ἐργῶδες αὐτῷ. ἀκμὴ δὲ ἐλέφαντος ἐξήκοντα χρόνων γεγονέναι. κρυμῷ δὲ ὁμιλεῖν ἥκιστός ἐστι. διατείνει δὲ τὸν βίον καὶ εἰς διπλὴν ἑκατοντάδα. Ἐν Ἰνδοῖς, ὡς ἀκούω, ἐλέφας καὶ δράκων ἐστὶν ἔχθιστα. ^[15]

Epit 2 113 οὐκοῦν οἱ μὲν ἐλέφαντες, ἀποσπῶντες τῶν δένδρων τοὺς κλάδους, ἐκείνους νέμονται. ὅπερ οὖν εἰδότες οἱ δράκοντες ἐπ' αὐτὰ μὲν ἔρπουσι, τὸ δὲ ἥμισυ σφῶν αὐτῶν τὸ οὐραῖον τῶν δένδρων περιβάλλουσι τῇ κόμῃ, τὸ δὲ ἐς τὴν κεφαλὴν προῖδον ἥμισυ μεθῆκαν καλωδίου δίκην ἀπηρτημένον. καὶ ὁ μὲν προσῆλθεν δρέψασθαι τῶν ἀκρεμόνων ὁ ἐλέφας, ὁ δὲ δράκων ἐμπηδᾷ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἐξορύττει, εἴτα τῷ τραχήλῳ περιερπύσας, τείνων τῷ οὐραίῳ μέρος καὶ σφίγγων θάτέρῳ ἀπάγχει τὸ θηρίον ἀήθει βρόχῳ καὶ καινῷ. Σοφὸν ἐλέφαντος ἔργον εἰ παραλείποιμι, φήσει μέ τις ἀγνοήσαντα οὐκ εἶπεῖν. ^[5]

Epit 2 114 ἔστι δὲ ἀκοῆς ἄξιον, καὶ διὰ ταῦτα ἀκούσωμεν αὐτοῦ. ὁ τῆς τούτου κομιδῆς ἐγχειρισθεὶς τὴν φροντίδα, τῶν μὲν κριθῶν ὑφῆρει, λίθους δὲ ὑποτάττων ἐκείνῳ μὲν ἄβρωτον τὸ πλεῖστον εἰργάζετο, ἀπέσωζε <δὲ> τὸν ὄγκον τοῦ μέτρου πρὸς τὸν ἐπισκοποῦντα ἀμφοῖν δεσπότην. καὶ τέως διελάνθανεν. οὐκοῦν ὁ ἐλέφας ἀθάρην ἰδὼν ἔψοντα τὸν ἐπίβουλόν οἱ, τῆς ἄμμου τῆς ἐν ποσὶ τῇ προβοσκίδι χύδην ἀναλαβὼν ἐνέβαλεν εἰς τὴν χύτραν καὶ ἡμύνατο ἀνθ' ὧν ἔπαθε δι' ὧν ἐποίησεν εὐμηχάνως. Στρατεύονται δὲ ἄρα οἱ Λίβυες οὐ μόνον ἐπὶ τοὺς γείτονας, ἵνα αὐτῶν πλεόν ἔχωσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας. ^[5]

Epit 2 115 καὶ ἴσασί γε ἐκεῖνοι τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὑπόθεσιν οὐδὲν ἕτερον εἶναι ἢ τοὺς ὀδόντας. οἱ τοίνυν πηρωθέντες τὸν ἕτερον ἐπὶ μετώπου ἐστάσι, τῶν λοιπῶν προβαλλομένων αὐτούς, ἵνα οἱ μὲν ὑποδέχωνται τὴν πρώτην ὀρμὴν, οἱ δὲ ἀμύνωσιν ἀκεραίῳ τῇ τῶν ὀδόντων ῥώμῃ καὶ ἰσοπαλεῖ, ἴσως δὲ τῶν Ἰνδῶν καὶ καταφιλοσοφοῦντες καὶ ἐπιδεικνύντες αὐτοῖς ὅτι ἄρα οὐχ ὑπὲρ μεγάλου τοῦ ἄθλου κινδυνεύοντες ἤκουσι. χρῶνται δὲ ἄρα τῷ μὲν τῶν ὀδόντων ὡς ὅπλῳ, καὶ τεθηγμένον αὐτὸν φυλάττουσι, τῷ δὲ ὡς σμινύῃ· καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ ῥίζας ὀρύττουσι καὶ δένδρα ἐκμοχλεύοντες ὑποκλίνουσιν. Ὅταν ὑπὸ θηρατῶν ὡς ἐν πολέμῳ στρατιῶται τραπῶσιν οἱ ἐλέφαντες καὶ εἰς φυγὴν ὀρμήσωσιν οὐ φεύγουσι διηρημένοι οὐδὲ καθ' ἓνα, ἀλλὰ κοινῇ, καὶ πιέζουσιν ἀλλήλους τῶν συννόμων ἐχόμενοι. ^[10]

Epit 2 116 καὶ κύκλῳ μὲν οἱ νέοι, ὡς εἶπεῖν, τὸ μαχιμώτατον, ἐν μέσῳ δὲ οἱ γεγηρακότες καὶ αἱ μητέρες, ὑπὸ ταύταις δὲ τὰ πωλία, ἐκάστη τὸ ἴδιον ἀποκρύπτουσα. καὶ ὀρῶνταί γε οἶδε οἱ μικροὶ σπανιώτατα. ἀθρόους δὲ αὐτοὺς ἐὰν θεάσωνται καὶ λέοντες, ἢ φεύγουσι προτροπάδην ἢ ἄλλος ἄλλη κατέπηξαν ὡς νεβροί, τοὺς ἐλέφαντας οἱ τέως φοβεροὶ καὶ ἐκπληκτικοὶ καταδείσαντες. οὐκ ἀνθίσταται δὲ τοῖς διώκουσιν ἐλέφας, εἰ μὴ ποτε ἄρα ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ τῶν νοσοῦντων. ἐνταῦθα δὲ ἄμαχος ἐστι. Πώρου τοῦ Ἰνδῶν βασιλέως ὁ ἐλέφας ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον μάχῃ τετρωμένου πολλὰ ἡσυχῇ καὶ μετὰ φειδοῦς τῇ προβοσκίδι ἐξήρει τὰ ἀκόντια, καὶ μέντοι καὶ αὐτὸς τετρωμένος πολλὰ οὐ πρότερον εἶξε, πρὶν ἢ συνιέναι, ὅτι ἄρα ὁ δεσπότης αὐτῷ [ὅτι] διὰ τὴν ῥοὴν τοῦ αἵματος τὴν πολλὴν παρεῖται καὶ ἐκθνήσκει. ^[5]

Epit 2 117 οὐκοῦν ἑαυτὸν ὑπέκλινε, καὶ ὀκλάσας ἔμεινεν, ἵνα μὴ ἄνωθεν πεσὼν ὁ Πῶρος εἴτα μέντοι κακωθῇ τὸ σῶμα ἐπὶ μᾶλλον. Πύρρῳ τῷ Ἡπειρώτῃ ἦν ἐλέφας, ὅπερ οὖν τὸν ἑαυτοῦ πωλευτὴν οὕτως ἡγάπησεν, ὡς ἀποθανόντος ἐν Ἄργει τοῦ Πύρρου, ἐκπεσόντος δὲ τοῦ

ἐλαύνοντος, οὐ πρότερον ὑπέμεινεν ἀτρεμῆσαι καὶ ἡσυχάσαι πρὶν ἢ ἀνασώσασθαι τοῦτον αὐτὸν ἐκ τῶν πολεμίων καὶ ἐς τὸ φίλιον μεταγαγεῖν.

Epit 2 119 Πυνθάνομαι δὲ ἐν τῇ Ἀντιόχου πόλει τῇ Σύρων γενέσθαι πρᾶον ἐλέφαντα, ἰόντα τε αὐτὸν ἐπὶ τὰς νομὰς στεφανόπωλιν γυναῖκα ὀρᾶν ἡδέως, καὶ προσεστάναι αὐτῇ καὶ τῇ προβοσκίδι τὸ πρόσωπον τῆς ἀνθρώπου καθαίρειν. δέλεαρ δὲ ἄρα ἐκείνη καθίει τοῦ φίλτρου αὐτῷ στέφανον αἰετὸν ἐκ τῆς τέχνης, τὸν κατ' ὥραν πλεκόμενον. καὶ τῷ μὲν ὁσημέραι λαμβάνειν ἔργον ἦν, τῇ δὲ διδόναι. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἢ μὲν ἄνθρωπος τὸν βίον κατέστρεψεν, ὁ δὲ ἐλέφας τῆς συνηθείας διαμαρτάνων καὶ οὐχ ὀρῶν ἦν ἐπόθει γυναῖκα, ὥσπερ οὖν ἐραστής ἐρωμένης ἀποτυχὼν ἐξηγριώθη· καὶ ὅς τέως πραότατος ἦν εἰς θυμὸν ἐξήφθη ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ἄγαν ὑπὸ τῆς λύπης ἐπικλυσθέντες ἔκφρονες γίνονται. Οὐκ ἂν ποτε ῥαδίως ἐνέδρα [ποτέ] τοὺς ἐλέφαντας λάθοι. [10]

Epit 2 120 ὅταν οὖν γένωνται τῆς τάφρου πλησίον ἦν εἰώθασιν ὑπορύττειν οἱ θηρῶντες αὐτούς, εἴτε ἐννοίᾳ τινὶ φυσικῇ εἴτε μαντικῇ ναὶ μὰ Δία ἀπορρήτῳ τοῦ μὲν περαιτέρω χωρεῖν ἀναστέλλονται, ἑαυτοὺς <δὲ> ἐπιστρέψαντες εἴτα μέντοι ὡς ἐν πολέμῳ ἀνθίστανται μάλα καρτερῶς, καὶ ἀνατρέψαι πειρῶνται τοὺς θηρευτὰς καὶ δι' αὐτῶν ὡσάμενοι φυγῇ πορίσασθαι τὴν σωτηρίαν, κρείττους γενόμενοι τῶν ἀντιπολεμίων. γίνεται τοίνυν ἐνταῦθα τοῦ καιροῦ μάχη καρτερὰ καὶ φόνος καὶ τῶν <καὶ τῶν> . ὁ μέντοι τρόπος τῆς μάχης τοιόσδε· οἱ μὲν ἄνθρωποι δόρατα ἰσχυρὰ λόγχας ἀφιάσι στοχαζόμενοι αὐτῶν, οἱ δὲ ἐλέφαντες τὸν παραπεσόντα ἀρπάζουσι, καὶ τῇ γῇ προσαράξαντες πατοῦντές τε καὶ τοῖς κέρασι τιτρώσκοντες οἰκτίστῳ περιβάλλουσι τῷ τέλει καὶ ἀλγεινοτάτῳ. ἐπίασι δὲ οἱ θῆρες ὑπὸ τοῦ θυμοῦ τὰ ὦτα ἐκπεταννύντες ὡς ἰστίᾳ δίκην τῶν στρουθῶν τῶν μεγάλων, αἵπερ οὖν τὰς πτέρυγας ἀπλώσασαι ἢ φεύγουσιν ἢ ἐστάσιν. ἐπισιμώσαντες δὲ καὶ τὴν προβοσκίδα οἱ ἐλέφαντες καὶ ὑπὸ τοῖς κέρασι πτύξαντες ὥσπερ οὖν νεῶς ἔμβολον σὺν πολλῷ τῷ ῥοθίῳ φερομένης ἐμπεσόντες τε ῥύμη σφοδροτάτῃ πολλοὺς ἀνατρέπουσι βοῶντες διάτορόν τε καὶ ὀξὺ δίκην σάλπιγγος. πατουμένων δὲ τῶν ἀλίσκομένων καὶ ἀλωμένων τοῖς γόνασιν, ἄραβος πολὺς τῶν ὀστέων συντριβομένων ἀκούεται καὶ πόρρωθεν, τὰ πρόσωπα δὲ ἐκθλιβομένων τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς ῥινὸς συνθλωμένης καὶ ῥηγνυμένου τοῦ μετώπου τὸ ἐναργὲς τοῦ εἶδους ἀπόλλυσι, καὶ ἀγνώτες γίνονται πολλάκις καὶ τοῖς ἐγγυτάτῳ προσήκουσι. σώζονται δὲ παραδόξως ἄλλοι τὸν τρόπον τοῦτον. συνείληπται μὲν ὁ θηρατῆς, ὅρμῃς δὲ τὸ θηρίον ὑπερῆλθεν αὐτόν, καὶ τὰ γόνατα εἰς τὴν γῆν ἐπήρεισε, καὶ προσκατέπηξε τὰ κέρατα εἰς θάμνον ἢ εἰς ῥίζαν ἢ εἰς ἄλλο τι τοιοῦτον, καὶ ἔχεται, καὶ μόγις ἀνασπᾷ καὶ ἐξαίρει. ἐν δὲ τῷ τέως διεκδύς ὁ κυνηγῆτης ἀπαλλάττεται. οὐκοῦν ἐν τῇ τοιαύτῃ μάχῃ πολλάκις μὲν κρατοῦσιν οἱ ἐλέφαντες, πολλάκις δὲ καὶ ἡττῶνται δείματα ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ δέα ποικίλα ἐπαγόντων. καὶ γὰρ σάλπιγγες ἄδουσι, καὶ δοῦπόν τε καὶ κτύπον ἐργάζονται καὶ πρὸς τὰς ἀσπίδας ἀράττοντες τὰ δόρατα καὶ πῦρ τὸ μὲν ἐπὶ τῆς γῆς ἐξάπτοντες τὸ δὲ ὑψοῦ μετέωρον αἵροντες, καὶ ἄλλο σφενδονῶντες καὶ δαλοὺς διαπύρους ἀκοντίζοντες καὶ δᾶδας μακρὰς πυρὸς ἐνακμάζοντες τοῖς θηρίοις κατὰ προσώπου βιαίως ἐπισειόντες. ἅπερ οὖν τὰ θηρία δεδιότα καὶ σκοπούμενα ὠθεῖται ἔστιν ὅτε καὶ ἐκνικᾶται ἐκπεσεῖν εἰς τὴν τάφρον ἦν τέως ἐφυλάττοντο. Ἐλέφαντι ἡμέρῳ πωλευτῆς τις ἦν καὶ εἶχε γυναῖκα ἀφηλικεστέραν μὲν, πλουσίαν δέ. [30]

Epit 2 121 οὐκοῦν ἐτέρας ἐρῶν καὶ τὰ τῆς συνοικουσίας σπεύδων ἐκείνης γίνεσθαι, ταύτην μὲν ἀποπνίγει καὶ τῆς τοῦ ἐλέφαντος φάτνης κατορύττει πλησίον ὁ ἀθεσμόβουλος ἄνθρωπος, ἄγεται μὲν τὴν ἄλλην. ἐνταῦθα οὖν ὁ ἐλέφας τῇ προβοσκίδι λαβόμενος τὴν νεωστὶ ἀφιγμένην ἄγει τῆς νεκρᾶς πλησίον, καὶ τοῖς κέρασιν ἀνορύξας καὶ γυμνῶσας τὸ σῶμα, ἃ εἰπεῖν οὐκ ἐδύνατο, ταῦτα ἐπιδεικνύει δι' αὐτῶν τῶν ἔργων, τὴν γυναῖκα τὸν τρόπον τοῦ γήμαντος αὐτὴν ἐκδιδάσκων ὁ

μισοπόννηρος ἑλέφας. Εὐθηρίας γενομένης καὶ τῶν ἐλεφάντων ἐαλωκότων οἷα δρῶσιν εἰς τὸ
πραῦναι αὐτοὺς καὶ ἡμερῶσαι εἰπεῖν ἄξιον. ^[5]

Epit 2 122 πρῶτον μὲν εἰς ὕλην τινὰ ὀλίγον ἀφεστῶσαν τῆς τάφρου ἐν ἣ ἑθήρασαν ἄγουσιν αὐτοὺς
δεδεμένους, πολλοῖς διαλαβόντες σχοίνοις καὶ μήτε προθεῖν ἐπιτρέποντες μήτ' αὖ πάλιν
ἀφίστασθαι καὶ ἀποσπᾶν εἰς τοῦπίσω. εἶτα ἕκαστον ἐξάψαντες μεγίστου δένδρου διάστημα
μεμετρημένον, ὥς μήτε εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἐπιπηδᾶν ἔχειν μήτε ἐπὶ πολὺ πάλιν ἀναχωρεῖν τοῦ
σκιρτᾶν καὶ ὑβρίζειν ἐξουσίᾳ ἢ ἀτροφίᾳ τε καὶ λιμῷ τὴν ἄγαν ἰσχὺν καὶ ῥώμην καθαιροῦσι, καὶ
μέντοι καὶ τὸν θυμὸν αὐτῶν καὶ τῆς ψυχῆς τὸ ἄτρεπτον ἡσυχῇ καταμαραίνουσιν, ὥς ἐκείνους
μὲν λήθην ἴσχειν τῆς τέως ἀμάχου ἀγριότητος, παραλύεσθαι δὲ τοῦ πρόσθεν θυμοῦ. προσιέναι
τε τοὺς τούτων πωλευτὰς καὶ ἐκ χειρὸς ὀρέγειν τροφήν, τοὺς δὲ ὑπὸ τῆς χρείας
ἀναγκαζομένους λαμβάνειν καὶ μὴ κακουργεῖν, βλέπειν τε ἤδη πρᾶόν τε καὶ κεκμηκός. οἱ δὲ
ἄγαν αὐτῶν ἰσχυροὶ καὶ τέλειοι ἀπορρήξαντες τὰ δεσμὰ καὶ ταῖς ἀκμαῖς τῶν κεράτων καὶ ταῖς
προβοσκίσιν ἀνασπῶντες τὰ δένδρα, τὰ δὲ καὶ κατέαξαν ὑπὸ ῥύμης καὶ ἐμπεσόντες εἰς αὐτά,
μόλις καὶ ὁψὲ τοῦ χρόνου τὰ μὲν λιμῷ, τὰ δὲ γλυκεῖᾳ τροφῇ, τὰ δὲ κέντροις ἡμερώθησαν.
τροφή δὲ ἡμερουμένοις τοῖσδε τοῖς ζῴοις ἄρτοι τε οἱ μέγιστοι καὶ κριθαὶ καὶ ἰσχάδες καὶ
ἄσταφίδες καὶ κρόμμυα καὶ σκόροδα καὶ μέλι χύδην σχίνου τε καὶ φοίνικος καὶ κιττοῦ φάκελοι
καὶ πᾶν ὅσον ἐδωδίου ὕλης καὶ ἐκείνοις συντρόφου καὶ ἐκ τούτου τοι καὶ φίλης.
Ἀποσπώμενοι τῆς συνήθους γῆς οἱ ἐλέφαντες, καὶ ἐὰν ἡμερωθῶσι τὰ μὲν πρῶτα τοῖς δεσμοῖς
καὶ τῷ λιμῷ, τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις ταῖς τροφαῖς καὶ τῷ ποικίλῳ αὐτῶν, ὅμως τὸ φίλτρον τῆς
θρεψαμένης χώρας οὐκ ἂν αὐτοῖς ποτε ἐξίτηλον γένοιτο. ^[20]

Epit 2 123 οἱ πλεῖστοι γοῦν ὑπὸ τῆς λύπης διαφθείρονται, ἥδη δὲ τινες καὶ κλαίοντες ἀστακτὶ καὶ
ἀμέτροις τοῖς δάκρυσιν ἐπηρώθησαν τὴν ὄψιν. εἰσάγονται δὲ εἰς τὰς ναῦς διὰ γεφύρας, παρ'
ἐκάτερα αὐτῆς κλάδων τεθηλότων <καὶ> κομώντων μεμιγμένων καὶ ὕλης ἄλλης χλωρᾶς
διατεινομένης εἰς ἀπάτην τῶν θηρίων. εἰ γὰρ ταῦτα ὀρῶεν οἱ ἐλέφαντες, ἔτι καὶ τότε διὰ τῆς
γῆς ἰέναι σφᾶς αὐτοὺς δοκοῦσιν, οὐδὲ ἐπιτρέπει ταῦτα ὀρᾶσθαι τὴν θάλασσαν. βραχέα δὲ ἐστὶ
καὶ ἀγχιβαθὴ τὰ πρὸ τῆς χώρας, ἐξ ἧς ἀνάγκη πλεῖν αὐτούς, καὶ αἱ ναῦς ἀφεστᾶσιν αἱ φορτίδες
καὶ διὰ ταῦτα τῆς γεφύρας δεῖ καὶ τῆς μηχανῆς τε καὶ ἐπιβουλῆς τῆς διὰ τῶν κλάδων καὶ τῆς
ὕλης τῆς προειρημένης. Διάφορα μὲν καὶ ποικίλα τῆς τῶν ἐλεφάντων ιδιότητος ἄνω μοι
λέλεκται· νῦν δὲ εἰρήσεται καὶ ὅτι καὶ μνήμην ἀγαθὸν ἐστὶ τὸ ζῶον τοῦτο, καὶ ἐντολὰς
φυλάξαι οἶδε καὶ μὴ ψεύδεσθαι τὴν τῶν παρακαταθεμένων ὁτιοῦν αὐτῷ προσδοκίαν τε καὶ
ἐλπίδα. ^[10]

Epit 2 124 ὅτε γοῦν Ἀντίγονος ἐπολιόρκει Μεγαρέας, ἐνὶ τῶν ἐλεφάντων τῶν πολεμικῶν συνετρέφετο
καὶ θῆλυς, ὄνομα Νίκαια. ταύτῃ τοίνυν ἢ τοῦ τρέφοντος αὐτὸν γυνὴ παιδίον ἔτυχε τεκοῦσα
πρὸ ἡμερῶν τριάκοντα καὶ παρακατέθετο φωνῇ τῇ Ἰνδῶν, ἧς ἀκούουσιν ἐλέφαντες. ὁ δὲ καὶ
ἐφίλει τὸ παιδίον καὶ ἐφύλαττε, καὶ κειμένου πλησίον ἦδετο, <καὶ> κνυζομένου παρέβλεπε,
καὶ καθεύδοντος τῇ προβοσκίδι τὰς μυίας ἀνεσόβει καλάμου κλαδὶ τοῦ παραβαλλομένου εἰς
τροφήν· εἴ γε μὴν παρῆν τὸ βρέφος, τότε καὶ τροφήν ἀνεστέλλετο. οὐκοῦν ἔδει [μὲν] τὴν
τρέφουσαν αὐτὸ ἐμπλῆσαι μὲν τοῦ γάλακτος, παραθεῖναι δὲ τῷ κηδεμόνι, ἢ πάντως
ἀγανακτῶν ἢ Νίκαια ἦν δῆλος καὶ τεθυμωμένος καὶ τι καὶ δρασεῖων τῶν δεινῶν. πολλάκις δὲ
καὶ ἀνακλαύσαντος αὐτοῦ, εἶτα τὴν σκάφην ἣ ἐνέκειτο διέσεισε, παραμυθούμενος τῷ σεισμῷ
τὸ βρέφος, οἷα δὴ που [καί] φιλοῦσι καὶ αἱ τροφοὶ καὶ τῆθαι δρᾶν ποιῶν ὥς ἄνθρωπος ὁ
ἐλέφας. Μοιχευομένην τὴν τοῦ πωλεύσαντος αὐτὸν καὶ τρέφοντος γυναῖκα ἐπ' αὐτοφώρῳ
καταλαβών, δι' ἀμφοτέρων θάτερον πεῖρας τοῖν κεράτοιιν ἀπέκτεινε καὶ τὸν μοιχὸν καὶ τὴν
μοιχευομένην καὶ εἶασε κεῖσθαι κατὰ τῶν στρωμάτων τῶν ὑβρισμένων καὶ τῆς εὐνῆς τῆς

πεπατημένης, ὥς ἐλθόντα τὸν πωλευτὴν καταγνῶναι καὶ τὸ ἀδίκημα καὶ τὸν τιμωρήσαντα αὐτῷ γνωρίσαι. ^[5]

Epit 2 125 καὶ τοῦτο μὲν Ἰνδικὸν τὸ ἔργον, ἐκεῖθεν δὲ ἐξεφοίτησε δεῦρο· ἀκούω δὲ καὶ ἐπὶ Τόπου Ῥωμαίων βασιλεύοντος, ἀνδρὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, ἐν τῇ Ῥώμῃ ταῦτό γεγενέναι. προστιθέασι δὲ ὅτι ἄρα ὁ ἐνταῦθα ἐλέφας ἀπέκτεινε μὲν ἀμφοτέρους καὶ ἐν ἱματίῳ κατεκάλυψε, καὶ ἐλθόντι τῷ τροφεῖ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον κειμένους ἀλλήλων πλησίον ἀπέδειξε καὶ τὸ κέρας δέ, ὥπερ οὖν διέπειρεν αὐτούς, καὶ τοῦτο ἡμαγμένον ἐωρᾶτο. τῶν τεθηραμένων ἐλεφάντων ἰῶνται τὰ τραύματα οἱ Ἰνδοὶ τὸν τρόπον τοῦτον. ^[10]

Epit 2 126 καταινοῦσι μὲν αὐτὰ ὕδατι χλιαρῷ, ὥσπερ οὖν τὸ τοῦ Εὐρυπύλου παρὰ τῷ καλῷ Ὀμήρῳ ὁ Πάτροκλος· εἴτα μέντοι διαχρίουσι τῷ βουτύρῳ αὐτά. ἐὰν δὲ ἡ βαθέα, τὴν φλεγμονὴν πραΰνουσιν ὕεια κρέα, θερμὰ μὲν, ἔναιμα δὲ ἔτι προσφέροντες καὶ ἐντιθέντες. τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς θεραπεύουσιν αὐτῶν βόειον γάλα ἀλεαίνοντες, εἴτα αὐτοῖς ἐγγέοντες, οἱ δὲ ἀνοίγουσι τὰ βλέφαρα, <καὶ> ὠφελούμενοι ἡδονταί τε καὶ αἰσθάνονται, ὥσπερ ἄνθρωποι. καὶ εἰς τοσοῦτον ἐπικλύζουσιν εἰς ὅσον ἂν ἀποπαύσωνται λημῶντες. μαρτύριον δὲ τοῦ παύσασθαι τὴν ὀφθαλμίαν τοῦτό ἐστι. τὰ δὲ νοσήματα ὅσα αὐτοῖς προσπίπτει ἄλλως, ὁ μέλας οἶνος αὐτοῖς ἐστὶν ἄκος. εἰ δὲ μὴ γένοιτο ἐξάντης τοῦ κακοῦ τῷ φαρμάκῳ τούτῳ, ἄσωστὰ οἷ ἐστὶν. Ἐλέφαντι μὲν ἀγελαίῳ δὲ εἰθισμένῳ γε μὴν ὕδωρ πόμα ἐστί· τῷ δὲ εἰς πόλεμον ἀθλοῦντι οἶνος μὲν, οὐ μὴν ὁ τῶν ἀμπέλων, ἐπεὶ τὸν μὲν ἐξ ὀρύζης χειρουργοῦσι, τὸν δὲ ἐκ καλάμου. ^[10]

Epit 2 127 προΐασι δὲ καὶ ἄνθη σφίσιν ἀθροίσοντες· εἰσὶ γὰρ ἐρασταὶ εὐωδίας, καὶ ἄγονταί γε ἐπὶ τοὺς λειμῶνας [καὶ] ὁσμῇ πωλευθησόμενοι τῇ ἡδίστῃ. καὶ ὁ μὲν ἐκλέγει κρίνας τῇ ὁσφρήσει τὸ ἄνθος, τάλαιρον δὲ ἔχων ὁ πωλευτὴς τρυγῶντος καὶ ἐμβάλλοντος ὑπέχει. εἴτα ὅταν ἐμπλήσῃ τοῦτον, ὥσπερ οὖν ὀπώρας δρεπόμενος λούται, καὶ ἡδεται τῷ λουτρῷ κατὰ τοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀβροτέρους. εἴτα ἐπανελθὼν τὰ ἄνθη ποθεῖ, καὶ βοᾷ βραδύνοντος, καὶ οὐχ αἰρεῖται τροφήν πρὶν ἢ κομίσῃ τίς οἱ ὅσα ἐτρύγησεν. εἴτα μέντοι τῇ προβοσκίδι ἀναιρούμενος ἐκ τοῦ ταλάρου τῆς φάτνης καταπάττει τὰ χεῖλη, ἡδυσμα τοῦτό γε τῇ τροφῇ διὰ τῆς εὐοσμίας ἐπινοῶν, ὥς εἰπεῖν. κατασπεῖρει δὲ καὶ τοῦ χώρου ἔνθα αὐλίζεται τῶν ἀνθέων πολλά, ἡδυσμένον αἰρεῖσθαι γλιχόμενος ὕπνον. Ἰνδοὶ δὲ ἐλέφαντες ἦσαν ἄρα πηχῶν ἑννέα τὸ ὕψος, πέντε δὲ τὸ εὖρος. μέγιστοι δὲ ἄρα τῶν ἐκεῖθεν ἐλεφάντων οἱ καλούμενοι Πραῖσιοι, δεῦτεροι δὲ ἂν αὐτῶν τάττειντο οἱ Ταξίλοι. τὸν Ἰνδῶν βασιλέα προϊόντα ἐπὶ δίκας προσκυνεῖ ὁ ἐλέφας πρῶτος, δεδιδαγμένος τοῦτο, καὶ μάλα γε δρῶν μνημόνως τε καὶ εὐπειθῶς αὐτό. ^[15]

Epit 2 128 παρέστηκε δὲ καὶ ἐκεῖνος, ὅσπερ οὖν ἐνδίδωσιν οἱ τοῦ παιδεύματος τὴν ὑπόμνησιν τῇ ἐκ τῆς ἄρπης κρούσει καὶ φωνῇ τινι ἐπιχωρίῳ, ἥσπερ οὖν ἐλέφαντες ἐπαΐειν εἰλήχασι φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ καὶ μάλα γε ἰδίᾳ τούτου τοῦ ζώου. καὶ μέντοι γε καὶ κίνησιν τινὰ ὑποκινεῖται πολεμικὴν, οἷον ἐνδεικνύμενος ὅτι καὶ τοῦτο τὸ μάθημα ἀποσώζει. τέσσαρες δὲ καὶ εἴκοσι τῷ βασιλεῖ φρουροὶ παραμένουσιν ἐλέφαντες ἐκ διαδοχῆς, ὥσπερ οὖν οἱ φύλακες οἱ λαμπροί, καὶ αὐτοῖς παίδευμα τὴν φρουρὰν οὐ καταनुστάζειν· διδάσκονται γὰρ σοφία τινὶ Ἰνδικῇ καὶ τοῦτο. καὶ λέγει μὲν ὁ Ἐκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Οἰκλέους κατακοιμίσαι τὴν φυλακὴν καὶ ὀλίγου παθεῖν ὅσα λέγει. οὗτοι δὲ ἄρα ἄγρυπνοι καὶ ὕπνῳ μὴ ἡττώμενοι, πιστότατοι τῶν ἐκεῖ φυλάκων μετὰ γε τοὺς ἀνθρώπους εἰσίν. Ἐλέφας ὁ θῆλυς· τιμιώτερα εἶναι τὰ τούτου κέρατα οἱ σοφοὶ ταῦτα ὕμνουσι, καὶ ἐκεῖνά γε ἡμᾶς διδάσκουσιν. ^[10]

Epit 2 129 ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ γῇ οἱ ἐλέφαντες, δεκάτῳ ἔτει πάντως αὐτοῖς τὰ κέρατα ἐκπεσεῖν σπεύδει, ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ἐλάφων, ἀλλὰ τούτων ἀνὰ πᾶν ἔτος. οἱ τοίνυν ἐλέφαντες οἶδε γῆν πεδιάδα καὶ ἔνδροσον προαιροῦνται τῆς ἄλλης, καὶ ἐπερείδουσιν εἰς αὐτὴν ὁκλᾶξ ἐπικύψαντες,

ἐκδῦναι αὐτῶν δεινῶς σφριγῶντες. τοσοῦτον δὲ ἄρα ἐπωθοῦσιν, ὥς καὶ τέως αὐτὰ ἀποκρύψαι· εἴτα μέντοι ὑποψήσαντες τοῖς ποσὶ λείον τὸν χώρον ἀπέφηναν τὸν φρουροῦντα τὸ θησαύρισμα αὐτοῖς. γονιμωτάτη δὲ ἄρα ἡ γῆ οὕσα εἴτα ἥκιστα τὴν πόαν φύει καὶ ἀφανίζει τὴν ὄψιν τοῦ γεγενημένου τοῖς ὁδῶ χρωμένοις. οἱ δὲ καὶ ταῦτα ἀνιχνεύοντες τὰ φώρια καὶ τινα σοφίαν τῆς ἐκεῖνων ἐπιβουλῆς ἔχοντες, ἐν ἄσκοις αἰγείοις ὕδωρ κομίζουσιν· εἴτα αὐτοὶ διασπείρουσι πεπληρωμένους ἄλλος ἀλλαχόσε, καὶ αὐτοὶ καταμένουσι. καὶ καθεύδει τις, καὶ ἄλλος ὑποπίνει, καὶ πού τις καὶ μεταξὺ ἐπιρροφῶν τῆς κύλικος ὑπαναμέλπει καὶ μέμνηται διὰ τοῦ μέλους ἥς ἐρᾷ. εἰ δὲ καὶ νέον ὠρικὸν ὑποπειρᾷ παρόντα τις καὶ αὐτὸν τῆς ἱχνεύσεως κοινωνόν, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι· εἰσὶ γὰρ Μαυρούσιοι καὶ καλοὶ καὶ μεγάλοι, καὶ ἀνδρικὸν ὀρώσι, καὶ ἔργων ἔχονται θηρατικῶν, καὶ μέντοι καὶ πολλὰ ἀναφλέγουσι μειράκια ἔτι καὶ τηλικοῖδε ὄντες. οὐκοῦν οἷς τὰ κέρατα εἴη κατορωρυγμένα πλησίον ἐκεῖνα, τὰ δὲ ἱγγί τινι ἀπορρήτῳ καὶ θαυμαστῇ δὲ τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο ἐκ τῶν ἀσκῶν ἔλκει, καὶ ἀποδείκνυσι κενοὺς αὐτούς. ἐνταῦθα τοῖνυν σμινύαις τε καὶ μακέλλαις διασκάπτουσι τὸν χώρον, καὶ ἔχουσι τὸ θήραμα ῥινηλατήσαντες ἄνευ κυνῶν. ἐὰν δὲ ἔμπλεω μένωσιν οἱ ἄσκοι οὐπὲρ οὖν καὶ <κατέθεσαν αὐτούς οἱ τῶν κεράτων τῶνδε θηραταί, οἱ δὲ> ἀπίασιν ἐπ' ἄλλην θηρείαν, καὶ μέντοι καὶ ἄσκους καὶ ὕδωρ ἐπάγονται πάλιν, θήρατρα τῆς ἄγρας τῆς προειρημένης. Ἡ μέντοι νῆσος ἡ μεγάλη ἦν καλοῦσιν Ταπροβάνην ἔχει φοινικῶνας μὲν θαυμαστῶς πεφυτευμένους εἰς στοῖχον, ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς ἀβροῖς τῶν παραδείσων οἱ τούτων μελεδωνοὶ φυτεύουσι τὰ δένδρα τὰ σκιαδηφόρα. ^[25]

Epit 2 130 ἔχει δὲ καὶ νομᾶς ἐλεφάντων πολλῶν καὶ μεγίστων. καὶ οἱ [δέ] γε νησιῶται ἐλέφαντες τῶν ἡπειρωτῶν ἀλκιμώτεροί τε τὴν ῥώμην καὶ μείζους ἰδεῖν εἰσι, καὶ θυμοσοφώτεροι δὲ πάντα πάντῃ κρίνουντο ἄν. κομίζουσί τε αὐτούς εἰς τὴν ἀντιπέρας ἡπειρον ναῦς μεγάλας τεκτηνάμενοι (ἔχει γὰρ δῆπου καὶ δάση ἡ νῆσος), πιπρασκούσι τε διαπλεύσαντες τῷ βασιλεῖ τῷ ἐν Καλίγγαις. διὰ μέγεθος δὲ ἄρα τῆς νήσου οὐδὲ ἴσασιν οἱ τὰ μέσα αὐτῆς οἰκοῦντες τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ ἡπειρώτην μὲν βίον τρίβουσι, τὴν περιερχομένην δὲ αὐτούς καὶ κυκλουμένην πυνθάνονται θάλασσαν· οἱ δὲ τῇ θαλάττῃ πρόσκοικοι τῆς μὲν ἄγρας τῆς τῶν ἐλεφάντων ἀμαθῶς ἔχουσιν, ἀκοῇ δὲ αὐτὴν ἴσασι μόνη. Τί βούλεται ἡ προνομαία τῶν ἐλεφάντων; ὅτι μέγα τὸ ζῶον, καὶ τῶν χερσαίων τὸ μέγιστον, εἰς τὴν τῶν ἐντυγχανόντων ἐκπληξιν παραχθέν, πολύσαρκον ἔχρῃν εἶναι καὶ συμπεφορημένον τὸ σῶμα. ^[10]

Epit 2 131 τούτῳ εἰ μέγας καὶ ἀναλογῶν τοῖς ποσὶν ὁ τράχηλος προσετέθη, δυσμεταχείριστος ἂν ἦν, τῷ υπερβάλλοντι βάρει καταρρέπων αἰεὶ πρὸς τὰ κάτω. νῦν δὲ ἡ μὲν κεφαλὴ δι' ὀλίγων τῶν τοῦ αὐχένος σπονδύλων πρὸς τὴν ῥάχιν συνάπτεται· ἔχει δὲ τὴν προνομαίαν, τὴν τοῦ τραχήλου χρεῖαν ἀποπληροῦσαν, δι' ἧς καὶ τὴν τροφὴν προσάγεται καὶ τὸ ποτὸν ἀνιμᾶται. ἀλλὰ καὶ ἀδιάρθρωτοι αὐτῶν οἱ πόδες, οἷονεὶ κίονες ἐρρωμένοι τὸ βάρος ὑποστηρίζουσιν. εἰ γὰρ χαῦνα αὐτῶν καὶ δίυγρα ὑπετέθη τὰ κῶλα, συνεχεῖς ἂν ἐγίνοντο τῶν ἄρθρων αἱ ἐκτροπαί, συνοκλάζοντος καὶ διανισταμένου κουφίζειν τὸ βάρος μὴ ἐξαρκούντα. νῦν δὲ βραχὺς ἀστράγαλος ὑπόκειται τῷ ποδὶ τοῦ ἐλέφαντος, οὔτε μέντοι εἰς ἀγκύλην οὔτε εἰς γόνυ διήρθρωται. οὐ γὰρ ἂν ὑπήνεγκε τὸ τῶν ἄρθρων ὀλισθηρὸν τὴν πολυσαρκίαν τοῦ ζώου, πολλὴν αὐτῷ περιεχυμένην καὶ περιτρέμουσαν. ὅθεν χρεῖα γέγονε τοῦ μυκτῆρος ἐκεῖνον μέχρι ποδῶν καθειμένου. οὐχ ὁρᾷς ἐν τοῖς πολέμοις ὅτι οἷονεὶ πύργοι τινὲς ἔμψυχοι τῆς φάλαγγος προηγούνται; ἢ βουνοὶ τινες σάρκινοι καὶ ἀνυπόστατον ἔχοντες τὴν ὀρμὴν τῶν ἐναντίων τὸν συνασπισμὸν διακόπτουσιν; οἷς εἰ μὴ ἦν ἀναλογοῦντα τὰ κάτω, πρὸς οὐδένα ἂν χρόνον τὸ ζῶον διήρκεσε. νῦν δὲ ἤδη τινὲς ἱστοροῦσι καὶ τριακόσια ἔτη καὶ πλείω τούτων βιοῦν τὸν ἐλέφαντα. διὰ τοῦτο συμπεπηγὼς καὶ οὐ διηρθρωμένος τὰ κῶλα. τὴν δὲ τροφήν, ὥσπερ ἔφαμεν, ἡ προνομαία χαμόθεν ἐπὶ τὸ ὕψος διακομίζει, ὀφιώδης τις οὕσα καὶ ὑγροτέρα

τὴν φύσιν. Ὅτι ἡ τῶν Ἰνδῶν γῆ τοὺς ἐλέφαντας ἔχει τοὺς μεγίστους καὶ ὑπερφυεστάτους, ὡς ἐκ τῶν ὀδόντων δηλὸν τῶν ἐκεῖθεν κομιζομένων, καὶ δὴ καὶ τοὺς ταυρελέφαντας λεγομένους.

[20]

- Epit 2 132 ἔστι δὲ τὰ μὲν ἄλλα πάντα βοῦς μέγιστος, τὴν δὲ βύρσαν καὶ τὸ χρῶμα ἐλέφαντος ἔχει καὶ σχεδὸν εἰπεῖν καὶ τὸ μέγεθος· αὐτὸ γὰρ εἰς Ῥωμαίους κομισθὲν τὸ ζῶον θεασάμενος γράφω. Ὁ λέων ἐστὶ μὲν καρχαρόδους καὶ πολυσιδῆς, βαδίζει δὲ κατὰ σκέλος καθάπερ ἡ κάμηλος, λέγω ἀκολουθεῖν τῷ ἐμπροσθίῳ σκέλει τὸ ὀπίσθιον· τὰ γὰρ ἄλλα τετράποδα κατὰ διάμετρον πορεύεται χιάζοντα τοῖς σκέλεσιν. [5]
- Epit 2 134 ἔχει δὲ τὸ τοῦ αὐχένος ὅστουν ὁ λέων ἓν, ἀλλ' οὐκ ἐκ πολλῶν σπονδύλων συγκείμενον. κοπτομένων δὲ τῶν ὀστέων αὐτοῦ πῦρ ἔξεισι καθάπερ ἐκ τῶν λίθων.
- Epit 2 135 ἔχει δὲ τὰ ὀστέα ὡς ὅτι μάλιστα ἀμύελα καὶ μικρὰς ὁπὰς ἔχοντα. ἔστι δὲ καὶ ὀπισθοθηρτικὸν καθάπερ κάμηλος, καὶ γενόμενος ἑξαμηνιαῖος αἴρων τὸ σκέλος οὐρεῖ καθάπερ καὶ οἱ κύνες.
- Epit 2 137 ἡ δὲ θήλεια ὑπὸ μικρὸν κατημένη οὐρεῖ· ἔχει δὲ καὶ μαστοὺς δύο ἐν τῇ γαστρί. ἀνατμηθεὶς δὲ ὁσμήν ἔχει βαρεῖαν, ὥστε μὴ ὑποφέρειν, τὰ δὲ ἐντόσθια ὅμοια κυνί, κοιλίαν δὲ μόνην ὁμοίαν ἔχει ὑί.
- Epit 2 139 ἔχει δὲ ὁ μὲν ἄρρην χαίτας, ἡ δὲ θήλεια ψιλὴ ἐστὶ. βάλλει δὲ καὶ τῶν ὀδόντων τοὺς κυνόδοντας λεγομένους, δύο ἄνωθεν καὶ κάτωθεν δύο. ὀχεύει δὲ καὶ ὀχεύεται ἡ θήλεια πᾶσαν ὥραν καθάπερ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἄρχεται βαίνειν ὅταν γένηται διμηνιαῖος.
- Epit 2 140 ὀχεύει δὲ συγκαθιστάσης τῆς θηλείας ἐπιβαίνει γάρ. κύει δὲ δύο μῆνας.
- Epit 2 141 τίκτει δὲ τὸν ὅλον βίον αὐτῆς ἡ λέαινα πεντάκις, καὶ τὸ μὲν πρῶτον πέντε σκυμνία, εἴτα τέσσαρα, ἔχομένως τρία, εἴτα δύο, ἐπὶ πᾶσιν ἓν, καὶ οὐκέτι συλλαμβάνει. ἔστι δὲ τὰ τικτόμενα μικρὰ καὶ τυφλὰ καθάπερ κυνός, ὥστε μόλις μετὰ δίμηνον βαδίζειν.
- Epit 2 143 ὁ δὲ λεγόμενος μῦθος ὅτι ἐκβάλλει τὰς μήτρας τεκοῦσα τῶν εἰκῇ πεπιστευμένων. ἔστι δὲ ὁ λέων τὸ ἥθος λιμώττων μὲν χαλεπός, βεβρωκὼς δὲ πραῦς καὶ φιλοπαίγμων, καὶ οὔτε ὑπερόπτης οὔτε τῶν συνήθων ἀδικητικός.
- Epit 2 144 συσχεθεὶς δὲ τῇ θηρείᾳ ὑπὸ πολλῶν, οὐδέποτε φεύγει, οὐδὲ τὰ ὀπίσθια διδοῖ· ὑποβαίνει δὲ κατὰ σκέλος βρυχώμενος, καὶ τῷ μὲν βάλλοντι προσέρχεται, τῷ δὲ μὴ οὐ πρόσεισι. διώκων δὲ ἔχει δρόμημα σύντονον καθάπερ καὶ οἱ κύνες. συνεγγίζων δὲ τῷ διωκομένῳ καὶ ἐπιρρίπτει ἑαυτόν, ἵνα ταχύτερον ἐπιτύχῃ. πρὸς δὲ τὰς πόλεις ἔρχονται οἱ λέοντες ὅταν γένωνται γέροντες, ἵνα τοὺς ἀνθρώπους διώκωσιν, ἀδυνατοῦντες θηρεύειν. λέγεται δὲ κατ' αὐτοῦ ὡς ὅτι μάλιστα τὸ πῦρ φοβούμενος φεύγει. ἔστι δὲ τῶν λεόντων γένη δύο, ὧν ὁ μὲν στρογγυλότερος καὶ οὐλοτριχώτερος δειλός ἐστίν, ὁ δὲ μακρὸς καὶ εὐθριξ ἀνδρεῖος. [5]
- Epit 2 146 τῶν δὲ δηχθέντων ὑπὸ λέοντος οἱ ἐπίδεσμοι πλυνόμενοι οὐδέποτε ἀνιᾶσι τὸν ἰχῶρα. ἔστι δὲ καὶ τῶν ἀνόσων ζῶων ὁ λέων.
- Epit 2 148 χρᾶται δὲ τῇ βρώσει λάβρως ὥστε ὅλα καταπίνειν μέλη· εἴτα διὰ τὴν λαβρότητα ἔστιν ὅτε μὴ φαγὼν διαλείπει ἡμέρας τρεῖς. ἔστι δὲ καὶ τῶν ὀλιγοποτούντων· διὸ καὶ τὸ περίττωμα προίεται διὰ τρίτης ἡμέρας ἐσφαιρωμένον· προίεται δὲ καὶ φῦσαν δριμεῖαν καὶ οὔρον ὁσμήν ἔχον σαπρὰν. γίνονται δὲ οἱ πλείστοι τῶν λεόντων μεταξὺ τοῦ Νέσσου καὶ Ἀχελώου ποταμοῦ. [5]
- Epit 2 150 βιοῖ δὲ ὅσα καὶ ὁ κύων ζῶν ἔτη δεκαοκτώ. Ὁ λέων ἐκπεπταμένοις μόνος τίκτεται τοῖς ὀφθαλμοῖς.
- Epit 2 151 καὶ καθεύδων κινεῖ τὴν οὐρὰν καὶ ἀνεωγμένους ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς. ἔστι δὲ ῥωμαλέος καὶ συνετός. τὰ οὖν ἡμίβρωτα κρέα οὐ φυλάττει, ἀλλὰ τοῦ ἄσθματος περιχανὼν ἐμπιμπλᾷ, τὰ δὲ ἄλλα ζῶα ἤκοντα καὶ αἰσθανόμενα οὐ τολμᾷ προσάψασθαι. διὸ εἰ μὴ εὐθηρία γένοιτο αὐτῷ, ὡς

ἐπὶ οἰκεῖον θησαύρισμα παραγίνεται. ὅταν δὲ ὑπερπλησθῇ, κενοὶ ἑαυτὸν ἀσιτία· ἀλλὰ καὶ πίθηκον φαγὼν κενουῖται τὴν γαστέρα ταῖς ἐκείνου λαπάξας σαρκί. Γηράσας δὲ λέων οἶδεν ἀδυνάτως ἔχειν πρὸς θήρας, οἱ δὲ σκύμνοι αὐτοῦ ἀγρεύοντες διδόασιν αὐτῷ φαγεῖν. ^[5]

Epit 2 152 ὁ δὲ σαίνει καὶ τῇ γλώσση καὶ τοῖς ποσίν, ὥσπερ ἐπαινῶν τὴν θήραν αὐτῶν. Καμήλου δὲ κρέα ἥδεται λέων ἐσθίων μᾶλλον τῶν ἄλλων· κἂν ποτε κάμηλον θεάσεται, ἐπ’ αὐτὴν πηδᾷ ἐπιθυμία βρώσεως.

Epit 2 154 ἔστι δὲ καὶ δίκαιος ὁ λέων. διὸ τῷ ἐπιόντι ἀνθίσταται, τοῦ παρατρέχοντος ἀφίσταται, τὸν δὲ βαλόντα μὲν, μὴ τυχόντα δὲ φοβεῖ μὲν, οὐ λυπεῖ δέ. Φοβεῖται δὲ λέων πῦρ τε καὶ τὸν ἀλεκτρυόνα, καθάπερ καὶ βασιλίσκος.

Epit 2 156 Λέοντες δὲ ἐν Ἰνδοῖς οὐ γίνονται μέγιστοι. εἰσὶ δὲ θηριωδέστατοι, ἡμεροῦνται δὲ ταχέως. ἡμερωθεὶς δὲ λέων τῷ τροφῇ χαρίζεται, καὶ ἐπὶ θήραν ἐλάφων καὶ ὄνων καὶ βοῶν ἀγρίων ὡς κύνας φέρουσιν αὐτούς. εἰσὶ γὰρ καὶ ῥινηλατεῖν ἀγαθοί. Ἐπεγείρει δὲ ἑαυτὸν ὁ λέων τῇ ἀλκαίᾳ μαστίζων καὶ ἐλινύειν οὐκ ἐπιτρέπων.

Epit 2 158 Βαδίζων δὲ οὐ κατ’ εὐθὺ πρόεισιν, ἀλλ’ ἐπάνεισι, καὶ πάλιν πρόσω ἔρχεται τοῦμπαλιν, ἀφανίζων τὰ ἴχνη διὰ τοὺς θηρατάς. Ἐν δὲ τῇ Ἑλυμαίᾳ χώρᾳ λέοντές εἰσι τιθασοί, καὶ τοὺς παριόντας σαίνουσι καὶ ἀσπάζονται.

Epit 2 160 Ἡ δὲ Πελοπόννησος λεόντων ἄγονός ἐστιν. Ἐν μέντοι τοῖς καρπίμοις χωρίοις λέων ἐπιδημῶν αὐχμὸν δηλοῖ.

Epit 2 162 Λεοντοφόνου δὲ φαγὼν ὁ λέων ἀποτέθνηκεν. Μαυρουσίῳ δὲ ἀνδρὶ ὁ λέων καὶ ὁδοῦ κοινωνεῖ καὶ πίνει τῆς αὐτῆς πηγῆς ὕδωρ.

Epit 2 163 ἀκούω δὲ ὅτι καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν Μαυρουσίων οἱ λέοντες φοιτῶσιν, ὅταν αὐτοῖς ἀπαντήσῃ ἀθηρία καὶ λιμὸς αὐτοὺς ἰσχυρῶς περιλάβῃ. καὶ ἐὰν μὲν παρῇ ἀνὴρ, ἀνείργει <τὸν> λέοντα καὶ ἀναστέλλει διώκων ἀνὰ κράτος· ἐὰν δὲ ὁ μὲν ἀπῇ, μόνη δὲ ἡ γυνὴ καταλειφθῇ, λόγοις αὐτὸν ἐντρεπτικοῖς ἴσχει τοῦ πρόσω καὶ ῥυθμίζει, σωφρονίζουσα αὐτὸν καὶ λαλεῖ μὴ φλεγμαίνειν ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. ἐπαίει δὲ ἄρα ὁ λέων φωνῆς Μαυρουσίας, καὶ ὁ νοῦς τῆς ἐπιπλήξεως τῇ γυναικὶ τῆς πρὸς τὸ θηρίον τοιόσδε ἐστίν, ὡς ἐκεῖνοι λέγουσιν· “σὺ δὲ οὐκ αἰδῇ λέων ὢν ὁ τῶν ζώων βασιλεὺς ἐπὶ τὴν ἐμὴν καλύβην ἰών, καὶ γυναικὸς δεόμενος ἵνα τραφῇς, καὶ δίκην ἀνθρώπου λελωβημένου τὸ σῶμα εἰς χεῖρας γυναικείας ἀποβλέπεις, ἵνα οἱ <κτω καὶ ἐλέφ> τὴν <χρησ> ὦν δέῃ; ὃν δέον εἰς ὀρείας ὀρμῆσαι διατριβάς ἐπὶ τε ἐλάφους καὶ βουβαλίδας καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα λεόντων δεῖ <πνον ἔνδοξον. κυν> ἰδίου δὲ ἀθλίου φύσει προσεοικῶς ἀγ <απᾶς παρατραφῆναι>”. καὶ ἡ μὲν ἐπάδει τοιαῦτα· ὁ δὲ <ὥσπερ οὖν πληγεὶς τὴν> ψυχὴν <καὶ ὑπο> πλησθεὶς αἰδοῦς ἡσυχῇ καὶ κάτω <βλέ> πων ἀπαλλάττεται <ήττη> θείῃ τῷ δικαίῳ. οἱ δὲ ἵπποι καὶ οἱ κ <ύν> ἐς διὰ τὴν συντροφίαν ἀπειλούντων ἀνθρώπων συνιᾶσι καὶ καταπτήσσουσι, καὶ Μαυρουσίῳ <ς οὐ> κ ἂν θαυμάσαιμι λεόντων ὄντας συντρόφους καὶ ὁμοτρόφους αὐτοῖς ὑπ’ αὐτῶν ἐκείνων ἀκούεσθαι. τοῖς γάρ τοι βρέφεσι τοῖς ἑαυτῶν μαρτυροῦσιν ὅτι τοὺς σκύμνους τῶν λεόντων τῆς ἴσης τε καὶ ὁμοίας διαίτης ἀξιοῦσι καὶ κοίτης μιᾶς καὶ στέγης μιᾶς· καὶ ἐκ τούτων καὶ φωνῆς τῆς προειρημένης ἀκούειν τοὺς θήρας, οὐδὲν οὔτε ἄπιστον οὔτε παράδοξον. Λέγει Εὐδημος ἐν Παγγαίῳ τῷ Θρακίῳ κοίτῃ λέοντος ἐρήμῳ φυλακῆς ἐπιστᾶσαν ἄρκτον σκύμνους τοῦ λέοντος διαφθεῖραι διὰ τὸ μικροῦς τε εἶναι ἔτι καὶ ἀμύναί σφισιν ἀδυνάτους. ^[20]

Epit 2 164 ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἕκ τινος ἄγρας ὃ τε πατήρ καὶ ἡ μήτηρ, καὶ εἶδον τοὺς παῖδας πεφονευμένους ἐν τῇ κοίτῃ, οἷα εἰκὸς ἤλγουν καὶ ἐπὶ τὴν ἄρκτον ἵεντο· ἡ δὲ δείσασα ἐπὶ τι δένδρον ἢ ποδῶν εἶχεν ἀνέθει, καὶ καθῆστο τὴν ἐπιβουλὴν τὴν ἐξ ἐκείνων ἐκκλῖναι πειρωμένη. ὡς δὲ ἐδόκουν τοῦ τιμωρῆσασθαι τὴν λυμεῶνα ἤκειν δεῦρο, ἡ μὲν λέαινα οὐ λείπει τὴν φυλακὴν, ἀλλ’ ὑπὸ τῷ

πρέμνω καθήστο ἔλλοχῳσα καὶ ὕφαιμον ἄνω βλέπουσα, ὁ δὲ λέων, οἷα ἀδημονῶν καὶ ἀλύων ὑπὸ τοῦ ἄχους ὡς ἄνθρωπος, εἶτα ἐν τοῖς ὄρεσιν ἡλᾶτο, καὶ ἀνδρὶ ὕλουργῷ περιτυγχάνει· ὁ δὲ ἔδεισε καὶ ἀφίησι τὸν πέλεκυν, τὸ δὲ θηρίον ὁ λέων ἔσαινέ τε καὶ ἑαυτὸν ἀνατείνας ἡσπάζετο, ὡς οἷός τε ἦν, καὶ τῇ γλώττῃ τὸ πρόσωπον ἐφαίδρυνεν αὐτῷ. καὶ ἐκεῖνος ὑπεθάρρησεν, ὃ τε λέων περιβαλὼν οἱ τὴν οὐρὰν ἦγεν αὐτόν, <καὶ> ἀφιέντα τὸν πέλεκυν οὐκ εἶα, ἀλλὰ ἐσήμαινε τῷ ποδὶ ἀνελέσθαι. ὡς δὲ οὐ συνίει, ὁ δὲ τῷ στόματι ἐλάβετο, καὶ ὥρεξεν οἱ, καὶ εἶπετο ἐκεῖνος, ἄγει τε αὐτόν ἐπὶ τὸ αὐλίον. καὶ ἡ λέαινα εἶδε καὶ αὐτὴ προσελθοῦσα ἐπέσαινε, καὶ ἑώρα οἰκτρόν, καὶ ἀνέβλεπεν εἰς τὴν ἄρκτον. συνιδὼν οὖν ὁ ἄνθρωπος καὶ συμβαλὼν ἡδிகῆσθαι τι τούτους ἐξ ἐκείνης, ὡς εἶχε ῥώμης τε καὶ χειρῶν, ἐξέκοπτε τὸ δένδρον. καὶ τὸ μὲν ἀνεντράπη, ἡ δὲ κατηνέχθη· καὶ διεσπάσαντο οἱ θῆρες αὐτήν· τὸν τε ἄνθρωπον ὁ λέων ἀπαθῇ τε καὶ ἀσινῇ πάλιν ἐπανήγαγεν εἰς τὸν χῶρον, οὗ πρότερον ἐνέτυχεν αὐτῷ, καὶ ἀπέδωκε τῇ ἐξ ἀρχῆς ὕλοτομία. Λύκω συννόμω καὶ ἵππῳ, λέοντέ γε μὴν οὐκέτι· λέαινα γὰρ καὶ λέων οὔτε τὴν αὐτὴν ἴασιν οὔτε ἐπὶ θήρας. ^[20]

Epit 2 166 [Τοιαῦτα ὥραν τίθεσθαι. δεῖ δὲ τὰ μὲν προσθίδια τοῦδε τοῦ ζώου πυρὶ ἀποκρίνεσθαι, ὕδατι μόνον τὰ κατόπιν.] Ὁ κύων ἐστὶ μὲν καὶ αὐτὸς καρχαρόδους καὶ πολυσχιδῆς, βαδίζει δὲ κατὰ διάμετρον· κρανίου δ' ἔχει μονόστουν καὶ ἄρραφον, γλώτταν δὲ ἔχει λεπτὴν καὶ μακράν.

Epit 2 168 διοιχθεὶς δὲ ἔχει τὴν κοιλίαν στενὴν καὶ μικράν, ἐντεροειδῇ, παρεμφερῇ τῇ τοῦ ἀνθρώπου· πνεύμονα ὀκτάλοβον· ἴσοι τὰ μεγέθη πέντε ἐκ δεξιῶν λοβοὶ καὶ τρεῖς ἐξ ἀριστερῶν· ἥπαρ ἐξάλοβον, λευκὸν· καρδίαν στρογγύλην· τὰ δ' ἄλλα σπλάγχνα οὐ παρὰ μέγεθος διαφέροντα. ἄρχεται δὲ ὁ μὲν ἄρρην ὀχεύειν γενόμενος ἐνιαυσιᾶτος, ἡ δὲ θήλεια βαίνεται ὀκταμηνιαία. ^[5]

Epit 2 169 ἐπιβαίνει δὲ ὁ μὲν ἄρρην πᾶσαν ὥραν, ἡ δὲ θήλεια οὐ * πᾶσαν ὥραν, ἀλλὰ τὴν τῆς σκυζήσεως. ὅταν δ' ἄρχηται σκυζᾶν, ἡ μὲν φύσις αὐτῇ διοιδεῖ, τὰ δὲ καταμήνια ῥεῖ ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. εἶτα μετὰ ταύτας ἄλλας ἑπτὰ σκυζᾷ. λέγεται δὲ ὡς πολυδρομήσαντες οἱ κύνες πολὺ μᾶλλον ὀχευτικώτεροι γίνονται. κύει δὲ μῆνας δύο· τίκτει δὲ τὰ πλεῖστα δώδεκα, καὶ τὰ μὲν πρῶτα κατὰ τὸν πατέρα ὅμοια, τὰ δὲ ὕστερα κατ' αὐτήν. ^[5]

Epit 2 170 κατέδεται <δὲ> τὸ χόριον εὐθέως πρὶν ἢ τῆς γῆς θιγεῖν. ὀχεύει δὲ καὶ ὀχεύεται ὁ κύων ἐπὶ τὸν τοῦ ζῆν αὐτοῦ χρόνον.

Epit 2 172 ἄρχεται δὲ τὸ σκέλος αἴρων οὐρεῖν γενόμενος ἐξαμηνιαῖος· ἡ δὲ θήλεια διόλου καθημένη οὐρεῖ. ἀποβάλλει δὲ κύων τοὺς καλουμένους κυνόδοντας γενόμενος τετραμηνιαῖος· γηράσκων δὲ ὑπομελανοῖ τοὺς ὀδόντας καὶ ἀμβλεῖς ποιεῖ· ὅθεν καὶ διαγινώσκεται ὁ νέος παρὰ τὸν γέροντα ἐν τῷ λευκοῦς καὶ ὀξεῖς ἢ λεῖους καὶ ἀμβλεῖς ἔχειν τοὺς ὀδόντας. ^[5]

Epit 2 174 εἰσὶ δὲ τῶν κυνῶν αἱ μὲν Λάκαιναι θήλειαι εὐφυέστεραι τῶν ἀρρένων κατὰ τὴν θήραν· ὀσφραντικώτεραι γάρ. τῶν δὲ Μολοττικῶν κυνῶν ἐκ τοῦ ἐναντίου. λέγεται δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ὀσφραντικὸν τὸ ζῶον εἶναι, ὥστε καὶ κρέως ὁμογενοῦς ὅπου ἢ ἐφθοῦ παραβληθέντος μὴ θιγεῖν, αἰσθανόμενον.

Epit 2 176 λέγεται δὲ ὡς τοὺς βεβρωκότας κύνας μᾶλλον ἐκβαῦζειν ἢ τοὺς μὴ βεβρωκότας. κάμνουσι δὲ οἱ κύνες νοσήμασι τρισί, κυνάγχῃ, λύσση, ποδάγρα.

Epit 2 177 τούτων δὲ ἡ μὲν λύσσα ποιεῖ μανίαν, καὶ ὅταν δάκη, φησί, λυσσῶσα κύων, πάντα τὰ δηχθέντα ὑπ' αὐτῆς ἀποθνήσκει πάρεξ ἀνθρώπου. λέγει δὲ ἐν τῷ ἐβδόμῳ τῆς Ἱστορίας 'ἀναιρεῖ δὲ καὶ ἡ λύσσα αὐτούς', τοὺς λελυσσηκότας τῶν κυνῶν, 'ἀποθνήσκουσι δὲ καὶ οἱ ποδαλγήσαντες αὐτῶν, ὀλίγοι δὲ σώζονται'.

Epit 2 178 οὐχ ὑγιάζονται δὲ οὐδὲ οἱ συναγχικοὶ γενόμενοι. γίνεται δὲ καὶ ψωρίασις περὶ τοὺς κύνας, καὶ τὴν μὲν ἀρχὴν οἱ κυνοτρόφοι θεραπεύουσιν, ἐγχρονίσασα δὲ καὶ αὐτὴ δυσέφικτον.

Epit 2 179

λέγεται δὲ ὡς ἔλμινθιάσασα, σῖτον φαγοῦσα ἐκτινάσσει τὰς ἔλμινθας. ζῆ δὲ ὁ μὲν Λακωνικὸς ἔτη δέκα, ἡ δὲ θήλεια δώδεκα· αἱ δὲ ἄλλαι ζῶσι δεκατέσσαρα.

Epit 2 180 τὸ δὲ μυθολογούμενον περὶ τοῦ τοῦ Ὀδυσσέως κυνός, ὡς εἴκοσιν ἔτη ἔζησε, τῶν εἰκῇ πεπιστευμένων ἐστίν. ἀφίησι δὲ κύων τῶν ἄλλων ζώων βραδύτερον τὴν ψυχὴν.

Epit 2 182 Ὁ κύων πολλὰ μὲν τίκτει σκυλάκια, τὸ δὲ πρῶτον προελθὼν τῆς ὠδίνος ὁμοιότατόν ἐστι τοῦ πατρός. ἔοικε γὰρ ἡ φύσις προτιμᾶν τὰ κρείττονα. τὰ δὲ σκυλάκια τίκτεται μὲν <τυφλὰ> καὶ οὐχ ὁρᾷ τῆς μητρώας ὠδίνος προελθόντα, καὶ τρισκαίδεκα ἡμερῶν τῶν πρώτων κατείληπται τῷ πάθει τῷδε, εἴτα ὀξυωπέστατα γίνεται τῶν ἄλλων ζώων ἀπάντων.

Epit 2 184 ἔστι δὲ πολύγονον ὥσπερ ὅς διὰ τὸ ἔχειν τὴν μήτραν τόπους δεκτικούς πολλούς· ὁ τοίνυν θορὸς πάντας αὐτοὺς ἐκπληροῖ. ἅπας δὲ κύων ἀγρευτικὸς λαβὼν θηρίον ἥδεται, καὶ κέχρηται τῇ ἄγρᾳ ὡς ἄθλω, ἐὰν αὐτῷ συγχωρήσῃ ὁ δεσπότης· εἰ δὲ μή, φυλάττει ζῶν ἔστ' ἂν ὁ θηρατῆς ἀφίκηται.

Epit 2 185 νεκρῷ δὲ ἐντυχὼν οὐκ ἂν ἄψαιτο, τοῖς ἀλλοτρίοις ἑαυτὸν πόνοις οὐκ ἐπιγράφων· οὐ γὰρ δεῖται κρεῶν, ἀλλὰ νίκης. ὀχληθεὶς δὲ ὑπὸ νόσου κύων, οἶδε πόαν, ἧς γευσάμενος ἐμεῖ πᾶν τὸ λυποῦν μετὰ φλέγματος καὶ χολῆς, ὑποχωρεῖ τε αὐτῷ ἡ γαστήρ· καὶ μελαίνης μέντοι χολῆς ἐκκρίνει πλῆθος, ἥπερ οὖν ἐμμείναςα λύτταν ἐργάζεται. ^[5]

Epit 2 187 καὶ ἄλλην δὲ ὁμοίως ἐσθίουσαι, τὸ μὲν ἐπιπολάζον τῆς τροφῆς ἀνεμοῦσι, τὰ δὲ περιττὰ κάτωθεν ἐκκρίνουσιν. ἔχουσι δὲ καὶ τραυμάτων ἀντίπαλον πόαν, τοῦ σίτου δὲ τὸ καλούμενον λήιον ἐσθίουσι, ἐκκρίνουσαι ἔλμινθας. ὁ δὲ τῆς μελίας καρπὸς τοὺς μὲν ὅς ιαίνει, αὐτῷ δὲ ἄλγημα ἰσχύου προξενεῖ. τοῦτο δὲ τὸν κύνα οὐ λέληθε, διὸ καὶ ἀφίσταται αὐτῆς πάνυ ἐγκρατῶς. ἀναιδέστατον μέντοι καὶ μὴ ὑποστελλόμενον κύων καὶ μῦς. ^[5]

Epit 2 189 λιμοῦ δὲ μέλλοντος ἐπιδημεῖν αἰσθητικῶς ἔχουσι κύνες, ὥσπερ δὴ καὶ βόες καὶ αἶγες καὶ ὄφεις καὶ ἕτερα ζῶα. καὶ σεισμὸν δὲ καὶ λοιμὸν <προγινώσκει> καὶ ὑγιάν ἀέρος καὶ εὐφορίαν καρπῶν. Ἡ δὲ Κρήσσα κύων κούφη καὶ ἀλτική καὶ ὀρειβασίαις σύντροφος· καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ Κρήτες ἄδονται τοιοῦτοι.

Epit 2 190 τῶν δὲ Μολοσσῶν οἱ κύνες θυμικώτατοι, ἐπεὶ καὶ θυμοειδέστατοι οἱ ἄνδρες. οἱ δὲ Καρμάνιοι ἀγριώτατοι, ἐπεὶ καὶ τὸ ἔθνος αὐτὸ τὴν φύσιν τοιοῦτόν ἐστιν. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι κύνες δειλότατοι.

Epit 2 191 τὰ γοῦν ἐν τῷ Νείλῳ θηρία δεδιότες οὐ κύψαντες πίνουσιν, ἀλλὰ λάπτοντες τρέχουσι, λαθραίως τὸ πόμα λαμβάνοντες. φασὶ δὲ τοὺς Μεμφίτας κύνας ἐς μέσον τὰς ἀρπαγὰς κατατιθεμένους ἐσθίειν κοινῇ.

Epit 2 193 Λακωνικαὶ δὲ κύνες ποικίλαι εἰσὶν· αἱ μὲν γὰρ τῆς κούφης φορᾶς εἰσι, τοῖς λαγωοῖς ἐπιφερόμεναι καὶ τὸ ἐνθύμημα τῶν διωκομένων προφθάνουσαι οἰκείῳ νοήματι *** αἱ δὲ Κρητικαὶ κύνες ἰχθυεῖν πάν· ἕτεραι δὲ Κρητικαὶ κύνες καὶ οἰκουροὶ εἰσιν.

Epit 2 195 αἱ δὲ Παιονικαὶ πρὸς ἐλάφους ἀγρίους ὁμόσε χωροῦσι μάλιστα καθοπλισθεῖσαι. αἱ δὲ Ὑρκανοὶ κύνες λεοντόποδες εἰσιν, εὐστερνοὶ καὶ εὐτράχηλοι, βρυχοειδὲς ὑλακτοῦσαι καὶ πρὸς λέοντας μαχόμεναι· ἀπὸ δὲ Ἰνδῶν εἰς Ὑρκανίαν τὸ γένος ἦλθεν.

Epit 2 197 αἱ δὲ Μελιταῖαι κύνες πρὸς τάχος καλαί, ἐπιμελείας δὲ δεόμεναι. πᾶς δὲ κύων, εἰ μὲν ὑγιαίνων δάκη, τραῦμα εἰργάσατο, ἐὰν δὲ λυττᾷ, διέφθειρεν, ὕδωρ τε δεδιέναι κατηνάγκασε πρῶτον, καὶ ὁ μετριάσαι δοκῶν πάλιν ἐξάπτεται εἰς τὴν ὁδύνην καὶ ὑλακτῆσας ἀπέθανεν.

Epit 2 198 ἀκέστρια δὲ ἀκουμένη χιτώνιον, ῥαγὲν ὑπὸ λυττῶντος κυνός, δακοῦσά πως τῷ στόματι τὸ χιτώνιον, ἴν' ἀποτεῖνῃ αὐτό, ἐλύττησε καὶ ἀπέθανεν. Νικίας τις τῶν κυνηγετούντων ἀπροόπτως φερόμενος εἰς ἀνθρακευτῶν κάμινον κατηνέχθη· οἱ δὲ κύνες οἱ σὺν αὐτῷ τοῦτο ἰδόντες οὐκ ἀπέστησαν, ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα κνυζόμενοι περὶ τὴν κάμινον καὶ ὠρυόμενοι

διέτριβον, τὰ δὲ τελευταῖα μονονουχὶ τοὺς παριόντας ἡρέμα καὶ πεφεισμένως κατὰ τῶν ἱματίων δάκνοντες, εἴτα ἔλκοντες ἐπὶ τὸ πάθος, οἷον ἐπικούρους τῷ δεσπότη παρακαλοῦντες τοὺς ἀνθρώπους οἱ κύνες. ^[5]

Epit 2 199 καὶ γοῦν εἰς ὁρῶν τὸ γινόμενον ὑπώπτευσεν τὸ συμβᾶν καὶ ἠκολούθησεν καὶ εὗρε τὸν Νικίαν ἐν τῇ καμίνῳ καταφλεγέντα, ἐκ τῶν λειψάνων συμβαλὼν τὸ γενόμενον. Οἱ μὲν ἄλλοι κύνες καὶ ἐλεῖν καὶ ἀνιχνεῦσαι τὰ θηρία σοφοί, οἱ δὲ Αἰγύπτιοι φυγεῖν δεινότατοι.

Epit 2 200 τὰ γοῦν ἐν τῷ Νείλῳ δεδιότας ἄγει μὲν αὐτοὺς τὸ δίψος πιεῖν, ἡσυχῇ δὲ καὶ εἰς κόρον πιεῖν τὸ δέος οὐ συγχωρεῖ. καὶ διὰ τοῦτο οὐ πίνουσιν ἐπικύψαντες ὥς ἂν μὴ τι τῶν κάτωθεν ἀνερπύσαν εἴτα ἐξαρπάσῃ αὐτούς. οὐκοῦν τὴν μὲν ὄχθην παραθέουσι, λάπτουσι δὲ τῇ γλώσσῃ, ἀρπάζοντες ὥς ἂν εἴποι τις ἢ καὶ νῆ Δία κλέπτοντες τὸ πόμα. Κυνῶν ἐς τοὺς τρέφοντας αὐτοὺς ἄμαχον εὐνοίαν ὁμολογεῖ καὶ ἐκεῖνο δήπου. ^[5]

Epit 2 201 ἔν τινι τῶν ἐμφυλίων πολέμων ἐν τῇ Ῥώμῃ Κάλβου τοῦ Ῥωμαίου σφαγέντος οὐδεὶς μέντοι τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἀνδρὸς ἠδυνήθη τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖν, καίτοι μυρίων ἀγώνισμα τιθεμένων σφίσι καὶ καλλώπισμα τοῦτο, πρὶν ἢ τὸν παρεστῶτα οἱ κύνα ἀποκτεῖναι ὑπ' αὐτοῦ τραφέντα καὶ μέντοι καὶ τὴν εὐνοίαν οἱ πιστότατα ἀποσώζοντα καὶ ὑπερμαχοῦντα τοῦ κειμένου, ὥσπερ οὖν συστρατιώτην τε καὶ σύσκηνον ἀγαθὸν καὶ ἐς τὰ ἔσχατα φίλον. οἷον δ' αὖ καὶ τότε ἔρεξεν οὐκ ἀνὴρ μὰ Δία, ἀλλὰ ἀγαθὸς κύων καὶ τὴν γνώμην καρτερός, μαθεῖν ἄξιον. ὁ Ἡπειρώτης Πύρρος ὠδοιπόρει, εἴτα μέντοι περιτυγχάνει νεκρῷ πεφονευμένῳ καὶ κυνὶ παρεστῶτι καὶ φρουροῦντι τὸν δεσπότην, ἵνα μὴ πρὸς τῷ φόνῳ καὶ τῷ νεκρῷ λυμήνηται τις. ἔτυχεν δὲ ἄρα τρίτην ἔχων ὁ κύων ἀπόσιτος τὴν ἡμέραν ἐπὶ τῇ φιλοπόνῳ καὶ καρτερικωτάτῃ φρουρᾷ. ὅπερ οὖν διδαχθεὶς ὁ Πύρρος τὸν μὲν ὥκτειρε καὶ ταφῆναι ἠξίωσε· τὸν γε μὴν κύνα προσέταξε τυχεῖν κηδεμονίας, καὶ ἐδίδου ὅσα κυνὶ παρόντι ἐκ χειρός, καὶ μάλα γε ἱκανὰ καὶ ἐφολκὰ εἰς τὴν ἑαυτοῦ φιλίαν τε καὶ εὐνοίαν, κατὰ μικρὸν ὑπάγων τὸν κύνα Πύρρος. καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοσοῦτον. εἴτα μέντοι οὐ μετὰ μικρὸν ἐξέτασις ὀπλιτῶν ἦν, καὶ ὁ βασιλεὺς, ὃν προεῖπον, ἐθεᾶτο, καὶ οἱ παρῆν ἐκεῖνος ὁ κύων. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἑαυτὸν συνεῖχε καὶ πραότατος ἦν· ἐπεὶ δὲ ἄρα τοὺς τοῦ δεσπότητος φονέας ἐν τῇ τῶν στρατιωτῶν εἵδεν ἐξετάσει, ὁ δὲ οὐκ ἐκαρτέρησεν ἐνταῦθα ἀτρεμεῖν, ἀλλ' ἐς αὐτοὺς ἐπήδα καὶ ὑλάκτει ἀμύσσων τοῖς ὄνυξι, καὶ ἐς τὸν Πύρρον ἅμα ἐπιστρεφόμενος ὥς οἷός τε ἦν, ἐπήγετο μάρτυρα ὅτι ἄρα τοὺς ἀνδροφόνους ἔχει. οὐκοῦν ὑπόνοια εἰσέρχεται καὶ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς περιεστῶτας αὐτόν, καὶ ποιοῦνται ἐνθύμιον τὴν τοῦ κυνὸς ὑλακὴν τὴν ἐς τοὺς προειρημένους. καὶ συλληφθέντες στρεβλοῦνται, καὶ κατεῖπον ὅσα ἐτόλμησαν. καὶ δοκεῖ μὲν μῦθος ταῦτα τοῖς ἄλλοις ὅσοι Διὸς Ἐταιρείου καὶ Φιλίου τὸν θεσμὸν πατήσαντες εἴτα μέντοι ζώντας προὔδοσαν τοὺς φίλους καὶ ἀποθανόντας· ἐγὼ δὲ οὐ πείθομαι τοῖς νοοῦσι κακῶς τὰ τῆς φύσεως καλά. εἴπερ οὖν τοῖς ἀλόγοις μετέδωκεν εὐνοίας τε καὶ στοργῆς, πάντως που καὶ τῷδε τῷ ζῳῷ τῷ λογικῷ μετέδωκε μᾶλλον. ἀλλὰ οὐ χρῶνται τῷ δώρῳ. καὶ τί δεῖ τὰ λοιπὰ ἐπιλέγειν ὅποσα ἄνθρωποι ὑπὸ τοῦ πονηροῦ κέρδους κακὰ τοὺς ἑαυτῶν φίλους εἰργάσαντο, ἐπιβουλὰς ῥάπτοντες καὶ προδιδόντες; ὥς ἐμέ γε ἀλγεῖν εἴπερ οὖν ἀνθρώπων πιστότερος καὶ εὐνοώστερος ἐλήλεγκται ὁ κύων ὢν. Ἴδιον δὲ ἄρα τῆς τῶν κυνῶν εἰς τοὺς τρέφοντας εὐνοίας καὶ ἐκεῖνο μαρτυρεῖ· ὁ Κολοφώνιος ἀνὴρ παραγίνεται εἰς τὴν Τέων συνωνησόμενός τινα· καὶ γὰρ ἦν ἐμπορικὸς καὶ τὴν ἐκ τῶν ὠνίων καπηλείαν τε καὶ μεταβολὴν πρόσδοτον εἶχεν· ἀργύριον δὲ ἐπήγετο καὶ οἰκέτην καὶ κύνα, ἔφερε δὲ τὸ ἀργύριον ὁ δοῦλος. ^[5]

Epit 2 202 ἐπεὶ δὲ πρὸ ὁδοῦ ἦσαν, ὁ οἰκέτης ἐξετρέπετο· ἤπειγε γάρ τι αὐτὸν τῶν κατὰ φύσιν· ἠκολούθησεν δὲ καὶ ὁ κύων. τὸ τοίνυν φασκώλιον ἀνέπαυσεν ὁ νεανίας, καὶ ἀνελέσθαι πάλιν οὐκ ἐνενόησεν, ἀλλὰ ὥχετο ἀπιών. ὁ δὲ κύων ἑαυτὸν κατακλίνας ἐπὶ τῷ ἀργυρίῳ ἔμεινεν ἡσυχος. ἐλθόντες τε εἰς τὴν Τέων ὃ τε δεσπότης καὶ ὁ οἰκέτης, εἴτα μέντοι ἄπρακτοι ἐπανῆλθον, ὅτου ὠνήσαιντο οὐκ ἔχοντες τὴν αὐτὴν γε μὴν ἐκτρέπονται πάλιν ἔνθα ὁ οἰκέτης ἀπέλιπε τὸ

βαλάντιον, καὶ καταλαμβάνουσι τὸν σφέτερον κύνα ἐπικείμενον αὐτῷ καὶ μόλις ἐμπνέοντα ὑπὸ λιμοῦ. ὁ δέ, ὡς εἶδε τὸν δεσπότην καὶ τὸν ὁμόδουλον, ἑαυτὸν ἀποκλίνας κατὰ τοῦ φασκωλίου, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ τὴν φρουρὰν καὶ τὴν ψυχὴν ἀφῆκεν. οὐκ οὐδὲ ὁ Ἄργος ὁ κύων μυθοποίημα ἦν, ὃ θεῖε Ὅμηρε, σόν, οὐδὲ κόμπος ποιητικός, εἴπερ οὖν καὶ τῷ Τηΐῳ ταῦτα ἀπήντησεν ὅσα προεῖπον. Ὑρκανοῖς καὶ Μάγνησιν οἱ κύνες συνεστρατεύοντο, καὶ ἦν καὶ τοῦτο συμμαχικὸν ἀγαθὸν αὐτοῖς καὶ ἐπικουρικόν. ^[15]

Epit 2 203 συστρατιώτην δέ <τις> Ἀθηναῖος ἐν <τῇ> μάχῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι ἐπήγετο κύνα, καὶ γραφῇ εἴκασται ἐν τῇ Ποικίλῃ ἐκάτερος, μὴ ἀτιμασθέντος τοῦ κυνός, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ κινδύνου μισθὸν εἰληφότος ὀρᾶσθαι σὺν τοῖς ἀμφὶ τὸν Κυναίγειρον καὶ Ἐπίζηλόν τε καὶ Καλλίμαχον. ἔστι δὲ καὶ οὗτοι καὶ ὁ κύων Νίκωνος γράμμα· οἱ δὲ οὐ τούτου, ἀλλὰ τοῦ Θασίου Πολυγνώτου φασί. Ἴδια δὲ ἄρα κυνῶν καὶ ἐκεῖνα, εὐνοίας ὑπερβολὴν πᾶσαν ἐκνενικηκότα. ^[5]

Epit 2 204 Πῶλῳ μὲν τῶν τῆς τραγωδίας ὑποκριτῶν ὁ κύων ὁ τρόφιμος αὐτοῦ τεθνεῶτι καὶ καιομένῳ ἑαυτὸν συγκατέπρησε τῇ πυρᾷ ἐμπεδήσας. καιομένῳ δὲ καὶ Μέντορι σκύλακες Ἑρετρικαὶ ἑαυτὸς συγκατέπρησαν ἐκοῦσαι κοινωνήσασαι τοῦ τέλους. Θεόδωρον δὲ ἄνδρα ψαλτικὴν ἀγαθόν, τὸν μὲν ἐς τὴν σορὸν ἐνέθεσαν οἱ προσήκοντες, κυνίδιον δὲ Μελιταῖον ἑαυτὸ ἐνέβαλε εἰς τὴν θήκην τοῦ νεκροῦ καὶ συνετάφη. πέπυσμαί δὲ καὶ Αἰθιοπῶν εἶναι ἔθνος, ἐν ᾧ βασιλεύει κύων, καὶ τῇ ἐκείνου ὁρμῇ πείθονται, καὶ ὑλακτοῦντος τὴν ὀργὴν συνιᾷσι. τοῦτο εἴ τῳ ἱκανὸς Ἑρμιππος τεκμηριῶσαι μάρτυρά οἱ τοῦ λόγου ἐπαγόμενος Ἀριστοκλέα, πειθέτω ἐμὲ δὲ μὴ λαθὼν εἶτα ἐν καλῷ τῆς μνήμης ἀφίκετο. Ἐν δὲ τοῖς Ἰνδικοῖς κύνες εἰσὶ μέγιστοι πάσης γῆς· καὶ πρὸς λέοντας ἕτεροι μὲν κύνες οὐ τολμῶσι προσιέναι, οἱ δὲ Ἰνδικοὶ κύνες ὁμόσε χωροῦσι, καὶ μάχονται αὐτοῖς, καὶ πολλὰ κακὰ κύων Ἰνδικὸς λέοντι παρασχὼν ἡσᾶται ὑπὸ λέοντος. ^[10]

Epit 2 205 ἤδη μέντοι τινὰ εἶδον λέοντα ὑπὸ κυνὸς Ἰνδικοῦ διαφθαρέντα ἐν θήρᾳ. Λόγου μὲν ἅμοιρος κύων, ἰσοδυναμοῦσαν δὲ ὅμως τῷ λόγῳ τὴν αἴσθησιν ἔχει. ^[5]

Epit 2 206 ἃ γὰρ οἱ κατὰ πολλὴν σχολὴν τοῦ βίου καθεζόμενοι μόλις ἐξεῦρον, οἱ τοῦ κόσμου σοφοί, τὰς τῶν συλλογισμῶν λέγω πλοκάς, ταῦτα δείκνυνται παρὰ τῆς φύσεως ὁ κύων πεπαιδευμένος. τὸ γὰρ ἵχνος τοῦ θηρίου διερευνώμενος, ἐπειδὴν εὖρῃ αὐτὸ πολυτρόπως σχιζόμενον, τὰς ἐκασταχοῦ φερούσας ἐκτροπὰς ἐπελθὼν, μονονουχὶ τὴν συλλογιστικὴν φωνὴν ἀφίησι δι' ὧν πράσσει. “ἢ τήνδε, φησὶν, ἐτράπη τὸ θηρίον ἢ τήνδε ἢ ἐπὶ τὸδε τὸ μέρος, ἀλλὰ μὴν οὔτε τήνδε οὔτε τήνδε· λειπόμενόν ἐστι τῇδε ὁρμεῖσθαι αὐτό”. οὕτω τῇ ἀναιρέσει τῶν ψευδῶν εὐρίσκει τὸ ἀληθές. τί περισσότερον ποιοῦσιν οἱ ἐπὶ τῶν γραμμάτων σεμνῶς καθεζόμενοι καὶ τὴν κόνιν καταχαράσσοντες, τριῶν προτάσεων ἀναιροῦντες τὰς δύο καὶ ἐν τῇ λειπομένῃ τὸ ἀληθές ἐξευρίσκοντες; τὸ δὲ μνημονικὸν τῆς χάριτος τοῦ ζώου τίνα τῶν ἀχαρίστων πρὸς εὐεργεσίαν οὐ καταισχύνει; ὅπου γε καὶ φονευθεῖσι δεσπόταις κατ' ἐρημίαν πολλοὶ τῶν κυνῶν ἐπαποθανόντες μνημονεύονται; ἤδη δὲ τινες ἐπὶ θερμῷ τῷ πάθει καὶ ὁδηγοὶ τοῖς ἐκζητοῦσι τοὺς φονέας ἐγένοντο, καὶ ὑπὸ δίκην ἀχθῆναι τοὺς κακούργους ἐποίησαν. Ὁ λύκος ἔστι μὲν καὶ αὐτὸς καρχαρόδους καὶ τῶν πολυσχιδῶν, βαδίζει δὲ κατὰ διάμετρον. ^[15]

Epit 2 208 ἔχει δὲ τὸν αὐχένα μονοσπόνδυλον, καθάπερ ὁ λέων. αἰδοῖον δὲ ἔχει ὁστῶδες καθαρὸν καθάπερ ὁ ἀλώπηξ καὶ ἡ γαλῆ.

Epit 2 210 ἀνατμηθεὶς δὲ ἔχει γλώτταν μεγάλην καὶ παχεῖαν, πνεύμονα ὀκτάλοβον, ἥπαρ ἐξάλοβον, κοιλίαν κυνὸς ὁμοίαν, τὰ δ' ἄλλα ὅμοια κυνί. ὀχεύεται δὲ καὶ ὀχεύει ὁ λύκος <κατὰ μίαν ὥραν> , τὰ δ' ἄλλα πράσσει περὶ τὴν ἔκτεξιν ὅμοια κυνί.

Epit 2 212 ἴδιον δὲ ἔχει τοῦτο· καὶ καρχαρόδους γὰρ ὑπάρχων, ἔστι καὶ σαρκοφάγος. ἐπιτίθεται δὲ μᾶλλον μὲν ὄνῳ, εἶτα βοΐ, καὶ κατὰ φλέβα λύων αἰμοποτεῖ.

Epit 2 214

λέγεται δὲ τοὺς μονολύκους καὶ ἀνθρώποις ἐπιτιθεμένους σαρκοφαγεῖν. Ἱστορεῖ δὲ περὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην τοὺς λύκους ἐπὶ τοσοῦτον συνήθεις εἶναι τοῖς τὴν ἄγρην τῶν ἰχθύων ποιούμενοις, ὥστε καὶ συναναιρεῖσθαι τοῖς ἰχθυοθήραις τῶν ληφθέντων τοὺς ἡμίσεις.

Epit 2 215 εἰ δέ ποτε μὴ δῶσι δοκοῦντες λήσεσθαι, τὰ δίκτυα αὐτῶν ψυχόμενα κατασχίζουσι. Ζῆ δὲ ὁ λύκος ὅσα περ καὶ ὁ κύων ἔτη.

Epit 2 217 Ὅτι οἱ λύκοι ποταμὸν διαβαίνοντες, τὰς οὐρὰς τὰς ἀλλήλων ἐνδακόντες, ἀντιπίπτουσι τῷ ρέματι, καὶ ἀλύπως καὶ ἀσφαλῶς διενήξαντο. ἐν Κρήτῃ δὲ λύκος οὐκ ἔστιν.

Epit 2 219 Ἐχθιστον δὲ ἐστὶ τοῖς ἄλλοις θηρίοις. δέδοικε δὲ λύκος κατὰ πρόσωπον ταύρου ἰέναι διὰ τὰ κέρατα· ὡς ἐξ εὐθείας οὖν μαχοῦμενος ἑαυτὸν ὑποφαίνει, εἴτα, ἐξελίζας, εἰς τὰ νῶτα ἀνέθορε, καὶ ἐγκρατῶς ἔχεται, καὶ κατισχύει σοφίᾳ φυσικῇ.

Epit 2 221 Λύκοι δὲ φεύγοντες ἐρημίας καὶ τὰ οἰκούμενα διώκοντες χειμῶνα δηλοῦσι. Βοῦν δὲ ἐμπεσόντα εἰς τέλμα λύκοι φοβοῦσιν, ἐπιβῆναι τῆς γῆς οὐκ ἐπιτρέποντες· ἀναγκάζουσι δὲ ἰλυσπώμενον ἀποπνιγῆναι.

Epit 2 222 εἰς δὲ εἰσπηδήσας ἐλάβετο τῆς οὐρᾶς, καὶ ἔλκει εἰς τὸ ἔξω, <καὶ> ἕτερος ἐκείνου καὶ ἄλλος ἐτέρου μέχρι τοῦ ἐστῶτος ἔξω τοῦ ὕδατος. καὶ τὸν τρόπον τοῦτον ἐξαγαγόντες δειπνοποιοῦνται τὸν βοῦν. καὶ βοὸς δὲ μόσχον εὐρόντες οἱ λύκοι προσπηδῶσι, καὶ τῶν μυκτῆρων λαβόμενοι ἔλκουσιν· ὅταν δὲ θεάσωνται σφόδρα ἀντιτείνοντα, μεθῆκαν· καὶ ἐκεῖνος ὑπὸ τῆς ἐς τοῦπίσω βίας ἀνατέτραπται, καὶ οἱ λύκοι προσπεσόντες ἀνέρρηξαν τὴν νηδύν, καὶ ἐσθίουσιν αὐτόν. Πόα δὲ τίς ἐστὶ τοῦ Νείλου πλησίον ἧς ἐπιβὰς λύκος πρὸ ὥρας ἀποθνήσκει· καλεῖται δὲ λυκοκτόνος. ^[5]

Epit 2 224 Οὐ ῥαδίως λύκοι τὴν ὠδῖνα ἀπολύουσιν, ἀλλὰ ἐν ἡμέραις δώδεκα καὶ νυξὶ τοσαύταις. Ὁ λύκος ἐμπλησθεὶς εἰς κόρον οὐδ' ἂν τοῦ βραχίστου τὸ λοιπὸν ἐπιγεύσαιτο· περιτείνεται μὲν <γὰρ> ἡ γαστήρ τῷδε, οἰδαίνει δὲ ἡ γλῶσσα καὶ τὸ στόμα ἐμφράγνυται, πραότατος δὲ ἐντυχεῖν ἐστὶν ἄμνου δίκην, καὶ οὐκ ἂν ἐπιβουλεύσαι ἢ ἀνθρώπῳ ἢ θρέμμασιν, οὐδὲ εἰ τῆς ἀγέλης βαδίζοι μέσος. ^[5]

Epit 2 225 μειοῦται δὲ ἡσυχῇ καὶ κατ' ὀλίγον ἡ γλῶττα αὐτῷ, εἴτα εἰς τὸ ἀρχαῖον σχῆμα ἐπάνεισι, καὶ λύκος γίνεται αὖθις. Τῷ λύκῳ ὁ τράχηλος εἰς βραχὺ συνῆκται· οὕκουν οἶός τέ ἐστιν ἐπιστραφεῖναι· ὁρᾷ δὲ ἐς τὸ πρόσω αἰεῖ, εἰ δὲ βούλοιτό ποτε εἰς τοῦπίσω θεάσασθαι, πᾶς ἐπιστρέφεται.

Epit 2 226 ὀξυωπέστατον δὲ ἐστὶ ζῶον καὶ μέντοι καὶ νύκτωρ καὶ σελήνης οὐκ οὔσης ὁ δὲ ὁρᾷ καὶ ὅτε πᾶσιν ἐστὶ σκότος. ἔνθεν τοι καὶ λυκόφως κέκληται ὁ καιρὸς ἐκεῖνος τῆς νυκτός, ἐν ᾧ μόνος ἐκεῖνος τὸ φῶς ὑπὸ τῆς φύσεως προσλαβὼν ἔχει. δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὀμηρος λέγειν ἀμφιλύκην νύκτα καθ' ἣν ἤδη κλέπτοντες λύκοι βαδίζουσι. λέγουσι δὲ φίλον ἡλίου εἶναι αὐτόν, καὶ διὰ ταῦτα εἰς τιμὴν τοῦ ζώου κεκληθῆσθαι καὶ τὸν ἐνιαυτὸν λυκάβαντα εἰσὶν οἱ λέγουσι. χαίρειν δὲ αὐτῷ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα λόγος, καὶ ἡ αἰτία ἐκείνη διαρρέουσα καὶ εἰς ἐμὲ ἀφίκετο. τὸν γάρ τοι θεὸν τοῦτον τεχθῆναί φασι τῆς Λητοῦς μεταβαλούσης τὸ εἶδος εἰς λυκαῖναν. ταύτῃ τοι λέγει καὶ Ὀμηρος λυκηγενεῖ κλυτοτόξῳ· ταύτῃ τοι καὶ ἐν Δελφοῖς ἀνακεῖσθαι λύκον πέπυσμαι χαλκοῦν τὴν τῆς Λητοῦς ὠδῖνα αἰνιττόμενον. οἱ δὲ οὐ διὰ τοῦτό φασιν, ἀλλ' ἐπεὶ κλαπέντα ἀναθήματα ἐκ τοῦ νεῶ καὶ κατορυχθέντα ὑπὸ τῶν ἱεροσύλων λύκος τὸ ζῶον κατεμήνυσε· παρελθὼν <γὰρ> εἰς τὸν νεῶν καὶ τῶν προφητῶν τινα τῆς ἐσθῆτος τῆς ἱερᾶς ἐλκύσας τῷ στόματι καὶ προσαγαγὼν μέχρι τοῦ τόπου ἐν ᾧ τὰ ἀναθήματα ἐκέκρυπτο εἴτα τοῖς προσθίοις ὥρυττεν αὐτόν. Τὰ δὲ ἴδια τῶν ζώων εἰδέναι οὐδὲ θεοὶ ὑπερορῶσιν. ^[15]

Epit 2 227 ἀκούω γοῦν Εὐρυσθένην καὶ Προκλέα [κατὰ] τοὺς Ἀριστομάχου τοῦ Κλεάνδου τοῦ Ὑλλου τοῦ Ἡρακλέους παῖδας βουλομένους ἄγεσθαι γυναῖκας ἐλθόντας εἰς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἔρεσθαι τίνι

ἂν κηδεύσαντες Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων εἴτα μέντοι καλῶς καὶ εὐβούλως γῆμαι δόξαιεν, τὸν δὲ θεὸν αὐτοῖς ἀποκρίνασθαι ἐπανιέναι μὲν εἰς Λακεδαιμονίαν, ὑποστρέφειν δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ταύτην, καθ' ἣν ἀφίκοντο. ἐν ἧ δ' ἂν αὐτοῖς χώρα τὸ ἀγριώτατον ἀπαντήσῃ ζῶον φέρον τὸ πρατότατον, ἐνταῦθά τοι ἀρμόσασθαι γάμους οὕτως γὰρ αὐτοῖς ἔσσεσθαι λῶον. καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο· οἱ δὲ γίνονται κατὰ τὴν Κλεωναίων χώραν, καὶ ἐντυγχάνει αὐτοῖς λύκος φέρων ἄρνα ἔκ τινος ποιμένος αὐτὸν ἀρπάσας. συνέβαλον οὖν ἐκεῖνοι λέγειν ταῦτα τὰ ζῶα τὸν χρησμόν, καὶ ἡρμόσαντο τὰς Θεσάνδρου τοῦ Κλεωνύμου θυγατέρας δοκίμου ἀνδρός. εἰ δὲ οἱ θεοὶ ἴσασι τὸ ἡμερώτατον ζῶον καὶ τὸ ἀγριώτατον, οὐδὲ ἡμῖν ἐκμελὲς τὰς φύσεις αὐτῶν εἰδέναι. Γέλωνος τοῦ Συρακουσίου παιδὸς ὄντος λύκος μέγιστος εἰσπηδήσας εἰς τὸ διδασκαλεῖον ἐξήρπασε τῶν χειρῶν τοῖς ὁδοῦσι τὴν δέλτον, καὶ ὁ Γέλων ἐξαναστὰς τοῦ θάκου ἐδίωκεν αὐτόν, τὸ μὲν θηρίον μὴ καταπτήξας, περιεχόμενος δὲ τῆς δέλτου ἰσχυρῶς. ^[10]

Epit 2 228 ἐπεὶ δὲ ἔξω τοῦ διδασκαλείου ἐγένετο, τὸ μὲν κατηνέχθη καὶ τοὺς παῖδας αὐτῷ διδασκάλῳ κατέλαβε, θείᾳ δὲ προμηθείᾳ ὁ Γέλων περιῆι μόνος, καὶ τό γε παράδοξον, οὐκ ἀπέκτεινε ἄνθρωπον, ἀλλ' ἔσωσε λύκος, οὐκ ἀτιμασάντων τῶν θεῶν ὅσον οὐδὲν διὰ τῶν ἀλόγων τῷ μὲν τὴν βασιλείαν προδηλῶσαι, τὸν δὲ τοῦ μέλλοντος κινδύνου σῶσαι· ἴδιον δὲ τῶν ζώων καὶ τὸ θεοφιλές. Μὴ λάθῃ δέ σε ὁ λύκος μηδέποτε προῖδεῖν, ἐπεὶ ἄφωνόν σοι τὸ στόμα καὶ μηδὲ φθόγγον ἀφιέναι θεῇ δυνάμενον. ^[5]

Epit 2 230 Λέγεται γοῦν ὡς πρόβατον ἀρπαγὲν ὑπ' αὐτοῦ αὐθαιρέτως ἀκολουθεῖ οὐτ' ὁδοῦσι δακνόμενον οὔτε στόματι ἐφελκόμενον· ἀλλ' ἡνίκα δ' ἂν τῆς ποιμένης ἀποκριθῇ, ἔπεται αὐτομόλως· εἰ δέ που καὶ ἀπειθήσειεν, ἀλλ' αὐτὸ τῇ οὐρᾷ μαστίζων ὁ λύκος ἔλᾳ. Βορώτατον μέντοι ὄντα καὶ φαγεῖν ἄτοπον ἢ φύσις μέτρα παιδεύει τροφῆς.

Epit 2 231 ἡνίκα γὰρ διακορῆς γένηται καὶ ὑποπλησθῇ τὴν γαστέρα, ἐξοιδεῖται αὐτῷ ἢ γλῶσσα καὶ τοὺς τῆς τροφῆς ἀποφράγνυσι πόρους· καὶ τοιαύτην ὑπέχει δίκην ἀδηφαγίας ὁ λύκος. Ἔστι δὲ τὴν ἀκοὴν τὸ ζῶον ὀξύτατον.

Epit 2 232 λάθῃ γὰρ αὐτὸν οὐδὲ φαυλότατόν τι κνῦμα κτύπου, οὐδὲ τοῦ σηκοῦ ποτε τῶν προβάτων ὑπεξιόντων ἢ βάσις αὐτὸν διαφύγῃ, καὶ πορρωθέν γε ὄντα. τὴν κεφαλὴν γὰρ τῇ γῇ προσερείδων σαφῇ τῆς ἐκείνων βληχῆς τὴν αἴσθησιν ὑπανάλκει. Διοίγεται μέντοι αὐτῷ τὸ στόμα οὐκ εὐπετῶς· ἔστι γὰρ τοῖς ὁδοῦσι συνειλημμένον.

Epit 2 233 ἀλλ' ἡνίκα δ' ἂν εἰς θήραν χωροίῃ, μόλις αὐτὸ διοίξας, κεχηνῶς τοῦ λοιποῦ περιθέει τὴν ἄγραν. οὕτω δὲ τὸ θηρίον πεπολεμωμένον ἐστὶ τοῖς προβάτοις, ὡς μηδὲ θανάτῳ ποτε σπένδεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἔτι δήλην αὐτοῖς γίνεσθαι τὴν διαφορὰν.

Epit 2 234 εἰ γάρ, οὕτω συμβάν, κιθάρᾳ προβάτων χορδαῖς ἡρμοσμένη λύκου μία χορδὴ συμμιγείῃ, ταύτην μὲν ἀκούσεις ἄμουσόν τι καὶ ἀπωδὸν ὑποφθεγγομένην, αἱ δὲ λοιπαὶ σιωπήσουσιν, ὥσπερ ἂν τοῦ πονηροῦ γείτονος ὑποσταλεῖσαι τὴν παρουσίαν. Λυκάβαντα δὲ τὸν ἐνιαυτὸν σύνηθες ὀνομάζειν παρ' ὃ μὴ πέφυκε πλεῖον ἢ ἐκ δώδεκα ἢ τῶν λύκων ἀγέλη ξυνισταμένη, ἢ ὅτι παρ' ὅλον ἐνιαυτὸν ἅπαξ μέμνηται λύκος ἀφροδισίων. ^[5]

Epit 2 236 Πρόβατον μέντοι ὑπὸ λύκου πληγὲν ἡδὺ μὲν ὑπάρχει φαγεῖν, τὸν χιτῶνα δὲ τὸν ἐκ τῶν ἐρίων φθειρῶν μάλιστα παρέχει γεννητικόν. Πλεῖστα δὲ τὰ εἶδη τῶν λύκων· ὁ μὲν γὰρ ἰκτίνος, ὁ δὲ κίρκος, ὁ δὲ τοξευτήρ, ἄλλος δὲ ὃς καὶ βασιλεύς ἐστι λύκων καὶ καλεῖται.

Epit 2 237 οὗτος δὲ οὐδὲ πέφυκε βαρὺς εἶναι τοῖς προβάτοις, ἀλλ' εἰ καὶ τῷ λιμῷ ποτε εἴκων διαρπάσειε, συνδιαιρεῖται τῷ νομεῖ τὴν θήραν, αὐτός τε τὸ ἥμισυ βεβρωκώς, ἐκείνῳ θάτερον ὑπολείπει. καὶ ἦν ἄρα ποτὲ βασιλεὺς Λυκάων δικαιοσύνης ἐχόμενος, τὸ γένος ἔλκων ἐξ Ἀρκαδίας, ὃς ἐπέειπε εἰς λύκον ἔτυχε μεταβεβληκώς, οὐ συμμετήλλαχε καὶ τὸ ἦθος, ἀλλ' ἔμεινε δήπου δίκαιος ὢν. Οἱ

λύκοι μὲν οὖν, ὁπότε δύο ἢ καὶ πλείονες μίαν διαρπάσουσιν αἶγα, διαιροῦνται κατ' ἰσότητα πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἄδικος οὕτω θήρα δικαίας τυγχάνει νομῆς. ^[5]

Epit 2 239 νοσοῦντι δὲ λύκῳ καὶ ἀπορουμένῳ τροφῆς τὸν χοῦν αὐτῷ λέγεται γίνεσθαι βρῶσιν, καὶ τοῦτον ἐσθίοντα διαζῆν, καθάπερ ἄρα καὶ ἄγρωσιν μὲν οἱ κύνες, ἔλαφος δὲ τὸν ὄφιν. θηρᾷ δ' ἔγχελυν ἀετός, ὕαινα δὲ σκύλακα καὶ ἀσπίδα μὲν ὁ ἰχνεύμων, τὸν βάτραχον δὲ οἱ κύκνοι. ἔστι μέντοι ὁ λύκος φίλος τῷ ψιττακῷ. ^[5]

Epit 2 241 δέδοικε δὲ τὸ τῆς σκίλλης ἄνθος, καὶ ἐντυχῶν, δαιμονίοις τισὶ σπασμοῖς κυλινδεῖται ταύτῃ τοι καὶ ἀλώπηξ ὑπὸ σκίλλαν κατευνηθεῖσα τῶν φοβούντων αὐτὴν ἀνεῖται [φροντίδων]. Λύκου δ' ὀδόντα τις ἐξαψάμενος τοῦ αὐχένος, ἀδεῶς ἂν τοῖς ὁμοφύλοις ἐντύχη θηρίοις.

Epit 2 243 πρὸς ὕπνον δ' ἂν αὐτὸν ἐκκαλέσειας, φρύνου τὴν ὠμοπλάτην ἐπὶ χεῖρας ἔχων. ἔστι δὲ τις θῆρ λύκῳ μὲν ὁικῶς, κρείττων δὲ ὢν ἢ κατὰ λύκον.

Epit 2 244 ἔστι δὲ καλὸς μὲν ἰδεῖν, χρυσοειδεῖ δὲ τῇ χαίτῃ κομῶν· ἔχει δὲ τὴν γένυν ἰσχυροτάτην· εἵκει γὰρ αὐτῇ καὶ λίθος καὶ σίδηρος, καὶ πᾶν ὃ τι τῶν ἀντιτύπων ἴσα καὶ τοῖς μαλακωτάτοις ὑπ' αὐτῆς κατείργασται. δέδοικε μέντοι τὰς τοῦ Σειρίου ἀνατολὰς καὶ κατὰ τήνδε τὴν ὥραν ἀθέατός ἐστι πέτραν τινὰ κοίλην ὑποδραμῶν, ἕως ἂν ἄρα αἰσθηται ψυχροτέρας ὑποπνεούσας αὔρας. Ἔστι μὲν ἡ πάρδαλις καρχαρόδους καὶ πολυσιδῆς· καὶ γὰρ πενταδάκτυλος ἐκ τῶν ἐμπροσθίων, ἐκ δὲ τῶν ὀπισθίων τετραδάκτυλος. ^[5]

Epit 2 246 πορεύεται δὲ κατὰ διάμετρον. ἔχει δὲ μαστοὺς δύο.

Epit 2 248 ἀνατμηθεῖσα δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἔχει ὅμοια κυνί, γλῶσσαν δὲ ἔχει τραχεῖαν καὶ ῥινώδη, πνεύμονα ἐπτάλοβον καὶ κοιλίαν ὑεῖαν, κύησιν καὶ ἔκτεξιν πάντα ὅμοια κυνί. Ἔστι δὲ ἡ θήλεια ἀνδρειότερα τοῦ ἄρρενος.

Epit 2 250 λέγεται δὲ <ὅτι> ὅταν καταφάγῃ μὴ γνοῦσα σὺν ἄλλοις φυταρίοις τὸ παρδαλιαγχὲς λεγόμενον βοτάνιον, ἀνθρωπεῖαν κόπρον φαγοῦσα ὑγιάζεται· ὅθεν οἱ θηρεύοντες αὐτὰς τὴν κόπρον κατὰ τῆς ἐνέδρας τιθέασιν. Γίνονται δ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ παρδάλεις, ἐν δὲ τῇ Εὐρώπῃ οὐδ' ὅλως γίνονται.

Epit 2 251 Ἰδιον δ' ἔχει ἡ πάρδαλις τὸ κινεῖν τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς αὐτῆς ἀκινητούσης. Ὅτι διὰ τὸ ἀποδιδράσκειν τοὺς πιθήκους ἐπὶ <τὰ> δένδρα, ἡ πάρδαλις τοῦ πιθήκου δολερωτέρα οὔσα τοιαῦτα παλαμᾷται.

Epit 2 252 ἑαυτὴν ὑπέρριψε δένδρῳ, καὶ κεῖται ὑπτία, καὶ τὴν γαστέρα διώγκωσε, παρῆκε δὲ τὰ σκέλη καὶ τῷ ὀφθαλμῷ κατέμυσε, πιέζει δὲ καὶ συνέχει τὸ ἄσθμα καὶ κεῖται οἷα νεκρά. ἓνα οὖν οἱ πίθηκοι ἀδεέστερον καταπέμπουσιν, ὃ δὲ κάτεισι καὶ μικρὸν ἰδὼν ἀνέστρεψε καὶ πάλιν κατήλθε, καὶ πλησίον γενόμενος ἀνεχώρησε καὶ ὑπέστρεψεν αὐθις, καὶ τὴν πανουργίαν ἐξήτασε τῆς κειμένης, ἡ δὲ ἀτρεμεῖ μάλα ἐγκρατῶς, ἀθρόοι οὖν γενόμενοι οἱ πίθηκοι περιχορεύουσι καὶ κυβιστῶσι κέρτομόν τι καὶ ὀρχηστικόν. ἡ δὲ ὑπομένει, καὶ καμόντας αὐτοὺς ὑπὸ τῆς χορείας ἀδοκῆτως ἀναπηδήσασα τοὺς μὲν τοῖς ὄνυξι διέξηνε, τοὺς δὲ τοῖς ὀδοῦσι διέσπασε, καὶ πανθοινίαν ἀφθονωτάτην ἔχει. Ἐχθιστον δὲ τῇ παρδάλει ἡ ὕαινα. ^[10]

Epit 2 254 Ἀμπελον δὲ ὁμώνυμον τῷ φυτῷ πάρδαλιν τινὰ οὕτω καλεῖσθαί φασι φύσεως ἰδίας μετεκληχῆναι, καὶ οὐρὰν οὐκ ἔχειν ἀκούω αὐτήν· καὶ εἰ ὀφθῇ γυναικί, εἰς νόσον ἀδόκητον ἐμβάλλει αὐτήν. Πάρδαλις δὲ Καρική καὶ Λυκιακή οὐκ ἔστι θυμική, οὐδὲ ἀλτική σφόδρα, τὸ σῶμα δὲ μακρά, ἀντίτυπος δὲ τῇ φθορᾷ καὶ οὐ ῥαδίως τῷ σιδήρῳ εἴκουσα.

Epit 2 256 Ἔστι δὲ τὸ ζῶον ἡ πάρδαλις τῶν καρχαροδόντων. Εὐωδίας τινὸς θαυμαστῆς τὴν πάρδαλιν μετεκληχῆναι φασί, ἡμῖν μὲν ἀπορρήτου, αὐτὴ δὲ οἶδε τὸ πλεονέκτημα τὸ οἰκεῖον, καὶ μέντοι καὶ τὰ ἄλλα ζῶα συνεπίσταται τοῦτο τῇ παρδάλει, καὶ ἀλίσκεται τὸν τρόπον τοῦτον.

- Epit 2 257 ἐκείνη ἢ πάρδαλις τροφῆς δεομένη ἑαυτὴν ὑποκρύπτει ἢ λόχη πολλῇ ἢ φυλλάδι βαθείᾳ, καὶ ἐντυχεῖν ἔστιν ἀφανής, μόνον δὲ ἀναπνεῖ. οὐκοῦν οἱ νεβροὶ καὶ δορκάδες καὶ αἶγες αἱ ἄγρια καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ζώων, ὡς ὑπὸ τινος ὕψους τῆς εὐωδίας ἔλκεται, καὶ πλησίον γίνεται· ἡ δὲ ἐκπηδᾷ καὶ ἔχει τὸ θήραμα. Τὰ ἄλογα καὶ τῶν συνήθων σφίσι γενομένων ἀπέχεσθαι φιλεῖ καὶ φείδεσθαι πολλάκις. ^[5]
- Epit 2 258 ἀκούω γοῦν τὸν λόγον ἐκεῖνον. πάρδαλιν ἐκ νηπίου θηρατῆς ἀνὴρ ἡμερώσας εἶχεν, οἷα δήπου φίλην ἢ ἐρωμένην ἀγαπῶν καὶ περιέπων ἰσχυρῶς. οὐκοῦν ἔριφον αὐτῇ φέρων ζῶντα ἐδίδου, τροφήν ἐν ταύτῳ καὶ ἡδονὴν τινα ἐπινοήσας τῷ θηρίῳ ἐν τῷ διασπᾶν τὸν ἔριφον, ἀλλὰ μὴ δοκεῖν ἐσθίειν κενέβριόν τι καὶ θνησείδιον. καὶ δὴ κομισθέντος ἐρίφου, ἡ δ' ἐγκρατῶς ἔσχε, δεομένη ἀπόσιτος εἶναι διὰ πλησμονήν. ἔδρασε δὲ καὶ τῇ δευτέρᾳ τοῦτο· ἐδεῖτο γὰρ ἔτι ὡς φαρμάκου τοῦ λιμοῦ. τῆς δὲ τρίτης ἐπιστάσης ἡμέρας ἐπείνη μὲν καὶ συνήθως ἐπεδείκνυτο τοῦτο τῷ φθέγματι, οὐ μὴν τοῦ ἐρίφου γενομένου δύο ἡμερῶν ἑαυτῇ φιλάτου ἔτι προσήψατο, ἀλλὰ ἐκεῖνον μὲν εἶασεν, ἄλλους δὲ ἔλαβεν. ἄνθρωποι δὲ καὶ ἀδελφοὺς προὔδοσαν καὶ τοὺς γειναμένους καὶ φίλους ἀρχαίους, καὶ πολλοὶ πολλάκις. Θήρα δὲ παρδάλεων Μαυρουσία εἶη ἄν. ^[10]
- Epit 2 259 καὶ ἔστιν αὐτοῖς οἰκοδομία λίθων περιπεποιημένη καὶ ἔοικε ζωαγρία τινί· καὶ ἔστιν ὁ λόχος ὃδε ὁ πρῶτος· ὃ γε μὴν δευτέρος, ἐνδοτέρω σαπροῦ κρέως καὶ ὀδωδότος μοῖραν μηρίνου τινὸς μακροτέρας ἐξαρθῶσι· θύραν δὲ ἐκ ῥιπίδων καὶ τινων καλάμων ἀραιὰν ἐπέστησαν, καὶ μέντοι καὶ δι' αὐτῶν ἐκπνεῖται ἡ τοῦ κρέως τοῦ προειρημένου ὁσμὴ διαρρέουσα. αἰσθονται δὲ οἱ θῆρες· καὶ γὰρ ἐπὶ τοῖς κακόσμοις φιληδοῦσι· προσβάλλει γὰρ αὐταῖς ὁ τῶν προειρημένων ἀήρ, ἐάν τε ἐν ἀγρίοις τοῖς ὄρεσιν ἐάν τε ἐν φάραγγι, καὶ μέντοι καὶ ἐν αὐλῶνι. εἴτα ἀνεφλέχθη καὶ ἡ τῇ ὁσμῇ ἐντυχοῦσα, καὶ ὑπὸ τῆς ἄγαν ὀρμῆς ἐς τὴν θοίναν τὴν φίλην ἄττει φερομένη· ἔλκεται δὲ ὑπ' αὐτῆς ὡς ὑπὸ τινος ὕψους. εἴτα ἐμπίπτει τῇ θύρᾳ καὶ ἀνατρέπει αὐτὴν καὶ ἔχεται τοῦ δυστυχοῦς δείπνου. τῇ γάρ τοι μηρίνῳ τῇ προειρημένῃ συνυφάνθη ἡ πάγη καὶ μάλα σοφῇ, ἥπερ οὖν ἐσθιομένου τοῦ κρέως κινεῖται, καὶ περιλαμβάνει τὴν λίχνον πάρδαλιν. καὶ ἐάλω γαστρὸς ἀδηφάγου καὶ μυσαρᾶς ἐστιάσεως δίκας ἐκτιννύουσα ἡ δυστυχής. Ἡ δὲ πάρδαλις, διττὸν τὸ γένος αὐτῇ· αἱ μὲν γὰρ μικραῖ, αἱ δὲ πεφύκασιν οὔσαι μεγάλαι. ^[15]
- Epit 2 260 καὶ ἔστι ταῖς μὲν μικραῖς ἡ οὐρὰ μηκίστη, ταῖς δὲ μέγαις μικρά. ἀμφοτέραις δὲ ὑπὸ τῷ τέλει τῆς οὐρᾶς κέντρον ἀνίσχει κατὰ τὸν λέοντα, καὶ ἡ γλῶσσα ταύταις ὁμοίως ἐκείνῳ τραχεῖα.
- Epit 2 262 γλαυκαὶ δὲ αὐταῖς αἱ τῶν ὀφθαλμῶν κόραι, καὶ μεμύκασιν πρὸς τὸ φῶς, πρὸς τε <τὸ σεληναῖον> καὶ τὸ ἐξ ἡλίου. μισοῦσι δὲ καὶ αὐλῶν ὠδὰς καὶ ὀμμάτων ἀνθρωπίνων αὐγὰς.
- Epit 2 263 οἷς γε δὴ καὶ ἐφορμᾷ πάρδαλις. Πρηνεῖ δὲ κειμένῳ περιτυχοῦσα παρέλθοι ἂν εἰς οὐδὲν βλάβασα.
- Epit 2 265 ἔξωροι δὲ οὔσαι ἤδη καὶ τὸ θηρεύειν οὐκ ἔχουσαι, κατὰ κράτος τρέπονται πρὸς τὸν δόλον, καὶ λοχῶσαι τὰς αἰγάγρους μηχανῇ χρῶνται τοιαῦτα. ἐν τριόδῳ γινόμεναι τῇ μιᾷ μὲν τὰ οὔρα, τῇ δὲ ἐτέρᾳ τὴν σφῶν ἐνέθηκαν κόπρον, τῇ λοιπῇ δὲ ἑαυτὰς ὁδῷ ὑπεκάθισαν. εἴθ' οὕτως ἐκεῖθεν ἐκτρεπόμενα τὰ ζῶα ἐν οἷς οὐδὲν οἶται σφαλερὸν ἐφορμᾷ καὶ ἐμπίπτει τῇ θήρᾳ. Λέγει δὲ τὰς παρδάλεις, γυναικας οὔσας τὸ πρότερον, τροφούς εἶναι Διονύσου. ^[5]
- Epit 2 266 ὁπότε δὲ ὁ Πενθεὺς εἰς αὐτὸν ἐξυβρίσειεν, εὔξασθαι ταύτας εἰς θῆρας μεταβαλούσας ἀμύνασθαι τὸν ἐξυβρικότα καί, νῦν ὅπερ εἰσί, παρδάλεις γεγονέναι καὶ διασπαράξαι τὸν Πενθέα. ταύτη τοι καὶ φιλοῦσι τὸν οἶνον αἱ παρδάλεις.
- Epit 2 267 αἴτιος <δ'> αὐταῖς οὗτος γίνεται τοῦ ἀλῶναι· καὶ γὰρ οἱ θηρῶντες κατὰ γῆν ἐρήμην ὕδατος, οἶνου παραπλήσαντες ἀμφορέας ἀπέλιπον· αἱ δ' ἐν τῷ τόπῳ γενόμεναι, τῆς δίψης αὐτὰς αἰρούσης, ἐκθύμως ἀποχρῶνται τῷ οἴνῳ. εἴτα πρῶτον ἡδύ τι καὶ ἀπαλὸν σκιρτῶσι, ὡς δὲ

ἤττους ἤδη τῆς μέθης γεγόνασιν, ἀνῆκαν ἑαυτὰς τῇ γῇ· βαθεῖ τῷ ὕπνῳ <δὲ> δεδαμασμένας οἱ θηραταὶ καταλαβόντες ὅπως ἂν καὶ γνώμης ἔχῃσι ταύταις χρῶνται. Δέδοικε δὲ πάρδαλις κράνιαν τὸ φυτόν, καθάπερ δὴ καὶ πρῖνον ὁ λέων, καὶ ἀπόσχοιτο ἂν ἀνδρὸς αὕτη ρόπαλον ἐκ τοῦδε φέροντος τοῦ φυτοῦ. ^[5]

Epit 2 269 Εἰσὶ γε μὴν κατὰ τὴν Ἰνδίαν παρδάλεις ξανθαί τε καὶ κυαναὶ καὶ μέλαιναι καὶ λευκαί, πάσας δὲ γραμμαῖς τινες εὐκυκλοὶ τε καὶ μέλαιναι περιβάλλουσιν. Ἡ δὲ καμηλοπάρδαλις μίξις τις εἶναι δοκεῖ καὶ αὕτη δύο θηρῶν, ἐς ταὐτὸ συνελθόντων, καμήλου τε καὶ παρδάλεως.

Epit 2 271 ἀνὴρ γὰρ Ἰνδὸς διὰ Γάζης, φησί, τῆς ἐμῆς διῆλθε, δύο θήρας τοιούσδε κομίζων δῶρον τῷ βασιλεῖ· Ἀναστάσιος δὲ οὗτος ἦν· καὶ ἦσαν μέγεθος μὲν κατὰ κάμηλον, τὸ δέρμα δὲ ἀτεχνῶς πάρδαλις· εὐρεῖα χηλή, [πόδες, μέγεθος μὲν κατὰ κάμηλον] πόδες μακροί, ἥσσονες δὲ οἱ ὀπίσθιοι καὶ ὑποκλάζειν ἄρα δοκοῦντες. ἀμέλει γοῦν καὶ ἡ ῥάχισ αὐταῖς οὐκ ἴση, οὐδὲ ὁμαλὴ τὴν θέσιν, ἀλλὰ πρὸς τὰ κάτω μᾶλλον κατὰ μικρὸν ὑπορρέουσα. μικρὰ ἢ οὐρά, δορκάσι παραπλησία καὶ πῶς κατὰ τὸ ἄκρον μελαιομένη· μικρὰ καὶ τὰ ὦτα. τὰ κέρατα τοῖς τῶν δορκάδων ἀφομοιοῦντα· τὸ στόμα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν εἰκάσαις ἂν αὐτῶν ταῖς ἐλάφοις. συνόδοντες δὲ κατὰ βοῦν, καὶ αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν αὐταῖς μέλαιναι. οὐδὲ τοῖς ἄλλοις ζώοις ὁμοίως εἶχον τὴν βάσιν. ἐκεῖνα μὲν γὰρ ἀμοιβαίως ἐκατέρωθεν πέμπει τὸν πόδα, δεξιῷ τῷ πρόσθεν ὕστερον ἐπάγοντα τὸν ὀπίσθιον· ταῦτα δὲ ὁμοῦ δύο μὲν τοὺς δεξιούς, δύο δὲ τοὺς ἀριστεροὺς ἐξ ἀμφοῖν ἐν ἴσῳ τῷ μέτρῳ πέμπει. στίγμασι δὲ μέλασιν ἐπὶ λευκῇ πυκάζονται τῇ δορᾷ· ταύτῃ τοι καὶ δοκεῖ τὸ ζῶον ἐκ καμήλου τε καὶ παρδάλεως συνεστάναι. τὰ δ' οὕτως ἐξ ἑτερογενῶν συνελθόντα τῇ μητρὶ μᾶλλον ἐοικέναι τυγχάνει. ^[15]

Epit 2 272 καὶ ἐν μέντοι τοῖς ἀνθρώποις πολλάκις ἡ τῶν γειναμένων εἰκὼν ἔσχατον ἀνεγνώσθη καθάπερ δὴ καὶ γυναῖκα παθεῖν ἐν Ἥλιδι λόγος ἀνδρὶ μὲν κατὰ νόμον ἡγμένην, Αἰθίοπι δὲ τὴν εὐνήν κλέπτουσαν. κόρην μὲν γὰρ ἐκεῖνῳ τίκτει λευκὴν, αὕτη δέ, φεῦ, τῇ μητρὶ τὸ μῦθος ἀνακαλύπτει, καὶ παῖδα γεννᾷ μέλανα, σαφῶς ὅστις ἦν ὁ πάππος διασαφοῦντα. πλεῖστα δὲ καὶ ἄλλα τῶν ζώων ἀλλοτρίους ἔρωτας καὶ μίξεις φιλεῖ. ^[5]

Epit 2 273 αὐτίκα, φησί, παρδάλεσι καὶ κυσίν, ὃ καὶ ξένον ἀκούειν, λέοντας οἶδα συγγινομένους, λύκους δὲ ὑάιναις· βουβαλίδας δὲ ἵπποις τε καὶ βουσί τοις ἀγρίοις ἵππων δὲ τίγρητες ἐς ἔρωτα ἦλθον, κυνῶν δὲ ἀλώπεκες, ὅθεν δὴ φασὶ καὶ ἀλωπὸν φύεσθαι· οἶδα δὲ καὶ ἄρκτον κυνὶ συνελθοῦσαν, ἐξ ὧν ἔλκει τὸ γένος ἃς καλοῦσιν ἀρκτόκυνας, αἱ καὶ τὰ ἦθη κατὰ τὰς Ἄλπεις ἔχουσι. καὶ κυνὶ δὲ Ἰνδῷ τίγρις καὶ ἵπποι τόνδε τὸν τρόπον ὄνοις συνῆλθον. οὐκ ἀπορεῖ δὲ οὐδὲ θάλαττα ξένων ἐρώτων, ἀλλ' ἤδη καὶ μυραίνης κοίτην ὁ γηγενὴς ἔκλεψεν ὄφιν. Λεόπαρδος μέντοι τὸ ζῶον καὶ αὐτὸ διαφόρους ἔχει τοὺς γειναμένους· τίκτεται γὰρ λέοντός τε καὶ παρδάλεως κοινὸν ἐς ἔρωτα συνελθόντων. ^[10]

Epit 2 274 σώζει δὲ μητρὸς μὲν τὸ χρῶμα καὶ στίγματα καὶ ὁρμήν, πατρὸς δὲ μέγεθος καὶ θυμοειδὲς αὐτὸ καὶ ἄτρεστον. ὅποτε δὲ λέαινα παρδάλει τῆς κοίτης ἐκστῇ, τὰ ἦθη τότε λιποῦσα πόρρω μεταφοιτᾷ καὶ δασεῖαν ὕπεισι λόχμην· οὐδὲ γὰρ ἔχει θαρρούντως ὑποστῆναι τὸν τόκον, εἰς ἔλεγχον ὥσπερ σαφῇ τὸ στικτὸν ἄγουσα τοῦ σκυμνίου.

Epit 2 276 ἀμέλει γοῦν καὶ μετὰ μίξιν ποταμοῖς ἐκλούει τὸ σῶμα, καὶ ἀμαυροῖ τὴν ἐξ ὁσμῆς αἴσθησιν. εἰ γὰρ ὁ σύννευος ταῦτα γνοίῃ, αὐτῷ παιδί διολέσει καὶ τὴν τεκοῦσαν. Ῥαγδαῖον ἢ πάρδαλις καὶ ὀξύρροπον.

Epit 2 277 ταῖς ὁρμαῖς ἐπιτήδειον αὐτῇ τὸ σῶμα συνέζευκται, τῇ ὑγρότητι καὶ τῷ κούφῳ τοῖς τῆς ψυχῆς κινήμασι συνεπόμενον. Ἡ καμηλοπάρδαλις παρ' Ἰνδοῖς ἐστὶ μάλιστα γινομένη· ἔστι δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἔλαφος μεγίστη <εἰς> καμήλου ὕψος ἀφικνουμένη, διαφέρει δὲ τῷ τε ἄκερως εἶναι καὶ τὸν αὐχένα μήκιστον καὶ ὑπὲρ τὴν ἀναλογίαν τοῦ λοιποῦ σώματος ἔχειν εἰς ὕψος

ἀνορθούμενον, καὶ τὴν δορὰν ἅπασαν ἀπὸ κεφαλῆς ἄκρας ἕως ποδῶν ἐσχάτων παρδάλει
μάλιστα τῇ ποικιλίᾳ παρεμφερεστάτην, καὶ τοὺς ἔμπροσθεν πόδας τῶν ὀπισθίων ὑψηλοτέρους.

[5]

Epit 2 279 Ὁ πάνθηρ παρεμφέρει μὲν τῇ παρδάλει, μικροτράχηλος δέ ἐστι καὶ τὸ πρόσωπον στρογγύλος,
καὶ τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς οὐ κινεῖ· τὰ δὲ περὶ τὴν ὀχείαν καὶ τὴν ἔκτεξιν ὅμοιος τῇ παρδάλει. Ὅτι
τοὺς πάνθηρας ἐν Ἰνδίᾳ θηρεύουσι τίγρεις.

Epit 2 281 Παντοδαπὸν τι γένος ὁ πάνθηρ· δηλοῖ δὲ τὸ εἶδος, δηλοῖ καὶ αὐτὸ τοῦνομα. λέγεται γοῦν ἡ
μήτηρ μυριῶν ἔρωτας θηρῶν δεχομένη τὸν πολυειδῆ τόνδε θῆρα γεννᾶν. φέρει γὰρ ἐν μὲν ταῖς
ὀφρύσιν ὑαίνης τὸ ἐπισκύνιον, οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ αὐτῷ λέοντος, τὸ δὲ στόμα παρδάλει ἴσον,
αἰγάγου δὲ δίκην τῇ κεφαλῇ τὰ κέρατα ἀνεστᾶσι, μακρὰ τὰ ὦτα, αὐτόχρημα λαγωῦ. τοὺς δὲ
πόδας τὰ κάτω μὲν μέχρι καὶ τῶν γονάτων ὁμοίους ἔχει τῷ λέοντι καὶ ὄνυξιν ἴσοις
καθωπλισμένους. αἱ κνήμαι δέ, δορκάδων εἴποισ ἂν αὐτάς. τῷ δὲ στήθει λέοντι ἂν ἡ παρδάλει
αὐτὸν ὁμοιώσας. τὴν οὐρὰν δὲ λύκῳ φέρει παραπλησίαν. κατάγραφος αὐτῷ πᾶσα ἡ δορὰ καὶ
εἰς ζῆλον ἔσχατον τῇ παρδάλει. θέειν δὲ ὀξύτατον ὄν, δειλὸν ὅμως ἄκρως ἐστί, καὶ οὐδὲ
μακρόθεν ὑπομείνειεν ὄψιν ἀνθρώπου. δοκεῖ γοῦν τὸ πρὸς τὰς γονὰς ξυμφορητόν τε καὶ
πάμμικτον θήλειαν αὐτῷ καὶ ἄνανδρον τὴν ψυχὴν διαθεῖναι. Καὶ ἄλλος δὲ πάνθηρ ἐστὶν ἐν
Ἰνδοῖς μύρου κατάπλεως· ὅς γε ἡνίκα αὐτὸν ὁ λιμὸς αἰρεῖ, τοῦ φωλεοῦ πρόεισι, καὶ ξυνέρχεται
τοῖς θηρίοις· τὰ δὲ τῇ ὁσμῇ κηλούμενα ἡδέως τούτῳ συνομιλεῖ· πρὸς δὲ καὶ ἡρέμα θέλγων ἄγει
πρὸς τὴν εὐνὴν, καὶ αὐτὰ συλλαμβάνων ἐσθίει. [10]

Epit 2 283 Ἀριστοφάνους. Ὁ λεγόμενος θῶς ἔστι μὲν τῶν καρχαροδόντων καὶ πολυσχιδῶν, καὶ πορεύεται
κατὰ διάμετρον. διοιχθεὶς δὲ τὰ ἐντόσθια ὅμοια τῷ λύκῳ ἔχει.

Epit 2 284 ὥσαύτως καὶ τὰ περὶ τὴν ὀχείαν καὶ ἔκτεξιν. ἴδιον δὲ ἔχει τὸ μικροσκελῆ αὐτὸν ὑπάρχοντα
ταχύτερον τῶν ἄλλων ζώων τρέχειν.

Epit 2 286 μάχεται δὲ ὁ θῶς καὶ λέουσι καὶ κυσί. ἔστι δὲ αὐτῶν γένη δύο, καὶ ὁ μὲν αὐτῶν ἐστὶ μικρός, ὁ
δὲ μείζων, ἀνδρειότερος δὲ ὁ μικρός.

Epit 2 288 μεταβάλλουσι δὲ τὰς τρίχας τοῦ μὲν θέρους λεῖοι γινόμενοι, χειμῶνος δὲ δασεῖς. ἔστι δὲ τῶν
δυναμένων τιθασεύεσθαι ὑπὸ ἀνθρώπου τὸ ζῶον.

Epit 2 290 Αἰλιανοῦ. Ὅτι λέγουσι τὸν θῶα τὸ ζῶον <φιλανθρωπότατον εἶναι> καὶ ἀνθρώπῳ ἐντυχόντα
ἐκτρέπεσθαι αὐτόν· ὅταν δὲ ὑπὸ θηρίου ἀδικούμενον θεάσῃται αὐτόν, ἐπαμύνει αὐτῷ. Ἐκ τοῦ
Τιμοθέου.

Epit 2 291 Καὶ ὁ θῶς τὸ ζῶον τῶν ἐκ διαφόρων ἐστὶ θηρῶν γεννωμένων, παρδαλεὺς τε καὶ λύκου κοινὴν
ἀφροδίτην ἀσπασαμένων. ἐκμέμακται δὲ τῷ εἶδει τὰς τῶν γεννητόρων μορφάς· σώζει γὰρ τοῦ
πατρὸς μὲν στόμα τε καὶ ὄμματα, καὶ ἔστιν ἐκ τούτων οἷα λύκος ἰδεῖν, μητρὸς δὲ τῷ ποικίλῳ
κέχρηται τῆς δορᾶς. φαίνεται γοῦν λύκῳ μὲν ὅμοιος, πλὴν ἄλλ' ἥττων ἢ κατ' ἐκεῖνον κεφαλὴ
τε δήπου καὶ ἡ οὐρά. τουτὶ δὲ τὸ ζῶον ἀνθρώπων μὲν οὐδένα οὐδέποτε βλάβει, ἐλάφων δὲ
μᾶλλον καθοπλίζεται καὶ κυνῶν. [5]

Epit 2 293 δοκεῖ δὲ τῷ λέοντι ἐν τάξει θεράποντος εἶναι, καὶ κοινωνεῖ γε αὐτῷ τροφῆς ἐς τοσοῦτον ἐς
ὅσον ἄρα τὸ αἷμα τοῦ θηρὸς ἐκπιεῖν. θηρεύων γὰρ ἔλαφον, ἡνίκα ἂν θεάσῃται λέοντα, θάττον
ἀποχρήται τῷ αἵματι, καὶ θύσας ὥσπερ καὶ σχεδιάσας αὐτῷ τὴν τράπεζαν παραχωρεῖ τῶν
σαρκῶν οὐ τι ἄκων· μισθὸς γὰρ ἱκανὸς αὐτῷ σῶον ἀπὸ λέοντος ἐκχωρεῖν. σιτεῖται δὲ ὁ λέων
οὐδὲ τοῦτο εἶναι ῥαθυμίας δεῖπνον οἰόμενος, ὅτι τε οἱ θηράσαντες ἀφίστανται φόβῳ τῆς ἄγρας,
καὶ ὅτι δὴ ζῶντι τῷ θηράματι χρῆται, πεφυκῶς ἀεὶ ποτε τὸν νεκρὸν ἀτιμάζειν. [5]

Epit 2 295

Ἀριστοφάνους. Ὁ αἴλουρός ἐστι μὲν πολυσιγῆς καὶ καρχαρόδους, καὶ πορεύεται κατὰ διάμετρον. ἔχει δὲ τὰ ἐντόσθια ὅμοια κυνί, σπλήνα δὲ δυσὶ λοβοῖς ἐλάττονα, τὸν δὲ πνεύμονα καὶ τὸ ἥπαρ τοῖς αὐτοῖς δυσὶν.

Epit 2 297 αἱμοποτεῖ δὲ καὶ οὗτος κατὰ φλέβα. ὀχεύει δὲ πᾶσαν ὥραν ὀρθός, τῆς θηλείας ὑποτιθείσης ἐαυτήν.

Epit 2 299 κύουσι δὲ καὶ τίκτουσι καθὼς καὶ οἱ κύνες. ζῇ δὲ ὁ αἴλουρος οὐ πλείω ἐτῶν ἕξ. Αἴλιανου.

Epit 2 300 Ὅτι τῶν αἰλούρων ὁ μὲν ἄρρην ἐστὶ λαγνίστατος, ὁ δὲ θῆλυς φιλότεκνος, φεύγει δὲ τὴν πρὸς τὸν ἄρρενα ὁμιλίαν. ἀφήσει γὰρ τὸν θορὸν θερμώτατόν τε καὶ προσεοικότα πυρί, καὶ καίει τῆς θηλείας τὸ ἄρθρον. ὁ οὖν ἄρρην τὰ κοινὰ τέκνα ἐσθίων εἰς ἐτέρων παίδων πόθον κινήσας αὐτὴν ἀπολαύει πάλιν τοῦ ἔρωτος.

Epit 2 301 μισοῦσι δὲ τὰ δυσώδη διὸ καὶ τὰ ἐαυτῶν περιττώματα βόθρον ὀρύξαντες καὶ γῆν ἐπιβαλόντες ἀφανίζουσιν. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου.

Epit 2 302 Τὸ μυοκτόνον τουτὶ θηρίον, ὃ λέγεται αἴλουρος, τοῖς ὅλοις μὲν ἔοικε τῇ παρδάλει, ποσὶ τε καὶ ἄλμασι καὶ τάχει τῆς οὐράς, οἷα στίγματα φερούσης μελαυγῇ. ἐζήλωκε δὲ οὐδὲν ἦττον καὶ τὸ ποικίλον αὐτὸ τῆς δοῖας, πλὴν ὅσον ὁ μὲν κυναῖς ῥάβδοις ἐστὶ κατάγραφος, ἡ δὲ ἀρδαλις ὥσπερ ἀστέρων κύκλοις ἔστικται μέλασι τὴν χροιάν. λόγος οὖν ἔχει νόθον εἶναι τι γένος αὐτὰς τῶν παρδάλεων. αἱ γοῦν τούτων θήλειαι ἀκατάσχετοί εἰσι καὶ ἐπίφοροι πρὸς τὴν μίξιν, πρότερά τε τοὺς ἄρρενας εἰς τοῦτο διερεθίζουσι. ^[5]

Epit 2 304 πλὴν οὗτος μὲν οὐ πάνυ τι δι' ἔχθρας γίνεται τοῖς μυσίν· ἄλλος δὲ τίς ἐστὶν ἄγριος, ὃς νύχιον μὲν ὑφίσταται πλάνον, ἀνθρώποις δὲ προστυχὼν ἐφαλλόμενος αὐτῶν τοῖς προσώποις ἀμύσσει. ἔχει δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ θῆρ συμπάσχοντας τῇ σελήνῃ καὶ ὅπως αὕτη διάκειται δηλοῦσιν οὗτοι τῷ βουλομένῳ· ἡβῶσα μὲν γὰρ ἡ φθίνουσα, ὁπότε καὶ ὀξὺ τὸ κέρας ἐκτείνει, τότε δὴ συνδιατείνεται καὶ τῷ θηρὶ τὸ ὄμμα ὀξὺ τε καὶ πλάγιον καὶ πρὸς ἑκάτερα τὰ μέρη ῥέπον, ἡνίκα δὲ πλήρης ἐστὶ καὶ εὐκυκλος ἤδη καὶ συγκεκροτημένη, τότε δὴ κάκεῖνο κυκλοειδὲς ἐν ἴσῳ πέφυκε τῷ σχήματι βλέπειν. ^[5]

Epit 2 306 αἰὶ δὲ διεγρηγόρασι τὰ σκυμνία καὶ οὐδὲν ἂν αὐτῶν θεάσῃ τῷ ὕπνῳ κάτοχον. εἰ γάρ τι δὴ καὶ ὑπνώσειεν, ἀλλ' αὐτῷ πάντες ἐφαλλόμενοι καταξανοῦσι τοὺς ὀφθαλμοὺς οἷα δὴ καὶ χλευάζοντες ὡς ἀνάξιον ὂν τῆς τεκούσης. ἐχθρὸν δὲ αὐτοῖς τὸ μύρον, καθάπερ ἄρα πέφυκε καὶ γυψί· ταῦτα δὲ καὶ περὶ ἱκτίδος οἱ πολλοὶ λέγουσιν, εἰσὶ δὲ οἱ τῷ αἰλούρῳ μόνῳ προσήκειν φασίν.

Epit 2 308 Ἀριστοφάνους. Ὅτι ὕαινά ἐστι μὲν καὶ αὕτη καρχαρόδους καὶ πολυσιγῆς, πορεύεται δὲ κατὰ διάμετρον. ἀνατμηθεῖσα δὲ τὰ ἐντὸς ἔχει ὅμοια λύκῳ πλὴν τοῦ ἥπατος, τοῦτο δὲ ὑϊκόν.

Epit 2 310 ἔχει δὲ καὶ ὑπὸ τὴν κέρκον τὰ αἰδοῖα καὶ ὁ ἄρρην καὶ ἡ θήλεια καὶ περισσώτερόν τινα τόπον ἔγκοilon, πόρον μὴ ἔχοντά φασι. κοιλίαν δὲ ἔχει τὸ μέγεθος ὕαινα κυνός.

Epit 2 312 ἔχει δὲ καὶ χαίτην ὁμοίαν ἵππῳ· ἐπιτίθεται δὲ ἀνθρώπῳ. τοὺς δὲ κύνας ἐμοῦσα θηρεύει μιμουμένη τὸν ἄνθρωπον. λέγεται δὲ καὶ τυμβωρυχεῖν τὸ ζῶον τοῦτο. τὰ δὲ περὶ τὴν κύησιν καὶ ἔκτεξιν κυνὸς πάντα ἔχει.

Epit 2 314 Τοῦ Αἰλιανου. Ἡ ὕαινα, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ ἔχει δύναμιν ὑπνοποιόν, καὶ ἐνεργάζεται κάρον μόνον προσθηγοῦσα· πάρεισι γοῦν ἐς τὰ αὖλια πολλάκις, καὶ ὅταν ἐντύχη τινὶ καθεύδοντι προσελθοῦσα ἡσυχάζει, τὴν τε ὑπνοποιόν, ὡς ἂν εἴποις, χεῖρα ὑπέθηκε τῇ ῥινί, ὁ δὲ ἔλκεται καὶ πιέζεται, ἡ δὲ μᾶλλον ἀναισθητῶ ἔοικε. καὶ ἐκείνη μὲν ὑπορύττει τὴν γῆν ὑπὸ τῇ κεφαλῇ ἐς τοσοῦτον, ἐς ὅσον ἀνέκλασεν ἐς τὸν βόθρον, καὶ τὴν φάρυγγα ὑπτίαν ἀπέφηνε καὶ γυμνήν· ἐνταῦθά τε ἡ ὕαινα ἐνέφου καὶ ἀπέπνιξε, καὶ ἐς τὸν φωλεὸν ἀπάγει. καὶ

τοῖς κυσὶ δὲ ἐπιτίθεται ἡ αὐτὴ τὸν τρόπον ἐκεῖνον. ὅταν ἦ πλήρης ὁ τῆς σελήνης κύκλος, κατόπιν λαμβάνει τὴν αὐγὴν καὶ τὴν αὐτῆς σκιὰν ἐπιβάλλει τοῖς κυσὶ, καὶ παραχρῆμα αὐτοὺς κατεσίγασε, καὶ καταγοητεύσασα ὡς αἱ φαρμακίδες εἶτα ἀπάγει σιωπῶντας καὶ κέχρηται ὅ τι καὶ βούλεται τὸ ἐντεῦθεν αὐτοῖς. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου. ^[10]

Epit 2 315 Ἡ ὕαινα ζῶον τῷ λύκῳ μὲν ἰσομέγεθες, ὅζῳ δὲ τὴν τρίχα ἐστὶ καὶ λάσιον, ἔν τε ὁστοῦν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτῇ μέχρι καὶ ἐς οὐρὰν διήκει· τῷ τοι καὶ ἀνεπίστροφος ὁ αὐχὴν καὶ ὁ δρόμος ἰθυτενὴς τῷ θηρίῳ. τοῦτο δὲ διὰ πόθον ξενικῶν ἐρώτων τῷ λύκῳ μίγνυται, καὶ τὸ τεχθὲν οὔτε λύκῳ τὴν μορφήν ἔχει ὁμοίαν οὔθ' ὑαίνη φέρει παραπλησίαν, ἀλλόκοτον δὲ ὅλως ἐστὶ καὶ δεινῶς ἄγριον· ὅθεν δὴ τινα λόχμην ἢ καὶ πέτραν ὑποδυσόμενον ἀνθρώποις ἐπιτίθεται καὶ ποιμνίοις. ^[5]

Epit 2 316 ταύτη τοι καὶ μονόλυκον αὐτὸν οἱ νομεῖς καλοῦσιν ἀπὸ τοῦ ἥθους. μιὰρὸν δὲ οὔσα ζῶον ἡ ὕαινα καὶ * χαῖρον ἐάλω πάσῃ τροφῇ.

Epit 2 317 λόγος ἐστὶ καὶ τῶν τάφων ἀποσυλῶσαν αὐτὴν τὰ νεκρὰ θοινᾶσθαι. ἥδεται μέντοι μάλιστα κυνέων ἐμφορουμένη κρεῶν.

Epit 2 318 ἐπειδὴν οὖν αὐτοὺς ὑλακτοῦντας ἴδῃ, τοὺς κύνας πράως ὕπεισι σαίνουσα καὶ τῇ οὐρᾷ καταψῶσα καὶ ἡρέμα τούτοις τιθασεύουσα τὸν θυμόν· διεγείρουσά τε πρὸς παιδιάν, τοῦτο μὲν ἑαυτὴν ἀνῆκεν ὑπτίαν, τοῦτο δὲ καὶ γαστρὶ αὐτῶν ἐφάλλεται καὶ τοῖς νώτοις, δῆγμασί τε οὐδὲν λυποῦσιν ἐφάπτεται κακοήθως. ὁπότε δὲ ἀνεθένας ἴδοι, τὴν σκηνὴν ἀποδυσασμένη κραταιῶς ἐνέφυ τῷ φάρυγγι καὶ ὅπερ ἦν ἐδηλώθη, οὐ φίλη αὐτοῖς οὔσα καὶ συνήθης, ἀλλ' ἄγρία τὸ ἥθος καὶ δυσμενής. ὑποδήμασι μὲν οὖν ποιηθεῖσι δορᾶς ὑαίνης εἴ ποτε χρήσαιο ἀβλαβῆς ἂν διὰ μέσου κυνῶν διέλθῃς μηδὲ ὑλακῆς αὐτῶν ἐπακούσας. ^[5]

Epit 2 320 λέγεται δὲ καὶ βλέπειν ὕαιναν ἴσα καὶ φωτὶ κατὰ νύκτα καὶ μεμνήσθαι πῶς γοητεῖαν ὑπὸ τῆς φύσεως. ὅθεν δὴ νυκτὸς σελήνης ὑπολαμπούσης. κύνα πρὸς τῷ τέγει κείμενον ἄνωθεν αὐτὸν καθαιρεῖ τῷ εἰδῶλῳ τῆς αὐτοῦ σκιᾶς ἀρρήτως καταφαρμάξασα. μέλει τοιγαροῦν αὐτῇ καθ' ὅσον ἐστὶ δύναμις λάθρα τῇ σκιᾷ προσβαλεῖν καὶ μηδεμίαν τῷ κυνὶ παρασχεῖν αἴσθησιν. εἰ γὰρ αὐτὸς θεάσαιο πρῶτος, εἰδὼς ὃ μέλλει πείσεσθαι πέφευγε, καὶ τὴν αὐτὸς αὐτοῦ σκιὰν ἀποκρύπτει. ἀνδρὶ μὲν οὖν ὑπνοῦντι προσβαλοῦσα, παραμετρεῖ ἑαυτήν· καὶ εἰ μὲν εἴῃ τὸ μήκος ἔχουσα πλεον, καὶ αὐτὴ δὴ πῶς ἐπικρατεστέρα γένοιτο ἄν· εἰ δὲ ὁ ἀνὴρ μείζον ἔχει τὸ μέγεθος, αὐτὸς ἂν καὶ διαναστὰς ἀροῖτο τὴν νικῶσαν. ^[5]

Epit 2 322 ἄνδρα δὲ θηρατὴν οὐκ ἂν λάθοι, καθὼς ἔχει περιτρέχειν φύσεως· εἰ μὲν γὰρ ἐπ' ἀριστερὰ διώκοιτο, ῥᾶον ἂν ἀλώσιμος εἴῃ, ἐπὶ δεξιὰ δὲ τις ἐλαύνων μάτην ἂν πονῶν ὀφθεῖη καὶ ἀκίχητα, τὸ τοῦ λόγου, διώκων. ταύτης ἡ χολὴ μάλιστα συνενέγκοι ἀνδρὶ χειμῶνος ἀνιωμένῳ τοὺς ὀφθαλμούς· τῷ μετοπώρῳ γὰρ ἐπιχριομένη τό τε φῶς καθαρὸν ἂν ἄψαι καὶ τὸ καταρρέον αὐτῶν ὕγρον ἀναστείλει.

Epit 2 324 στρύχνον δὲ μισεῖ καὶ δέδοικεν ὕαινα καθάπερ δὴ καὶ ἄλλα τῶν ζώων τῶν φυτῶν ἕτερα. Περὶ ὑαίνων.

Epit 2 325 Ἐν τῇ Ἀραβίᾳ ὑαίνων τι γένος φασὶν εἶναι ὃ ἐπειδὴν προῖδῃ τι θηρίον ἢ ἀνθρώπου βάλλῃ ἐπὶ τὴν σκιὰν ἀφωνίαν· 〈ἐργάζεται καὶ πῆξιν τοιαύτην ὥστε μὴ δύνασθαι κινεῖν〉 τὸ σῶμα· τοῦτο δὲ ποιεῖ καὶ ἐπὶ τῶν κυνῶν. Ἀριστοφάνους περὶ ἄρκτων.

Epit 2 326 Ἡ ἄρκτος ἔχει μὲν δακτύλους πέντε, ὀδόντας τοὺς μὲν ἄνω ὀξεῖς καὶ διεστῶτας καθάπερ τὰ καρχαρόδοντα, τοὺς δὲ κάτω συνεχεῖς, γλῶτταν παχεῖαν καὶ πλατεῖαν, μαστοὺς τέσσαρας, δύο πρὸς τῇ κοιλίᾳ καὶ δύο ἐν τοῖς μηροῖς. βαδίζει δὲ κατὰ διάμετρον.

Epit 2 328 διοιχθεῖσα δὲ πνεύμονα μὲν ἔχει ἐξαμερῇ, ἥπαρ ἐπτάλοβον καὶ χολὴν ἐπ' αὐτοῦ, σπλῆνα δὲ ἐκ πολλῶν μερῶν συγκεῖμενον καθάπερ ὁ βόειος νεφρός· αἰδοῖον ὁ ἄρρην μακρὸν ὡς καὶ ὁ

ἐλέφας, τοὺς δὲ ὄρχεις ἔσω πρὸς τῇ ὀσφύϊ καθάπερ οἱ ἀλεκτρυόνες. ὀργᾷ δὲ ἡ ἄρκτος ἄλλοτε ἄλλως· καιρὸς δὲ τῆς κυήσεως αὐτῇ οὐκ ἔστιν ἐστῶς.

Epit 2 330 ὁχεύουσι δὲ παρακεκλιμένοι οἱ ἄρρενες πρὸς τὰ ὀπίσθια τῶν θηλειῶν. κύει δὲ πάσας τὰς ἡμέρας τριάκοντα· τίκτει δὲ ἐν ᾧ ἔστι τῷ μεγέθει ἔλαττον μὲν γαλῆς, μεῖζον δὲ μυός, ἄναρθρον καὶ τυφλόν.

Epit 2 331 θεραπεύει δὲ τὸ σκυμνίον καθάπερ καὶ ἡ κύων. ἔστι δὲ καὶ ἡ θήλεια ἀνδρειότερα τοῦ ἄρρενος.

Epit 2 333 λέγεται δὲ φωλεύειν τὸ ζῶον τοῦτο ἡμέρας τὰς χειμεριωτάτας τριάκοντα, ὡς ἐπὶ μὲν οὐδ' ὅλως κινεῖσθαι, τὰς δὲ ἄλλας εἰκοσιτρεῖς μόνον στρέφεσθαι. ἐξελθοῦσα δὲ ἐκ τοῦ φωλεοῦ μασᾶται ξύλα καὶ ἄλλα κάρφη ὥσπερ ὀδοντοφυοῦσα. ἔστι δὲ τὸ ζῶον τοῦτο παμφάγον καὶ ἐπιτιθέμενον πᾶσι· χρῆται δὲ τοῖς κρέασι προσήπουσα αὐτά.

Epit 2 335 φεύγουσαι δέ ποτε καὶ λαβόμεναι δένδρων, κάτω τὴν κεφαλὴν ποιήσασαι, τὰ δὲ ὀπίσθια ἄνω, οὕτως ἀναβαίνουνσι. ζῇ δὲ ἡ ἄρκτος ἔτη τριάκοντα ἢ μικρῷ πλέον ἢ ἔλαττον.

Epit 2 337 Αἰλιανοῦ. Αἱ ἄρκτοι τῶν θηρατῶν τοὺς εἰς στόμα πεσόντας καὶ τὸ πνεῦμα εἰς ἑαυτοὺς ὥσαντας ὀσφρησάμεναι ὡς νεκροὺς παραλιμπάνουσι, καὶ δοκεῖ τοῦτο τὸ ζῶον νεκρὸν βδελύττεσθαι. Ἡ ἄρκτος χειμῶνος μὲν ἀποτίκτει, καὶ φωλεύει τεκοῦσα, καὶ ὑφορωμένη τοὺς κρυμοὺς τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ἥρος μένει, οὐδ' ἂν πρὶν ἢ πληρωθῆναι τρεῖς μῆνας ἐξάγοι ποτὲ τὰ βρέφη.

Epit 2 338 ὅταν δὲ αἰσθηται ἑαυτῆς πεπλησμένης, ὑφορωμένη τοῦτο ὡς νόσον, ζητεῖ φωλεόν. ἐντεῦθεν τοι καὶ κέκληται τῇ ἄρκτῳ φωλεία τὸ πάθος. εἴτα εἰσέρχεται οὐ βαδίζουσα, ἀλλ' ὑπτία, ἀφανίζουσα τοῖς θηραταῖς τὰ ἵχνη· ἑαυτὴν γὰρ ἐπισύρει κατὰ νώτου. καὶ παρεισελθοῦσα ἡσυχάζει, καὶ τρόπον τινὰ τὴν ἔξιν ῥίνα, καὶ δρᾷ τεσσαράκοντα ἡμέρας αὐτό. καὶ λέγει μὲν Ἀριστοτέλης ὅτι ἄρα δις ἐπὶ ἡμερῶν ἀκίνητος μένει καὶ ἀτρεμεῖ, τῶν δὲ ἄλλων στρέφεται μόνον. ἄσιτος δὲ ἄρα διαμένει τῶν τεσσαράκοντα πασῶν καὶ ἄτροφος, ἀπόχρη δὲ αὐτῇ τὴν δεξιὰν περιλείχεσθαι. ἐκ δὲ τῆς συντήξεως τῆς ἄγαν συνέπτυκται τὸ ἔντερον αὐτῇ καὶ συνῆλθεν. ὅπερ εἰδυῖα, ὅταν προέλθῃ, τοῦ καλουμένου ἄρου τοῦ ἀγρίου ἐσθίει. τὸ δὲ ἄρον φυσῶδες ὃν δίστησιν αὐτῇ τὸ ἔντερον καὶ εὐρύνει αὐτὸ καὶ ἀποφαίνει τροφῆς δεκτικόν. ὅταν δὲ αὖ πάλιν ᾗ πεπληρωμένον, μυρμήκων ἐσθίει καὶ κενοῦται ῥᾶστα. κενώσεις μὲν δὴ φυσικαὶ τῶν ἄρκτων καὶ πληρώσεις εἰς δέον εἰς τοσοῦτον εἴρηνταί μοι, μήτε ἰατρῶν μήτε γραμμάτων ὡς ἄνθρωποι δεόμεναι. Σοφία δὲ ἄρκτου καὶ ἐκεῖνο· διωκομένη μετὰ τῶν σκυλάκων προωθεῖ αὐτὰ εἰς ὅσον δύναται, ὅταν δὲ ἀπείπῃ τὸ μὲν κατὰ τὸν νῶτον ἐχόμενον τοῖς ὄνουσι, τὸ δὲ κατὰ τοῦ στόματος φέρει, καὶ δένδρου λαβομένη ἀναπηδᾷ. ^[15]

Epit 2 339 ταύρῳ δὲ λιμώττουσα ἐὰν ἐντύχη, ἐξ εὐθείας οὐ μάχεται, προσπαλαίει δέ, καὶ τοῦ τένοντος λαβομένη κλίνει καὶ ἐσθίει· καὶ ὁ μὲν πιέζεται καὶ μέμυκε, καὶ τελευτῶν ἀπεῖπε καὶ κεῖται, καὶ ἐκεῖνη ἐμπίπλεται. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου. ^[5]

Epit 2 340 Τῇ ἄρκτῳ δὲ τὸ σκυμνίον ἄμορφόν τε καὶ ἄναρθρον οὐκ ἐκ τῆς νηδύος, ἀλλ' ἐκ τοῦ λαιμοῦ προῖέναι λόγος κατέχει, καὶ τάχα δὴ τῷ σπεύδειν ἤδη περὶ τὴν μίξιν ἐξαμβλοῖ τὸ τικτόμενον καὶ ἀτελὲς ἀφήσιν πρὸ τῆς ὥρας. καὶ γὰρ ἄνευ λαγωῦ καὶ λύκου θῆρ πᾶσα θήλεια παρ' ὅλον δήπου τὸν τῆς κυήσεως χρόνον ἀπαγορεύει τὴν μίξιν. ἤδη δὲ περὶ τὸ ὠδίνειν οὔσα τῇ ἀστρώῳ ἄρκτῳ προσανατενίζει καὶ κουφοτέρας ὑφίσταται τὰς ὠδῖνας. ἔστι δὲ ἀδηφάγον ζῶον ἡ ἄρκτος· δένδρων τε γὰρ καρποὺς ἐσθίει, καὶ μύρμηκας καὶ μελίσσας ἐπιλαφύσσει, τῶν καρκίνων τε καταγνῶσα τὸ ὄστρακον διατρώγει τὴν σάρκα. ^[5]

Epit 2 342 Ἐκ τοῦ Ἀριστοτέλους Περὶ παραδόξων ἀκουσμάτων. Ἐν Μυσίᾳ φασὶν ἄρκτων τι γένος εἶναι λευκῶν αἱ ὅταν κυνηγῶνται ἀφίαισι τοιαύτην πνοήν, 〈ὥστε τῶν κυνῶν τὰς σάρκας σήπειν, ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν λοιπῶν θηρίων ἀβρώτους ποιεῖν〉· ἐὰν δέ τις καὶ βιάσῃται καὶ ἐγγίῃ, φασὶν, ἐκ τοῦ στόματος φλέγμα ἀάμπολυ ἔοικε προσφυσαῖν πρὸς τὰ πρόσωπα τῶν κυνῶν,

ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν ἀνθρώπων, ὥστε ἀποπνίγειν καὶ ἀποτυφλοῦν. Λέγουσι δὲ τὸ τῆς ἄρκτου στέαρ ὅταν διαπεπηγὸς ᾖ ὑπὸ τὸν χειμῶνα, καθ' ὃν ἂν χρόνον ἐκείνη φωλεύῃ, αὐξάνεσθαι καὶ ὑπεραίρειν τὰ ἀγγεῖα, ἐν οἷς ἂν ᾖ. ^[5]

Epit 2 344 Ἐκ τῆς Ἐξαήμερου τοῦ θεοῦ Βασιλείου. Νωθρὰ ἡ φύσις τῆς ἄρκτου, ἰδιότροπον καὶ τὸ ἦθος, ὕπουλον, βαθύ, ἐνδεδυκός, ὁμοιον ἡμφίεσται καὶ τὸ σῶμα, βαρύ, συμπεπηγός, ἀδιάθρωτον, πρέπον τῷ ὄντι φωλάδι κατεψυγμένη. αὕτη πολλάκις, βαθυτάταις κατατρωθεῖσα πληγαῖς, ἑαυτὴν ἱατρεύει πάσαις μηχαναῖς τῷ φλόμῳ τούτῳ ζηρὰν τὴν φύσιν ἔχοντι τὰς ὠτειλὰς παραβύουσα. Ἀριστοφάνους. ^[5]

Epit 2 345 Μῦς ἔστι μὲν καρχαρόδους καὶ πολυσιχιδής, ἔχει δὲ δύο πόδας καὶ δύο χεῖρας, τὰ δὲ περὶ τὸν φάρυγγα καὶ τὸν στόμαχον καὶ τὰ ἄλλα σπλάγχνα ὅμοιος κυνί, καρδίαν δὲ μεῖζονα ἢ κατ' αὐτόν, ἥπαρ εὐχρουν ἐπτάλοβον ἄχολον, νεφροὺς μεγάλους καὶ κύστιν μεγάλην καὶ περὶ ταύτην τὸ ἡμερολόγιον· ἔστι δὲ τοῦτο ὁμοιον στέατι· στρογγύλον αἰδοῖον καὶ ὄρχεις ἔξωθεν καθάπερ κάπρου. ἡ δὲ θήλεια τὰς ὑστέρας ἔχει κοτυληδόνας ἐχούσας, καὶ ὅταν κυήσῃ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τοῖς τικτομένοις ἐμβρύοις καὶ πρὸς ἕκαστον ἔμβρυον μίαν προσκειμένην. ^[5]

Epit 2 347 ἀνασχισθεῖσα δὲ ποτέ φησιν ἐφάνη ἔχουσα ἔμβρυα ἑκατὸν καὶ τινα τῶν ἐμβρύων ἔγκυα ὑπάρχοντα. λέγεται δὲ αὐτὰς κύειν μᾶλλον καὶ ὥς ὅτι τάχιστα τὸν ἄλα ἐσθιούσας ὅθεν καὶ ἀλικύμονες οἱ μύες ὑπὸ τῶν ποιητῶν λέγονται. Ὅτι μυὸς ἥπαρ σελήνης αὐξανομένης λοβὸν ἑαυτῷ τινα ἐπιτίκτει ὁσημέραι μέχρι διχομήνου· εἴτα μειουμένου τοῦ μηνὸς κατ' ὀλίγον ὑπαφανίζεται ὁ λοβός.

Epit 2 349 Οἱ μύες δέ, φασίν, ἂν εἰς ψυκτῆρας ἐμπέσωσι, τὰς ἀλλήλων οὐράς ἐνδακόντες ἐφέλκουσι τὸν δεύτερον ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος τὸν τρίτον. Ἐκβάλλουσι δὲ τοὺς ἐν ταῖς αὐτῶν διαίταις ἀποθνήσκοντας μισοῦσι γὰρ τοὺς νεκρούς.

Epit 2 350 καὶ μέντοι χελιδὼν ἐκβάλλει χελιδόνα νεκράν καὶ μέλιττα καὶ μύρμηξ, ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἴδιον τῶν ἀλόγων, τὰ ὁμογενῆ τεθνεῶτα τῶν ὀφθαλμῶν ἀποφέρειν θάττον. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλως πολύγονον τὸ ζῶον καὶ ἐπὶ μιᾷ ὥδινι πολλὰ τίκτουσιν· εἰ δὲ καὶ ἄλὸς γεύσονται, πολλῶ πλείονα.

Epit 2 352 Μύες μέντοι καὶ γαλαῖ τρύζοντες χειμῶνα ἰσχυρὸν σημαίνουσι. Δειλὸν δὲ ὁ μῦς, καὶ κτύπον φοβεῖται, καὶ τὴν γαλῆν δέδιε· δειλοὶ δὲ εἰσι καὶ οἱ ἀρουραῖοι.

Epit 2 353 οἱ γε μὴν θαλάττιοι μικρὸν μὲν τὸ σῶμα ἔχουσι, τόλμαν δὲ ἄμαχον. θαρροῦσι δὲ δύο ὅπλοις, δορᾶ τε εὐτόνῳ καὶ ὀδόντων κράτει· μάχονται δὲ ἰχθύσι καὶ ἀλιεῦσι. Μύες δὲ δὴ ἀποθνήσκοντες καθ' ἑαυτοὺς καὶ ἐκ μηδεμιᾶς ἐπιβουλῆς ἀπορρεόντων αὐτοῖς τῶν μελῶν κατὰ μικρὸν ἀπέρχονται τοῦ βίου.

Epit 2 355 εἰσὶ δὲ λαγνίστατοι ὅτι μάλιστα. Κατὰ δὲ τὴν γῆν τὴν Κασπίαν ἐν περιτροπαῖς ὥρων τινων γίνεται μυῶν τι πλῆθος, οἱ ἐπινήχονται, ποταμοῦ φερομένου ροίζῳ, τὰς οὐράς ἀλλήλων ἐνδακόντες, ἔρμα αὐτοῖς τοῦτο ποιοῦντες καὶ σύνδεσμον.

Epit 2 356 ἔς τὰς ἀρούρας δὲ ἀπονηξάμενοι καὶ τὰ λήια ἀποκείρουσι, καὶ διὰ τῶν δένδρων ἀνέρπουσι, καὶ τὰ ὠραῖα δεῖπνον ἴσχουσι, καὶ τοὺς κλάδους δὲ διακόπτουσιν, οὐδὲ ἐκείνους ἀδυνάτως ἔχοντες κατεσθίειν. Ἀκούω δὲ ἐν τῇ Θηβαΐδι χαλάζης πεσοῦσης ἐπὶ τῆς γῆς, ὁρᾶσθαι μῦς, ὧν τὸ μὲν πηλὸς ἐστὶν ἔτι, τὸ δὲ σὰρξ ἤδη. ^[5]

Epit 2 358 Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλάτους. Ἐν τῇ Πάρῳ τῇ νήσῳ Ἀριστοτέλης λέγει μῦς εἶναι· καὶ μέντοι καὶ τὴν γῆν σιτεῖσθαι τὴν σιδηρῆτιν. Ἀμύντας δὲ καὶ τοὺς ἐν Τερηδόνι (γῆ δ' ἐστὶν αὕτη τῆς Βαβυλωνίας) τὴν αὐτὴν τροφήν προσφέρεσθαι λέγει. Ἔθος τοῦτο Αἰγύπτιον.

Epit 2 359

ὅταν κατὰ τὴν Αἴγυπτον ὕση (ῥανίσι δὲ ὕει λεπταῖς), μύες παραχρῆμα τίκτονται. οὐκοῦν κατὰ τὰς ἀρούρας πλανώμενοι οὗτοι λυμαίνονται τοῖς ληίοις ὑποτέμνοντες τοὺς στάχυν καὶ ὑποκείροντες, ἤδη μέντοι καὶ τοὺς σωροὺς τῶν δραγμάτων κερατίζοντες λυποῦσι τοὺς Αἰγυπτίους. καὶ διὰ ταῦτα πάγας τε αὐτοῖς ἐλλοχῶντες ἰστάσι, καὶ θριγκοῖς ἀναστέλλοντες καὶ τάφροις ἀνείργοντες καὶ καίοντες ἐν ταύταις πῦρ. οἱ τοίνυν μύες οὔτε τὴν ἀρχὴν πρὸς πάγας προσφοιτῶσιν, ἐῷσι δὲ αὐτὰς ἐστάναι ἄλλως· τοῖς δὲ θριγκοῖς τοῖς λελειωμένοις ὑπὸ τῆς χρίσεως ἐπαναβαίνουσιν, ἀλτικώτατοί γε ὄντες, εἴτα μέντοι ὑπερπηδῶσι τὰς τάφρους. ὅταν μέντοι ἀπαγορεύσαντες οἱ Αἰγύπτιοι τὰς μηχανὰς καὶ τὰς ἐπιβουλὰς ὡς ἀχρήστους ἀπολίπωσι καὶ ἐκτραπέντες ἐπὶ τε δέησιν ἔλθωσι καὶ ἰκετείας τὰς πρὸς τοὺς θεοὺς, ἐνταῦθα δῆπου τὴν ἐκ τῶν θεῶν μῆνιν ὀρρωδοῦσιν οἱ μύες, καὶ εἷς τι ὄρος ἀναχωροῦσι τάξιν πλαισίου φυλάττοντες. οἱ μὲν οὖν νεώτεροι πρῶτα, οὐραγοῦσι δὲ οἱ μέγιστοι, καὶ τοὺς ὑπολειπομένους ἐπιστραφέντες εἴτα μέντοι ἔπρεσθαί σφισιν ἐκβιάζονται. ἐὰν δὲ οἱ νεώτατοι κάμνοντες ἀποστῶσι, καὶ τὸ ἐπόμενον ἴσταται πᾶν, ὡς ἐν δυνάμει στρατιωτικῇ πέφυκε γίνεσθαι. ὅταν δὲ ὑπάρξῃται ἡ ἐκ τῶν πρώτων κίνησις, ἐνταῦθα οἱ λοιποὶ ἔπονται. λέγουσι δὲ καὶ οἱ τὸν Πόντον οἰκοῦντες τὰ αὐτὰ καὶ ἐκείσε τοὺς μῦς δρᾶν. πεπίστευται δὲ καὶ ἐξ οἰκίας ἀπάσης, ἥτις μέλλει πεσεῖσθαι, ἢ ποδῶν ἔχουσι μετοικίζεσθαι πάντας, ἰδιότης δὲ ἄρα μυῶν καὶ ἐκείνη. ἐπειδὴν ἀκούσωσι γαλῆς τρυζούσης ἢ συρίζοντος ἔχεως, ἐκ τῆς μυωπίας τῆς μιᾶς τὰ ἑαυτῶν βρέφη ἄλλη καὶ ἄλλη μετοικίζουσι. Μελλούσης δὲ οἰκίας καταφέρεσθαι, αἰσθητικῶς ἔχουσιν οἷ τε ἐν αὐτῇ μύες καὶ μέντοι καὶ γαλαῖ, καὶ φθάνουσαι τὴν κατένεξιν ἐξοικίζονται. [20]

Epit 2 360 τοῦτο τοί φασι καὶ ἐν Ἑλίκῃ γενέσθαι. ἐπειδὴ γὰρ ἡσέβησαν ἐς τοὺς Ἱῶνας τοὺς ἀφικομένους οἱ Ἑλικήσιοι, καὶ ἐπὶ βωμοῦ ἀπέσφαξαν αὐτούς, ἐνταῦθα δῆπου, τὸ Ὀμηρικὸν τοῦτο, τοῖσι θεοῖς τέρατα προῦφαινον· πρὸ πέντε γὰρ ἡμερῶν τοῦ ἀφανισθῆναι τὴν Ἑλίκην, ὅσοι μῦς ἐν αὐτῇ ἦσαν καὶ γαλαῖ καὶ ὄφεις καὶ σκολόπενδραι καὶ σφονδύλαι καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἦν τοιαῦτα, ἀθρόα ὑπεξῆει τῇ ὁδῷ τῇ εἰς Κορίαν ἐκφερούση. οἱ δὲ Ἑλικήσιοι ὀρῶντες ταῦτα πραττόμενα ἐθαύμαζον μὲν, οὐκ εἶχον δὲ τὴν αἰτίαν συμβαλεῖν. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησε τὰ προειρημένα ζῶα, νύκτωρ γίνεται σεισμὸς καὶ συνιζάνει ἡ πόλις, καὶ ἐπικλύσαντος πολλοῦ κύματος ἡ Ἑλίκη ἠφανίσθη, καὶ κατὰ τύχην Λακεδαιμονίων ὑφορμοῦσαι τῇ πόλει δέκα νῆες συναπώλοντο τῇ προειρημένῃ ἐπικλύσει. χρῆται δὲ ἅμα καὶ εἰς τιμωρίαν τῶν ἀσεβῶν ἀνδρῶν ὑπηρεταῖς τοῖς ζώοις ἡ Δίκη. καὶ τοῦδε μαρτύριον, Παντίλας ὁ Λακεδαιμόνιος ἀναστείλας διὰ τῆς Σπάρτης ἐλθεῖν τοὺς ἐς Κύθηρα ἀπιόντας τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν, εἴτα καθημένος ἐν τῷ ἐφορείῳ ὑπὸ κυνῶν διεσπάσθη. Φασὶ δὲ καὶ ἐν Κυρήνῃ μυῶν διάφορα γίνεσθαι γένη οὐ μόνον ταῖς χρόαις, ἀλλὰ καὶ ταῖς μορφαῖς· ἐνίους γὰρ αὐτῶν πλατυπροσώπους εἶναι καθάπερ τὰς γαλαῖς, καὶ αὖ πάλιν ἄλλους ἐχεώδεις, ὀξείας ἀκάνθας ἔχοντας, οὓς περ οὖν καὶ οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσιν ἐχενάτας. [15]

Epit 2 361 ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ἀκούω δίποδας εἶναι μῦς, καὶ μεγίστους μεγέθει φύεσθαι, τοῖς γε μὴν ἐμπροσθίοις ποσὶν ὡς χερσὶ χρῆσθαι· εἶναι γὰρ αὐτοὺς τῶν ὄπισθεν βραχυτέρους. εἶδον τούτους Λιβυκοὶ εἶσι. βαδίζουσιν δὲ ὀρθοὶ ἐπὶ τοῖν δυοῖν ποδοῖν· ὅταν δὲ διώκωνται, πηδῶσι· Θεόφραστος λέγει ταῦτα. Οἱ δὲ μῦς οἱ τοῖς Κασπίοις ἐπίδημοι ὄντες κακόν, μέγεθος αὐτῶν ὅσον κατὰ γε τοὺς Αἰγυπτίων ἰχνεύμονας ὀρᾶσθαι· ἄγριοι δὲ καὶ δεινοὶ καὶ καρτεροὶ τοὺς ὁδόντας καὶ διακόψαι καὶ διατραγεῖν οἷοί τε εἰσι καὶ σίδηρον. [5]

Epit 2 362 τοιοῦτοι δὲ ἄρα καὶ οἱ μῦς οἱ ἐν τῇ Τερηδόνι τῆς Βαβυλωνίας εἰσίν, ὧν περ οὖν καὶ τὰς δορὰς ἴσασι· οἱ τούτων κάπηλοι καὶ εἰς Πέρσας ἄγουσι φόρτον. εἰσὶ δὲ ἀπαλαί, καὶ συνερραμμένοι χιτῶνές τε ἅμα γίνονται καὶ ἀλεαίνουσιν αὐτούς. καλοῦνται δὲ ἄρα οὗτοι καναυτᾶνες, ὡς ἐκείνοις φίλον. θαυμάσαι δὲ τῶν μυῶν τῶνδε ἄξιον ἄρα καὶ τοῦτο. ἐὰν ἀλῶ μῦς κύουσα, εἴτα

ἐξαιρεθῇ τὸ ἔμβρυον, αὐτῆς δὲ διατμηθείσης ἐκείνης εἴτα μέντοι καὶ αὐτὸ ἀνατμηθῇ, καὶ ἐκεῖνο ἔχει βρέφος. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου περὶ μυῶν καὶ μυγαλῶν. ^[10]

Epit 2 363 Τῶν Λιβύων ἡ γῆ κοινόν τι γένος μυῶν φέρει καὶ λαγῶν κοινήν ἐς ἀφροδίτην συγχωρησάντων, οἷς τὰ ὦτα μὲν καὶ ἅπαν τὸ σῶμα μυῶν αὐτόχρημα μεγάλων ἐστί, λαγῶν δὲ τὰ τε νῶτα καὶ ὄμματα φέρουσι δὲ καὶ τὴν τρίχα *. ἴσοι δὲ τὸ μέγεθος εἰσι μυσὶν ἀρουραίοις καὶ ἰδεῖν ὅμοιοι. ἔστι δὲ καὶ μυῶν τι πτηνὸν γένος οἷς οὔτε πτίλα πέφυκεν ὄντα οὔτε πτερὰ· μόνη δὲ τῇ οὐρᾷ καθάπερ δὴ καὶ πτεροῖς χρώμενοι τέμνουσι τὸν ἀέρα καὶ δένδροις ἐπικαθέζονται καὶ ταῦτα οἰκοῦσι. Λίβυς δὲ μῦς πίων ὕδατος εὐθὺς ἀπόλλυται· ὅθεν οὐδέποτε ἂν ἐκεῖ θεάσαιτο χρώμενον ὕδατι τὸν μῦν, οὐδὲ περὶ αὐτὰς δήπου τὰς τοῦ Σειρίου ἐπιτολάς. ^[5]

Epit 2 365 καὶ ἄλλο δὲ τι μυῶν γένος τῇ τῶν Ἰνδῶν ἐντρέφεται γῇ, ὣν ἡδίστη μὲν πνοὴ τοῦ σώματος ἔξεισι, τὸ χρῆμα δὲ περιμάχητόν ἐστι τοῖς πολίταις· τούτου γὰρ ἔνεκα καὶ νεκρὸν ἂν ἴδοις μῦν ἐσθῆτι πλομίου φιλοτίμως καθαπτόμενον. αὕτη δὲ οὐκ ἐκ γενετῆς αὐτῷ σύμφυτος [αὐτῷ] ἡ ὁσμή, ἀλλὰ πόα τις αὐτῷ ἐσθιομένη μυρίζει. ὁ μέντοι θηρεύων ἐς δρόμον αὐτὸν διανίστησιν ὥστε δὴ κινουμένου τὸ αἷμα περὶ τὸν ὀμφαλὸν συρρεῦσαι. καὶ τότε γοῦν θηρεύσας καταθύει, καὶ αὐτοῦ τὸ αἷμα καὶ δέρμα θαυμαστὸν οἷον εἰς ὄσφρησίν ἐστι τοῖς χρωμένοις. πλὴν ἀλλὰ τῇ ἡδονῇ τὸ πικρὸν σύμμικτον ἔχει, καὶ οὐδ' ἐνταῦθα βλάβης ἄνευ τὸ ἡδὺ τοῖς ἀνθρώποις. ^[5]

Epit 2 366 ἀνδρὶ γὰρ ὑπνοῦντι δύο μῦς τοιοῖδε ξυμπαραστάντες ὁ μὲν ἐπαφᾶται τῶν δακτύλων, καὶ ἐκμυζᾷ τὸ αἷμα, καὶ αὐτὰς περικεῖρει τὰς σάρκας, ὁ δὲ ταῖς ῥίσιν ἐγγίζων αὔρας ἐνίησιν ἡδυτάτας, καὶ καταγοητεύει καὶ κατακηλεῖ τὸν ἄνδρα, καὶ τὴν τῶν πόνων αἴσθησιν ἀφαιρεῖται. ἔστι δὲ τὸ μέγεθος μείζων μὲν γαλῆς, ἥττων δὲ λαγωῦ. ^[5]

Epit 2 368 ἐν μέντοι τοῖς λύχνοις τοῖς στενόχωρον τὸ στόμα ἔχουσιν ἀποροῦντες πολλάκις οἱ μύες καθίεναι τὴν κεφαλὴν, τὴν οὐρὰν ἐγχαλῶντες ἀνιμῶσι τὸ ἔλαιον, καὶ οὕτως αὐτὸ τῷ στόματι περιλείχουσιν. Ἐκ τοῦ Ἀριστοτέλους Περὶ παραδόξων ἀκουσμάτων.

Epit 2 369 Ἐν Κύπρῳ τῇ νήσῳ λέγεται τοὺς μῦς τὸν σίδηρον ἐσθίειν, καὶ τοὺς Χάλυβας ἔν τινι ὑπερκειμένῳ αὐτοῖς νησίῳ τὸ χρυσίον συμφορεῖσθαι παρὰ πλειόνων· διὸ καὶ τοὺς ἐν τοῖς μετάλλοις ἀνασχίζουσιν, ὥς ἔοικεν. Ἐν Κυρήνῃ δὲ φασιν οὐχ ἔν εἶναι μυῶν γένος, ἀλλὰ πλείω, διάφορα καὶ ταῖς μορφαῖς καὶ ταῖς χροαῖς.

Epit 2 370 ἐνίοις γὰρ πλατυπροσώπους, ὥσπερ αἱ γαλαῖ, τοὺς δὲ ἐχινώδεις οὓς καλοῦσιν ἐχῖνας. Ἐν Κολούσοις δὲ τῆς Ἀρκαδίας κρήνην εἶναι τινὰ φασιν, ἐν ἣ χερσαῖοι μύες γίνονται, καὶ κολυμβῶσι, καὶ τὴν δίαιταν ἐκείνη ποιοῦνται· λέγεται δὲ αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐν Λαμψάκῳ εἶναι.

Epit 2 372 Εἶναι καὶ μυῶν τι γένος ἐφιπτάμενον ὃ ὅταν δάκη ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Ἀριστοφάνους.

Epit 2 373 Ἡ μυγαλῇ ἐστί μὲν καὶ αὕτη καρχαρόδους καὶ πολυσχιδῆς. ὀφθαλμοὺς δὲ ἔχει μικροὺς καὶ ἀμβλεῖς, μαστοὺς ἕξ πρὸς τοῖς σκέλεσιν· ἀνατμηθεῖσα δὲ ὁμοία μυί. Αἰλιανοῦ.

Epit 2 374 Ὅτι τὰ ὑποζύγια τὴν μυγαλὴν οὐ θαρρεῖ. Ἡ μυγαλῇ (καὶ γὰρ τοῦτο ποίημα ὕλης) εἰς ὅσον μὲν τὴν ἄλλως πρόεισι, πέπλασται ζῆν ἔχει, καὶ ἐσπείσατο αὐτῇ ἡ φύσις, ἐὰν μὴ ἄλλη τινὶ τύχη καταληφθῇ καὶ ἀπόληται· ἐὰν δὲ εἰς ἄρματοτροχίαν ἐμπέσῃ, οἶονεῖ πέδη κατείληπται καὶ μάλα ἀφανεῖ, καὶ τέθνηκε.

Epit 2 375 δηχθέντι δὲ ὑπὸ μυγαλῆς φάρμακον ἐκεῖνο. ἐκ τῆς τροχῶν διαδρομῆς ἡ ψάμμος ἀρθεῖσα ἐπεπάσθη τῷ δήγματι, καὶ ἔσωσε παραχρήμα. Ἀριστοφάνους. ^[5]

Epit 2 376 Ἡ γαλῇ ἐστί μὲν καὶ αὕτη καρχαρόδους, ἔχει δὲ καὶ δακτύλους πέντε. αἱμοποτεῖ δὲ κατὰ φλέβα λύουσα, καθάπερ ὁ λύκος.

Epit 2 378

ἀνατμηθεῖσα δὲ πνεύμονα ἐξάλοβον ἔχει, ἦπαρ ἐπτάλοβον χολὴν ἔχον, νεφροὺς μεγάλους, κύστιν σκληράν, ὄρχεις ἕξω καθάπερ κάπρου. τὸ αἰδοῖον ἔχει ὅστινον ὅμοιον ὄρνιθος ὄνυχι, οὐκ ἔχον ἐν ἑαυτῷ κοιλότητα, ἀλλὰ στερεόν· ἡ δὲ θήλεια ὑστέραν δίκρουν καὶ τίκτει τυφλά.

Epit 2 380 τὸ δὲ μυθολογούμενον ὡς διὰ τοῦ στόματος ὀχεύει τῶν εἰκῇ πεπιστευμένων· οὐ γὰρ ὀχεύει, ἀλλὰ τιθασεύει ὡς ἡ περιστέρα. Αἰλιανοῦ.

Epit 2 381 Γαλαῖ τρύζουσαι χειμῶνα ἰσχυρὸν σημαίνουσι. μάλιστα δὲ αὐτὰς δεδοίκασιν οἱ μύες.

Epit 2 383 Ἰδία δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ταῦτα δήπου καταγνῶναι πάρεστι· τοὺς γοῦν ὄρνεις τοὺς ἡθάδας καὶ τοὺς ἐν ποσὶ τρεφομένους τε καὶ ἐξεταζομένους ὀρώμεν ἵππους τε καὶ ὄνους καὶ βοῦς καὶ καμήλους θαρροῦντας· εἰ δὲ καὶ ἐλέφαντί που πράῳ καὶ ἡμέρῳ συντρέφονται, οἶδε οὐκ ὀρρωδοῦσιν, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτῶν ἐκείνων ἔρχονται. ἤδη δὲ καὶ ἀλεκτρυόνες καὶ ἐπὶ τὰ νῶτα αὐτῶν ἀναπέτονται· τοσοῦτον αὐτοῖς τοῦ θάρρους περίεστι καὶ τοῦ ἀδεοῦς. πτοίαν δὲ αὐτοῖς ἐντίθησι καὶ δέος ἰσχυρὸν γαλῇ παραδραμοῦσα. καὶ μυκήσεων μὲν καὶ ὀγκήσεων οὐ ποιοῦνται ὦραν, κρίξασαν δὲ ἄρα μόνον πεφρίκασι τὴν προειρημένην. χηνῶν τε καὶ κύκνων καὶ στρουθῶν τῶν μεγάλων ἢ τι ἢ οὐδὲν φροντίζουσιν, ἰέρακα δὲ βραχύτερον ὄντα ὀρρωδοῦσιν.
〈Ἡ〉 χερσαία γαλῇ ὅτι ἦν ἄνθρωπος ἤκουσα· καὶ ὅτι τοῦτο ἐκαλεῖτο, καὶ ὅτι ἦν γόης καὶ φαρμακίς, καὶ ὅτι δεινῶς ἀκόλαστος ἦν καὶ ἀφροδίτην παράνομον ἐνόσει, καὶ ταῦτα εἰς ἀκοὴν τὴν ἐμὴν ἀφίκετο· καὶ ὡς εἰς τοῦτο τὸ ζῶον τὸ κακὸν ἔτρεψεν αὐτὴν Ἐκάτης τῆς θεοῦ μηνὸς οὐδὲ τοῦτό με λέληθεν. ^[5]

Epit 2 384 ἡ μὲν οὖν θεὸς ἴλεως ἔστω· μύθους δ' ἐῷ καὶ μυθολογίαν ἄλλοις. ὅτι δέ ἐστι θηρίον ἐπιβουλότατον, καὶ νεκροῖς ἀνθρώποις ἐπιτίθενται γαλαῖ, καὶ μὴ φυλαττόμεναι ἐπιπηδῶσι, καὶ συλῶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐκροφοῦσι, δῆλόν ἐστι. φασὶ δὲ καὶ ὄρχεις γαλῆς γυναικὶ κατ' ἐπιβουλὴν ἢ καὶ ἐκούσῃ περιαφθέντας ἐπισχεῖν τὸ ἔτι μητέρας γίνε· 〈σθαι καὶ ἀναστέ〉 λλαιν αὐτῶν. σπλάγχνα δὲ γαλῆς σκευασίαν δὴ τινα 〈προσλαβ〉 ὄντα, ἣν ἴστωσαν οἱ σοφοὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ εἰς οἶνον ἐμβληθέντα κατ' ἐπιβουλὴν, φιλίαν ὡς λόγος διίστησι, καὶ ἠνωμένην τέως εὐνοίαν διακόπτει. καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων τοὺς γόητάς τε καὶ φαρμακείας Ἄρει φίλῳ κολάζειν καὶ διακαίειν καταλίπωμεν. εἴη δ' ἂν καὶ ἰχθὺς γαλῇ, μικρὸς δ' οὗτος καὶ οὐδέν τοι κοινὸν πρὸς τοὺς γαλεοὺς καλουμένους ἔχων. οἱ μὲν γὰρ εἰσι σελάχιοι καὶ πελάγιοι καὶ μέγεθος προήκοντες εἴτα μέντοι καὶ κυνὶ ἐοίκασιν· ἡ γαλῇ δέ, φαίην ἂν αὐτὴν εἶναι τὸν καλούμενον ἥπατον. ἰχθὺς δὲ ἐστὶν αὕτη βραχύς, καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἐπιμέμυκε· κόρας δὲ ἔχει κυανοῦ χροῶ προσεικασμένης. καὶ τὸ μὲν γένειον ἔχει τοῦ ἥπατος μεῖζον, ἡττάται δὲ αὐτῷ πάλιν τοῦ χρέμητος κατὰ γε τοῦτο. πετραίαν δὲ οὔσαν τὴν γαλῆν καὶ νεμομένην φυκία ἀκούω πάντων σωμάτων οἷς νεκροῖς τύχη τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ταύτην ὡς τὴν χερσαίαν ἐσθίειν. χρῶνται 〈δὲ〉 αὐτῇ ἐς τὰ ὅμοια ἀλιεῖς ὅσοι κατὰ τοὺς Ἠπειρώτας φαρμακεύουσι πονηροὶ καὶ οὔτοι σοφισταὶ τῶν κακῶν. ἐπεὶ δὲ ὠμοβόρον ἐστὶ τὸ τῶν ἰχθύων φῦλον, πᾶν τὸ ταῖς ὑδροθηραῖς γένος συμβιοῦν καὶ τὰς ἀποδύσεις τὰς κατωτάτω μετιὸν μελαίνουσι τὰς ἑαυτῶν βάσεις καὶ τὰ κοῖλα τῶν χειρῶν, ἀφανίζειν πειρώμενοι τὴν ἐξ αὐτῶν αὐγὴν. τὰ γάρ τοι τῶν ἀνθρωπίνων μελῶν ὡς ὅτι μάλιστα ἐκλάμποντα ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐφορκὰ τῶν ἰχθύων ταῦτά ἐστιν. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου. ^[25]

Epit 2 385 Πολέμιον ἡ γαλῇ τῷ ὄφει καὶ φύσει ἀντίπαλον. ὁπότε γοῦν αὐτῷ καὶ ξυνάπτειν βούλεται, πηγάνου ἐσθίει· τούτου γὰρ ἡ ὁσμὴ μυσὶ τε καὶ ὄφει δεινῶς ἐναντία. ἔστι δὲ γαλῆς θαυμάσιόν τι γένος παρὰ τὴν Δάφνην, ἥς ἡ μὲν δέρη θριξὶ χρυσοειδέσι κομᾷ, ἐφάλλεται δὲ καθάπερ ὄρνις ἐπὶ τοὺς ἐκεῖ συχνοὺς κυπέρους.

Epit 2 386 μόνη δὲ καθ' αὐτὴν διαιτᾶται· τρέφει γὰρ ἡ Δάφνη οὐδὲν οὔτε τῶν ἰοβόλων οὔτε δὴ τῶν θηρῶν, ἀλλὰ χάρις ὅση καὶ ὥρα περιβάλλει τὸν χώρον. Ἀριστοφάνους. ^[5]

- Epit 2 387 Ἡ ἰκτίς ἐστι μὲν ἀγρία γαλῆ, ἔχει δὲ τὸ μέγεθος ἡλίκον Μελιταίῳ κυνιδίῳ, τὴν δὲ δασύτητα καὶ τὴν ὄψιν καὶ τὸ λευκὸν τὸ κάτωθεν τοῦ στήθους, τὴν τε κακουργίαν καὶ τὰ ἐντόσθια τῇ κατοικιδίῳ γαλῇ. δύναται δὲ τιθασεύεσθαι. ἐπιτίθεται δὲ ὄρνισι. τὸ δὲ αἰδοῖον ἔχει ὁ ἄρρην ὅστινον, ὃ δοκεῖ εἶναι φάρμακον στραγγουρίας, ἐάν τις αὐτὸ ἐν μέρει ποτοῦ ἐπιξύων διδῶ. λέγεται δέ, ὅταν συμβάλλῃ ὄφει, προεσθίειν τὸ ἄγριον πηγανὸν ὡς πολέμιον αὐτῷ ὑπάρχον. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου. ^[5]
- Epit 2 388 Πονηρόν τι ζῶον καὶ κακοῦργον ἡ ἰκτίς, ἐπίβουλόν τε ὄρνισι μάλιστα ταῖς κατοικιδίοις. ἔρπει γοῦν ἀνὰ τοὺς τοίχους καὶ αὐταῖς ἐπιτίθεται· ὅποτε δὲ ὀλισθῆσαι συμβαίῃ, τὸ στόμα μύσασα συνέχει τὸ ἄσθμα καὶ πνεύματος οὔσα πλήρης τῇ γῇ ἐλαφρὰ φέρεται καὶ ἀπαθὴς κακοῦ διαμένει. ἀλλ' ὅμως τῇ καλιᾷ τῶν ὀρνίθων πηγάνου παρατεθέντος οὐκ ἂν θηράσῃ τὴν εἴσοδον οὐδ' εἰ μάλιστα τῷ λιμῷ τρύχηται. ^[5]
- Epit 2 390 Ἀριστοφάνους. Ἡ ἀλώπηξ ἐστὶ μὲν καὶ αὕτη καρχαρόδους καὶ πολυσιδῆς, ἀνατμηθεῖσα δὲ κυνὶ τὰ ἐντόσθια πάντα κέκτηται ὅμοια. ὁχεύει δὲ ἐπιβαίνουσα καθάπερ καὶ ὁ κύων· τίκτει δὲ ὥσει ἄρκτος σάρκα ἀδιάρθρωτον, καὶ ὅταν μέλλῃ τίκτειν ἐκτοπίζει, ὥστε μηδ' ὅλως θεωρηθῆναι.
- Epit 2 391 τεκοῦσα δὲ τῇ γλώττῃ θεραπεύει τὰ παιδία. τίκτει δὲ τὰ πλεῖστα τέσσαρα. Αἰλιανοῦ.
- Epit 2 392 Αἱ ἀλώπεκες σκίλλης πέταλα τοῖς φωλεοῖς ἐμβάλλουσι τῶν λύκων ἐκφεύγοντες τὴν ἐπιβουλήν. τὰς ἀκάνθας δὲ τοῦ ἐχίνου φοβούμεναι, ἡσύχως ὑποκνήθουσα τῷ ἑαυτῆς στόματι ἀνατρέπει αὐτοὺς ὑπτίους, καὶ ἀνασχίσασα κατεσθίει.
- Epit 2 394 φασὶ δὲ καὶ ἄλλως περιγίνεσθαι τὴν ἀλώπεκα τοῦ ἐχίνου· εἰληθέντα γὰρ αὐτὸν θεασαμένη, ἐπεὶ μὴ δύναται ἐνδακεῖν διὰ τὰς ἀκάνθας, ἐνουρεῖ αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα, ὃ δὲ ἀποπνίγεται, καὶ τοῦ πνεύματος ἔνδον ἐκ τῆς συνειλήσεως κατεσχημένου καὶ ἐπιρρέοντος αὐτῷ τοῦ προειρημένου ἦρκεν αὐτόν. θηρεύουσι δὲ τὰς ωτίδας οὕτως. ^[5]
- Epit 2 395 τὴν κέρκον ἀνατείνασαι ὡς τράχηλον ὄρνιθος, ἀποστραφεῖσαι πρὸς τὰς ὄρνιθας, τὸ δ' ἄλλο σῶμα εἰς γῆν κύψασαι ποιοῦσι προσίεναι ὡς πρὸς ὄρνιν ὁμόφυλον, καὶ εἴτα ἐπιθέμεναι κτείνουσι. τοὺς δὲ ἰχθῦς πάλιν θηρεύουσιν οὕτως.
- Epit 2 396 εἰς τὴν ὄχθην ἔρχονται τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὴν οὐρὰν καθιᾶσιν εἰς τὸ ὕδωρ, τὰ δὲ προσνέοντα ἐνίσχεται καὶ ἐμπλάσσεται τῷ δάσει τῶν τριχῶν. αἱ δὲ αἰσθόμεναι τοῦ μὲν ὕδατος ἀναχωροῦσιν, ἐλθοῦσαι δὲ ἐς τὰ ξηρὰ χωρία διασείουσι τὰς οὐράς, καὶ ἐκκίπτει τὰ ἰχθύδια καὶ ἐκεῖναι δεῖπνον ἔχουσι. Καὶ λαγῶν δὲ ἀλώπηξ τῇ αὐτῇ τέχνῃ θηρεύει· εὐροῦσα γὰρ αὐτὸν διώκει κατ' ἵχνος, ὃ δὲ ἀποδράς ἀναπαύεται, ἡ δὲ πάλιν αὐτὸν ἐγείρει, καὶ τοῦτο ποιεῖ πολλάκις ἀγρυπνίαν ἐργαζομένη αὐτῷ, καὶ οὕτως ἀπειπόντα κατέχει οὐ δρόμῳ, ἀλλὰ δόλῳ. ^[5]
- Epit 2 398 Αἱ μέντοι Κάσπια ἀλώπεκες τὸ πλῆθος εἰσι πολλαὶ ὡς ἐπιφ <οι> τᾶν ἐν πόλεσι καὶ ἐν αὐλίοις καὶ ἐν οἰκίαις οὐκ ἐπὶ λύμῃ καὶ ἀρπαγῇ, ἀλλ' οἷα τιθασοί. μισεῖ δὲ ἡ ἀλώπηξ κίρκον.
- Epit 2 399 Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλάτους. Αἱ δὲ ἀλώπεκες εἰς ὑπερβολὴν προήκουσαι κακουργίας καὶ τρόπου δολεροῦ ὅταν θεάσωνται σφηκιὰν εὐθηνουμένην, αὗται μὲν ἀποστρέφονται τὸν χηραμὸν ἐκνεύουσαι καὶ τὰς ἐκ τῶν κέντρων τρώσεις φυλαττόμεναι· καθιᾶσι δὲ τὴν οὐρὰν δασυτάτην οὔσαν καὶ μηκίστην τὴν αὐτὴν καὶ διασείουσαν τοὺς σφηκας, οἱ δὲ προσέρχονται τῷ τῶν τριχῶν δάσει, ὅταν δὲ ἀναπλασθῶσιν αὐτῷ, προσαράττουσι τὴν οὐρὰν ἢ δένδρῳ ἢ αἵμασιᾷ ἢ τοίχῳ· παιόμενοι δὲ οἱ σφηκες ἀποθνήσκουσιν. εἴτα ἦλθον ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, καὶ τοὺς λοιποὺς προσαναλέξασαι καὶ ἀποκτείνασαι κατὰ τοὺς πρώτους, ὅταν ἐννοήσωσι λοιπὸν εἰρήνην εἶναι καὶ ἀπὸ τῶν κέντρων ἐλευθερίαν, καθῆκαν τὸ στόμα καὶ τὰ σφηκία ἐσθίουσι

μήτε θορυβούμεναι μήτε μὴν τὰ κέντρα ὑφορώμεναι. Τῆς τῶν ποταμῶν πῆξεως τῆς οὔσης σφαλερᾶς οἱ Θραῖκες γνῶμονα τὴν ἀλώπεκα ποιοῦνται. ^[10]

Epit 2 400 καὶ ἂν διαδράμῃ τὸν κρύσταλλον μὴ ἐνδιδόντα μηδὲ εἰκοντα τοῖς ἐκείνης βήμασι, θαρροῦσι καὶ ἔπονται. πεῖραν δὲ αὕτη ποιεῖται τοῦ μὴ σφαλεροῦ πόρου τὸν τρόπον τοῦτον. παραβάλλει τὸ οὖς ἐπὶ τῷ κρυστάλλῳ, καὶ μὲν αἰσθεται μὴ ὑπηχοῦν κάτωθεν τὸ ῥεῦμα μηδὲ ὑποψοφοῦν ἡσυχῇ εἰς βάθος, ἡ δὲ ὡς ἐστῶτι τῷ κρυστάλλῳ θαρσεῖ διαθεῖ τε πρώτη· εἰ δὲ μὴ οὐκ ἂν ἐπιβαίῃ. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου. ^[5]

Epit 2 401 Ἀλώπηξ ἐντεῦθεν εἰσῆχθω μεθ' ὧν οἶδε πολλῶν ἐπιτηδευμάτων. αὕτη γάρ, ἐπειδὴν τῷ λιμῷ πιέζεται, μηδὲν ἔχουσα τῶν παρὰ πόδας ἐλεῖν, τοιαῦδε μέτεισι τέχνη τὴν ἄγραν. ὑπτία μὲν εἰς πεδίον ἀνέϊται στόμα τε καὶ ὀφθαλμοὺς μύσασα καὶ τὸ πνεῦμα ἔνδον ἀπολαβοῦσα καὶ <ὄ> λως εἶναι νεκρὰ πείθουσα. τίς ἂν αὐτὴν εἴποι ζῆν; ἀγέλαι γοῦν ὀρνίθων ἴσα δὴ καὶ τεθνηκυῖαν αὐτὴν περιπέτονται, καὶ τοῖς ὄνυξι διαζαίνουσι τὴν δοράν. αὕτη δὲ ἐπειδὴν αἰσθεται προσάγον αὐτῇ τὸ θήραμα καὶ ἔτοιμον εἶναι λαβεῖν, ἥρηκεν εὐθύς ἐγχανοῦσα, καὶ ἅμα συνέσχε πλείους. Κυνῶν δὲ καὶ ἀνδρῶν φεύγουσα θήραμα πολλαχοῦ τῆς γῆς διανοίγει πόρους, ἐφ' ἧπερ αὐτὴ τὰ ἦθη τυγχάνει ἔχουσα, ὑπονόμους τε διέτεινε μακροτάτους, οἱ καὶ φεύγουσαν αὐτὴν ὑποδέχονται καὶ δι' ὧν πολλάκις εἰσδύνουσα μυρίαν τοῖς κυσὶ παρέχει τὴν πλάνην. ^[5]

Epit 2 402 ἐγγὺς γὰρ αὐτῇ φαίνεσθαι προσδόκιμος οὖσα διὰ μακρᾶς ἄλλῃ τῆς ὁπῆς ἀνεδόθη καὶ οὕτω ποικίλως ἔχουσα μάλα δυσχερῶς ἂν ἀλώπηξ ἀλώῃ. ἔστι γὰρ καὶ ἄλλων τεχνῶν εὐπορος, δι' ὧν οἶδε τοὺς κύνας ἐξαπατᾶν· ὅτε μὲν γὰρ τῆς γαστροῦ πνευμά τι δύσοσμον ἀφιεῖσα, ὅτε δὲ αὐτῶν ἐγγὺς περισκαίρουσα καὶ κορικῶς ὥσπερ ἀκκιζομένη, ἐπέσχε μὲν αὐτοὺς τῆς ὁρμῆς τῆς ἀγρίας, ἡδυνήθη δὲ ἔρωτα ἐμβαλεῖν καὶ διαθερμῆναι πρὸς μίξιν· ἐπεὶ καὶ λέγεται ἐς ταῦτο κυνὸς καὶ ἀλώπεκος ξυνελθόντων τὰς κύνας φύεσθαι τὰς Λακωνικάς, αἵπερ δὴ καὶ ἀλωποὶ λέγονται. ^[5]

Epit 2 403 ἀλλ' εἰ μὲν τὸ θῆλυ ἢ ἀλώπηξ, τὸ φυεὶν ἂν εἴη ἢ ἀλωπός, εἰ δὲ ἐπιβεβηκὼς μὲν ἢ ἀλώπηξ, τὸ σπέρμα δὲ τοῦτο δεδεγμένη ἢ κύων, τὸ γένος ἐντεῦθεν τὸ Λακωνικὸν ἔφυσαν αἱ κύνες· αἱ δὴ καὶ ἵππων καὶ θηρῶν πόδας ἤλεγξαν. ἰδὼν αὐτὰς διωκούσας φαίης ἂν οὐ θέειν μάλλον ἢ ἵπτασθαι. Σχοίη δ' ἂν τὸ ἦθος ἀλώπηξ οὐδέποτε τιθασὸν οὐδ' εὐόμιλον οὐδὲ φιλίαν σπείσαιοτο πρὸς ἀνθρώπους, ἀλλ' ἄμικτος αἰεὶ καὶ ἀπρόσιτος καὶ δόλων οὐδέποτε ἐκτός. ^[10]

Epit 2 405 Δέδοικέ γε μὴν ὅμως καὶ φεύγει λέοντα καὶ αὐτὸν ὃς κέκληται χαμαιλέον. Βλαβερὰν δὲ αὐτὴν ἡ φύσις στάχυσιν ἔθηκε καὶ ἀμπέλους.

Epit 2 406 ἦρος γὰρ ὑπολάμποντος, ἡνίκα δὴ πρὸς γονὰς αἱ ἄρουραι διωδήκασιν, ἐφ' ᾧ περ αὕτη τοῦ χωρίου τύχη καλινδηθεῖσα, τούτου δὴ πάντως ἐσκήλωσε μὲν τὰς ὠδῖνας, ἐξήμβλωκε δὲ τοὺς <καρ> πούς, καὶ ὁ χῶρος οὗτος ἔρημός ἐστι, καὶ ἄγονος ἐν εὐκάρπῳ ὅλη κείσεται τῇ ἀρούρᾳ. ταύτη τοι καὶ ἐφ' ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων ἐν ᾧ δὲ μέρει συμβαίη τὴν <κε> φαλὴν φλέγματος αὐτὴν ὑποδραμόντος ἀπορρυῆναι τὰς τρίχας, ἀλωπεκίαν τοῦτο καλοῦμεν. ἰᾶται δὲ ὅμως αὐτὸ τὸ ἐκείνης στέαρ καὶ τρίχας ἀνάγει νεοθαλεῖς. τὸ δέρμα δ' ἂν φοινηχθεῖ νίτρου αὐτῷ πρότερον πυκνῶς ἐπιπαττομένου. εἰ δὲ λέβης αὐτὴν διατήξῃ ζῶσαν ἐλαίου πλήρης ὧν ὅτι μάλιστα παλαιοῦ οὐ φαύλας ἂν χάριτας δοίη ἀνδρὶ ποδάγρα πεπεδημένῳ. ^[5]

Epit 2 408 Ἐκ τῆς Ἐξαήμερου τοῦ θείου Βασιλείου. Ἀλώπηξ βέλει τρωθεῖσα τῷ δακρύῳ τῆς πίτυος ἑαυτὴν ἰᾶται. Ἐκ τοῦ Ἀριστοφάνους.

Epit 2 409 Δασύπους ὁ δ' αὐτὸς καὶ λαγῶς λέγεται. οὗτος ὀχεύει μὲν πᾶσαν ὥραν, κύει δὲ κατὰ μῆνα καὶ τίκτει σκυμνία <τυφλὰ> καὶ θεραπεύει ὥσπερ ἡ κύων. ἐπιβαίνει δὲ συγκαθιστάσης τῆς θηλείας, καθάπερ ὁ λέων· ἔστι γὰρ καὶ οὗτος τῶν ὀπισθοιητικῶν ζώων. διοιχθεὶς δὲ τὰ ἐντὸς ἔχει ὅμοια ὑί· τὸ δὲ ἦπαρ ἐξάλοβον, ἡ χολὴ μεγάλη, μέσῳ δὲ ἦπατι. ^[5]

Epit 2 410

ἔχει δὲ καὶ ὄρχεις μεγάλους καὶ κύστιν καὶ μήτραν δίκρουν καὶ κοτυληδόνᾳ [ἐν] ἐκάστῳ ἐμβρύῳ προσκειμένην, καθάπερ ἐπὶ τῆς μυτῆς εἴρηται. Ἐκ τοῦ Αἰλιανοῦ.

Epit 2 411 Ὅτι οἱ λαγῶς ἐκπεπταμένοις τοῖς βλεφάροις καθεύδει. κατηγορεῖ δὲ αὐτοῦ <τὰ> ἔτη τρώγλας τινὰς ὑποφαίνων. φέρει δὲ καὶ ἐν τῇ νηδύϊ τὰ μὲν ἡμιτελῆ, τὰ δὲ ὠδίνει, τὰ δὲ ἤδη αὐτῷ τίκτεται. πρὶν ἢ δὲ διαταράξαι τὰ ἔχνη <εἰς> τὴν κοίτην τὴν συνήθη οὐ πρόεισι, πῇ μὲν εἰσιών, πῇ δὲ ἐξιών, ἵνα ἀφανίσῃ τῶν θηρατῶν τὴν ἐπιβουλήν.

Epit 2 413 Εἰσὶ δὲ λαγῶ ἐν Βισάλταις οἱ διπλᾶ τὰ ἥπατα ἔχουσιν, ὡς Θεόπομπος λέγει. Ἔστι δὲ καὶ φιλότεκνος ὁ λαγῶς, καταπτῆσσει δὲ καὶ θηρία καὶ ὄρνεα, καὶ φωνὴν δὲ μόνην κοράκων καὶ ἀετῶν πτοεῖται, θάμνῳ δὲ καὶ δάσει κρύπτεται.

Epit 2 415 Ἔστι δὲ ἀνέμων τε καὶ ὥρων ἐπιστήμων. ἐν χειμῶνι γὰρ πρὸς ἥλιον τίθεται, θέρους δὲ πρὸς ἄρκτον ἀποκλίνει πόθῳ ψύχους. ταύτην δὲ τὴν τῶν ὥρων διαφορὰν αἱ ῥῖνες αὐτὸν διδάσκουσιν. οὐ κατα <μύ> εἰ δὲ κοιμώμενος ἤττω γὰρ τὰ βλέφαρα πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχει. εἰσὶ δὲ αὐτῶν νύκτωρ αἱ νομαὶ καὶ πόρρω, τροφῆς ξένης ἐπιθυμία, μᾶλλον δὲ γυμνασίας ἕνεκα. ἀγαπᾷ δὲ τὰ ἥθη τὰ οἰκεῖα, καὶ ἐκλιπεῖν ταῦτα οὐχ ὑπομένει. ὑποστρέφει γὰρ πρὸς αὐτά, ὅθεν καὶ ἀλίσκεται τὰ πολλά. Ἔστι δὲ λαγῶς μικρὸς τὴν φύσιν, καὶ οὐκ αὔξεται. [5]

Epit 2 416 κόνικλος ὄνομα αὐτῷ. ταύτην δὲ τὴν ἐπωνυμίαν Ἰβηρες Ἑσπέριοι ἔθεντο. τοῦτῳ δὲ ἡ μὲν χροὰ παρὰ τοὺς ἐτέρους μέλαινα· ὀλίγην δὲ ἔχει τὴν οὐράν, τῶν ἄλλων ὅτι καὶ πλέον, ξηρὰν δὲ τὴν κεφαλὴν καὶ ἄσαρκον καὶ βραχυτέραν κατὰ <τὸ> πᾶν σῶμα, τὰ δὲ λοιπὰ τοῖς ἄλλοις ὅμοιος. Λαγῶ δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς χωρίοις πολλοὶ ὀρώμενοι εὐδῖαν σημαίνουσι. [5]

Epit 2 418 Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλάτους. Θηρευτοῦ δὲ ἀνδρὸς καὶ τὰ ἕτερα ἀγαθοῦ, οἷου μὴ ἂν ψεύδεσθαι, λόγον ἤκουσα, καὶ αὐτῷ πεπίστευκα, καὶ δὴ καὶ ταῦτα εἰρήσεται. τίκτειν γὰρ δὴ καὶ ἄρρενας λαγῶς ἔλεγε καὶ ἔχειν, παιδοποιεῖσθαι τε ἅμα καὶ ὠδίνειν, καὶ τῆς φύσεως μὴ ἀμοιρεῖν ἐκατέρας. καὶ ὡς ἐκτρέφει τεκῶν ἔλεγε, καὶ ὡς ἀποτίκτει δύο που καὶ τρία, καὶ τοῦτο ἐμαρτύρει, καὶ δὴ καὶ τὸν κολοφῶνα ἐπήγε τῷδε τῷ λόγῳ παντὶ ἐκείνῳ. θηραθῆναι γὰρ λαγῶν ἄρρενα ἡμιθνήτα, ἐξογκωθῆναι δὲ αὐτοῦ τὴν γαστέρα ἅτε ἔγκαρπον. ἀνατμηθῆναί τε αὐτὸν ὠμολόγει καὶ μήτραν πεφωρᾶσθαι καὶ τρεῖς λαγῶς. τούτους οὖν ἀκινήτους τέως εἶναι ἐξαيرهθέντας καὶ κεῖσθαι οἷονεὶ κρέα ἄλλως· ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀλعاίνόμενοι καὶ δὴ κατὰ μικρὸν ὑποθαλπόμενοι ἐξέτριψαν, ἀναφέροντες ἑαυτοὺς ἀνεβίωσκοντο, καὶ πού τις αὐτῶν καὶ ἐκινήθη καὶ μετὰ ταῦτα ἀνέβλεψε, τάχα δὲ καὶ γλῶτταν ἐπὶ τούτοις προὔβαλε καὶ στόμα ἀνέωξεν. Ἀριστοφάνους. [10]

Epit 2 419 Ἀσπάλαξ ἐστὶ μὲν καὶ αὐτὸς καρχαρόδους· πόδας δὲ καὶ χεῖρας ἔχει πενταδακτύλους καθάπερ οἱ μύες· τὸ δὲ ῥύγχος ἔχει ὅμοιον υἱ. ὦτα οὐκ ἔχει, ἀλλὰ πόρους μόνον. ὀφθαλμοὶ ἀφανεῖς καὶ ὑποδεδυκότες διὰ τὸ πάχος τοῦ δέρματος. ὀδόντας τοὺς ἐμπροσθίους δύο ἔξω ἐξίσχοντας τοῦ στόματος, οἷς καὶ ὀρύσσει τὴν γῆν· ἔχει δὲ κάτω δύο γομφίους μικροὺς. τὰ ἐντὸς δὲ ἔχει παραπλήσια υἱ. Αἰλιανοῦ. [5]

Epit 2 420 Ὅτι ἡ Βοιωτῶν γῆ ἀσπαλάκων χηρεύει, καὶ ἀλλαχόθεν ἀσπάλαξ εἰσκομισθεὶς ἐκεῖ ἀποθνήσκει. περὶ δὲ τὴν Ὀρχομενίων γῆν γίνονται πολλοὶ ἀσπάλακες. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου.

Epit 2 421 Ζοφερόν τι ζῶον, φασίν, ὁ ἀσπάλαξ, τυφλὸν καὶ ἀνήλιον. τοῦτο δὲ ὑπὸ γῆν ἔρπον τὰς τῶν φυτῶν διατρῶγαι ρίζας καὶ ξηραίνει αὐτὰ καὶ οὐκ ἐνεργὰ τοῦ λοιποῦ τίθησι. θηρεύονται δὲ πρὸς τῶν γηπόνων, πράσου τε ἢ κρομμύου πνοῇ τῶν φίλων ἀναδύντες βερέθρων.

Epit 2 423 λέγεται μὲν οὖν αὐτὸν εἶναι τὸν Φινέα ὃς ὑπὸ Ἥλιου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκοπεῖς εἰς ἀσπάλακα μετεβλήθη, ζῶον οὐδ' ὅλως τὸν ὑπὸ γῆν ζόφον ἀπολιπεῖν ἀνεχόμενον. ὅθεν εἴ ποτε αὐτὸν θεάσαιτο Ἥλιος, ἀδυνάτως ἔχει τοῦ λοιποῦ τὴν γῆν ὑποδῦναι, πλανᾶται δὲ οὕτω τὸν συνήθη σκότον ἐπιζητῶν καὶ τὸ φίλον πᾶσι φῶς ἀποτετραμμένος. Ἀριστοφάνους. [5]

- Epit 2 424 Ἐχῖνος ὁ χερσαῖος πόδας μὲν ἔχει πενταδακτύλους, καθάπερ καὶ ἡ ἄρκτος, ῥύγχος ὑός, ὀδόντας οὓς μὲν προβάτου, οὓς δὲ κυνός· μαστοὺς ἑπτὰ, εἰς τὰ δεξιὰ πέντε καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ δύο· κέρκον μικρὰν καὶ αἰδοῖον ὑποκείμενον· τῆς δὲ μήτρας τὸ αἰδοῖον ὑός. ἀνατμηθεὶς δέ, γλῶσσαν μὲν οὐκ ἔχει μεγάλην, τὰ δ' ἄλλα σπλάγχνα ὅμοια ὑί, σπλῆνα δὲ λίαν μέλανα, ὅμοιον τῷ τοῦ ἵππου.
- Epit 2 426 τοὺς δὲ ὄρχεις ὁ ἄρρην ἔχει ἔσω πρὸς τῇ ὀσφύϊ καθάπερ οἱ ἀλεκτρυόνες· ἡ δὲ θήλεια τὴν ὑστέραν δίκρουν. λέγεται δὲ τὸ ζῶον τοῦτο προμεταβάλλειν τὰς ἰδίας ὀπάς, καὶ ὅταν μὲν βόρεια μέλλη πνεῖν, εἰς τὰ νότια, ὅταν δὲ νότια εἰς τὰ βόρεια.
- Epit 2 427 ὅθεν κατανοήσαντά τινα τὸ γινόμενον [ὑπὸ] τῶν ἐν Βυζαντίῳ προλέγειν τοῖς πολίταις τοὺς μέλλοντας ἀνέμους πνεῖν, καὶ οὕτω δόξαν ἀπενέγκασθαι οὐ τὴν τυχοῦσαν. Αἰλιανοῦ. ^[5]
- Epit 2 428 Ἐχῖνον τὸν χερσαῖον οὐκ ἄσοφον οὐδ' ἀμαθὴ ταμείας τῆς ἐς τὴν χρεῖαν ἡ φύσις ἐποίησεν. ἐπεὶ γὰρ δεῖται τροφῆς διητησίῳ, τὰ δὲ ὥραϊα οὐ πᾶσα ὥρα δίδωσιν, ἑαυτὸν ἐν ταῖς τρασιαῖς κυλίειν φασὶ καὶ τῶν ἰσχάδων τὰς πεπανθείσας, αἱ πολλὰὶ πηγνυνται ταῖς ἀκάνθαις, ἡσυχῇ κομίζει καὶ ἀποθησαυρίσας φυλάττει, καὶ ἔχει λαβεῖν ἐκ τοῦ φωλεοῦ, ὅτε πορίσαι οὐχ οἷόν τε ἔξωθὲν ἐστιν. Ἐν τῶν βασκάνων ζώων καὶ ὁ ἐχῖνος ὁ χερσαῖος εἶναι πεπίστευται. ^[5]
- Epit 2 429 ὅταν οὖν ἀλίσκηται, παραχρῆμα ἐνούρησε τῷ δέρματι καὶ ἂν <χρεῖο> ν ἀπέφηνεν αὐτό. δοκεῖ δὲ εἰς πολλὰ ἐπιτήδειον. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου.
- Epit 2 430 Τῷ ἐχίνῳ δὲ ἡ ἀλώπηξ συστάσα πρὸς πόλεμον, καίπερ οὕσα δεινὴ τὴν φύσιν, ὅμως ἥττηται, καὶ τὴν τέχνην ἔχει πολλάκις ἐληλεγμένην. εἰς ἑαυτὸν γὰρ οὗτος συσπειραθεὶς, ἴσα καὶ λίθῳ πρόσκειται τὰς τρίχας ἐπιφρίξας καὶ ὥσπερ εὐθηκτα βέλη προβεβληκώς, ἐν αἷς δὴ πως ἐμπαίουσα ἡ ἀλώπηξ εἵκει [μὲν] καὶ ἄκουσα τῷ πολέμῳ. τὰ ὅμοια δὲ πάσχειν καὶ τὸν ὄφιν φασίν, πρὸς μάχην αὐτῷ συγγενόμενον. ^[5]
- Epit 2 431 ὁ μὲν γὰρ ταῖς ἀκμαῖς τῶν τριχῶν ἐμβεβηκώς αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας ξυνῆκε, τοῦτο δὲ τὸ λεγόμενον, εἰς κέντρα λακτίζων, εἴτα καὶ νῶτα δούς ὀξὺς οἴχεται. ὁ δ' ὥσπερ ἔχει σχήματος, εὐθὺς τούτου φέρεται δίκην σφαίρας ἐγκυλιόμενος, καὶ καταλαβὼν ἐμπίπτει καὶ ταῖς ἀκάνθαις αὐτοῦ ἐμπεύρων οὐκ ἀπολήγει. ὁ δὲ γε ὄφιν ἡττώμενος τῶν πληγῶν τῷ ὀλκῷ περιβέβληκε, καὶ συνέσφιγξεν αὐτὸν ἐρρωμένως, ἀλλ' ὅδε μᾶλλον εἴσω τοῦ κακοῦ γενόμενος κατέξανται ταῖς ἀκάνθαις, ἐκεῖνόν τε οὐδὲν βλάβας ἑαυτῷ φθορᾶς γέγονεν αἴτιος. Ἐχειν δὲ καὶ ὠφέλιμόν τι ταῖς δυστοκούσαις φασὶ γυναιξὶ τὸν ἐχῖνον. ^[5]
- Epit 2 432 τούτου γὰρ τὴν χολὴν σὺν κηρῷ λειανθεῖσαν τεθνηκὸς ἔμβρυον τῆς γαστρὸς ὑπεξάγειν. Τίτκειν δὲ αὐτὸν λέγουσιν ἐν ἑπτὰ τόκοις ὀκτὼ καὶ εἴκοσι τὰ πάντα σκυμνία.
- Epit 2 434 Ὅπερ δὲ Αἰλιανὸς περὶ τῶν ἰσχάδων εἴρηκε, τοῦτο καὶ οὗτος ἐπὶ τῶν σταφυλῶν λέγει ποιεῖν τὸν ἐχῖνον, ἐμβαλλόμενον αὐτὰς ταῖς ἀκάνθαις καὶ τοῖς αὐτοῦ τέκνοις προσάγοντα δεῖπνον. Ἐκ τοῦ Ἀριστοτέλους Περὶ παραδόξων ἀκουσμάτων.
- Epit 2 435 Ὅτι φασὶ τὸν ἐχῖνον ἄσιτον διαμένειν ἕως ἐνιαυτοῦ. Ἀριστοφάνους.
- Epit 2 436 Ἡ νυκτερίς ἐστὶ μὲν τῶν καρχαροδόντων καὶ πολυσιχιδῶν καὶ δερματοπτέρων, ἔχει δὲ δακτύλους πέντε εἰς ἕκαστον τῶν ποδῶν καὶ τῶν χειρῶν καθάπερ οἱ μύες, πρόσωπον ὅμοιον ὑί, ὠτάρια μεγάλα, ὀδόντας διστιχεῖς καὶ ὀξεῖς, μεγάλους, ὄμματα ἐπὶ τοῖς χεῖλεσιν ἐπικείμενα. ἔχει δὲ καὶ μαστοὺς δύο, ἐν οἷς καὶ γάλα. ἀνατμηθεῖσα δὲ τὰ ἐντόσθια ἔχει ὅμοια ὑί. ^[5]
- Epit 2 438 ὀχεύει δὲ τῆς θηλείας συγκαθιστάσης ὁ ἄρρην ἐπιβαίνων. ἔστι δὲ τοῦτο μόνον τῶν πτητικῶν ζωοτόκον.
- Epit 2 439

τίκτει γὰρ σκυμνία, καὶ ταῦτα θηλάζει ἅμα πετομένη, ὑπὸ τὰς μασχάλας αὐτὰ ἔχουσα. τίκτει δὲ δύο ἐφάπαξ καὶ τρία· λέγεται δὲ καὶ τετριχῶσθαι μικροῖς καὶ δυσθεωρήτοις τριχιδίοις. ἐπιλέγεται δὲ καὶ τὰ μικρὰ τῶν ζώων σκνιπολογοῦσα.

Epit 2 441 Αἰλιανοῦ. Ὅτι πέπυσμαι πελαργὸν νυκτερίδα μισεῖν, καὶ ἐκείνην ἀντιμισεῖν ὡς πολέμιον. Ἐκ τῆς Ἑξαήμερου τοῦ θεοῦ Βασιλείου.

Epit 2 442 Τετράπουν τὸ αὐτὸ καὶ πτηνὸν ἢ νυκτερίς, καὶ μόνη τῶν ὀρνίθων ὁδοῦσι κέχρηται. καὶ ζωογονεῖ μὲν ὡς τὰ τετράποδα, ἐπιπολάζει δὲ τῷ ἀέρι οὐχὶ πτερῷ κουφιζομένη, ἀλλ' ὑμένι τινὶ δερματίνῳ. καὶ μέντοι καὶ τοῦτο ἔχει τι φιλάλληλον ἐν τῇ φύσει, καὶ ὥσπερ ὀρμαθὸς ἀλλήλων αἱ νυκτερίδες ἔχονται καὶ μία τῆς μιᾶς ἥρτηται.

Epit 2 444 Ἐκ τοῦ Ἀριστοτέλους Περὶ παραδόξων ἀκουσμάτων. Λέγεται ἐν Παιονίᾳ τοὺς βοῦς τοὺς ἀγρίους πολὺ μεγίστους ἀπάντων τῶν ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσι γίνεσθαι, καὶ τὰ κέρατα αὐτῶν χωρεῖν τέσσαρας χόας, ἐνίους δὲ καὶ πλεῖον. Ἐκ τῆς Ἑξαήμερου τοῦ θεοῦ Βασιλείου.

Epit 2 445 Βόες κατακεκλεισμένοι χρονίως ἐν ὥρᾳ χειμερινῇ ἤδη ποτὲ τοῦ ἔαρος προσιόντος τῇ φυσικῇ αἰσθήσει τὴν μεταβολὴν ἐκδεχόμενοι ἐκ τῶν βοοστασίων πρὸς τὰς ἐξόδους ὁρῶσι πάντες ὕφ' ἐνὶ συνθήματι μεταβαλόντες τὸ σχῆμα. Ἀριστοφάνους.

Epit 2 446 Ἡ κάμηλός ἐστι μὲν χαυλιόδους καὶ διχηλὴ καὶ ὀπισθοιρητική, βαδίζει δὲ κατὰ σκέλος, καθάπερ καὶ ὁ λέων. ἔχει δὲ ἡ κάμηλος ἐπὶ τοῦ νώτου τὸν καλούμενον ὕβον· αἱ δὲ Βακτριαναὶ κάμηλοι δύο ὕβους ἐπὶ τοῦ νώτου ἔχουσιν.

Epit 2 448 ἔχει δὲ καὶ ἀστράγαλον ἐν τοῖς ὀπισθίοις σκέλεσι καθάπερ πάντα τὰ διχηλά. ἔχει δὲ καὶ ἡ θήλεια θηλὰς μὲν τέσσαρας, μαστοὺς δὲ δύο καὶ γάλα λεπτότατον πάντων τῶν ζώων.

Epit 2 450 ἔχει δὲ καὶ τὸ αἰδοῖον ὁ ἄρρην ἔξω βλέπον, ὃ ἐν τῇ ὀχείᾳ γίνεται μακρὸν καὶ λεπτόν, ὅμοιον νεύρῳ· χρῶνται γοῦν τινες αὐτῷ εἰς τὰ τόξα. ἀνατμηθεῖσα δὲ Ἀραβία κάμηλος ἦπαρ ἔχει φολιδωτὸν καὶ μακρὸν καὶ ἐξοχὰς ἔχον μικράς· χολὴν δὲ οὐκ ἔχει θεωρητὴν, τύπον δὲ τινα <χολ> ὡδὴ οὗ καὶ γευόμενοι χολῆς ἀντιλαμβάνομεθα.

Epit 2 452 ἔχει δὲ καὶ ἡ κάμηλος κοιλίας τέσσαρας. ἄρχεται δὲ ὀχεύειν καὶ ὀχεύεσθαι τριετὴς γενομένη.

Epit 2 453 ὀχεύει δὲ τῆς θηλείας συγκαθιστάσης· ἐπιβαίνει δὲ ὁ ἄρρην καὶ ἀντιστρέψας τὸ αἰδοῖον, ἄτε μακρὸν ὑπάρχον, ἐνίησι, καὶ διατελεῖ ὀχεύων ἡμέραν μίαν. κύει δὲ μῆνας δέκα, τῷ δὲ ἐνδεκάτῳ τίκτει, καὶ πάλιν διαλιποῦσα ἐνιαυτὸν σκυζᾷ.

Epit 2 455 κάμνουσι δὲ αἱ κάμηλοι νοσήμασι δυσί, στρόφῳ καὶ λύσσει, τουτέστι μανίᾳ, καὶ τούτοις ἀναιροῦνται. χαίρει δὲ ἡ κάμηλος ποτῷ μὲν θολερῷ, τροφῇ δὲ βουκέρατι, τουτέστι τίλει.

Epit 2 457 λέγεται δὲ ὡς οὐκ ἀναβαίνει ὁ κάμηλος <ἐπὶ> τὴν μητέρα, ἀλλὰ κἂν βιάσηταί τις φεύγει. καὶ τὸν παραλογισάμενον δὲ ποτε καμηλίτην, ἐπεὶ κατεκάλυψε τὴν μητέρα, ὕστερον ἐπιγνούς, δάκνων ἀπέκτεινεν. ἐκτέμνονται δὲ οἱ ἄρρηνες καὶ θλῶνται αἱ θήλειαι τὰς λεγομένας καπρίας, τουτέστι τὰς ἐντὸς τῶν περιττωμάτων τῆς κύστεως ἐπανεστῶσας σάρκας.

Epit 2 458 [διὰ] τοῦτο δὲ γίνεται ὅταν εἰς πόλεμόν τις βούληται αὐταῖς χρήσασθαι· οὐδὲ γὰρ ἔτι συλλαμβάνουσι. ζῶσι δὲ αἱ κάμηλοι ἔτη πεντήκοντα, αἱ δὲ Βακτριαναὶ ἑκατόν.

Epit 2 460 Αἰλιανοῦ. Οἱ κάμηλοι ἐμφανῶς ταῖς θηλείαις καμήλοις οὐχ ὁμιλοῦσιν· ἀλλὰ καὶ ὁ νομεὺς ἀπαλλάττεται, ὅταν αἰσθηται αὐτοὺς πρὸς ἀλλήλους ἰόντας. ἵπποι δὲ αὐτὰς δεδοίκασιν, εἰ μὴ συντραφῶσιν.

Epit 2 462 οἱ δὲ γε Σαγαραῖοι ἔχουσι καμήλους ταχυτάτας καὶ πολεμιστὰς ἔχουσιν αὐτούς. Ὑδωρ δὲ διειδὲς πιεῖν μισεῖ.

Epit 2 463

ἀφικνουμένη δὲ εἰς λίμνην ἢ ποταμόν, εἰ μὴ ταράξῃ, οὐ πίνει. μένει δὲ ἄποτος ἡμέρας ὀκτώ. Ἐν δὲ Κασπίᾳ κάμηλοι αἱ μέγισταί εἰσι κατὰ τοὺς ἵππους τοὺς μεγίστους, εὐτρίχες δὲ ἅμα καὶ ἀπαλότριχες ὥς καὶ τοῖς Μιλησίοις ἐρίοις ἀντικρίνεσθαι τῇ μαλακότητι.

Epit 2 464 οὐκοῦν ἐκ τούτων οἱ ἱερεῖς ἐσθῆτα ἀμφιέννυνται καὶ οἱ τῶν Κασπίων πλουσιώτατοι καὶ δυνατώτατοι. καμήλου κρέας ἥδεται λέων ἐσθίων μᾶλλον τῶν ἄλλων, καὶ κάμηλον εἰ θεάσθαι, ἐπ' αὐτὴν πηδᾷ ἐπιθυμία βρώσεως. Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλάτους. ^[5]

Epit 2 465 Δότε μοι τοὺς τραγωδοὺς πρὸς τοῦ πατρώου Διὸς καὶ πρό γε ἐκείνων τοὺς μυθοποιοὺς ἐρέσθαι τί βουλόμενοι τοσαύτην ἄγνοιαν τοῦ παιδὸς τοῦ Λαΐου καταχέουσι καὶ ἡ τοῦ Τηλέφου τοῦ συνελθόντος τῇ μητρὶ τὴν δυστυχὴ σύνοδον, τοῦ μὴ πειρᾶσθαι νικᾶν τῆς ὁμιλίας, συγκατακλιθέντος δὲ τῇ γειναμένη καὶ πράξαντος ἂν τὰ αὐτά, εἰ μὴ πολλάκις θεῖα πομπὴ διεῖρξεν ὁ δράκων· εἴ γε ἡ φύσις τοῖς ἀλόγοις ζῴοις τὴν τοιαύτην μίξιν καὶ ἐκ τοῦ χρωτὸς προσασπαμένοις δίδωσι κατανοῆσαι, καὶ οὐ δεῖται γνωρισμάτων οὐδὲ τοῦ ἐκθέντος εἰς τὸν Κιθαιρῶνα, ὡς ὁ Οἰδίπους ὁ τοῦ Σοφοκλέους. οὐκ ἂν γοῦν ποτε τῇ τεκούσῃ ὁμιλῆσαι κάμηλος. ὁ δὲ τοι νομεὺς τῆς ἀγέλης κατακαλύψας τὸ θῆλυ ὡς οἶόν τε ἦν καὶ ἀποκρύψας πάντα πλὴν τῶν ἄρθρων, τὸν παῖδα ἐπάγει τῇ μητρὶ, καὶ ἐκεῖνος λάθριος ὑπὸ τῆς ὁρμῆς τῆς πρὸς μίξιν ἔδρασε τὸ ἔργον καὶ συνῆκε. καὶ τὸν μὲν αἴτιον τῆς ὁμιλίας οἱ τῆς ἐκθέσεως δάκνων καὶ πατῶν καὶ τοῖς γόνασι παίων ἀπέκτεινεν ἀλγυνότατα, ἑαυτὸν δὲ κατεκρήμνισεν. ἀμαθῶς δὲ καὶ κατὰ τοῦτο Οἰδίπους, οὐκ ἀποκτείνας, ἀλλὰ πηρώσας τὴν ὄψιν καὶ τὴν τῶν κακῶν λύσιν μὴ γνοὺς ἐξὸν ἀπηλλάχθαι καὶ μὴ τῷ οἴκῳ καὶ τῷ γένει καταρῶμενον εἶτα μέντοι κακῶ ἀνηκέστῳ ἰᾶσθαι κακὰ τὰ ἤδη παρελθόντα. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου. ^[15]

Epit 2 466 Ῥωμαλέον τι ζῶον ἢ κάμηλος καὶ φερέπονον τὴν ἰσχύν, καὶ εἰ μὴ χαλεπὸν ἦν αὐτῇ προσιζήσασαν ἀναστῆναι, τάχα δὴ καὶ ὅσον νῆες τὸν φόρτον ὑπέφερεν. αὐταὶ δὲ πορευόμεναι τῆς νυκτὸς ὁρῶσι πρὸς τοὺς ἀστέρας καὶ ἴσασι πως τὸν ἐκείνων δρόμον ἐξακριβοῦν.

Epit 2 467 ἀμέλει τοι καὶ Ἰνδοὶ μακρὰν ἀνύοντες τρίβον καθάπερ ὁδηγοῖς ταύταις ἑαυτοὺς ἐπιτρέψαντες εἶτα τὴν χρυσίτην ἐκεῖθεν τῶν μυρμηκῶν ἀποσπῶσι γῆν. λέγεται δ' οὖν ἢ κάμηλος ἀραμένη φόρτον εὐθύς ὀκλάζειν καὶ αὖ ὑπανίστασθαι, πειρωμένη δὴ πως εἰ εὐάγωγον αὐτῇ εἶη τὸ ἄχθος, καὶ εἰ αἰσθοῖτο μεῖζον ὢν ἢ κατὰ δύναμιν, φεύγει καὶ ἀπαναίνεται καὶ οὐκ ἂν ἰζῆσαι πεισθεῖν, οὐδὲ ἀροῖτο ἂν τὸν φόρτον κἂν εἰ πολλοῖς αὐτὴν ῥοπάλοις συγκόψαις. ^[5]

Epit 2 468 δοκὸν δὲ μηκίστην ἄγουσα, ἡνίκα δ' ἂν καὶ βούλοιο συνθλάσαι, πρόνοιαν ποιεῖται τῆς κεφαλῆς μὴ καὶ προσπίπτον αὐτῇ λυπήσῃ τὸ ξύλον· τὴν γοῦν κάραν ἐτέρῃ (ὡθ) ἡ νεύσασα δεξιῶς ἐκφεύγει τὴν βλάβην. ἄγριοι μέντοι καὶ δυση (νίας) τοί εἰσι σφόδρα περὶ τὴν ὀχεῖαν ὄντες οἱ ἄρρενες, καὶ οὐκ ἂν τις αὐτὸ (οἶσ) προσελθὼν ἢ καὶ ὀφθεῖς μακρόθεν ἀπαθῆς κακῶν ἀπαλλάξῃ.

Epit 2 470 ἐὰν δὲ μάλα λυττώσιν αἱ κάμηλοι, καὶ ἀνθρώποις ἐπιτίθενται καὶ θοινῶνται αὐτῶν τὰς σάρκας. παύονται δὲ τῆς λύττης ἀγρυπνίᾳ τὴν ῥώμην ἐπιτριβεῖσαι· ἐκχέει γάρ πως τὴν λύτταν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἰ μὴ αὐτοὺς ἔχει καταμύειν τῷ ὕπνῳ. τυφθεῖσα δὲ δυσόργητος ἐστὶ, καὶ οὐ λήθην ἔχει τῆς βλάβης, οὐδὲ παύσασθαι ἂν εἰς καιρὸν κλέπτουσα, πρὶν ἢ ἀμύνασθαι τὸν ἄρξαντα βλάβης.

Epit 2 471 τυπτομένη δὲ σιωπᾷ, οὐδὲ βοήσῃ οὐδὲ στεναγμὸν ἀφήσει, ἀλλ' ἐν τῷ βαθυτάτῳ κρύψει τῆς καρδίας τὴν λύπην. οἶδε γὰρ ὡς ἔχει φύσεως τὸ πικρὸν αὐτῆς τῷ φθόγγῳ συναπορρέειν. ὁ γοῦν ἐθέλων ἐκλύειν αὐτῇ τὸ ἔγκοτον, ἐς τοσοῦτον τυπτέτω, ἔστ' ἂν ἀφήσῃ μυκηθμόν. λόγος δὲ κεκράτηκεν εἰς ἀκοὴν ἐμμελῆς, ὡς ἀνὴρ κάμηλον πιστευθεὶς, παραμένων αὐτῇ καὶ τῷ σταθμῷ προσκαθεύδειν συνειθισμένος, ἐπειδὴ ταύτην τύψειεν οὕτω συμβάν, σοφὸς ὢν ἄρα καὶ εἰδὼς ὅπως ἔχει τὸ ζῶον ὀργῆς, ἀστείως ἄγαν τὸν κίνδυνον ὑποφεύγει. ^[5]

- Epit 2 472 ὥς γὰρ ἤδη νύξ ἦν, καὶ ὁ κάμηλος εἰς τὴν εὐνὴν ὑπέβλεπεν ὑπνοῦντα τὸν ἄνδρα προσδεχόμενος, κατακλιθῆναι μὲν αὐτὸς προσποιεῖται, ἄσκον δὲ ὑπόπλεω πνεύματος συγκρύψας εἰς τὴν εὐνὴν ἡρέμα τε ὑπανίσταται, καὶ ἡσύχως ἑαυτὸν ὑπεξάγει, εἴτα μετέωρός που γενόμενος ἀπεσκόπει τὸ μέλλον. ἡ δὲ πρόσεισι μὲν τῇ κοίτῃ τῷ ὑβρικότῃ ἐπιβουλεύουσα, ὥς δ' αὐτὸν μὲν οὐχ εὖροι, τὸν δὲ ἄσκον ὥσπερ εἰς χλεύην αὐτῆς ἐγκείμενον, τῷ θυμῷ πιμπραμένη τὸν μὲν ἐς ὕψος ἀκοντίζει, τῇ φάτνῃ δὲ τὴν κεφαλὴν προσαράξασα, μόλις γοῦν τῷ θανάτῳ παύσασθαι τῆς ὀργῆς. Φασὶ δὲ τὴν κάμηλον καθ' ἕκαστον τόκον τίκτειν ἓν. ^[10]
- Epit 2 474 Ἐν Ἰνδοῖς ταπίδες γίνονται κάλλιστα καὶ ποικιλώταται ἐκ τῶν ἐρίων ὧν αἱ κάμηλοι φέρουσιν [ἐξ αὐτῶν] ἐπὶ <τε> τῆς κεφαλῆς καὶ ἐπὶ τῶν μηρῶν ἐπὶ τε τοῦ ἄλλου σώματος παντός. καὶ οὐ βέβαπται παντοδαπὰ δὲ ἄνθη τῶν ἐρίων φύουσιν αἱ κ <ἀμη> λοι αἱ Ἰνδικαὶ πλὴν πορφυροειδοῦς καὶ πρασίνου καὶ φοι <νι> κίνου, τὰ δ' ἄλλα ἔχουσιν ἐρίων χρώματα αὐτοφυῆ αἱ κάμ <ηλοι> αἱ μὲν γὰρ σφόδρα λευκὰ φέρουσι τὰ ἔρια αὐτόθι, αἱ δὲ σφὸδ <ρα μέ> λανα καὶ μαλακά, αἱ δὲ κυάνεα, αἱ δὲ ὥσπερ ὄνου τὴν χρ <όαν> αἱ δὲ πέλια, αἱ δὲ πυρρά, αἱ δὲ κροκοειδῆ, αἱ δὲ ἀτρέμας ὑπόχλωρα· ὥς δὲ τὸ σύμπαν εἰπεῖν, ἔρια παντοδαπὰ φύουσιν Ἰνδικαὶ κάμηλοι πλὴν τῶν εἰρημένων χρωμάτων. ἐκ τούτων οὖν τῶν ἐρίων καὶ χρωμάτων ποιοῦσι τὰς ταπίδας, καὶ οὐ βάπτουσι τὰ ἔρια, ἀλλὰ πολλῶ ταῦτα βελτίω εἰσὶ τῶν βαπτομένων καὶ οὐκ ἐξίτηλά ἐστιν ὥσπερ τὰ ἐκ τῶν προβάτων ἔρια βαπτόμενα. γίνεται δὲ καλὸν τὸ χρῶμα καὶ τὸ κτήμα τῶν ταπίδων. οἶμαι δὲ ὅτι οὐδαμοῦ γῆς γίνονται παρομοίας φύσεως, οὐδὲ ζῶα ποικιλώτερα καὶ ὀρθότερα ἔχουσι ταπίδες ἢ ἐν Ἰνδοῖς τὰ ἐκ τῶν καμήλων ποιοῦσιν ἔρια. ἄγουσι δὲ καὶ εἰς Πέρσας τούτων τῶν ταπίδων οἱ ἔμποροι [καὶ] οἱ Βάκτριοι καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐμπορευόμενοι εἰς τὴν Ἰνδικὴν γῆν ἐπὶ τῶν καμήλων, καὶ πωλοῦσι τὰς τοιαύτας διαγεγραμμένας ταπίδας μάλα τιμίας, καὶ περὶ πολλοῦ αὐτὰς ποιοῦνται οἱ Πέρσαι, καὶ ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς δῶρα πέμπει τῷ Περσῶν βασιλεῖ τούτων τῶν ταπίδων. εἰσὶ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων ταπίδες ἐν τοῖς Ἰνδοῖς γινόμεναι, οἷα περ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Σάρδεσι ποιοῦνται, καὶ βάπτουσι κάκεῖνα καὶ ποικίλλουσιν, ἀλλ' οὐδὲν ὁμοία εἰσι ταῖς ἐκ τῶν καμήλων ταπίσι γινομέναις. Ἐκ τῆς Ἑξαήμερου τοῦ θεοῦ Βασιλείου. ^[20]
- Epit 2 475 Μακρὸς ὁ τράχηλος τῆς καμήλου, ἵνα τοῖς ποσὶν ἐξισάζηται καὶ ἐφικνῇται τῆς βοτάνης ἐξ ἧς ἀποζῇ. Ἀριστοφάνους.
- Epit 2 476 Ὅστι μὲν τῶν δισχιδῶν συνοδόντων ὁ ἔλαφος, οὐδὲν γὰρ τῶν τὰ κέρατα ἐχόντων οὔτε χαυλιόδουν ἐστὶν οὔτε καρχαρόδουν, οὔτε τοὺς ἄν <ωθεν> ὀδόντας ἔχει διὰ τὸ εἰς τὴν τῶν κεράτων φύσιν αὐτοὺς ἀπολ <ε> λύσθαι. ἔχει δὲ ὁ ἔλαφος μόνος τῶν κερατοφόρων τὰ κέρ <ατα> δι' ὅλου στερεά, τῶν ἄλλων τὰ προσφυῇ τῷ κρανίῳ κοῖλα ἐχ <όντων>.
- Epit 2 477 > ἀποβάλλει δὲ ὁ ἔλαφος τὰ κέρατα κατ' ἔτος.
- Epit 2 479 ἔχει δὲ αἰδο <ιον> μακρὸν καὶ νευρῶδες, ὅμοιον καμήλου. διοιχθεῖσα δὲ χολὴν μὲν οὐκ ἔχει, αἱ δὲ λεγόμεναι ἀχαῖναι ἐν τῇ κέρκῳ τὴν χολὴν ἔχουσι.
- Epit 2 480 τῶν δὲ μὴ ἐχουσῶν χολὴν τὸ ἔντερον τοῖς γενομένοις πικρὸν ὑπάρχει. ἔχει δὲ καὶ αὐτὴ κοιλίας τέσσαρας, ἐχῖνον κεκρύφαλον ἥνυστρον καὶ τὴν ἰδίως λεγομένην κοιλίαν.
- Epit 2 482 ὁ δὲ ἄρρην τὸ μὲν αἰδοῖον ἔχει ἐκτός, τοὺς δὲ ὄρχεις παρὰ τοὺς νεφρούς. ἐκτμηθεὶς δὲ τοὺς ὄρχεις οὐκέτι φέρει κέρατα, εἰ δὲ τύχη ἔχων <οὐκ> ἀποβάλλει. ἔστι δὲ τὸ αἷμα τῆς ἐλάφου ἄπηκτον· οὐ γὰρ ἔχει ἵνας, διὸ οὐδὲ πῆσεται.
- Epit 2 484 ἄρχεται δὲ ὀχεύειν καὶ ὀχεύεσθαι ἡ θήλεια ἄλλη ἄλλως πρὸς τοὺς τόπους ἐν οἷς καὶ βιοῖ. ἔστι δὲ ἄγαν ἀφροδισιαστικὸν τοῦτο τὸ ζῶον.
- Epit 2 486

βαίνει δὲ ὁ ἄρρην ὑποφευγούσης τῆς θηλείας· οὐ γὰρ ὑπομένει αὐτοῦ τὴν συντονίαν τοῦ αἰδοίου· ὥστε μὴ ἐστώσης ἐνέεσθαι τὸ σπέρμα, ἀλλ' ὑποτρεχούσης. κύει δὲ ἡ ἔλαφος μῆνας ὀκτώ, τῷ δ' ἐνάτῳ τίκτει.

Epit 2 487 κατεσθίει δὲ τὸ χόριον ὡς καὶ οἱ κύνες. τίκτει δὲ ἐν ταῖς τρίβοις· τὰ γὰρ θηρία εἰς τὰς ὁδοὺς οὐ προσέρχονται διὰ τοὺς ἀνθρώπους. λέγεται δὲ ὡς παχυνθεῖσα ἐκτοπίζει, ἵνα μὴ συλληφθῇ, καὶ ὅτι τὸ ἀριστερὸν κέρας ἀποβαλοῦσα κατορύσσει φθόνῳ, ἵνα μὴ εὐρεθῇ, ἀντιφάρμακον <νόσων> τινῶν ὑπάρχον.

Epit 2 488 πᾶσαι δὲ ἀποβάλλουσαι τὰ κέρατα κρύπτονται καθάπερ τὰ ὅπλα ἀποβεβληκυῖαι. ὅταν δὲ πάλιν ἄρξηται αὐταῖς ὑποφύεσθαι τὰ κέρατα, ἠλιάζονται, ἵνα ὡς τάχιστα ξηραίνωσιν αὐτά.

Epit 2 489 ἥδη δέ ποτε, φασίν, ἐφάνη ἔλαφος καὶ κιττὸν φυόμενον ἔχουσα ἐπὶ τῶν κεράτων. ἀλίσκονται δὲ σύριγγι καὶ αὐλῷ· καταβάλλουσαι γὰρ τὰ ὦτα κοιμῶνται ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

Epit 2 491 ἱστορεῖ δὲ <ὦ>ς πληγεῖσα ὑπὸ φαλαγγίου τινὸς ἢ ἄλλου θηρίου καρκίνους πο <ταμί>ους φαγοῦσα ὑγιάζεται. ζῇ δὲ ἡ ἔλαφος ἔτη πλεῖστα.

Epit 2 492 ἔστι δὲ <τὸ> μυθευόμενον, ὡς ἔλαφος τετρακόρωνος, τῶν εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε πιστευομένων. Αἰλιανοῦ.

Epit 2 493 Τὰ κέρατα ἀποβαλόντες <ἔλα>φοι εἰσδύονται λόχμας· ἔρημοι γὰρ ἀμυντηρίων ὄντες φυλάττο <νται τ>οὺς ἐπιόντας. ἀλλὰ καὶ τὴν ἀκτῖνα δεδίασι· πρὶν ἢ γὰρ παγῆναι τοὺς καλουμένους χόνδρους, λαβεῖν φοβοῦνται ἥλιον, ἵνα μὴ τὴν σάρκα αὐτοῖς ὑποσῇ. τίκτει δὲ παρὰ τὰς ὁδοὺς, τοὺς μὲν ἀνθρώπους ἐκφυγεῖν θαρροῦσα τῇ ταχύτητι, τῶν δὲ θηρίων τὰς ἐπιβουλάς φεύγουσα.

Epit 2 494 ἀμέλει γοῦν καὶ καταπιανθεῖσα οὐκ ἂν ἔτι τέκοι παρὰ τὰς ὁδοὺς· οἶδε γὰρ ὅτι δραμεῖν ἐστι νωθροτέρα. τίκτει οὖν ἐν τοῖς ἄγκεσι καὶ τοῖς δρυμοῖς καὶ ἐν τοῖς αὐλῶσιν. ὅσοι δὲ λέγουσι θῆλυν ἔλαφον τὰ κέρατα μὴ φύειν κακῶς λέγουσιν. ^[5]

Epit 2 495 Εὐριπίδης γὰρ καὶ Πίνδαρος καὶ Σοφοκλῆς ἐν τοῖς αὐτῶν ποιήμασι καὶ θήλειαν λέγουσι φύειν κέρατα. λόγος δὲ ἢ που διαρρεῖ Τυρρηνικὸς ὁ λέγων τοὺς ὕς τοὺς ἀγρίους καὶ τοὺς ἐκεῖ ἐλάφους ὑπὸ δικτύων ἀλίσκεσθαι.

Epit 2 496 συναγωνίζεται δὲ τῇ θήρᾳ ταύτῃ καὶ αὐλός. αὐλεῖ γὰρ ἀνὴρ τεχνίτης καὶ ὡς ὅτι μάλιστα πειρᾶται τοῦ μέλους ὑποχαλᾶν καὶ ὅτι ποτέ ἐστι τῆς μούσης σύντονον ἐᾶ, πᾶν δὲ ὅτι γλύκιστον αὐλωδίας τοῦτο ἄδει ἡσυχία τε καὶ ἡρεμία, καὶ τὸ μέλος εἰς τὰ ὦτα εἰσρεῖ καὶ διὰ γε τὸ ἄηθες δέιματος ὑποπίμπλονται τὰ ζῶα, εἴτα κηλούμενα λήθην ἄρχεται πάσχειν ἐγγόνων καὶ χωρῶν. οὕτως οὖν καταγοητευθέντα ἐμπίπτει ταῖς πάγαις. ἐν μέντοι Λιβύῃ συῶν ἀγρίων καὶ ἐλάφων ἀπορία ἐστί. ^[5]

Epit 2 498 φασὶ δὲ καὶ τὸ τοῦ ἐλάφου κέρας θυμιώμενον τοὺς ὄφεις διώκειν. ἔχει δὲ καὶ ὅστοῦν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς ἡ ἔλαφος.

Epit 2 500 Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλάτους. Ἐλαφος ὄφιν νικᾷ κατὰ τινὰ φύσεως δωρεὰν θαυμαστήν· καὶ οὐκ ἂν αὐτὸν διαλάθοι ἐν τῷ φωλεῷ ὡς ὁ ἔχθιστος, ἀλλὰ προσερείσας τῇ καταδρομῇ τοῦ φωλεοῦ τοὺς αὐτοῦ μυκτῆρας βιαϊότατα εἰσπνεῖ, καὶ ἔλκει ὡς ἴυγγι τῷ πνεύματι, καὶ ἄκοντα προ <ἀγ>εῖ καὶ προκύπτοντα αὐτὸν ἐσθίειν ἄρχεται· καὶ μάλιστα γ <ε δι> ἀ χειμῶνος δρᾷ τοῦτο. ἥδη μέντοι καὶ κέρας ἐλάφου τις ξέσας, εἴ <τα> τὸ ξέσμα εἰς πῦρ ἐνέβαλε, καὶ ὁ καπνὸς ἀνιῶν διώκει τοὺς ὄφεις πανταχόθεν, τὴν ὁσμὴν μὴ ὑπομένοντας. Αἱ ἐν Σύροις ἔλα <φοι γί>νονται μὲν ἐν ὄρεσι μεγίστοις, Ἀμανῷ τε καὶ Λιβάνῳ καὶ Καρ <μήλῳ>· ὅταν <δὲ> βουληθῶσι περαιώσασθαι θάλασσαν, ἐπὶ τὰς ἡ <όνας> ἀφικνοῦνται καὶ ἀναμένουσι τοῦ πνεύματος τὴν

φύσιν, καὶ ἡνίκα ἂν αἰσθωνται πρᾶον αὐτὸ καὶ ἥσυχον καταπνέον, τηνικαῦτα ἐπιθαρροῦσι τῷ πελάγει. ^[5]

Epit 2 501 νέουσι δὲ κατὰ στοῖχον καὶ ἀλλήλων ἔχονται, τὰ γένεια αἱ ἐπόμεναι τῶν προηγουμένων τῇ ὁσφύϊ ἐπερείδουσαι· ἡ τελευταία δὲ γενομένη τῇ πρόσθεν ἐπὶ πάσαις ἑαυτὴν ἐπαναπαύσασα, εἴτα οὐραγεῖ. στέλλονται δὲ ἐπὶ τὴν Κύπρον πόθῳ τῆς πόας τῆς ἐκεῖ λέγεται γὰρ εἶναι βαθεῖα καὶ νομὰς ἀγαθὰς ἔχειν. καὶ λέγουσιν γε Κύπριοι εὐγαιον οἰκεῖν χῶρον, καὶ ταῖς Αἰγυπτίων ἀρούραις τολμῶσιν ἀντικρῖναι τὰς σφετέρας. ἔλαφοι δὲ καὶ ἕτεραι τήνδε τὴν νῆξιν ἀποδείκνυνται. αἱ γοῦν Ἡπειρώτιδες ἐς τὴν Κέρκυραν διανήχονται, ἀντίπορθμοι δὲ ἀλλήλαις αἶδε εἰσίν. <Ὁ> ἔλαφος, ὡς ἀκούω, τὰ παρόντα ἀγαπᾷ, καὶ οὐκ ἐρᾷ πλειόνων, ἀλλὰ σωφρονεῖ περὶ τὴν γαστέρα τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον. ^[10]

Epit 2 502 περὶ γοῦν τὸν Ἑλλησποντόν ἐστι λόφος καὶ νέμονται κατὰ τοῦδε ἔλαφοι, καὶ τῶν ὧτων αὐτοῖς τὸ ἕτερον διέσχισται, περαιτέρω δὲ οὐ χωροῦσι τοῦ λόφου, οὐδὲ νομῆς ἐρῶσι ξένης οὐδὲ λειμῶνας ποθοῦσιν ἐτέρους πόας χρεῖα περιττοτέρας· ἀπόχρη δὲ ἄρα τὰ παρόντα δι' ἔτους ὅλου. τί πρὸς ταῦτα, ὦ ἄνθρωποι, ὑμεῖς, οὓς οὐκ ἂν ἐμπλήσαι ἕως θανάτου οὐδ' ὅσα λάινος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει; Τῷ Πτολεμαίῳ τῷ δευτέρῳ, ὃν καὶ Φιλάδελφον καλοῦσι, βρέφος ἐλάφου δῶρον ἐδόθη, καὶ τῇ φωνῇ ἐνετράφη τῇ Ἑλλάδι καὶ λαλούντων συνίει. ^[5]

Epit 2 503 ἐπεπίστευτο δὲ πρὸ τοῦδε τοῦ ζῶου τῆς Ἰνδῶν μόνης φωνῆς ἐπαίειν τοὺς ἐλάφους. Λέγει δὲ Ἀπίων, εἰ μὴ τερατεύεται, ἐλάφους νεφροὺς τέσσαρας ἔχειν κατὰ τινὰς τόπους.

Epit 2 505 τετράκερων δὲ ἔλαφον <Νικο> κρέων ὁ Κύπριος ἔσχε, καὶ ἀνέθηκε Πυθοῖ καὶ ὑπέγραψε <σῆς ἔν> ἐκε <ν,> Λητοῦς τοξαλκέτα κοῦρ', ἐπινοίας τήνδ' ἔ <λε> Νικοκρέων τετ <ράκερ> ὡν ἔλαφον. Αἰτίαν δὲ <ὁ> αὐτὸς λέγει τοῖς ἐλάφοι <ς τ> ἣς τῶν κεράτων ἀναφύσεως ἐκείνην εἶναι.

Epit 2 506 ἡ γαστήρ αὐτοῖς ὡς ἔστι θερ <μοτάτη ὁμο> λογεῖ, καὶ τὰς φλέβας δὲ αὐτῶν τὰς διὰ τοῦ σώματος πεφ <υκυίας> παντὸς ἀραιοτάτας λέγει καὶ τὸ ὁστέον τὸ κατελιηφὸς τὸν ἐγκέ <φαλον> λεπτότατον εἶναι καὶ ὑμενωδὲς καὶ ἀραιόν, φλέβας τε ἐντεῦθεν καὶ ἐς ἄκραν τὴν κεφαλὴν ὑπανίσχειν παχυτάτας. τὴν γοῦν τροφήν καὶ ταύτης γε τὸ γονιμώτατον ὥκιστα ἀναδίδοσθαι. καὶ ἡ μὲν πιμελὴ αὐτοῖς ἐξωθέν φησι περιχεῖται, ἡ δὲ ἰσχύς τῆς τροφῆς ἐς τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν φλεβῶν ἀναθόρνυται. ἔνθεν οὖν τὰ κέρατα ἐκφύεσθαι διὰ πολλῆς ἐπαρδόμενα τῆς ἱκμάδος. συνεχῆς οὖν οὕσα ἐπιρρέουσά τε ἐξωθεῖ τὰ πρότερα. καὶ τὸ μὲν ὑπερίσχον ὑγρὸν ἐξω τοῦ σώματος σκληρὸν γίνεται, πηγνύντος αὐτὸ καὶ κερατοῦντος τοῦ ἀέρος, τὸ δὲ ἔνδον ἔτι μεμυκὸς ἀπαλὸν ἐστὶ. καὶ τὸ μὲν σκληρύνεται ὑπὸ τῆς ἐξωθεν ψύξεως, τὸ δὲ ἀπαλὸν μένει ὑπὸ τῆς ἔνδον ἀλέας. οὐκοῦν ἡ ἐπίφυσις τοῦ νέου κέρατος τὸ πρεσβύτερον ὡς ἀλλότριον ἐξωθεῖ, θλίβοντος τοῦ ἔνδον καὶ ἀνωθεῖν τοῦτο ἐθέλοντος καὶ ὀδυνῶντος καὶ σφύζοντος, ὥσπερ οὖν ἐπειγομένου τεχθῆναι καὶ προελθεῖν. ἡ γάρ τοι ἱκμὰς πηγνυμένη καὶ ὑπανατέλλουσα ἀτρεμεῖν ἀδύνατός ἐστι· δύναται γὰρ καὶ αὕτη σκληρὰ καὶ ἐπωθεῖται τοῖς προτέροις. καὶ τὰ μὲν πλείω ἐκθλίβονται ὑπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἔνδον, ἥδη δὲ τινα καὶ κλάδοις περισχεθέντα καὶ ἐμποδίζοντα εἰς τὸν ὠκὺν δρόμον ὑπὸ ῥώμης τὸ θηρίον ὠθούμενον ἀπήραξε. καὶ τὰ μὲν ἐξώλισθε, τὰ δὲ ἔτοιμα ἐκκύπτειν ἡ φύσις προάγει. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου. ^[20]

Epit 2 507 Οὐχ ἄπλοῦν οὐδὲ ἐλεύθερον ἔοικεν εἶναι τῇ ἐλάφῳ τὸ ἦθος. ἡνίκα γὰρ ἀποθέσθαι τὰ κέρατα βουληθεῖη, εἰς ἐρήμους ἔρχεται τόπ <ου> καὶ τὸ δεξιὸν ἀποκρύπτει κέρας, τῆς ἐκεῖθεν ὥσπερ ὦφ <ελ> εἰας βασκαίνουσα τοῖς ἀνθρώποις. ἔστι γὰρ αὐτοῖς συμφορώτατον ὅτ <ι τε> τοῖς ἰοβόλοις ἀντιπαθεῖ καὶ ὅτι συναίρεται ταῖς κυούσαις πραῦν <όν> τε αὐταῖς τὰς ὠδίνας καὶ τὸ ἔμβρυον ῥᾶον ὑπεξάγειν παρα <σκευ> ἄζον. ὡς δὲ καὶ ἔλμινθας ψωχόμενον ἀναιρεῖ σὺν ὕδατι θερ <μῶ π> ροσληφθὲν ὡς καὶ αὐτὰς οὕσας ὀφιώδεις τὸ γένος. καθαίρει δὲ <καῖ>

ὀδόντων ῥύπον, καὶ ἵπποις ἔστιν ὅπου λυσιτελεῖ. ἄκεροι δὲ αὐτῶν αἱ θήλειαι, ὥστε ἀνάληθες εἶναι τὸ τοῦ Πινδάρου ‘χρυσόκερων’ εἰπόντος τὸν Ἡρακλέα ‘θήλειαν’ ἐνεγκεῖν ἔλαφον, εἰ μὴ τέρας ἀντικρυς ἦν τὸ τοιοῦτον. ὁ δ’ ἐν Ἀραχωταῖς ἰπέλαφος, οἱ παρὰ τὰς ἐσχατίας εἰσι τῆς Λιβύης, ὁ πολὺς μὲν τὴν τρίχα, κεράτων δὲ ἄγονος, οὐ γνήσιόν τι γένος ἐλάφων ἐστίν, ἀλλ’ ἄτοπον καὶ συγκεκραμένον, ὡς ἂν ἀφ’ ἵππου τε καὶ ἐλάφου, καθάπερ ἔχει καὶ τοῦνομα, συνελθών. ^[5]

Epit 2 509 ἀνάληθες δὲ καὶ τὸ τὰ κέρατα τὸν ἔλαφον ἀποβάλλειν ἐκτμηθέντα τοὺς ὄρχεις. γίνεσθαι δὲ αὐτόν φασιν ἀγαθὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ἐχίδνης ἐδηδοκότα.

Epit 2 511 ἔλαφος μὲν οὖν θήλεια τὰ τέκνα παραλαβοῦσα ἐπὶ κρημνοὺς ἄγει καὶ τόπους ἀνάντεις, καὶ γυμνάζει αὐτὰ πρὸς δρόμον, καὶ ἰδρώτων ἡδέως αὐτοῖς κοινωνεῖ, καὶ πονουμένοις παρ’ ἑκάστα συναθλεῖ. ἀλίσκεται δὲ οὐκ αὐλοῖς μόνον ἔλαφος, ἀλλὰ καὶ τέχναις ἄλλαις τὴν πλάνην ὑφισταμένη.

Epit 2 512 καὶ γὰρ τις ἀνὴρ κλάδοις ὅσοι κομῶσιν ἄρτι τοῖς φύλλοις περισκεπῆς γενόμενος καὶ νομιζόμενος εἶναι δένδρον τόξον ἐπὶ χειρὸς ἔχει ἐντεταμένον, ἡ δὲ ὥς ὄντι τῷ δοκοῦντι προσσχοῦσα τῶν φύλλων μεταλαβεῖν ἔρχεται, καὶ οὕτω πικρῶς ἀγρεύεται πληγεῖσα τῷ βέλει. διωκομένη γε μὴν ἔλαφος, εἰ πρὸς ὕδωρ ἐμβάψει τοὺς πόδας, ἀνῆκεν αὐτοὺς τοῦ μόχθου καὶ ὡς ἂν ἀκραιφνεῖς ἔχουσα πάλιν ἴησιν ὀξυτάτως. ^[5]

Epit 2 514 ταύτης ὁ μυελὸς ἥπιον ἐν νόσοις ἐστὶ φάρμακον, τὸ δάκρυον δὲ καὶ λειότερόν τι χρῆμά ἐστιν, ἀφ’ οὗπερ ἡ λεγομένη χαλβάνη γίνεται ἡ πολλαῖς ἀνθρώπων ἐπήμυνε νόσοις. ἐν ὅρει δὲ ὑποθεῖς ἐλάφου δορ <άν, ἀλ> ὑπὼς ὑπνώσεις μηδὲν τῶν ἰοβόλων ἐπιστρεφόμενος.

Epit 2 516 καὶ τοῦ <το> δὲ ἀκοῦσαί φησιν ὡς ῥοῦ λέπυρον ἀλεκτορίδος ἄρτι τὸν ν ἀπολειψάσης εἴ τις ἐπιμελῶς ἀκουσ .. ἐπιτρίψει τῷ ὄφει θάττον αὐτὸν ἴδη διατεινόμενον καὶ ἐκλείποντα. ε <ἰσι> δὲ πολλὰ τῶν ἐλάφων εἶδη καὶ πολuwνυμα· καλεῖσθαι γὰρ <τὰς μὲν .

Epit 2 517 . > ἐρκηδίας, τὰς δὲ ἰόρκους κεμάδας τε ἄλλας καὶ νεβροὺς καὶ δ <ορκάδ> ας. Αἰλιανοῦ.

Epit 2 518 Ὅτι τὰ ἐν Ἰνδοῖς πρόβατα οὐράς πήχεως λέγει Κτησίας ἔχειν. οἷς μέντοι ἀβυδινὰς οὐκ ὄψει ποτὲ λευκάς, ἀλλὰ μελαίνας.

Epit 2 520 ἡ δὲ αἰξ τὴν τοῦ πνεύματος εἰσορὴν καὶ διὰ τῶν ὠτων ἔχει. ἀναπνεῖ γὰρ καὶ δι’ αὐτῶν, καὶ αἰσθητικώτατον τῶν διχηλῶν ἐστίν. αἰγες δὲ Κεφαλληνίδες οὐ πίνουσιν ὅλως καὶ ὅλους μῆνας ἔξ.

Epit 2 522 αἱ δὲ Αἰγύπτια αἰγες ἐκάστη πέντε ἀποτίκτει, καὶ αἱ πλεῖσται αὐτῶν δίδυμα. λέγουσι γὰρ τὸ τοῦ Νείλου πόμα γονιμώτατον εἶναι, κάντεϋθεν οἱ φιλόκαλοι τῶν νομέων ὕδωρ ἐκ τοῦ Νείλου ταῖς ἑαυτῶν ἀγέλαις ἄγειν μηχανῶνται καὶ μάλιστα ταῖς στερίφαις. καὶ λιμοῦ δὲ μέλλοντος ἐπιδημεῖν αἰσθητικῶς ἔχουσιν αἰγες.

Epit 2 524 κοιμώμεναι δὲ ἀθρόαι χειμῶνα δηλοῦσι. μάχονται δὲ ὑπὲρ τῶν θηλειῶν τράγοι πρὸς τράγους, ταῦροι πρὸς ταύρους καὶ οἷες πρὸς οἷας.

Epit 2 526 καὶ πρόβατα δὲ ὀρύττοντα ταῖς ὀπλαῖς τὴν γῆν χειμῶνα σημαίνει· ἀναβαινόμενα δὲ τὰ αὐτὰ χειμῶνα ὁμολογεῖ. ἄρνες δὲ καὶ ἔριφοι ἀλλήλοις ἐμπεδῶντες φαιδρὰν ἡμέραν δηλοῦσιν.

Epit 2 528 ὑπόχυσιν δὲ ὀφθαλμοῦ αἰξ παθοῦσα πρόσσεισι βάτῳ καὶ παραβάλλει τῇ ἀκάνθῃ τὸ ὄμμα νύξαι αὐτό. καὶ ἡ μὲν ἐκέντησε, τὸ δὲ ὑγρὸν ἐξεχώρησε, μένει δὲ ἀπαθὴς ἡ κόρη, καὶ ὀρᾷ αὐθις. καὶ λέγονταί γε οἱ ἄνθρωποι παρ’ ἐκείνης μαθεῖν τὸ ἴαμα. νωθρότερα δὲ τῶν τετραπόδων ἐστὶ πρόβατα καὶ ὄνοι, ἀκόλαστα δὲ κυνοκέφαλοι τράγοι.

Epit 2 530

Σοφὰ δὲ αἰγὸς ἐστὶ καὶ ἐκεῖνα. ἔστι γὰρ πόα ἣτις τὴν λύγγα τὴν ἀπὸ κόρου γεν *〈ομέ〉* νὴν ἰᾶται βοσκομένη προβάτοις τε καὶ αἰξίν· ἰᾶται δὲ καὶ *〈τοὺς ἀνθρώπους〉* . μύρω *〈δὲ〉* τράγου ῥίνες χριόμεναι καὶ τὰ γένεια εἰς ὄρεξιν *〈προθ〉* υμοτέρους ποιοῦσιν.

Epit 2 531 ὄρεξιν δὲ πάλιν αὐτῶν παύσεις ἐὰν μέσ *〈ας τὰ〉* ς οὐρὰς ἀποδήσης λίνω. αἱ δὲ γε οἷς αἱ Ἀ *〈ράβι〉* αὶ οὐρὰς ἔχουσι μηκίστας, Ἡρόδοτος λέγει, ὡς εἶναι τριῶν πηχῶ *〈ν.*

Epit 2 532 καὶ *〉* οἱ μὲν χειρουργοῦσιν αὐτάς, οἱ δὲ ἐπὶ ἀμαξίδων σύρεσθαι τεχνάζονται ὥστε μὴ ἔλκεσθαι αὐτάς εἰς γῆν παρατριβομένας· εἶναι δὲ ἄλλας οἷς πλατείας ἐχούσας οὐρὰς καὶ ἐς πῆχυν. Ὁ δὲ κριὸς τὸ ζῶον καθ' ἑκατέραν ἰσημερίαν τὴν κατάκλινιν ἀμείβει· καὶ γὰρ ἐξ μηνῶν τῶν χειμεριωτάτων κατὰ τῆς ἀριστερᾶς κεῖται πλευρᾶς καὶ καθεύδει, ὅταν αὐτὸν αἰρῇ καὶ περιλαμβάνη ὕπνος, ἀπὸ δὲ τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας τὸ ἔμπαλιν ἀναπαύεται καὶ κατὰ τῆς δεξιᾶς κεῖται. ^[5]

Epit 2 534 Πρόβατα δὲ φασιν ἐν τῷ Πόντῳ γίνεσθαι καὶ αὐτά γε οὐκ ἔχειν χολήν, ἐν δὲ τῇ Νάξῳ τῇ νήσῳ καὶ δίχολα. ἐν Αἰθιοπία δὲ εἰσι πρόβατα ἔρια μὲν οὐ φέροντα, καμήλου δὲ τρίχας ἔχοντα.

Epit 2 536 ἐν δὲ τοῖς κρυμῶδεσι τόποις τοῦ κρύους ἐνακμάσαντος ἄχολά ἐστι τὰ πρόβατα, καθειργμένα δὲ ἄρα καὶ τοῦ χιλοῦ τοῦ νέου μὴ μεταλαμβάνοντα τοιαῦτα εὐρίσκεται, καὶ τοῦτο μᾶλλον φιλεῖ παρακολουθεῖν τοῖς Σκυθικοῖς, εἶτα ὑπαρχομένου τοῦ ἥρος καὶ προϊόντα ἐπὶ τὰς νομάς τῆς χολῆς τὸ ἐντεῦθεν ὑποπίμπλαται. ἐν μέντοι Λυκία κείρουσι τὰς αἴγας ὥσπερ τὰ πρόβατα· δασύταται γὰρ εἰσι, καὶ οἱ τεχνῖται τῆς τῶν νεῶν ἐργασίας τὰς σειρὰς ἐξ αὐτῶν συμπλέκουσιν ὡς τοὺς κάλους ἄλλοι. ^[5]

Epit 2 538 ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν Καρίσκον Βουδιανοῖς οἰκοῦσιν οὐ γίνεται ἐκεῖ πρόβατον λευκόν, ἀλλὰ πάντα μέλανα, ὡς Ἀριστοτέλης φησίν. ἐν Ἰνδοῖς δὲ Κωῦθά τις κώμη λέγεται, καὶ ταῖς αἰξὶ ταῖς *〈ἐπιχω〉* ρί *〈ο〉* ις οἱ νομεῖς ἰχθύας ξηροὺς παραβάλλουσιν ὡς χιλόν.

Epit 2 539 *〈'Ο〉* ρθαγόρας ταῦτά φησι. Λιβύων δὲ τὰ πρόβατά εἰσι μικρὰ κατὰ τοὺς ἄρνας.

Epit 2 541 αἱ δὲ Κάσπιαι αἰγες ***** . αἱ Σκύριαι γὰρ *〈λα〉* ἁ *〈φ〉* θονώτατον παρέχουσιν ὅσον οὐκ ἄλλαι αἰγες.

Epit 2 543 Ἀριστοτέ *〈λησ〉* μ *〈έντοι〉* φησὶν ἐν χωρίῳ τινὶ Λιβύων τὰς αἰγας τοῦ στήθους τ *〈οὺς* μαστοὺς *〉* ἔχειν ἁ *〈πηρτ〉* ημένους. Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλάτους.

Epit 2 544 Προβατεῖαι *〈δὲ 'Ι〉* νδῶν ὅποια μαθεῖν ἄξιον. τὰς αἰγας [δὲ] καὶ τὰς οἷς ὄνων *〈τῶν μ〉* εγίστων μείζονας ἀκούω καὶ ἀποκύνει τέτταρα ἐκάστην· μεῖ *〈ω γε μὴν〉* τῶν τριῶν οὔτε αἰξ Ἰνδική οὔτ' ἂν οἷς ποτὲ τέκοι. καὶ *〈τοῖς μὲν〉* προβάτοις αἱ οὐραὶ πρὸς τὸν πόδα τέτανται, αἱ δὲ αἰγες μηκίστας ἔχουσιν ὥστε ἐπιψαύειν γῆς ὀλίγου. τῶν μὲν οὖν οἷων τῶν τίκτειν ἀγαθῶν ἀποκόπτουσι τὰς οὐρὰς οἱ νομεῖς, ἵνα βαίνωνται, ἐκ δὲ τῆς πιμελῆς τῆς τούτων καὶ ἔλαιον ἀποθλίβουσι· τῶν δὲ ἀρρένων διατέμνουσι τὰς οὐρὰς, καὶ ἐξαιροῦσι τὸ στέαρ καὶ ἐπιρράπτουσι καὶ ἐνοῦται πάλιν ἡ τομὴ καὶ ἀφανίζεται τὰ ἵχνη αὐτῆς. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιος ἐν τῷ Πόντῳ πρόβατα πιαίνεσθαι καὶ ὑπὸ τοῦ πικροτάτου φησὶν ἀψινθίου. ^[5]

Epit 2 545 τὰς δὲ ἐν τῷ Μίμαντι γινομένας αἰγας ἐξ μηνῶν μὴ πίνειν, ὅρᾱν δὲ εἰς τὴν θάλατταν μόνον καὶ κεκηνέναι καὶ τὰς αὔρας τὰς ἐκεῖθεν δέχεσθαι ὁ αὐτὸς λέγει. αἰγας δὲ Ἰλλυρίδας ὀπλήν ἀκούω ἔχειν, ἀλλ' οὐ χηλήν. Λόγον δὲ Ἰταλὸν τῇ Συβαριτῶν πόλει συνακμάσαντος ἔργου μνημονεύοντα καὶ φοιτήσαντα εἰς ἐμὲ εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστι. ^[5]

Epit 2 546 τὴν ἡλικίαν ἀρτίπαις, αἰπόλος τὸ ἐπιτήδευμα, ὄνομα Κραῖθις, εἰς ὁρμὴν ἀφροδίσιον ἐμπεσὼν τῇ τῶν αἰγῶν ἰδεῖν ὠραιότητα μίγνυται καὶ τῇ ὁμιλίᾳ ἥσθη καὶ εἴ ποτε ἐδεῖτο ἀφροδίτης ὡς αὐτὴν ἐφοῖτα, καὶ εἶχεν ἐρωμένην αὐτήν· καὶ μέντοι καὶ οἷα λαμβάνειν ἐδύνατο δῶρα, τοιαῦτα ὁ ἐραστής αἰπόλος τῇ ἐρωμένη τῇ προειρημένη προσέφερε, καὶ κισσοῦ ποτε καὶ σχίνου τοὺς

ὠραιοτάτους ἀκρεμόνας καὶ σμίλακος πολλάκις τραγεῖν παρέσχε, τὸ στόμα ἀποφαίνων αὐτῷ, εἰ δεηθείη φιλησθαι, εὐῶδες αὐτῆς. ἀλλὰ <καὶ> στ <ι> βὰδ <α> ἐγκαθεύδειν ὡς νύμφη παρεσκεύαζεν ἀβροτάτην τε <καὶ μαλθ> ακήν· οὐκ <ουν ᾶ> μ <ελ> ὡς ταῦτα ἐθεᾶτο τῆς ἀγέλης ἡγεμῶν ὁ τ <ράγο> ς, ἀλλ' αὐτὸν εἴσεις· ἰζηλοτυπία. καὶ κατέκρυπτε μὲν τέως τὸν θ <υμόν,> καθήμενον δὲ αὐτόν ποτε ἔλλοχᾷ καὶ καθεύδοντα· ἦν δὲ ἄρα ἐμβ <αλῶν> τὸ πρόσωπον εἰς τὸν κόλπον. ὡς οὖν εἶχε δυνάμεως τῇ κ <εφαλῇ> προσέρρηξε καὶ διέθρυψέν οἱ τὸ βρέγμα. διαρρεῖ τοίνυν <εἰς τοῦ> ς ἐπιχωρίους τὰ πραχθέντα, καὶ τῷ μὲν οὐκ ἀφανῆ τάφον ἀνέστησαν, ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸν ποταμὸν Κραθὶν ὠνόμασαν. γίνεται δὲ ἐκ τῆς ὁμιλίας τῆς πρὸς τὴν αἴγα παιδίον, καὶ ἦν αἴξ οἱ τὰ σκέλη, τὸ πρόσωπον ἄνθρωπος. τοῦτον καὶ ἐκθεωθῆναι λόγος ἔχει καὶ θεὸν ὑλαῖόν τε καὶ ναπαῖον νομισθῆναι τὸν αὐτόν. μετεληχέναι δὴ καὶ ζηλοτυπίας τὰ ζῶα ὁ τράγος διδάσκει. Αἱ αἴγες μέλλοντα ὑετὸν προδηλοῦσιν. ^[20]

Epit 2 547 ἐπειδὰν γὰρ προέλθωσι τῶν σηκῶν, δρόμῳ καὶ μάλα γε ὤκιστα <ὀρμῶσιν ἐπὶ τὸν χιλόν· εἴτα ἐμπλησθεῖσαι αὐτὰς> ἐπιστρέφουσιν ἐς τὰ οἰκεῖα, καὶ ὀρῶσαι ἐκεῖσε οὕτω νέμονται τὸν ποιμένα ἀναμένουσαι ἵνα τὴν ταχίστην συνελάσῃ αὐτάς. Σοφὰ δὲ αἰγῶν ἐστὶ καὶ ἐκεῖνα.

Epit 2 548 πτύελον ἀνθρώπου θανατηφόρον εἶναι ζῶα ἐτέρῳ καλῶς ἴσασι καὶ φυλάττονται, ὥσπερ οὖν καὶ ἡμεῖς πειρώμεθα ἀποδιδράσκειν ὅσα [ἄν] ἀνθρώπῳ κακόν ἐστιν, εἴπερ οὖν ἀπογεύσασθαι αὐτῶν. ἤδη μέντοι τις καὶ ἄνθρωπος ἀγνοῶν καὶ λαθὼν κατέπιεν, αἱ δὲ αἴγες, οὐκ ἂν αὐτὰς λάθοι τὸ ἤδη προειρημένον. ἀποκτείνειν δὲ καὶ τὰς θαλαττίους σκολοπένδρας τὸ αὐτὸ δήπου πτύελον δεινότατόν ἐστι. μέλλουσα δὲ ἡ αἴξ ἀποσφάττεσθαι σαφῶς οἶδε. καὶ τὸ μαρτύριον, οὐκ ἂν ἔτι τροφῆς προσάψασθαι. οὐκ ἀξιοῖ δὲ <προ> βάτων οὐραγεῖν, ἀλλὰ ἡγεῖσθαι οὖν αὐτὴν δεῖν καὶ ἐκ τῆς βαδίσεως ὁμολογεῖ. ποθεῖ γοῦν ἐκεῖνα καὶ μέντοι καὶ αὐτὰς τὰς αἴγας ὁ τράγος, τῷ γενεῖω θαρρῶν καὶ κατὰ τινα φύσιν θαυμαστὴν τοῦ θήλεος προκρίνων τὸ ἄρρεν. Αἴγες ἄγριοι τὰς Λιβύων ἄκρας ἐπιστείβοντές εἰσι κατὰ τοὺς βοῦς τὸ μέγεθος ἰδεῖν. ^[10]

Epit 2 549 τοὺς γε μὴν μηροὺς καὶ τὰ στέρνα καὶ τοὺς τραχήλους κομῶσι θριξὶ δασυτάταις καὶ σὺν τ <ο> ὑτ <οἰς καὶ τὴν γένυ> ν. τὰ μέτωπα μὴν ἀγκύλοι καὶ περιφερ <εἶς> καὶ τὰ ὄμ <μα> τα χαροποί, σκέλη δὲ αὐτοῖς ἐστὶ κολοβὰ <καὶ κέ> ρατα μετὰ <τὴν π> ρώτην συμφυὴν ἀλλήλων ἀπηρητημένα καὶ πλ <ἀγι> α· οὐ γὰρ <ρ τί π> ου κατὰ τὰς ὀρειβάτας αἴγας τὰς ἄλλας ὀρθὰ ἐστὶ κατίασι <δ' ἐγκ> ἄρσια καὶ εἰς τοὺς ὦμους προήκοντα. οὕτως ἄρα μήκιστα <ἐστίν· ἐκ> δὲ τῶν λόφων τῶν ὑπεράκρων (ἐπίπλας οἱ νομευτι <κοὶ φιλ> οῦσιν ὀνομάζειν ποιητῶν παῖδες) ῥαδίως εἰς ἕτερον πά <γον πη> δῶσιν· ἀλτικώτατοι γὰρ αἰγῶν ἀπάντων οἶδε εἰσίν. εἴ γε μὴν καὶ πέση τις πορρωτέρω τοῦ ὑποδεχομένου ὄντος αὐτόν ἢ ὡς ἐκείνου ἐφικέσθαι, τῷ δὲ ἄρα μελῶν περίεστι τοσοῦτον κράτος, ὡς ἀσινῇ μένειν κατενεχθέντα αὐτόν. θραύει γοῦν οὐδὲ ἔν, εἰ καὶ πέση κατὰ ῥωγάδος, οὐ κέρας οὐ βρέγμα· ἔστι δὲ καρτερὰ καὶ προσόμοια τῇ ταῖς πέτραις ἀντιτυπία. οἱ πλεῖστοι μὲν τούτων ἐν ταῖς ἀκρωρείαις αὐταῖς ἄρκυσι καὶ ἀκοντίοις καὶ ποδάγραις αἰροῦνται, σοφία δὲ ἄρα τῇ τε ἄλλῃ κυνηγέταις ἀνδράσι καὶ γοῦν καὶ αἰγοθήραις ἀλίσκονται. θηρῶνται δὲ καὶ ἐν πεδίοις καὶ φυγεῖν ἐνταῦθα ἀσθενεῖς εἰσιν. αἰρήσει γοῦν αὐτοὺς καὶ ὅστις ἐστὶ βραδὺς τοὺς πόδας. ἔχουσι δὲ ἀγαθὰς δορὰς καὶ κέρατα. καὶ ἡ μὲν δορὰ ἐν χειμῶσι τοῖς σφοδροτάτοις τὸν κρυμὸν ἀποσοβεῖ καὶ ἀπὸ νομευτικῶν καὶ ὑλουργῶν ἀνθρώπων· κέρατα δὲ χρηστὰ εἰς τὸ ποιῆσαι ἐκπώματα καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἀρύσασθαι καὶ πιεῖν ἢ πηγῆς τινος ἀνατελλούσης ἐν ὥρᾳ θέρους. παρέχει δὲ ἀμυστὶ πιεῖν τοῖς ἀνθρώποις οὐδὲν μεῖον μεγίστων ἐκπωμάτων ἕως καὶ αὔξειν τὸ ἄσθμα καὶ ἀποσβέσαι τὸ ὑπεκκαῖον πᾶν καὶ ἀναφλέγον. οὐκοῦν καὶ εἰ τὰ ἔνδον καθαρθείη ὑπὸ τινος κερατογλύφου, καὶ τρεῖς μετρητὰς ἂν δέξηται αὐτῶν τὸ ἕτερον. Νυμφόδωρος λέγει τὴν Σαρδῶ εἶναι θρεμμάτων μητέρα ἀγαθὴν. ^[25]

Epit 2 550 θαυμάσαι <δὲ> ἄξιον τίκει ζῶον τὰς αἴγας αὕτη. τὰς γάρ τοι δορὰς τοῖς ἐπὶ <χωρ> ίοι <ς ἡσθησθαι καὶ> εἶναι σκέπην· καὶ διὰ χειμῶνος μὲν ἅλ <εαίν> ειν, <ψ> ὑχε <ιν δὲ ἐν τῷ>

θέρει φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ· συμ <πε> φυ <κέν> αι δὲ ἄρα <ταῖς δοραῖς καὶ πήχεως τὴν τρίχα· τοῦ φορήματος δὲ τούτου> <ἔ> οικε χρῆναι διὰ μὲν τοῦ κρυμοῦ <τὰς τρίχας εἰς τὸν χρῶτα ἐπιστρέφειν, διὰ δὲ τοῦ θέρους ἔξω, εἰ μέλλοι ὁ ἡσθημένος διὰ μὲν τοῦ κρυμοῦ> θάλπεσθαι, διὰ δ <ἐ τοῦ θ> έρους <μῆ> ἀποπνίγεσθαι. Εὐπειθέστερα δὲ ἄρα <τῶν ζ> ὧων τὰ πρόβατα ἦν καὶ ἄρχεσθαι φύσει πεπαιδευμένα. [5]

Epit 2 551 ὑπ <ακούει> γοῦν καὶ τῷ νομεῖ καὶ τοῖς κυσί, καὶ μέντοι γε καὶ ἔπονται ταῖς <αἰξί> . καὶ φιλάλληλα δὲ ἰσχυρῶς, καὶ ὑπὸ γε τῶν λύκων ἐπιβ <ουλεύετ> αι ἤττον· οὐ γὰρ πλανᾶται ἰδίᾳ ἕκαστον, οὐδὲ μὴν ἀπὸ τοῦ συννόμου σχίζεται, ὥσπερ οὖν αἱ αἰγες. λέγουσι δὲ Ἀραβες ὅτι ἄρα τὰ παρ' αὐτοῖς ποιμνία ποιμαίνεται ὑπὸ μουσικῆς μᾶλλον ἢ ὑπὸ τοῦ χιλοῦ. τῶν δὲ ἀλμυρῶν ἐσθίει ἥδιον· ποιεῖται γὰρ τὴν τοιαύτην τροφήν ποτοῦ ὄψον. τά γε μὴν πρόβατα καὶ ἐκεῖνο οἶδεν ὅτι αὐτοῖς ὁ βορρᾶς καὶ ὁ νότος συμβάλλονται πρὸς τὸ τίκτειν οὐ μείον τῶν χριῶν ἀναβαινόντων αὐτά. οἶδε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἄρα ὁ μὲν βορρᾶς ἀρρενοποιός ἐστίν, ὁ δὲ νότος θηλυγόνος εἶναι πέφυκε· καὶ ἐὰν δέηται τοῦδε τοῦ ἐκγόνου ἢ τοῦδε ὀχευομένη ἢ οἷς, πρὸς τὸν ἀπέβλεψεν ἢ πρὸς τόν. Ἀχιλλεὺς μὲν οὖν ἵνα ὁ φίλος αὐτῷ κείμενος ἐπὶ τῆς πυρᾶς καυθῇ, καὶ εὐχῆς ἔδειτο καὶ ἡ Ἴρις παρεκάλει τοὺς ἀνέμους <αὐτῷ> , ὧ καλὲ Ὅμηρε, καὶ ὑπισχνεῖται ἥκουσιν ἱερουργίαν οἶονεῖ μισθόν, καὶ ὁ τοῦ Νεοκλέους δὲ Ἀθηναίους ἐδίδασκε θύειν τοῖς πνεύμασιν· αἱ δὲ οἷς ἀπραγμόνως καὶ ἄνευ τινὸς τερατείας τοὺς ἀνέμους εἰς ὠδῖνα τὴν σφετέραν ὑπηρέτας ἐτοίμους καὶ ἀκλήτους ἔχουσι. σκοποὶ δὲ ἄρα τούτων εἰσὶ καὶ οἱ ποιμένες ἀγαθοί. ὅταν γοῦν ὁ νότος πνέῃ, τότε τοὺς κριοὺς ἐπὶ τὰς οἷς ἄγουσιν, ἵνα ἡ ἐπιγονὴ θηλυγόνος ἢ αὐτοῖς μᾶλλον. Ὑπὲρ τοῦ πλείονα τὴν ἐπιγονὴν τῶν ζῶων σφίσι γίνεσθαι οἱ τούτων μελεδωνοὶ καὶ νομεῖς τὰ ἄρθρα τῶν θηλειῶν καὶ οἷων καὶ αἰγῶν ἀνατρίβουσι κατὰ τὸν τῆς ὀχείας καιρὸν ἀλῶν καὶ <νίτ> ρου τὰς χεῖρας ἀναπλήσαντες. [20]

Epit 2 552 ἐκ τούτων ὄρεξις αὐτοῖς γίνεται πρὸς τὴν ἀφροδίτην μᾶλλον. ἕτεροι δὲ πεπέριδι καὶ μέλιτι τὰ αὐτὰ χρίουσι, νίτρῳ δὲ ἄλλ <οι καὶ κνίδης καρπῶ· συμ> υρνίῳ δὲ ἤδη τινὲς ἔχρισαν καὶ νίτρῳ. <ἐκ δὲ τοῦδε τοῦ ὀδαξησ> μοῦ ἀκράτορες ἑαυτῶν γίνονται αἱ θήλ <εἰαι ποῖμναι καὶ ἐπιμαίνον> ται τοῖς ἄρρεσιν. Ὑεταὶ Ἰνδῶν ἡ γῆ δ <ἰὰ τοῦ ἥρος μέλιτι> ὑγρῷ καὶ ἔτι πλέον ἡ Πραισίῳν χώρα, ὅπερ οὖν ἐμπ <ἱπ> τον <ταῖς πό> αἰς καὶ ταῖς τῶν ἐλείων καλάμων κόμαις, νομάς τοῖς <βουσί> καὶ τοῖς προβάτοις παρέχει θαυμαστάς, καὶ τὰ μὲν ζ <ῶα ἐστιᾶ> ται τήνδε τὴν ἡδίστην τροφήν· μάλιστα γὰρ ἐνταῦθα οἱ νο <μεῖς ἄγουσ> ιν αὐτά, ἔνθα καὶ μᾶλλον ἡ δρόσος ἡ γλυκεῖα κάθηται πεσοῦσα, ἀντεφεστιᾶ δὲ καὶ τὰ ζῶα τοὺς νομέας ἀμέλγουσι γὰρ περιγλύκιστον γάλα, καὶ οὐ δέονται ἀναμίξαι αὐτῷ μέλι, ὅπερ δρῶσιν Ἑλληνες. [5]

Epit 2 554 Αἰσχυλίδης ἐν τοῖς περὶ γεωργίας κατὰ τὴν Κίων γῆν πρόβατα γίνεσθαι ὀλίγα ἐκάστῳ τῶν γεωργῶν φησι. τὸ δὲ αἴτιον λεπτόγεόν τε εἶναι τὴν Κίον ἰσχυρῶς καὶ νομάς οὐκ ἔχειν· κύτισον δὲ καὶ θρία ἐμβάλλειν καὶ τῆς ἐλαίας τὰ ρεύσαντα φύλλα, καὶ μέντοι καὶ τῶν ὀσπρίων ἄχυρα ποικίλα τε καὶ ποικίλων ἐκείνοις ἀγαθῶν εἶναι ταῦτα δεῖπνον, παρασπείρειν δὲ καὶ ἀκάνθας, γίνεσθαι δὲ ἐξ αὐτῶν γάλα καὶ τοῦτο τυρούμενον τυρὸν ἐργάζεσθαι κάλλιστον· καλεῖσθαι δὲ αὐτὸν Καύθιον ὁ αὐτὸς λέγει, καὶ μέντοι καὶ τὸ τάλαντον αὐτοῦ πιπράσκεσθαι δραχμῶν ἐνενήκοντα. γίνεσθαι δὲ καὶ ἄρνας τὴν ὥραν διαπρεπεῖς καὶ πιπράσκεσθαι οὐ κατὰ τοὺς ἐτέρους, ἀλλὰ καὶ σοβαρωτέρᾳ τῇ τιμῇ. Ὅψὲ τοὺς γειναμένους ἄνθρωποι γνωρίζειν ἄρχονται διδασκόμενοι καὶ οἶονεῖ καταδόμενοι εἰς πατέρα ὄραν καὶ μητέρα ἀσπάζεσθαι καὶ οἰκείους προσμειδιᾶν. [10]

Epit 2 555 οἱ δὲ ἄρνες περὶ τὰς μητέρας πηδῶσιν ἀπὸ γενεᾶς, καὶ ἴσασι τό τε ὀθνεῖον καὶ τὸ οἰκεῖον, καὶ παρὰ τῶν νομέων μαθεῖν δέονται οὐδέν. Ἐκ τοῦ Κτησίου.

Epit 2 556

Τὰ πρόβατα τῶν Ἰνδῶν αἶ τε αἶγες μείζονες ὄνων τῶν μεγίστων εἰσὶ καὶ <τίκτει ἐκά> στη οἷς καὶ αἶξ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ· τριῶν δὲ <οὔτε τις οἷς οὔτε αἶξ> ἐλάσσω τίκτει· αἱ δὲ πλεῖσται τέσ <σαρα. ἔχουσι δὲ οὐράς> πλατείας αἶ τε οἷς καὶ αἱ αἶγες καὶ μακράς κ <αὶ ὀλίγου αὐτῆς τῆς> γῆς ψαυούσας· αἱ δὲ καὶ ἔλκουσιν ἐπὶ τῆς γῆς τὰ <ς κέρκ> ους, ἔχουσι δὲ ὅσον πήχεως τὸ πλάτος. τῶν μὲν οὖν τοκάδων ὅτ <ὡν ἀπο> τέμνουσι τὰς κέρκους· οὐ γὰρ οἶαί τε βαίνεσθαι εἰσιν, ἐὰν μὴ <ἀποτμη-> θῶσιν αἱ οὐραί. καὶ ἐσθίειν ἡδύ ἐστι πάνυ τοῦτο . ὁ ς δὲ ἔχει ἐκάστη καὶ δέκα μνᾶς ἔλκουσα, πέντε δὲ ἐκάστη ἢ μικροτάτη οὐρά. ἔλαιον δὲ ποιοῦσιν ἀπὸ τοῦ στέατος τούτου, καὶ ἐπὶ τῷ ὄψῳ τούτῳ μάλιστα χρῶνται τῷ ἐλαίῳ. τῶν δὲ ἀρσένων ὅων ἀνασχίσαντες τὴν κέρκον ἐξαιροῦσιν ὀλκὴν τρεῖς μνᾶς, ἐνίων δὲ καὶ τέσσαρας, εἴτα συνάψαντες ὑγιεῖς ποιοῦσιν. εἰ γὰρ καὶ μὴ ἦν τοῦτο ποιεῖν, οὐκ ἂν ἐδύναντο αἱ οἷς τὰς κέρκους φέρειν. τοῦτο δὲ ποιοῦσι δι' ἐνιαυτοῦ ἀεί. φύει γοῦν αὐθις τὸ στέαρ καὶ γίνεται ἡ κέρκος ἥπερ καὶ τὸ πρότερον ἦν. ἐν δὲ τοῖς Πυγμαίοις, ὥσπερ καὶ αὐτοὶ μικροὶ εἰσιν, οὕτως καὶ τὰ πρόβατα μικρά ἐστὶν αὐτῶν καὶ τᾶλλα πάντα. Ἐκ τοῦ Ἀριστοτέλους Περὶ παραδόξων ἀκουσμάτων. ^[15]

Epit 2 557 Αἱ ἐν Κεφαλληνίᾳ αἶγες οὐ πίνουσιν, ὥς ἔοικεν, ὥσπερ καὶ τὰ λοιπὰ τετράποδα· καθ' ἡμέραν δὲ πρὸς τὸ πέλαγος ἀντία τὰ πρόσωπα ποιήσασαι, χάσκουσιν εἰσδεχόμεναι τὰ πνεύματα. παρὰ τοῖς Ὀμβρικοῖς φασι τὰ βοσκήματα τίκτειν τρεῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ τοὺς καρποὺς αὐτοῖς τὴν γῆν πολλαπλασίους ἀνίσθαι τῶν καταβαλλομένων.

Epit 2 558 εἶναι δὲ καὶ τὰς γυναῖκας <πολυγόνους> καὶ σπανίως ἐν τίκτειν, τὰς δὲ πλείους δύο καὶ τρία. καὶ περὶ τὸ Λύκειον καὶ Μεγάλην πόλιν τὴν ἐν Πελοποννήσῳ. λέγεται δὲ καὶ ἐν Ἰλλυριοῖς τίκτειν τὰ βοσκήματα δις τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ τὰ πλεῖστα διδυμοτοκεῖν, καὶ πολλὰ δὲ τρεῖς καὶ τέσσαρας ἐρίφους τίκτειν, ἐνίοτε δὲ καὶ πέντε καὶ πλείους. ^[5]

Epit 2 559 ἔτι δὲ καὶ γάλακτος <ἀφιέναι ῥαδίως τρία ἡμίχρα. λέγουσι δὲ καὶ τὰς ἀλεκτορίδας> οὐχ ὥσπερ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἄπαξ φέρειν, ἀλλὰ <καὶ πλεονάκις. ἐν Ἰλλυρι> οἷς δὲ τοῖς Σαρδίσις καλουμένοις, π <αρὰ τὰ μεθόρια τῶν Αὐ> ταριατῶν κἀκείνων, φασὶν ὅρος εἶναι μέγα, <τούτου δὲ πλησίον ἄ> γκος, ὅθεν ὕδωρ ἀναπιδύειν οὐ πᾶσαν ὥραν <ἀλλὰ τοῦ ἥρος, πο> λὺ τῷ πλήθει λαμβάνοντες οὖν τὰς μὲν ἡμέρας <ἐν τῷ στεγνῷ φ> υλάττουσι, τὰς δὲ νύκτας εἰς τὴν αἰθρίαν τιθέασι. ^[5]

Epit 2 560 καὶ <πέντε ἢ ἕξ ἢ> μέρας τουτὶ ποιησάντων αὐτῶν πηγνυται τὸ ὕδωρ, καὶ γί <νεται κάλλι> στον <ἄλας,> ὃ ἔνεκα τῶν βοσκημάτων μάλιστα διατηροῦσιν· οὐ γὰρ εἰ <σάγονται π> ρὸς αὐτοὺς ἄλες διὰ τὸ κατοικεῖν πόρρω αὐτοὺς θαλάσσης καὶ εἶναι αὐτοὺς ἀμίκτους. πρὸς οὖν τὰ βοσκήματα πλείστην αὐτοῦ χρεῖαν ἔχουσιν· ἀλίζουσι γὰρ αὐτὰ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ. ἐὰν δὲ μὴ ποιήσωσι τοῦτο, συμβαίνει αὐτοῖς ἀπόλλυσθαι τὰ πλεῖστα τῶν βοσκημάτων. Αἰλιανοῦ. ^[10]

Epit 2 561 Ἡ ὅς γνωρίζει τοῦ συβώτου <τὴν> φωνήν, καὶ ὑπακούει καλοῦντος, κἂν ἢ πλανηθεῖσα. πλησίον δὲ τούτου τὸ μαρτύριον· τῇ γῇ τῇ Τυρρηνίδι κακοῦργοι σὺν νηὶ προσέσχον· καὶ προελθόντες τῆς νηὸς αὐλίῳ περιτυχάνουσι, καὶ ἦν συβωτῶν τὸ αὐλίον, καὶ εἶχε πολλὰς ὕς. ταύτας οὖν συλλαβόντες εἰς τὴν ναῦν ἐνέβαλον, καὶ ἀπολύσαντες τὰ πείσματα εἶχοντο τοῦ πλοός. οἱ τοίνυν συβῶται παρόντων μὲν τῶν ληστῶν ἡσύχαζον, ἐπεὶ δὲ ἔτυχον τῆς γῆς ἀποσαλεύσαντες ὅσον τε γέγωνε βοήσας, ἐνταῦθα τὰς σὺς τῇ συνήθει βοῇ ὀπίσω καὶ παρὰ σφᾶς ἀπεκάλουν οἱ συβῶται. αἱ δ' ὥς ἤκουσαν, ἐπὶ θάτερα τοῦ πλοίου ἑαυτὰς συνώσασαι ἀνέτρεψαν αὐτό. καὶ οἱ μὲν κακοῦργοι παραχρῆμα διεφθάρησαν, αἱ δὲ ὕς παρὰ τοὺς ἑαυτῶν δεσπότας ἀπενήξαντο. Τὴν ὕν κρέας ἔχειν τῶν ἄλλων κρεῶν ἥδιον ἐκ πολλοῦ πεπίστευται. ^[10]

Epit 2 562 <καὶ> ἐκεῖνο δὲ ἡ πεῖρα διδάξει καὶ μάλα γε ἐναργής. ὅταν ποτὲ σαλαμάνδραν φάγη, αὕτη μὲν ἐστὶν ἀπαθής, τοὺς γε μὴν αὐτῆς γευσασμένους ἀποκτείνει. Λέγει Δημόκριτος πολὺγονον

εἶναι <ὕν καὶ κύνα καὶ τήν> αἰτίαν προστίθῃσι λέγων ὅτι πολλὰς <ἔχει τὰς μήτρας καὶ τ> οὓς τόπους τοὺς δεκτικούς τοῦ σπέρματος.

Epit 2 563 ὁ τοῖ <νυν θορὸς οὐκ ἐκ μιᾶς ὁρ> μῆς ἀπάσας αὐτὰς ἐκπληροῖ, ἀλλὰ καὶ δις <καὶ τρις ταῦτα> τὰ ζῶα ἐπιθόρνυται, ἵνα ἡ συνέχεια πλη <ρώσῃ τὰ τοῦ γόνου> δεκτικά. Ἀκούω δὲ ἐν Κλαζομεναῖς σὺν <γενέσθαι πτη> νόν, ἥπερ οὖν ἐλυμαίνετο τὴν χώραν τῶν Κλ <αζομενίων.
[5]

Epit 2 564 > ἔνθεν τοι καὶ χῶρος ἐκεῖ κέκληται Ὑδὸς πτερόν· <ὅ> εἴ <τῷ δοκεῖ> μῦθος εἶναι, δοκεῖτω, ἐμὲ δὲ περὶ ζώου λεχθὲν καὶ μὴ λαθὼν οὐκ ἐλύπησεν εἰρημένον. Λόγος που διαρρεῖ Τυρρηνὸς ὁ λέγων τοὺς ὕς τοὺς ἀγρίους καὶ τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐλάφους ὑπὸ δικτύων μὲν καὶ κυνῶν ἀλίσκεσθαι, ἥπερ οὖν θήρας νόμος, συναγωνιζομένης δὲ αὐτοῖς τῆς μουσικῆς καὶ μᾶλλον.

Epit 2 565 πῶς δέ, ἤδη λέγω. τὰ μὲν δίκτυα περιβάλλουσι καὶ τὰ λοιπὰ θήρατρα, ὅσα ἐλλοχᾷ τὰ ζῶα· ἔστηκε δὲ ἀνὴρ αὐλῶν τεχνίτης καὶ ὥς ὅτι μάλιστα τοῦ μέλους πειρᾶται ὑποχαλᾶν καὶ ὅτι ποτέ ἐστι τῆς μούσης σύντονον ἔῃ, πᾶν δὲ ὅτι γλυκίστον αὐλωδίας τοῦτο ἄδει· ἡσυχία τε καὶ ἡρεμία ῥαδίως διαπορθμεύει, καὶ εἰς τὰς ἄκρας καὶ εἰς τοὺς αὐλῶνας καὶ εἰς τὰ δάση καὶ εἰς ἀπάσας συνελόντι εἰπεῖν τὰς τῶν θηρίων κοίτας καὶ εὐνάς τὸ μέλος εἰσερεῖ. καὶ τὰ μὲν πρῶτα παριόντος αὐτοῖς εἰς τὰ ὦτα τοῦ ἥχου ἐκπέπληγε, καὶ διὰ τὸ ἄηθες ὅπου καὶ δείματος ὑποπίμπλαται· εἴτα ἀκρατῶς καὶ ἀμάχως αὐτὰ ἡδονὴ τῆς μούσης περιλαμβάνει, καὶ κηλούμενα λήθην ἔχει καὶ ἐγγόνων καὶ οἰκιῶν καὶ χωρῶν. καίτοι φιλεῖ τὰ θηρία μὴ ἀπὸ τῶν συντρόφων χωρίων πλανᾶσθαι. τὰ δ' οὖν Τυρρηνὰ κατ' ὀλίγον ὥσπερ ὑπὸ τινος ἵυγγος ἀναπειθούσης ἔλκονται καὶ καταγοητεύσαντος τοῦ μέλους ἀφικνεῖται καὶ ἐμπίπτει ταῖς πάγαις τῇ μούσῃ κεχειρωμένα. Ἐκ τοῦ Τιμοθέου. [15]

Epit 2 566 Θερμόν τι καὶ ὄξυ θηρίον ὁ σὺς καὶ ἰταμώτατον τὴν ὁρμὴν· τάχα γοῦν καὶ καυστικὸν καὶ <θερμόν ἔχει τὸν ὀδόντα· τεκμ> ηρίῳ δὲ χρῆσι πρὸς τὸ πρᾶγμα τοι <ῶδε. εἰ προσάψαις τῷ ὀδόν> τι τοῦ αὐχένος τρίχα λαβὼν, προσφ <λεγομένην ἂν εὐθέως ἴ> δοῖς αὐτὴν ὥσπερ ὑπὸ πυρὸς τηκομένην κα ἀ καὶ οἷς ἐνῆκεν ὀδοντοκύνας εἰ θεάσῃ τὰς παρὰ τὴν πλη <γὴν τρίχας τετηκυ> ἱας ἂν αὐτὰς ὄψῃ καὶ μεμαρασμένας. Ἡ δὲ τῶν Λι <βύων γῆ, κ> αἵτοι πάντων οὔσα θηρίων μήτηρ καὶ μάλιστα λεόντων, συ <ὦν ἐστὶν ἅπ> ορος, ὥσπερ δὴ πάλιν τὴν Σικελίαν φασὶν ἄγονον εἶναι λ <εόντων. [5]

Epit 2 568 σὺς> δὲ σφριγῶν ἔρωτι καὶ πρὸς τὴν θήλειαν ἐκκεκινημένος, εἰ μὴ πειθομένην σχοίῃ ταύτην, ἀλλὰ τὴν ὁρμὴν ὑπεκκλίνουσαν, εὐθύς αὐτὴν ἀναιρεῖ τῷ κυνόδοντι τύψας. κάπρῳ δὲ κάπρος ἀντίζηλος γεγονώς καὶ διαναστάς ἐς πόλεμον πρῶτον μὲν ἰδιάζει καθ' ὕλην αὖξων τε τὸ σθένος καὶ τὴν δορὰν εὐτονωτέραν ποιῶν καὶ ὀδόντα θήγων καὶ ἀσκούμενος τὰ πολέμια· εἴτα δὲ παρελθὼν τὸν ἀντίπαλον ἐξ ὕλης ἐτέρας προκαλεῖται, καὶ συστάντες ἐς μάχην οὐ πρότερον ἂν παύσαιντο τοῦ πολέμου, μέχρι φόνου ἀλλήλοις αἵτιοι γένωνται. [5]

Epit 2 570 ῥώννυται δὲ καὶ ἄλλως ὁ σὺς, ὅποτε δένδροις προστρίβων ἐκθλίψῃ τοὺς ὄρχεις. λέγεται γὰρ μόνος τῶν ζώων οὗτος ἑαυτοῦ κρείττων γίνεσθαι ἀποβεβληκῶς τὰ αἰδοῖα. κάπρῳ δὲ ἤδη πρὸς γῆρας ἦκοντι θανάτου αἴτιον τῶν ὀδόντων ὥφθη τὸ χρῆμα· καὶ γὰρ οἱ κυνόδοντες λεγόμενοι τῷ χρόνῳ συναυξηθέντες ἀποδεσμοῦσι τὴν ἄνω γένυν, καὶ οὐ παρὸν αὐτῷ διοῖζαι ποιοῦσι τὸ στόμα.

Epit 2 571 τροφῆς οὖν οὐ μετέχων, ἐντεῦθεν ἀπόλλυται καὶ τούτους ἔχει τῆς φθορᾶς αἰτίους οἵπερ ὄπλον ἦσαν αὐτῷ πρὸς πᾶν τὸ πολέμιον. Ἐκ τοῦ Κτησίου. [5]

Epit 2 572 Ὑς οὔτε ἡμερὸς ἐστὶν οὔτε ἄγριος ἐν τῇ Ἰνδικῇ ὅλως γῆ, οὐδ' ἂν φάγοι Ἰνδῶν οὐδεὶς ὕος κρέας οὐδὲν περ μᾶλλον ἢ ἀνθρώπου. Ἀριστοφάνους περὶ μωνύχων.

Epit 2 573

Ὁ ἵπ [〈]πος ἔ [〉] στι μὲν τῶν μωνύχων καὶ ἀμφοδόντων, πορεύεται δὲ κατὰ διάμετρον [〈]χιάζων τοῖς σκέλεσι. διο [〉] ιχθεῖς δὲ πιμελήν ἔχει ἀλλ' οὐ στέαρ, πι [〈]μελῶδες δὲ καὶ τὸ ἐπίπλο [〉] ον· χολήν μὲν ἔχει, ἀλλὰ παρὰ τὸ ἔντερον κε [〈]χυμένη εὐρίσκεται αὐτ [〉] η.

Epit 2 575 λέγονται δέ τινες ἵπποι καὶ ἡμίονοι ὁστέον ἔχειν ἐν τῇ καρδίᾳ νεανικόν. σπλήν βόειος, νεφροὶ ὑϊκοί, κύστις στερ [〈]ρά· κάτω δὲ ἡ μή [〉] τρα μεταξὺ ἀρχοῦ καὶ κύστεως· ἔχει δὲ καὶ κοιλίαν ὁμ [〈]οίαν .

Epit 2 576 [〉] τὰ δ' αὐτὰ καὶ ὄνος καὶ ἡμίονος σπλάγχνα κέκτηνται. ἄρ [〈]χεται δὲ ὀχεύ [〉] ειν ὁ ἄρρην καὶ ὀχεύεσθαι ἡ θήλεια τριετείς γεγονότες· βιώσιμα δὲ γεννᾷ τριετὴς τίκτουσα· συλλαμβάνει δὲ ἕως τριακονταετὴς γέννηται.

Epit 2 577 ὀχεύει δὲ ὁ ἄρρην καὶ γόνιμα ποιεῖ ἕως τριῶν καὶ τριάκοντα ἐτῶν, καὶ μάλιστα θέλει βαίνειν ὁ ἵππος ἐπὶ τὰς ἀψήκτους καὶ ἀκαθάρτους καὶ ῥυπαράς. κύει [〈]δὲ [〉] δέκα μῆνας· τῷ δὲ ἐνδεκάτῳ τίκτει ὀρθή. ^[5]

Epit 2 578 εὐτοκωτάτη [〈]δὲ [〉] τετραπόδων πάντων καὶ κάθαρσιν οὐκ ἀφίησι πολλήν. καὶ τεκοῦσα εὐθέως τὸ χόριον κατεσθίει, καθάπερ καὶ αἱ κύνες καὶ ὁ ἀσκαλαβώτης τὸ γῆρας· καὶ τὸ ἐπιπεφυκὸς δὲ ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ πωλαρίου, λεγόμενον δὲ ἵππομανὲς εὐθέως κατέδεται. ἔστι δὲ τοῦτο τῷ μεγέθει ἔλαττον ἰσχάδος, μέλαν, πλατὺ, περιφερές· ἐὰν δὲ τις αὐτὸ φθάσας καὶ λαθὼν τέμῃ καὶ ἀπενέγκῃ, ἐπιγνώῃ δὲ ἡ ἵππος, μαίνεται [〈]καὶ [〉] οὐκ ἡρεμεῖ ἕως ἐπιλάθῃται. θηλάζει δὲ μῆνας ἕξ. ^[5]

Epit 2 579 λέγεται δὲ τῇ φύσει φιλόστοργον εἶναι τὸ ζῶον τοῦτο τῶν ἄλλων πρὸς τὰ ἔκγονα· διὸ καὶ ἐκτρέφουσιν αἱ ἵπποι τὰ ἀλλήλων πωλάρια. ὀργᾶ δὲ ἡ ἵππος πρὸς τὴν συνουσίαν μεγάλως· καὶ γὰρ ἵππομανοῦσί τινες αὐτῶν καὶ τρέχουσι ὅτε μὲν πρὸς νότον, ὅτε δὲ πρὸς βορρᾶν, καὶ οὐδένα ἔωσι πλησιάζειν μέχρις οὐ πρὸς θάλασσαν ἐλθοῦσαι ἢ τινα ἄλλον τόπον ἐκβάλωσι τὴν ἐπιλεγομένην καπρίαν ἐκ τῆς φύσεως, ὃ ἐστι σαρκίδιον λευκόν, λεπτόν. ^[5]

Epit 2 580 τοῦτο δὲ λέγουσί τινες εἶναι τὸ ἵππομανές, ἀλλ' οὐ τὸ ἐπὶ τοῦ πώλου ἐπιφυόμενον ὃ αὐτὴ κατέδεται. προῖεναι δὲ καὶ περὶ τὸν χρόνον τοῦ καπριαῖν τὴν φ [〈]ων [〉] ἣν ὀξεῖαν, καὶ τὴν κέρκον πυκνὰ κινουσί καὶ ῥεῖ αὐταῖς ἐκ τῶν αἰδοίων ὅμοιον γονῇ. ἐκβάλλουσι δὲ καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ τὰ ἔμβρυα ἐὰν τις αὐταῖς κυούσαις προσάγῃ πρὸς τοὺς [〈] .

Epit 2 581 δι [〉] ὃ καὶ κωλύονται οἱ τρέφοντες εἰσφ ος καὶ ὁ ὄνος τὸ ἐξουρεῖν τὴν γονήν. οὐκ ἀναβ [〈]αίνει δ' ὁ ἵππος ἐπὶ τὴν μητέ [〉] ρα, καὶ εἴ ποτε παραλογισαμένου τοῦ ἵπποφορβ [〈]οῦ ἀναβαίῃ ἐπὶ τ [〉] ἣν μητέρα, τοῦ δὲ ἐπιβάντος καὶ ὀχεύσαντος μετὰ ταῦτα α κρημνίσαι ἑαυτόν. νοσοῦσι δὲ οἱ ἵπποι πλείοσι νοσήμ [〈]ασι, ποδ [〉] ἀγρα καὶ ἰλεῶ καὶ τετάνω καὶ ἐμπυήσεσι καὶ κριθι [〈]άσει. ^[5]

Epit 2 582 ἔστι δ' ἡ κρι [〉] θιάσις ὠμότης μετὰ στρόφου, ὃ δὲ τέτανος σπασμός, ἡ δὲ ἰλεῶ [〈]δης νόσος κοι [〉] λιακή τις διάθεσις, ἡ δὲ ἐμπύσις ἐν ὑπογαστρίῳ, ἡ δὲ ποδάγρα περὶ τὰ ἄρθρα ὀδύνη. γίνεται δὲ καὶ περὶ μόνον τὸν ἵππον δυσουρίαςις. χαίρει δ' ὁ ἵππος πολλῷ ποτῷ καθαρῷ, τροφῇ δ' ὥς ὅτι μάλιστα νοστιμωτάτη καὶ καθαρᾷ. ^[5]

Epit 2 584 ζῇ δ' ὥς ἐπὶ πολὺ ἕτη τριάκοντα. Αἰλιανοῦ.

Epit 2 585 ἵπποι δ' εἰς πόλεμον παριόντες ὑπόπτους ἔχουσι τάφρους τε καὶ σταυροὺς καὶ βόθρους καὶ σκόλοπας. δυνατοὶ δὲ καὶ εἰς ὄρχησιν ἐκπαιδεύεσθαι ἵπποι, εἴ τῳ καταθύμιον εἴῃ καθάπερ τοῖς Συβαρίταις.

Epit 2 587 ἵππος δὲ πίων ἐκ τοῦ Κοσσινίτου ποταμοῦ (ἔστι δὲ οὗτος ἐν Θράκῃ) δεινῶς ἐκθηριοῦται· ἐκδίδωσι δὲ ὁ ποταμὸς οὗτος εἰς τὴν Ἀβδηριτῶν καὶ ἀναλίσκεται εἰς τὴν Βιστονικὴν λίμνην. Ὠρώτας δὲ καὶ Ἀδρασίους λέγουσι τοῖς ἵπποις ἰχθύας ἀντὶ χόρτου παραβάλλειν, Μακεδόνας δὲ

καὶ Λυδοὺς οὐχὶ τοῖς ἵπποις μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς προβάτοις, Κελτοὺς δὲ φασι καὶ ἐν βουσί τοῦτο ποιεῖν. ἐν δὲ Μυσοῖς ἀναβαινομένων τῶν θηλειῶν ἵππων ἐπηύλουν τινὲς ὡς ἂν τάχιστα τε ἐγκυμονήσωσιν ὑπὸ τοῦ μέλους θελγόμεναι καὶ καλοὺς ἀποτέκωσι τοὺς πῶλους. Ἰστέον ὅτι ἐν τῷ πλάτει αὐτὰ οὐχ εὖρον. Λίβυς δὲ ἵππος ὀφθῆναι μὲν ἀπρεπής, εὐδρομος δέ, ὥσπερ εἴρηται, φέρει δὲ οὗτος καὶ ἀχαλίνωτος εἶναι. ^[5]

- Epit 2 589 Οἱ Θετταλοὶ ἵπποι δεινοὶ μὲν εἰς τὸ συνελάσαι θηρίον, ἀγαθοὶ δὲ εἰς ἄμιλλαν· ἐριστικοὶ γάρ. μέγεθος δὲ εἰσι σύμμετροι, τὰς πλευρὰς ἀσαρκότεροι, γαστέρα ἀνεσταλμένοι, τράχηλον περιφερεῖς, ἐξ ἧς τῇ καθέδρᾳ τὰ νῶτα ἰσοτενεῖς. Οἱ δὲ Ἀρκάδες ἵπποι δεινὸν βλέπουσι καὶ τὴν ὀφρῦν αἴ ^{<ρου>} σι.
- Epit 2 590 ἡ ρὶς ἐπαγγελίαν φρυγάματος ἔχει καὶ τόπιν τῶν ποδῶν ἀτιμάζουσι δὲ ὁ .. αὐ κοί εἰσι τὴν ὀπλήν. Κυρην ^{<αῖοι>} δὲ ἵπποι ^{<πεφύκασιν>} εἰς ἄρματα καλοὶ καὶ ξυνωρίδας.
- Epit 2 592 ^{<Ο>} ἰ ἐ ^{<ν>} Σκυθία εἰς πο ^{<λεμόν>} εἰσι καλοί· θαρσεῖ γάρ καὶ οὐ δέδιε, καὶ ^{<τῷ>} ἀναβάτῃ συμ ^{<πάσχει>}, καὶ πεσόντι παροκλάζει· φιλάνθρωπον γάρ ^{<ἐστιν ἵππος>} Σκύθης. Οἱ δὲ Νισαῖοι ὠραῖοί εἰς ^{<ι>} καὶ τῷ σώ ^{<ματι>} τοὺς ἄλλους ὑπερφέρουσι, καὶ εἰσι καλοὶ τῷ χαλινῷ, καὶ θράσος ἐν δεινοῖς πολέμοις κτῶνται, καὶ παραγγελμάτων ἀκροαταὶ εἶναι παιδεύονται, καὶ σάλπιγγι διεγείρονται, καὶ εἰσὶν ἀγέρωχοι, μέγιστοι δὲ τὸ σῶμά εἰσι καὶ ὑγρότατοι.
- Epit 2 593 ὑψαύχενες, εὖσαρκοι καὶ τοῖς ποσὶ τὴν γῆν κροτοῦντες. Ἴπποι δὲ Μαυρούσιοι εἴτ' οὖν Λιβυκοὶ πηδήματι εἰσὶν εὐκολοί, εὐκοίλοι τὴν ὀσφὺν καὶ ἰχνευτικοὶ καὶ σχολαίῳ βαδίσματι θηρευτικῷ ἀμιλλώμενοι τοῖς κυσί, καὶ τὰς ἐκτροπὰς τῶν θηρίων ἐποπτεύοντες καὶ σοφῶς καὶ ἀφόβως διώκοντες αὐτὰ· ἀνέκπληκτοι δὲ εἰσι πρὸς δόρατα καὶ τὰς σάλπιγγας, ὠκύτατοι δὲ καὶ εὐάγωγοι, δίψης ἀνεχόμενοι, ἥκιστα βουλιμιῶντες. ^[5]
- Epit 2 595 Τευθρανίας δὲ καὶ Λέσβου ἵπποι θυμοῦ ἐπαγγελίαν καὶ ὅπλων κτύπους συνιᾷσιν. Ἀρμένιοι δὲ σῶματι εὐμεγέθεις εἰσὶ καὶ χρεμετιστικοί, πλατύνωτοι δὲ καὶ βοώδεις, ράχιν ὑπέρσαρκοι.
- Epit 2 597 Οἱ δὲ Ἀραβες οἱ πρὸς τῷ ὄρει τῆς Ἰνδικῆς ὄντες ὑψαύχενοί εἰσι καὶ ποδώκεις, ὀξεῖς καὶ κούφως πηδῶντες, γοργοὶ τὸ βλέμμα, πρὸς τὸ καῦμα μὴ ἀπαγορεύοντες, ἵπποτυφίας γέμοντες ἀληθῶς. φοίνικες δέ, ὡς ἐπίπαν εἰπεῖν, τὴν χροάν, τὴν προτομὴν σύμμετρον καὶ εὐρυθμον ἔχοντες. τὴν κεφαλὴν ἂν τις αὐτῶν ἴδοι τῷ τοῦ ἵππέως μετώπῳ ἠνωμένην. κ ^{<υ>} δροὶ καὶ δυσγαργάλιστοι, τῇ δὲ ὀρμῇ ὅλους ἑαυτοὺς ἐπιδιδόντες, πηδῶντες κούφως μάλα ἢ τρέχοντες, τὴν ἴριν κεκραμένην καὶ ὑδαρεστέραν ἔχοντες, τοὺς κενεῶνας ἐγκεχυμένοι, τὴν ράχιν κοίλην ἔχον ^{<τες>} σις τὴν δίαιταν εὐτελεῖς, ἐμβριθέστατοι διαβάσεις ποιοῦμενοι. Ἴπποι δὲ . ^[10]
- Epit 2 598 τὰ ἐκ τοῦ κενεῶνος εἰς τὰς ὠμοπλάτας πολυ ^{<..... δεκ>} ατριῶν πλευρῶν ὄντες, τῶν ἄλλων δώδεκα ἐχόντων. Ἐ .
- Epit 2 599 αἱ ἵπποι ἐμβριθεῖς εἰσι καὶ ἡμερώτατοι καὶ ἂ ^{<ναβαίνεσθαι>} κάλλιστοι, τὴν ράχιν κοίλην ἔχοντες, διὰ δὲ τῶν ἰσχ ^{<ίων>} προβαίν ^{<οντες>}, πλατεῖς, μέγιστοι καὶ τὸ φρόνημα κυδρότατοι· οὐ μὴν γίνονται πολλοὶ τοιοῦτοι. Κυρηνάιοι δὲ ἵπποι ξανθόχροοί εἰσι καὶ καλοί, ράχιν καὶ ὀσφὺν ἐντονώτατοι καὶ λιπώδεις.
- Epit 2 601 Λύδιοι δὲ ἵπποι μεγάλοι τὰ σώματά εἰσι καὶ κάλλιστοι, τὴν κεφαλὴν προμήκεις, εὐστερνοί, τὴν οὐρὰν δασεῖς, ἐριστικοί, ὄμμα μαλακοί, τὴν ἴριν οἴνωποί, εὐκομοί, τὸ ἦθος εὐπειθεῖς, δυσχεῖμεροι, ἀπαλοὶ τὴν σιαγόνα, ἐγγέμαλοι ἀγαθοὶ καὶ ζυγὸν ὑποδύναι ἄριστοι. Λευκανοὶ δὲ ἵπποι φαῦλοι, μικροὶ τὸ σῶμα, δυσειδεῖς τὸ χρῶμα, αἰσχροὶ τὰς ὀψεις, ὑπὸ ζυγὸν δὲ ἐργαστικώτατοι.
- Epit 2 603

Μῆδοι δὲ ἵπποι μέσοι εἰσίν, ὧτα δὲ ἔχουσι μικρά, καὶ πρὸς καῦμα ἀπαγορεύουσι δυσπνοία.
Σαυρομάται δὲ ἵπποι μείζους τῶν Ἰβήρων εἰσίν, οὐ μὴν εὐσαρκότεροι, ἀνάγωγοι δὲ εἰσι.

Epit 2 605 Κενταύρειοι δὲ τινες ἵπποι καλοῦνται ἐν Θετταλία, ὧν αἱ ῥάχεις μετρίως κεκοίλανται εἰς
ἀσφαλῇ καθέδραν τοῦ ἰππέως. Ἰβήριοι δὲ ἵπποι μικροὶ καὶ θηρατικοί· πιστεύονται δὲ οὗτοι ἀπ'
ἀγρίων ἵππων γεγενέναι.

Epit 2 606 λεῖοι δὲ, ὀξεῖς πρὸς δρόμον, βαδίσαι δὲ ἀφυεῖς. Καππάδοκες δὲ Ἀρμένιοι εἶναί μοι δοκοῦσιν καὶ
Φρύγες.

Epit 2 607 κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ τοῖς Δαλμάταις εἰσὶ πάντες, ὥς ἐπὶ πολὺ τοιοῦτοι γινόμενοι. Ὀδρῦσαι δὲ
Θρακῶν ὀλίγον βελτίους, μεγάλοι τε μεγέθει, χαλεποὶ τιθασεύεσθαι, δηκτικώτατοι, ἃ <ψ>
ηκτοὶ τὰς ὠμοπλάτας.

Epit 2 609 Σικελοὶ δὲ ἵπποι ταὐτὸν ἂν ἦσαν τ <οῖ> ς ἄμφω καλοὶ γένοιτο ἂν καὶ ἄριστοι,
ἵππων δὲ φ ὦροι, φίλυδροι, θυμοειδεῖς, φιλότιμοι. σ <ώ> φ <ρονες> Τοῦ
αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλάτους.

Epit 2 610 Ἔστι <μὲν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὁ> ἵππος γαῦρον· καὶ γὰρ καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὸ τάχος <αὐτὸν
καὶ τοῦ αὐ> χένος τὸ ὑψηλὸν καὶ ἡ τῶν σκελῶν ὑγρότης καὶ ἡ <τῶν ὀπλῶν κροῦσις> ,
πάντα εἰς φρύαγμα καὶ τυφὸν ἄγει· μάλιστα δὲ <κομῶσα ἵππος> ἀβρότατόν ἐστι καὶ
θρυπτικώτατον. ἀτιμάζει γοῦν ἄνα <βῆναι τοὺς> ὄνους αὐτήν, ἵππῳ δὲ ὀχευομένη ἥδεται,
καὶ ἑαυτὴν ἀξιοῖ τῶν μεγίστων. ὅπερ οὖν συνειδότες οἱ βουλόμενοι ἡμιόνους σφίσι γενέσθαι,
ἀποθρίξαντες τῆς ἵππου τὴν χαίτην εἰκῇ καὶ ὥς ἔτυχεν, εἴτα μέντοι τοὺς ὄνους ἐπάγουσιν· ἡ δὲ
ὑπομένει τὸν ἄδοξον ἤδη γαμέτην, πρῶτον αἰδουμένη. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἔοικε μεμνησθαι τοῦ
πάθους. Τὰ βρέφη τῶν ἵππων ὅταν αἱ μητέρες καταλίπωσι πρὸ τῆς ἐκείνων ἐκθρέψεως οἷον
ὀρφανά, ἐκτρέφουσι μετὰ τῶν οἰκείων παίδων οἰκτεῖρουσαι αἱ ἄλλαι αὐτά. ^[10]

Epit 2 612 Ἴππους μονοκέρους γῆ Ἰνδικὴ τίκτει. φασί, καὶ ὄνους μονοκέρους ἡ αὐτὴ τρέφει, καὶ γίνεται
καὶ γε ἐκ τῶν κεράτων τῶνδε ἐκπώματα. καὶ εἴ τις ἐς αὐτὰ ἐμβάλῃ δηλητήριον, ὁ πῶν οὐ
βλαβήσεται· ἔοικε γὰρ ἀμυντήριον τοῦ κακοῦ τὸ κέρας καὶ τὸ τοῦ ἵππου καὶ τὸ τοῦ ὄνου εἶναι.
Τοὺς ἵππους ἔλεσί τε καὶ λειμῶσι καὶ τοῖς κατηνέμοις χωρίοις ἥδεσθαι μᾶλλον ἵπποτροφίας τε
καὶ πωλοτροφικῆς ἄνθρωποι σοφισταὶ ὁμολογοῦσιν.

Epit 2 613 ἔνθεν τοι καὶ Ὅμηρος ἐμοὶ δοκεῖ δεινὸς ὧν καὶ τὰ τοιαῦτα συνιδεῖν ἔφη· πού τῳ τρισχίλια
ἵπποι ἔλος καταβουκολέοντο. ἐξηνεμῶσθαι δὲ ἵππους πολλάκις ἵπποφορβοὶ τεκμηριοῦσι καὶ
κατὰ τὸν νότον ἢ τὸν βορρᾶν φεύγειν. εἰδότα οὖν τὸν αὐτὸν ποιητὴν εἰπεῖν· τῶν καὶ Βορέης
ἠράσσατο βοσκομενάων. καὶ Ἀριστοτέλης δὲ, ὥς ἐμὲ νοεῖν, λαβὼν ἐντεῦθεν εὐ <θ> ὁ τῶν
προειρημένων ἀνέμων οἰσטרηθείσας ἀποδιδράσκειν ἔ <φ> ατο αὐτάς. Ἀκούω τὸν Σκυθῶν
βασιλέα (τὸ δὲ ὄνομα εἰδὼς ἐγὼ· τί γάρ μοι καὶ λυσιτελές <έστιν;>) ἵππον σπουδαίαν ἔχειν
πᾶσαν <ἀρετὴν, ὅσην ἵπποι καὶ ἀπαιτοῦνται καὶ <ἀποδείκνυνται, ἔχειν δὲ> καὶ υἷὸν αὐτῆς
ἐκείνης τῶν ἄλλων ἀρετῇ <διαπρέποντα. ^[10]

Epit 2 614 οὐκ οὐκ εὐ> ρίσκοντα οὐτε ἐκείνην ἄλλω παραβαλεῖν ἀξίω, οὐ <τε ἐκεῖνον ἄλλῃ ἐπαγαγεῖν
τ> ὁ ἐξ αὐτοῦ λαβεῖν σπέρμα ἀγαθῇ καὶ διὰ ταῦ <τα ἄμφω συναγα> γεῖν ἐς τὸ ἔργον· τοὺς δὲ
τὰ μὲν ἕτερα ἀσπάζεσθαι σφᾶς <καὶ φιλοφρονεῖ> σθαι, οὐ μὴν ἐγχερίπτεσθαι. οὐκοῦν
<ἐπεὶ> τῆς ἐπιβουλῆς τ <οὔ Σκύθου σοφώτ> ερα ἦν τὰ ζῶα, ἐπηλύγασεν ἱματίοις τὸν καὶ
τὴν, καὶ ἐξ <εἰργάσαντο τὸ ἔκ> νομόν τε καὶ ἔκδικον ἐκεῖνο ἔργον. ὥς δὲ ἄμφω συνείδον τὸ
πραχθέν, εἴτα μέντοι τὸ ἀσέβημα διελύσαντο θανάτῳ, πηδῆσαντα κατὰ κρημνοῦ. Λέγει
Εὐδημος ἵππου νέας καὶ τῶν νεμομένων τῆς ἀρίστης ἐρασθῆναι τὸν ἵπποκόμον, ὥσπερ οὖν
καλῆς μείρακος καὶ τῶν ἐν τῷ χωρίῳ ὠρικωτέρας πασῶν. ^[10]

Epit 2 615

καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐγκαρτερεῖν, τελευτῶντα δὲ ἐπιτολῆσαι τῷ λέχει τῷ ξένῳ καὶ ὁμιλεῖν αὐτῇ. τῇ δὲ εἶναι πῶλον, καὶ τοῦτον καλόν, θεασάμενόν γε μὴν τὸ πραττόμενον ἀλγῆσαι, ὥσπερ οὖν τυραννουμένης <τῆς> μητρὸς ὑπὸ τοῦ δεσπότου, καὶ ἐμπεδῆσαι καὶ ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα, εἴτα μέντοι καὶ φυλάξαι ἔνθα ἐτάφη καὶ φοιτῶντα ἀνορύττειν αὐτόν, καὶ ἐνυβρίζειν τῷ νεκρῷ καὶ λυμαίνεσθαι λύμην ποικίλην, οὐκ αἰσθανόμενος ἀλγοῦντα αὐτόν. Μόνας ἀκούω τῶν ζῶων τὰς ἵππους καὶ κυούσας ὑπομένειν τὴν τῶν ἀρρένων μίξιν· εἶναι γὰρ λαγνιστάτας. ^[5]

Epit 2 616 διὰ ταῦτά τοι καὶ τῶν γυναικῶν τὰς ἀκολάστους ὑπὸ τῶν σεμνοτέρως αὐτὰς εὐθυνόντων καλεῖσθαι ἵππους. Οἱ ἵπποι, τὰς κάτω βλεφαρίδας οὐ φασιν αὐτοὺς ἔχειν.

Epit 2 617 Ἀπελλῆν οὖν τὸν Ἐφέσιον αἰτίαν λέγουσιν ἔχειν, ἐπεὶ τινα ἵππον γράφων οὐ παρεφύλαξε τὸ ἴδιον τοῦ ζώου. οἱ δὲ οὐκ Ἀπελλῆν φασὶ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐνέγκασθαι, ἀλλὰ Νίκωνα, ἀγαθὸν μὲν ἄνδρα γράψαι τοῦτο τὸ ζῶον, σφαλέντα δὲ ἐς μόνον τὸ εἰρημένον. Ἴππος εἰ τυγχάνει κηδεμονίας ἀμείβεται τὸν εὐεργέτην εὐνοίᾳ τε καὶ φιλίᾳ. ^[5]

Epit 2 618 καὶ ὁποῖος μὲν ἦν ὁ Βουκέφαλος εἰς Ἀλέξανδρον διαρρεῖ πανταχόσε ὁ λόγος, καὶ οὐ μοι λέγειν αὐτὸν ἥδιόν ἐστι. καὶ τὸν Ἀντιόχου δὲ ἵππον τὸν τιμωρήσαντα τῷ δεσπότῃ καὶ ἀποκτείναντα <τὸν Γαλάτην ὅσπερ οὖν> ἀπέσφαξε τὸν Ἀντίοχον ἐν τῇ μάχῃ (ὄνομα δὲ τῷ <Γαλάτῃ Κεντοαράτης ἦν> ἐ) ὦ καὶ τοῦτον. Σωκλῆς δὲ ἄρα (οὐ γὰρ <τί που πολλοὶ τόνδε μοι δ> οκοῦ <σιν> ἐγνωκέναι) Ἀθηναῖος μὲν ἦν, καλὸς δὲ καὶ <ἐδόκει καὶ ἐπεφύκει.> οὗτος οὖν ἐπρίατο ἵππον ὥραϊον μὲν καὶ αὐτό <ν, ἐρωτικὸν δὲ ἰς> χυρῶς καὶ οἷον σοφώτερον ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους ὁρᾶν <ἵππους. οὐκοῦν ἐρ> ἃ τοῦ δεσπότου δριμύτατα, καὶ προσιόντος ἐφριμάττετο καὶ <ἐπικροτοῦντος> ἐφρυάττετο, καὶ ἀναβαίνοντος ἑαυτὸν παρεῖχεν εὐπ <ειθῇ, καὶ> παρεστῶτος κατὰ πρόσωπον ὁ δὲ ὕγρον ἑώρα. καὶ ταῦτα μὲν ἐρωτικά ὄντα ἤδη ὅμως τερπνὰ ἐδόκει· ἐπεὶ δὲ ἦν ὥς τι καὶ δρασεῖων εἰς τὸ μειράκιον προπετέστερος, καὶ διέρρει λόγος ὑπὲρ ἀμφοῖν ἀτοπώτερος, ὁ Σωκλῆς οὐκ ἐνεγκὼν τὸ ἀπόφημον, ὡς ἐραστὴν ἀκόλαστον μισήσας ἀπηπόλησε τὸν ἵππον. ὁ δὲ οὐ φέρων τὴν ἐρημίαν τὴν ἀπὸ τοῦ καλοῦ, ἑαυτὸν τοῦ ζῆν ἀπήλλαξε λιμῷ βιαιοτάτῳ. Μήτηρ δὲ ἄρα καὶ ἡ θήλεια ἵππος ἀγαθὴ ἦν καὶ τοῦ πώλου τοῦ ἐξ αὐτῆς μεμνησθαι δεινὴ. ^[15]

Epit 2 619 ὅπερ οὖν κατεγνωκὼς Δαρεῖος ὁ κάτω εἴτα μέντοι ἐπήγετο ἐς τὰς μάχας ἐξ ὠδίνων ἵππους τὰ βρέφη καταλιπούσας οἴκοι. τρέφονται δὲ καὶ ὀρφανοὶ μητέρων οἱ πῶλοι γάλακτι ξένῳ, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ ἄνθρωποι. οὐκοῦν ὅτε ἡ τροπὴ τῆς μάχης τῆς κατὰ τὸν Ἰσθμὸν τὰ Περσῶν πιέζειν ὑπῆρξατο, καὶ ἐνικᾶτο Δαρεῖος, ἵππον ἀνέβη θῆλυον, φυγῆς δεόμενος καὶ σωτηρίας ὠκίστης. ἡ δὲ ἄρα τοῦ καταλειφθέντος μνήμη, ὡς εἶχεν ἐπιθυμίας καὶ ποδῶν, τὸν δεσπότην ὑμνεῖται τῆς ἀκμῆς τῶν ἐπικειμένων κινδύνων ἐξαργάσαι. λέγεται δὲ καὶ ἵππου τὰ οὖρα εἰ ἐπισχεθῇ, παρθένον λύσασαν ἢ φορεῖ ζώνην ἐὰν αὐτὸν παίη κατὰ τοῦ προσώπου τῇ ζώνῃ, παραχρήμα ἐξουρεῖν ἀθρώως καὶ τῆς ὀδύνης παύεσθαι. ^[5]

Epit 2 620 θήλειαν δὲ ἵππον εἰς ἀφ <ροδί> σια λυττήσασαν πάνυ σφόδρα παῦσαι ῥαδίως ἔστιν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, εἴ τις αὐτῆς ἀποκείραι τὰς κατὰ τοῦ τένοντος τρίχας· αἰδεῖται γάρ, καὶ οὐκ ἀγανακτήσει, καὶ παύεται <τῆς> ὕβρεως καὶ τοῦ σκιρτήματος τοῦ πολλοῦ, κατηγήσασα ἐπὶ τῇ αἰσχύνῃ. τοῦτό τοι καὶ Σοφοκλῆς αἰνίττεται ἐν τῇ Τύρῳ τῷ δράματι· πεποίηται δ <ἐ> οἱ αὕτη λέγο <υσα, καὶ ἃ λέγει ταῦτά ἐστι> <κ> ὁμῆς δὲ πένθος λαχανοπώλου δίκην, <ἥτις συναρπασθεῖσα βουκόλων> ὑπο μάνδραισιν ἱππέαισιν ἀγρί <α χερὶ> <θέ> ρ <ος θερισθῇ ξανθὸν αὐ> χένων ἄπο, σπασθεῖσα δ' ἐν λειμῶνι ποτα <μίων ποτῶν> <ἴδη σκιᾶς> εἶδωλον αὐγασθεῖς ὑπὸ, κουραῖς ἀτίμ <ὡς διατετιλμένης φόβης.> κεῦαν ἄν τις οἰκτιρμῶν τίς οἰκτεῖρει ὃν ἵππ <ὄν ἴσουςιν αἰσχύνῃσιν>, οἷα μαίνεται πενθοῦσα καὶ κλαίουσα τὴν πᾶ <ρος φόβην>. Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζῶων καὶ ἐκεῖνα λέγεται. ^[15]

- Epit 2 621 α <ἰ ἵπποι εἰς ἄρμα> τηλασίαν ἐπιτηδειότεραι εἶναι πιστεύονται. πυνθάνομαι δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς πωλευτικούς λέγειν ὅτι ἄρα χαίρουσιν ἵπποι λουτρῷ τε καὶ ἀλοιφῇ. ὅτι δὲ καὶ μύρῳ ἐχρίοντο ἵπποι, Σιμωνίδης ἐν τοῖς ἰάμβοις λέγει. Πέρσαι δὲ μετὰ τὴν Κύρου μάχην τὴν ἐν Λυδία καμήλους τοῖς ἵπποις συντρέφουσι, τὸ δέος τῶν ἵππων τὸ ἐκ τῶν καμήλων εἰς αὐτοὺς ἐξαπτόμενον ἐκβάλλειν πειρώμενοι τῇ συντροφίᾳ. Ἐν Θετταλία ὁ μέλλων γαμεῖν θύων τὰ γαμοδαΐσια ἵππον εἰσάγει πολεμιστὴν τὸν χαλινὸν περικείμενον καὶ τὴν ἐνόπλιον σκευὴν ἐκείνην πᾶσαν· εἴτα ὅταν ἀπὸ τῆς ἱερουργίας γένηται καὶ σπείσῃ, τῇ νύμφῃ τὸν ἵππον ἀπὸ τοῦ ῥυτῆρος ἀγαγὼν παραδίδωσι. ^[5]
- Epit 2 622 τί δὲ νοεῖ τοῦτο, Θετταλοὶ λεγέτωσαν. Ἴππον δὲ ἄρα Ἰνδὸν κατασχεῖν καὶ ἀνακροῦσαι προπηδῶντα καὶ ἐκθέοντα οὐ παντὸς ἦν, ἀλλὰ τῶν ἐκ παιδὸς ἱππείαις πεπαιδευμένων. ^[5]
- Epit 2 623 τοῦτο γὰρ αὐτοῖς ἐστὶν ἐν ἔθει χαλινῷ ἄρχειν αὐτῶν καὶ ῥυθμίζειν αὐτοὺς καὶ ἰθύνειν, κημοῖς δὲ ἄρα κεντρωτοῖς ἀκόλαστόν τε ἔχουσι τὴν γλῶτταν καὶ τὴν ὑπερώαν ἀβασάνιστον· ἀναγκάζουσι δὲ αὐτοὺς ὅμως οἶδε οἱ τῆς ἱππείας σοφισταὶ περικυκλεῖν καὶ περιδινεῖσθαι ἐς ταῦτόν στρεφομένους, καὶ ἥπερ εἶδον ἀστόμους. δεῖ δὲ ἄρα <τῷ> τοῦτο δράσοντι καὶ ῥώμης χειρῶν καὶ ἐπιστήμης εὖ μάλα ἱππικῆς. πειρῶνται δὲ οἱ προήκοντες εἰς ἄκρον τῆσδε τῆς σοφίας καὶ ἄρμα οὕτως περικυκλεῖν καὶ περιάγειν. εἴη δ' ἂν ἄθλος οὐκ εὐκαταφρόνητος <ἀδηφάγων ἵππων τέτρωρον π> εριστρέφ <ειν> ῥ <αδί> ως. φέρει δὲ τὸ <ἄρμα> καὶ <παραβάτας. ὁ δὲ στρατ> ἰώτης ἐλέφας ἐπὶ τοῦ καλουμένου θωρακίου <ἢ καὶ νῆ Δία τοῦ νώτου γυμνοῦ καὶ> ἐλευθέρου <φέρει> πολεμιστὰς μὲν τ <ρ> εἰς <παρ' ἐκάτερα βάλλοντας> καὶ τὸν τρίτον κατόπιν, τέταρτον δὲ τὸν <τὴν ἄρπην ἔχοντα> διὰ χειρῶν καὶ ἐκείνη τὸν θῆρα ἰθύνοντα, ὡς οἱ <ακι ναῦν κυβερν> ητικὸν ἄνδρα καὶ ἐπιστάτην <τῆς> νεώς. <Τραχούρου γε μὴν ζῷ> ντος ἐὰν ἀποκόψῃς τὴν οὐράν, καὶ τὸν τράχουρον ἄρα <ἐλεύθερον ἂ> πολύσης εἰς τὴν θάλασσαν, τὴν γε μὴν προειρημένην οὐράν ἐξαρτήσης ἵππου κουούσης, οὐ μετὰ μικρὸν ἐκπεσεῖται τὸ ἔμβρυον καὶ ἐξαμβλώσει ἢ ἵππος. ^[15]
- Epit 2 625 Ἡ ἵππος ὅταν τέκῃ, τοῦ βρέφους ἐκπεφυκυῖαν σάρκα <οὐ> πολλὴν ἀλλὰ ὀλίγην ἀπηρτῆσθαι οἱ μὲν <κα> τὰ τοῦ μετώπου φασίν, οἱ δὲ κατὰ τῆς ὀσφύος, ἄλλοι γε μὴν κατὰ τοῦ αἰδοίου. ταύτην γοῦν ἀποτραγοῦσα ἀφανίζει, καλεῖται δὲ τὸ σαρκίον τοῦτο ἵππομανές. οἶκτω δὲ ἄρα τῆς φύσεως καὶ ἐλέω ἐς τοὺς ἵππους δρᾶται τοῦτο. εἰ γὰρ αἰεὶ, φασί, καὶ διὰ τέλους προσήρτητο ἐκεῖνο, εἰς οἷστρον ἂν ἀκατασχέτου μίξεως ἐξέπιπτον οἱ τε ἄρρενες καὶ αἱ θήλειαι αὐτῶν. ἔστω δέ, καὶ εἰ δοκεῖ, Ἰππίου Ποσειδῶνος ἢ Ἀθηνᾶς Ἰππίας τοῦτο δῶρον ἵπποις δοθέν, ἵνα αὐτοῖς τὸ γένος διαμένη, μὴδὲ ἀφροδισίων λύττῃ διαφθείρηται. ἴσασι δὲ ἄρα τοῦτο ἵπποφορβοὶ εὖ καὶ καλῶς, καὶ ἐὰν ποτε δεηθῶσι τοῦ προειρημένου σαρκίου εἰς ἐπιβουλήν τινος, ὡς ἐξάψαι οἱ ἔρωτα, τὴν ἵππον κούσαν παραφυλάττουσι, καὶ ὅταν τέκῃ παραχρῆμα ἀρπάζουσι τὸ πωλίον καὶ ἀποκόπτουσι τὴν προειρημένην σάρκα, καὶ εἰς ὀπλὴν ἐμβάλλουσιν ἵππου θηλείας· ἐνταυθοῖ γὰρ καὶ μόνως ἂν φυλαχθεῖη καλῶς καὶ ἀποθησαυρισθεῖη. τὸν δὲ πῶλον ἀνίσχοντι τῷ ἡλίῳ καταθύουσιν· οὐ γὰρ ἔτι θηλάζει ἢ μῆτηρ αὐτὸν τὸ γνῶρισμα ἀφηρημένον καὶ τῆς εὐνοίας οὐκ ἔχοντα τὴν ὑπόθεσιν· <ἐκ> γάρ τ <οι> τοῦ κατατραγεῖν τὴν σάρκα φιλεῖν τὸ βρέφος ἢ μῆτηρ ἰσχ <υρῶς> ἄρχεται. ὅστις δ' ἂν κατὰ τινὰ ἐπιβουλήν ἀνὴρ ἐκείνου γεύσῃται τοῦ σαρκίου ἔρωτι καὶ μάλα γε ἀκρατεῖ συνέχεται καὶ ἐμφρύγεται καὶ βοᾷ καὶ ἀκατασχέτως ὀρμᾷ ^[20]